karl may

CAPCANA

EDITURA PALLAS

Consilier editorial

NICULAE GHERAN

KARL MAY
SATAN UND ISCHARIOT
*****
Karl May Verlag
Radebeul bei Dresden

Coperta de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactarea de
CRISTINA STANCIU

ISBN: 973-96430-9-4

KARL MAY
Opere — 8

Capcana

Din ciclul
Satan şi
Iscariotul
*
Roman

EDITURA PALLAS
Bucureşti, 1995

Coperta de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactarea de
CRISTINA STANCIU

ISBN: 973-96430-9-4

CUPRINS

Către cititor

1. Mormonul

2. Corabia cu emigranţi

3. „R. W.”

4. Hacienda del Arroyo

5. Pe urmele yumaşilor

6. O uneltire diabolică

7. Spre stâlpul de tortură

8. Yuma-Shetar

9. Victorie neînsângerată

10. Din succes în succes

11. Măsluitorul

12. Spre Almaden-Alto

13. În calea primejdiei

14. O răzbunare dreaptă

Către cititor

Cu volumul de faţă, trecem o nouă barieră bibliografică a seriei de Opere. Mai puţin riguros, editorul interbelic contopise şi trilogia *Satan şi Iscariotul* în formula aceluiaşi roman-foileton De pe tron la eşafod, astfel încât, cu uşoare modificări onomastice, se lăsa impresia cititorului că parcurge una şi aceeaşi operă.

În vechea versiune, Old Shatterhand dobândea identitatea norvegianului Carol Sunders, „pseudonimul” lui Karl Sternau din originalul german (personaj nominalizat ca atare în ediţia noastră). Cum contopirea a două opere distincte — în realitate trei, după cum vom vedea ulterior — contrazicea flagrant unitatea de timp şi loc a unor acţiuni de sine stătătoare, fostul editor a apelat la un subterfugiu, la tehnica inserării unui roman în cadrele altuia.

Cititorii volumelor anterioare îşi aduc aminte de episodul în care doctorul Sternau, bătrânul conte Fernando şi prietenii lor — căzuţi în mrejele lui Henrico Landola, Josefa şi Gasparino Cortejo — ajung, călăi şi victime, în subteranele şi mai fiorosului doctor Hillario. Acolo, sub apăsarea unei profunde tristeţi, care ameninţa să deprime pe mai toţi întemniţaţii, ucigând în ei cea mai firavă scânteie de nădejde în scăpare, Karl Sternau (în foileton: Sunders) îşi povesteşte aventurile extrem de palpitante, desfăşurate în condiţii de timp şi spaţiu diferite. El deapănă de fapt acţiunea din *Satan şi Iscariotul,* pentru a-i mai face să evadeze cu gândul dintre zidurile închisorii. Cercetarea întreprinsă, apelând din nou la versiunea germană, ne-a determinat să revenim la forma originară, oricât de tentantă s-ar fi dovedit formula păstrării onomasticii unor personaje cu care cititorii noştri s-au şi

împrietenit. După cum la fel de adevărat este că, la rândul său, Old Shatterhand le este tot atât de cunoscut.

Pe de altă parte, exigenţele unei serii de Opere impun editorului adoptarea unor criterii filologice mai apropiate de spiritul şi structura cărţilor originale. Astfel încât nu ne putem îngădui să „colaborăm” cu autorul, nesocotind unitatea operelor lui, suita capitolelor, precum şi integralitatea textului. Nu-i de mirare că o confruntare a versiunii germane cu cea românească, efectuată de confratele Gheorghe Doru, a dus la sensibile îmbunătăţiri. În aceeaşi ordine de preocupări se înscrie şi stilizarea pe alocuri a ediţiei (nesemnate) din 1933[1], avându-se în vedere actualele exigenţe literare.

Şi astfel, cu *Satan şi Iscariotul* (3 tomuri), seria consacrată operelor lui Karl May ajunge la volumul 11, lăsând deschisă calea celorlalte tipărituri, pe care, din motive lesne de închipuit, nu ne grăbim a le anunţa decât la momentul potrivit.

Bineînţeles, la început am fost fascinat de ideea respectării cronologiei operelor. În condiţiile în care piaţa cărţii ne-a pus însă în faţa numeroaselor titluri — mai mult sau mai puţin întâmplătoare, sub raportul respectării unor elementare rigori editoriale — am fost nevoiţi să evităm, pe cât posibil, suprapuneri nedorite, dăunătoare, în egală măsură cititorului cât şi editurii. De aici pornind, am ajuns la o nouă ordine de priorităţi, luând în calcul operele voluminoase, mai ocolite din variate motive, precum şi tipărirea unor romane încă netraduse în limba română, deja date de noi în lucru. Aceasta nu înseamnă că lor nu li se vor adăuga şi celelalte opere deja epuizate — cum a fost cazul romanului *Comoara din Lacul de Argint,* ţinându-se seama de rezultatele anchetei pe care o întreprindem în lumea librarilor, bibliotecarilor şi tinerilor cititori, cu predilecţie elevi.

[1] A se vedea Notă asupra ediţiei, p. 5-10, din Karl May, „De pe tron la eşafod”, Opere I, Castelul Rodriganda.

Mărturisim că documentarea nu este defel lesnicioasă, câtă vreme piaţa a fost invadată de o puzderie de titluri atribuite lui Karl May, lipsite de un corespondent real în bibliografia operei sale. Aşa se şi explică de ce, în majoritatea cazurilor, respectivele cărţi nu menţionează nicăieri titlul operei germane, dovadă flagrantă a diletantismului redacţional, a necunoaşterii textului original, a legăturilor dintre scrieri.

În ce ne priveşte, scopul mărturisit este alcătuirea unui corpus de opere Karl May, într-o formulă redacţională şi grafică unitară. Ritmul tipăriturilor, preconizat a fi alert, ţine seamă de puterea de absorbţie a cititorilor. Rămânem îndatoraţi acelora dintre ei care ne vor comunica impresiile lor, precum şi eventuale sugestii.

1. Mormonul

Vă aduceţi aminte de Guaymas, nu e aşa? După mine, localitatea aceasta din Sonora, care se află în partea de nord-vest a Mexicului, mi se pare cea mai tristă din câte am văzut vreodată în călătoriile mele. Munţii din regiunea de miazăzi a Sonorei ascund mine bogate de minereuri de aramă şi plumb şi mai toate apele conţin aur. Cu mulţi ani în urmă, toate aceste bogăţii ale pământului nu puteau fi exploatate deoarece indienii nu te lăsau să te apropii de ele. Trebuia să porneşti în număr mare ca să poţi ţine piept indienilor. Dar de unde să iei oameni? Mexicanul nu prea e muncitor şi indianului nici prin gând nu-i trece să scoată la lumină aceste bogăţii ale pământului pe care le socoteşte drept proprietatea lui, iar chinezii, pe care îi puteai avea lesne, sunt oameni nedoriţi, deoarece pe urmă nu te mai poţi scăpa de ei. Rămâneau aşa-zişii *gambusinos,* prospectorii, aceştia însă alergau toţi în Arizona, unde, după cum se zicea, se găsea aur pe toate potecile. Voiam şi eu să mă duc acolo, nu din lăcomia de aur, ci pentru că viaţa aceea agitată m-ar fi interesat foarte mult. Veni însă mişcarea generalului Jargas şi am fost angajat ca medic reporter al unui ziar din San Francisco care îmi cerea să trimit articole despre mişcarea revoluţionară din Mexic. Am primit cu bucurie, dornic să văd cu ochii mei o astfel de mişcare.

Jargas n-a avut noroc. Nu era o mână de fier şi un om energic, precum Juarez. A fost împuşcat. Eu am pornit înapoi prin Sierra Madre să mă întorc la Guaymas, unde speram să găsesc un vapor pe care să mă îmbarc, căci voiam să mă duc la Rio Gila, la întâlnirea cu prietenul meu Winnetou, căpetenia apaşilor.

Din nenorocire lucrurile n-au mers aşa de lesne cum credeam. Pe când mă aflam în pustiul Sierrei, calul meu s-a poticnit de un bolovan şi şi-a rupt un picior; a trebuit să-l împuşc şi să plec măi departe pe jos. Zile întregi n-am văzut nici ţipenie de om. Mă feream să mă întâlnesc cu indienii numiţi bravos, oameni cât se poate de primejdioşi. A fost un drum lung şi anevoios, aşa că am fost foarte mulţumit când am ajuns la Guaymas.

Deşi îmi ajunsesem ţinta, nu m-am simţit defel fericit la priveliştea pe care o aveam în faţa ochilor. Orăşelul n-avea pe vremea aceea mai mult de două mii de locuitori, iar casele erau toate nişte colibe de pământ fără ferestre.

Împrejmuit de jur-împrejur de stânci înalte şi pleşuve, oraşul părea un cadavru, uscat la soare. Am pornit pe uliţele pustii fără să dau de vreo suflare omenească. Probabil că impresia pe care o făceam nu era mai bună decât aceea pe care o făcuse Guaymas asupra mea — n-aveam defel înfăţişarea unui gentleman sau *caballero* — cum se zice pe aici. Hainele mele, plătite cu optzeci de dolari la plecarea mea din San Francisco, erau atât de zdrenţuite încât pe alocuri mi se vedea pielea. Ghetele nu mai aveau tocuri şi la vârfuri îmi ieşiseră degetele afară. Ce să vă mai spun de pălărie! În timpuri mai bune un sombrero, adică pălăria cu boruri largi ca să te apere de soare, rămăsese acum numai fundul şi semăna aidoma cu un fes. Numai chimirul de piele, tovarăş vechi în care îmi ţineam armele, rămăsese acelaşi. Cât despre stratul de murdărie de pe faţă, să nu mai vorbim! Pe când hoinăream aşa pe uliţele pustii uitându-mă când la dreapta, când la stânga mea, doar voi da de vreo vietate, văzui o colibă de pe acoperişul căreia ieşeau două prăjini lungi de care era atârnată o tăblie, cu litere aproape şterse de ploaie: *„Meson de...”.* Restul nu se mai cunoştea.

Pe când mă căzneam eu să descifrez mai departe, auzii paşi şi văzui un om trecând pe drum. Îl salutai cuviincios şi-l întrebai care e cel mai bun han din oraş.

— Uite ăsta, răspunse el arătând la cocioaba în faţa căreia mă aflam. Ce-i drept, din firmă lipseşte cuvântul Madrid, dar n-are a face. Don Geronimo e un om de treabă şi o să te găzduiască omeneşte dacă ai cu ce plăti. Eu sunt *escribano*[2] în Guaymas şi cunosc pe toată lumea din oraş.

Slujbaşul părea foarte mândru de înalta lui situaţie şi-mi aruncă o privire în care se putea vedea desluşit că mă crede mai demn de a găzdui în închisoare decât la un han; apoi se îndepărtă ţanţoş, fără să se mai uite îndărăt.

De altfel, obosit cum eram m-aş fi mulţumit să dorm şi într-o şură, numai să mă pot odihni niţel şi să mă adăpostesc de razele soarelui care ardeau că nişte suliţe de foc.

Cel mai elegant hotel din oraş*! „Meson de Madrid”!* Odaie curată, un pat moale, mâncăruri alese! Îmi lăsa gura apă. Păşii înăuntru, în „elegantele” încăperi ale hotelului, adică într-una singură — căci atât avea hotelul.

Intrai pe uşa din stradă şi ieşii pe cealaltă care răspundea în curte. Alte uşi sau ferestre nu existau. Lângă uşa din fund se afla o vatră afumată de piatră care împrăştia fumul mai mult prin odaie. Podeaua era de lut. Mese şi bănci de scânduri cu picioarele bătute în podea. Scaune nu existau. Pe peretele din stânga hamacuri, ce păreau să fie paturile pasagerilor, sau ale cui ar fi avut poftă să se întindă în ele.

Pe peretele din dreapta, bufetul format din câteva lăzi goale şi alături alte câteva hamacuri rezervate membrilor familiei.

Într-unul din acestea dormeau ghemuiţi unul într-altul, trei băieţi; într-altul fata hangiului, seniorita Felicia.

Număra — după cum am aflat a doua zi — numai şaisprezece primăveri, dar sforăia ca un cal ostenit. În cel de-

[2] Slujbaş la primărie (n. ed).

al treilea moţăia dona Elvira — o namilă de femeie cât toate zilele — soţia hangiului.

O femeie şi jumătate! cum mi-a spus a doua zi hangiul. Dar fiindcă mai tot timpul moţăia sau dormea de-a binelea, n-am avut niciodată prilejul să mă conving de temperamentul ei vulcanic.

În cel de-al patrulea hamac descoperii un fel de obiect de pânză cenuşie, pe care-l luai, la-nceput, drept un colac de salvare, dar mă convinsei repede că era o făptură omenească şi cutezai s-o ating cu mâna. Obiectul se descolăci şi ieşiră la iveală braţe, picioare şi în cele din urmă un cap din care mă priviră doi ochi somnoroşi. Deodată colacul se întinse de-i trosniră oasele şi din hamac sări un omuleţ îmbrăcat în haine cenuşii, care mă întrebă cu ciudă:

— Ce pofteşti, senior? Pentru ce m-ai trezit din somn? Dumneata de ce nu dormi? Cine dracu stă treaz pe o zăpuşeală ca asta?

— Caut pe hangiu.

— Eu sunt. Don Geronimo — aşa mă cheamă.

— Am sosit adineauri în Guaymas şi caut un vapor. M-ai putea găzdui dumneata până ce voi găsi?

— O să vedem noi, acum du-te de te culcă în hamacul de colo, şi-mi arătă cu mâna în partea cealaltă.

— Drept e că sunt foarte obosit, zisei eu, dar mi-e şi foame.

— Pe urmă, pe urmă! Acum culcă-te şi dormi, stărui hangiul.

— Vezi că mi-e şi sete...

— Bine, bine, o să-ţi dau şi de băut, acum însă culcă-te, culcă-te, pentru Dumnezeu!

La început hangiul vorbise în şoaptă, dar de astă dată ridică glasul, ceea ce-i făcu pe cei care dormeau să se agite.

— St! Taci şi nu mai vorbi, altminteri se deşteaptă dona Elvira, îmi şopti el cu teamă. Culcă-te, omule şi dormi, nu înţelegi ce-ţi spun?

Hangiul se cocoţă iar în hamac şi se ghemui ca un arici. Ce era de făcut? Lăsai colacul de salvare cu familia lui să-şi vadă de somn şi ieşii în curte, în vârful picioarelor, ca să nu trezesc pe nimeni. Într-un colţ văzui un şopron acoperit cu stuf în care hangiul îşi ţinea uneltele. Sub şopron era un fel de culcuş de paie, iar alături un câine pus în lanţ.

Paiele mi se părură mai ispititoare decât hamacul şi mă apropiai încet de culcuş, îngrijorat să nu înceapă câinele să latre şi să o scoale pe dona Elvira din somn.

Grijă de prisos! Câinele dormea şi el. Deschise într-adevăr niţel ochii, dar îi închise numaidecât la loc, aşa că mă întinsei fără zăbavă în paie. Cu amândouă armele în braţe, adormii atât de adânc, încât nu mă trezii doar când simţii pe cineva scuturându-mă de braţ.

Era aproape de înserat. Văzui pe hangiu în faţa mea.

— Scoală, senior, îmi zise el. E vremea să luăm o hotărâre.

— Ce fel de hotărâre? întrebai eu sculându-mă de jos.

— Dacă poţi sau nu să rămâi la han.

— Pentru atâta lucru?

Mă uitai bine la hangiu şi-mi închipuii îndată ce vrea să spună. Omul era tare mărunţel şi grozav de slab. Purta părul tuns mărunt, de l-ai fi putut crede chel. Trăsăturile chipului îi erau blânde şi privirea inteligentă.

— Vezi că dona Elvira nu vrea să primim decât *caballeros* în casa noastră, spuse el şi trebuie să recunoşti şi dumneata că nu prea ai mutră de aşa ceva.

— Zău? făcui eu zâmbind. Dumneata crezi că hainele fac pe om?

— Nu! Dar dona Elvira nu poate să sufere decât oameni bine îmbrăcaţi, iar dumneata nu i-ai plăcut defel.

— Păi nici nu m-a văzut. Când am venit eu, dormea.

— Aşa e, dar când s-a sculat a ieşit în curte şi ţi-a văzut hainele, ghetele, pălăria... Nu mai e nevoie să-ţi spun, cred că m-ai înţeles.

— Te-am înţeles, don Geronimo şi fiindcă nu i-am plăcut cucoanei, mă duc. Cu aceste cuvinte făcui câţiva paşi spre poartă.

— Ia mai stai niţel, senior, mă opri el. Prea e pustiu la han când n-avem pe nimeni. Şi apoi, dumneata nu-mi faci impresia să fii vreo haimana de care să ne temem. Dacă vrei să pun o vorbă bună la dona Elvira, trebuie să ştiu mai întâi ce foloase pot să trag de pe urma dumitale. Ştii să joci domino?

— Da, răspunsei eu cu o oarecare mirare.

— Bine. Hai înăuntru să facem o probă. Intrai după el în „hotel”. Dona Elvira era întinsă în hamacul ei. Seniorita Felicia stătea la bufet cu un pahar de rom înainte. Băieţii se jucau cu alţi copii de seama lor pe maidan, bombardându-se cu portocale stricate. Don Geronimo aduse dominoul şi mă pofti să iau loc în faţa lui. Când auzi pietrele de domino izbindu-se de masă, dona Elvira începu să se agite în hamac, iar când hangiul îmi spuse: „ia dublă de şase”, ea se ridică în picioare.

Seniorita Felicia veni şi ea cu paharul de rom în mână, aşezându-se lângă noi să privească.

Înţelesei numaidecât cu ce fel de persoane aveam de-a face. Oamenii aceştia, când nu lucrau, sau dormeau, sau jucau domino. Şi măcar de-ar fi fost acest Geronimo un bun jucător! Îi câştigai, una după alta, trei partide. La cea dintâi îi păru bine că am câştigat eu; la a doua îl cuprinse mirarea, iar la a treia strigă încântat:

— Eşti mare meşter, senior! Trebuie să rămâi aici ca să mai învăţ câte ceva de la dumneata. Nu mi s-a întâmplat încă până acum să-mi ia cineva trei partide la rând.

Adevărul e că nu-mi dădusem nici cea mai mică osteneală. Hangiul juca atât de prost încât era lesne să-l baţi.

Îl văzui sculându-se de la masă, apropiindu-se de nevastă şi şoptindu-i ceva. Pe urmă trecu la bufet, luă un registru ferfeniţit şi o călimară enormă şi reveni la masă.

— Dona Elvira, zise el, a fost atât de bună să-ţi îngăduie să rămâi. Ia şi-ţi scrie acum numele în registru.

Deschise registrul. Văzui trecute o mulţime de nume şi date. La mijloc era o pană măre de gâscă plină de cerneală uscată.

— Cu pana asta vrei să scriu? întrebai eu râzând.

— N-am alta.

— Păi e cu neputinţă să scriu cu ea.

— Pentru ce? De zece ani de când ţin hotelul ăsta, tot cu pana asta au scris toţi care au tras la mine.

— Nu vezi că pana e murdară şi cerneala din călimară uscată?

— O subţiem acuşi cu apă. Pesemne că nu te pricepi la scris, altminteri ai şti că, dacă moi pana în apă caldă, se face moale de zici că e nouă, iar cerneala de asemenea. La mine, senior, vine multă lume şi se isprăveşte cerneala repede, de aceea nu pot să pun mereu alta proaspătă în călimară. Şi fiindcă văd că nu te pricepi la scris, o să te trec eu în registru.

— Chiar te rog, senior. Îmi iei o piatra de pe inimă.

Îl văzui apropiindu-se de bufet, aprinzând o lămpiţă cu rom sau spirt, ţinând apoi deasupra ei un vas de tinichea. Din economie nu schimbase de zece ani pana şi cerneala din călimară, dar arsese întotdeauna spirt mai mult decât ar fi costat cerneala.

Trecu pe puţin un sfert de ceas până ce începu apa să fiarbă. Băgă apoi pana în apă, o lăsă niţel înăuntru, turnă pe urmă niţică apă în călimară, o amestecă bine cu pana şi zise încântat de isprava lui:

— Aşa. S-a făcut!

Se aşeză apoi la masă, înmuie pana în cerneala, tuşi şi se înţepeni în scaun, ca şi când ar fi fost vorba de o muncă anevoioasă.

Îmi stăpâneam râsul. Abia acum înţelesei de ce slovele din registrul pe care îl răsfoisem în vreme ce fierbea apa erau din ce în ce mai albicioase şi mai şterse.

— Ia bine seama, senior, zise hangiul. Trebuie să trec aici numele, meseria dumitale, anul şi ziua în care ai sosit, precum şi scopul care te-a adus aici în oraş. Nădăjduiesc că o să-mi spui tot adevărul şi n-o să umbli cu tertipuri.

Îi răspunsei amănunţit la toate întrebările şi trecu mai bine de o jumătate de ceas până ce însemnă pe hârtie răspunsurile.

— Ei, cum îşi place, senior? zise el după ce sfârşi. Ai mai văzut aşa „slovă” frumoasă?

Scrisul era într-adevăr minunat.

— Drept să-ţi spun, nu încă, răspunsei cu toată sinceritatea.

— Nu e de mirare, fiindcă mai toţi cei care trag la mine se pricep ca şi dumneata la scris şi că de zece ani încoace eu trebuie să-i trec în registru. Acum aş vrea să te întreb un lucru: Zici că eşti doctor şi vânător. Păi cum se potriveşte una cu alta?

— Doctor sunt fiindcă am învăţat meseria şi vânător fiindcă îmi place.

— Pesemne că ţi-a mers rău cu meseria?

— De ce?

— Dacă nu-ţi mergea rău ai fi stat acasă la dumneata şi ţi-ai fi văzut de bolnavi.

— Am văzut şi de bolnavi, dar m-au atras călătoriile.

— Avere n-ai?

— Hm! Pentru ce mă întrebi?

— Iaca aşa. De unde vii acum?

— De dincolo de Sierra Madre.

— Pe jos?

— Nu. Am fost călare, dar mi s-a poticnit calul şi şi-a rupt un picior, aşa că a trebuit să-l împuşc.

— Pentru ce nu ţi-ai luat şaua şi hamul?

— Cum era să mă car cu ele pe căldura asta?

— Păcat! Le vindeai şi ai fi avut două zile ce mânca. Parcă mi-e şi milă de dumneata... Mai bine lăsai dracului rablele astea de puşti care nu fac două parale. Şi acum, încotro te îndrepţi?

— Socot să merg spre miazănoapte prin Hermosillo, dacă oi găsi vreun vapor.

— Poţi s-aştepţi mult şi bine. Nu prea trec pe aici vapoare care să se ducă atât de departe.

— Atunci o să mă duc călare.

— O să trebuiască să-ţi cumperi un cal, ori un catâr, care costă o grămadă de parale. Şi nici nu se prea găseşte. Dacă ai vreme de aşteptat, poţi să pleci, mai târziu, cu trenul care duce la Arispe.

— Cum merg trenurile într-acolo?

— Trenurile? Se cunoaşte că nu eşti de prin partea locului, senior. Calea ferată nu e încă gata. Se zice că o să fie de-abia peste patru, cinci ani. Cum văd eu, nu ştii nimic de pe la noi. Eu ţi-aş da un sfat: să nu călătoreşti niciodată prin ţări pe care nu le cunoşti, aflate atât de departe de a dumitale. Parcă ziceai că eşti din Sax... Saxon... pe unde o mai fi şi oraşul ăsta?

— Saxonia nu e un oraş, ci un regat.

— Bine zici. De, nu poate omul să ţină minte toate ţările! Şi, cum îţi spuneam, fiindcă ştii să joci bine domino şi pari să fii om cumsecade, te iau în gazdă pentru un peso pe zi. Ieftin, ai? N-ai să găseşti nicăieri aşa chilipir. Casă, masă şi îngrijire părintească.

— Mulţumesc, senior. Suntem pe deplin înţeleşi, zisei eu satisfăcut.

— Şi acum, urmă el, până să-ţi pregătească Felicia ceva de mâncare, hai să mai facem o partidă de domino.

Dacă aveam sau nu chef, asta nu-i păsa hangiului. Credea că toţi trebuie să fie tot atât de pasionaţi jucători că şi el. Vroiam cu tot dinadinsul să-l las să câştige, dar n-a mers. Juca atât de prost încât nu se putea să nu piardă.

Pe când eram la a treia partidă, îl văzui deodată întrerupându-se şi bătându-se cu palmă peste frunte.

— Tii, cum de-am uitat! făcu el mirându-se. Ziceai că vrei să te duci mai întâi la Hermosillo şi-mi adusei tocmai acum aminte că senior Enrico aşteaptă un vapor care o să ancoreze aici, să-l ia să-l ducă la Lobos.

— Mi-ar fi chiar în drum. Dar cine-i senior Enrico?

— Un pasager ca şi dumneata. Nu l-ai văzut trecut în registru înaintea dumitale?

— N-am băgat de seamă.

Deschisei iar registrul şi citii: *„Harry Melton, sfânt al zilelor din urmă”.*

Cuvintele acestea erau scrise în limba engleză. Aşadar un mormon[3]? De unde până unde o fi ajuns el aici şi ce afaceri îl vor fi adus tocmai din Salt Lake City atât de departe în Sud, tocmai în Guaymas?

— De ce te uiţi atât de îngândurat în registru? Ai găsit ceva ce ţi se pare ciudat? mă întrebă hangiul.

— Nu tocmai. Dumneata ai citit ce scrie aici?

— De citit le-am citit, dar nu le-am înţeles. Şi apoi seniorul acesta e atât de serios, de mândru şi de cucernic încât n-am îndrăznit să-l întreb. Pesemne că i-am pocit numele, fiindcă mi-a spus că Harry e pe spanioleşte Enrico, de aceea îi zic aşa.

— Aşadar locuieşte aici în han?

---

[3] Mormoni — membrii unei secte religioase creştine din SUA, înfiinţată, în 1830, de Joseph Smith, care, potrivit cărţii lui Mormon, profet biblic imaginar, propovăduia întoarcerea apropiată a lui Hristos. Iniţial au practicat poligamia (n. ed.).

— Doarme, numai. Dimineaţa pleacă şi se întoarce tocmai seara.

— Şi peste zi ce face?

— Nu ştiu. Şi apoi n-am eu vreme să mă interesez ce fac muşterii mei.

Într-adevăr, omuleţul dormea ori juca domino, aşa că n-avea timp să se ocupe de altceva.

— Nu-i ştiu decât numele, urmă el şi că aşteaptă un vapor să-l ducă la Lobos. Cucernicia lui e vrednică de toată lauda. Păcat numai că nu ştie să joace domino.

— Ce te face să crezi că e atât de evlavios?

— Fiindcă nu lasă mătăniile din mână şi de câte ori vine, ori pleacă, se închină la icoana aceea de colo şi-şi moaie degetele în agheasma de lângă uşă.

Vrusei să spun ceva dar găsii că e mai bine să tac. Un mormon cu mătănii! Se însoară cu mai multe neveste şi-şi moaie degetele în agheasmă! Şi se mai închină la icoane! Hm... Omul acesta trebuie să fie un ipocrit, iar ipocrizia lui nu se poate să n-aibă un motiv.

Pe când mă gândeam eu aşa, veni seniorita Felicia cu o ceaşcă plină, aburindă. Era un fel de mâncare făinoasă, groasă şi cafenie pe care mi-o puse dinainte. Şi fiindcă hangiul mă pofti s-o mănânc, dusei ceaşca la gură, sorbii o dată, sorbii de două ori, până ce simţii gustul de apă, făină arsă şi sirop.

— Ce e asta? întrebai eu.

Felicia îşi împreună mâinile de mirare şi strigă indignată:

— Cum, senior, dumneata n-ai băut niciodată încă până acum cacao?

— Cacao? întrebai eu nedumerit. Cum să nu!

— Păi asta ce e?

— Cacao să fie? Nu mi-aş fi închipuit pentru nimic în lume!

— Vezi? zise hangiul vesel. Cacaua mea e renumită în toată lumea. Cine ştie ce băutură ţi s-o fi dat în alte părţi

zicând că e cacao. Cine a gustat întâia oară dintr-a mea, nu mai bea alta. De aici poţi să vezi că tot ce se găseşte la mine e mai bun ca oriunde.

Eram de altă părere, dar mă ferii să i-o spun, aşa că îl întrebai:

— Şi diseară, la cină, ce-mi dai, don Geronimo?

— Care cină? Păi asta ce e? se miră arătând spre ceaşcă.

— Aşa, aşa! Dar dimineaţa?

— O ceaşcă de cacao!

— Şi la prânz?

— Altă ceaşcă. Mai bună mâncare că asta nici nu există.

— Dar când vrea cineva să mănânce niţică pâine ori o bucăţică de carne?

— N-are decât să se ducă la brutar şi la măcelar.

— Ia spune, dar vin n-ai? Cacaoa nu astâmpără setea.

— Am, cum să n-am! Vrei un păhăruţ?

— Da. Câte parale?

— Treizeci de *centavos*[4].

— Bine, adu-l încoace.

Don Geronimo îmi făcu deosebita cinste să mi-l aducă personal, dar în loc să-mi dea mie paharul, îl întinse mai întâi senioritei Felicia. Aceasta îl goli pe jumătate, pe urmă mi-l oferi cu un zâmbet drăgălaş.

De-abia sorbii însă o înghiţitură şi mă apucă o tuse grozavă. Vinul era curată otravă, adevărat acid sulfuric.

— Ia-o mai binişor, mă sfătui hangiul. Vinul e cam tărişor pentru dumneata. E numai din struguri, unul şi unul.

— Aşa-i, e cam tare, senior Geronimo, zisei eu de-abia răsuflând de tuse. Acum o să dau fuga până la brutar şi măcelar.

— Atunci nu mai bei? mă întrebă Felicia.

— Nu-mi îngăduie sănătatea, seniorita, zisei ca să scap.

[4] Centime (n. ed.)

Fata, care atâta aştepta, duse repede paharul la gură şi-l goli dintr-o dată.

— Ştii ce, senior? Se rugă ea privindu-mă zâmbind. Dacă te duci la măcelar şi la brutar, adu-mi şi mie ceva. Aşa fac toţi caballeros care stau la noi în gazdă.

„Are haz, îmi zisei eu. După ce le plătesc atâtea parale pentru o zeamă de făină, apă şi sirop, plus un loc într-un hamac unde probabil că nu voi dormi singur, să le mai aduc şi de-ale mâncării din oraş”

Auzi domnule! *Meson de Madrid!* Cel mai bun hotel din oraş!

Mă dusei să-mi caut într-ascuns o gazdă mai ca lumea, dar mă încredinţai repede că acest *Meson de Madrid* era într-adevăr tot ce se găsea mai bun în Guaymas. Când mai fusesem cândva pe aici, mica vilă în care locuisem era destul de bună. Pe atunci însă lucrurile stăteau altfel.

Îmi cumpărai pentru un pesos carne, câteva bucăţi de mălai (pâine nu se găsea), iar când mă întorsei cu ele acasă, am fost primit cu vădită bucurie. Drăguţa de Felicia mi le luă îndată din mână şi aprinse repede focul în vatră, ca să pună carnea la fript. Băieţii hangiului se repeziră la bucăţile de mălai şi începură să ronţăie cu lăcomie. Dona Elvira simţind miros de friptură, se trezi din somn şi se ridică din hamac. Din nefericire nu-i putui zări nici acum faţa, fiindcă lampa era prea departe de ea. Hangiul veni cu pietrele de domino, le risipi pe masă şi zise frecându-şi mâinile de bucurie:

— Ce ai zice de o partidă, două, până o fi gata masa, senior? Tot n-avem altceva mai bun de făcut!

Jucarăm deci până Felicia veni să pună masa, adică să-mi ofere un cuţit şi o furculiţă, pe un taler, cea mai rea bucată din carnea adusă de mine, pe când bucăţile bune le înfulecau ceilalţi ai casei.

Tocmai când ispràveam de mâncat şi-mi ştergeam briceagul de mâneca hainei, veni şi individul pe care-l

aşteptam cu mare nerăbdare, adică mormonul. Lumina lămpii se răsfrângea până în dreptul uşii, aşa că-l putui vedea intrând. Se ploconi la icoana din colţ, îşi muie vârful degetelor în agheasmă, se întoarse spre noi clătinând uşor din cap, dar când dădu cu ochii de mine, rămase un moment în loc. Se îndreptă apoi spre registru, îl deschise repede şi, după ce-mi citi numele, zise „noapte bună”, urcând apoi în hamacul rezervat pentru muşteriii hanului.

Totul se petrecuse cu atâta iuţeală încât îmi fu cu neputinţă să-l văd bine la faţă. De-abia acum îmi dădui seamă cât respect insuflase hangiului, căci îl auzii pe acesta zicând în şoaptă celor din casă.

— Senior Enrico vrea să doarmă; culcaţi-vă cu toţi şi vedeţi să nu faceţi gălăgie. Uşa de la stradă fu zăvorâtă, pe când cea dinspre curte rămase deschisă. Dona Elvira se lasă iar greoaie în hamacul ei, băieţii se ghemuiră într-al lor, seniorita Felicia îmi întinse mâna, zâmbind drăgălaş şi se cocoţă apoi în leagănul ei care, vai, nu era de mătase. Hangiul îmi ură „somn uşor”, suflă în lampă şi se aciui în hamacul lui, lăsându-mă pe întuneric.

Stătui câtva timp nedumerit unde să mă las şi eu odihnei, când auzii deodată un concert de sforăieli care devenea tot mai supărător. Ştiam că nu voi putea dormi toată noaptea cu o altfel de muzică, de aceea renunţai la hamac şi ieşii în curte ca să-mi caut iar culcuşul din ajun. Câinele mă mârâi niţel, pe urmă căscă o dată, de-i trosniră fălcile şi se întinse şi el să doarmă. Îmi vârâi armele sub cap în paie şi mă culcai.

Mă trezii abia a doua zi dimineaţa când soarele era de mult pe cer.

Când intrai în casă văzui pe băieţi jucându-se — adică bătându-se; dona Elvira stătea iar întinsă în hamac, seniorita Felicia pregătea pe vatră faimoasa cacaoa; hangiul întindea pe masă pietrele de domino ca să începem iar nesfârşitele noastre partide.

Mormonul nu plecase încă. Stătea la o masă şi părea că mă aşteaptă, căci îl văzui examinându-mă cu luare-aminte.

Mă făcui că nu bag de seamă, deşi vroiam să-l cercetez şi eu. Era greu să-mi întorc ochii de la el. Individul părea să fie o persoană cât se poate de interesantă.

Era voinic, îmbrăcat cu îngrijire şi faţa complet rasă. Dar chipul lui avea ceva diabolic! Nu cred să fi avut mai mult de patruzeci de ani. Fruntea lată, înconjurată de plete negre căzute pe umeri, un păr admirabil. Ochii negri tăiaţi în formă de migdală; nasul puţin încovoiat cu nările tremurătoare dovedeau un temperament aprins. Gura era aproape ca de femeie, mică şi bine desenată; bărbia, scoasă puţin în afară, dovedea energie şi putere de voinţă. Fiecare parte a feţei era frumoasă, dar de o frumuseţe lipsită de armonie. Şi totuşi figura aceasta te respingea de la prima vedere. Omul mi se părea cunoscut. Parcă-l mai văzusem cândva. Sau poate că semăna cu cineva cunoscut de mine? A doua zi şi în zilele următoare, de câte ori dădeam cu ochii de el, mă urmărea acelaşi gând. Şi omul îmi devenea din ce în ce mai antipatic.

Îndată ce observa că mă uit la el, Harry Melton îmi ocolea privirea. Îi eram la fel de antipatic ca el mie, asta era evident.

Aşteptam cu nerăbdare sosirea vaporului şi, din câte îmi spunea hangiul, nu putea să întârzie mult. Mă feream să cer vreo informaţie de la Melton căci aveam impresia că, o dată intrat în relaţii cu el, nu mă voi mai putea descotorosi de acest individ suspect. Luasem hotărârea să mă înţeleg direct cu căpitanul vaporului ca să mă primească pe bord, în calitate de călător.

Lucrurile se petrecură însă altfel de cum hotărâsem. Într-o seară, pe când stăteam la masă şi jucam, bineînţeles, domino cu gazda mea, mormonul, în loc să se culce imediat, cum făcea de obicei, veni să se aşeze şi el la masa noastră. În sfârşit, reuşii, după multă trudă, să-l fac pe hangiu să câştige şi el o partidă.

— Ei, acum s-a spart ghinionul, zise don Geronimo cu bucurie. Trebuie să recunoşti şi dumneata că joc mai bine ca oricine, dar mă persecuta al dracului norocul. Ia să mai facem o partidă, să-ţi arăt eu dumitale ce poate Geronimo...

Hangiul se apucă să amestece pietrele, pe când eu mă hotărâsem să fac iarăşi tot posibilul să-l las să câştige, când îl auzii pe mormon:

— Ce vorbeşti aşa, senior! Dumneata n-ai văzut că dumnealui te-a lăsat dinadins să câştigi? N-o să înveţi în viaţa dumitale să joci atât de bine ca el.

Era o mojicie din partea lui Melton să-i spună lui Geronimo senior, pe când el se intitula cu mândrie don, o distincţie la care ţinea foarte mult. Şi cu tot respectul pe care îl avea pentru mormon, hangiul îi răspunse, la rândul lui, cu o mojicie, iar de aici o ceartă în toată regula.

De necaz, Geronimo strânse pietrele de domino şi se duse, bodogănind, să se întindă în hamacul lui.

Înţelesei că Melton provocase scena numai ca să rămână singur cu mine, căci îndată ce-l văzu pe hangiu plecat, mi se adresă mieros:

— După cât ştiu, locuieşti de două săptămâni la han, senior. Ai intenţia să te stabileşti definitiv în Guaymas?

Îşi dădea osteneala să vorbească cât se poate de prietenos, dar se cunoştea că mă consideră cu mult inferior clasei din care făcea parte.

— Nu, răspunsei eu, n-am ce căuta aici.

— Şi unde vrei să te duci?

— Poate la Libertad.

Spusei localitatea aceasta pentru că ştiam că e aproape de Lobos, unde trebuia să acosteze vaporul.

— De unde vii?

— Din josul Sierrei Madre.

— Ce-ai făcut acolo? După aur? Ai găsit ceva?

— Nu, zisei eu vrând să ocolesc răspunsul la celelalte întrebări.

— Mi-am închipuit eu. Se vede de la o poştă că eşti om sărac. De altminteri nu mă mir. Cu meseria dumitale de doctor n-ai ce face aici şi cu cealaltă de *escritor* poţi să mori de foame. De ce n-ai rămas în ţara dumitale, unde puteai să-ţi câştigi pâinea ca medic? Pesemne că nu vei fi fost tocmai din cei căutaţi. Dar ca scriitor, tot nu mureai de foame. Mai o scrisoare pentru cei care nu ştiu carte, mai o petiţie, tot ieşea ceva.

— Hm! exclamai, ascunzându-mi un zâmbet, nu-i nici asta o scofală.

— Şi n-ai găsit ceva mai bun de făcut decât să porneşti hai-hui în lume, ca s-o duci şi mai rău? Nu te supăra că ţi-o spun, dar mare prostie ai făcut. N-are oricine norocul tizului dumitale care s-a lăsat de toate şi s-a făcut mare vânător, renumit în toată lumea.

— Tizul meu? spusei eu cu mirare.

— A, credeam că ai fost cândva prin Statele Unite şi ai auzit de Old Shatterhand cunoscut şi aici în Mexic. Văd însă că m-am înşelat.

— Old Shatterhand? Parcă am citit undeva într-o gazetă despre el. Mi se pare că e un vânător de-al preriilor, un cercetaş — ori cum li s-or fi zicând ăstora.

— Asta şi e. Am aflat din întâmplare că e german şi îl cheamă la fel ca pe dumneata. Când ţi-am văzut numele în registru m-am gândit o clipă că poate oi fi dumneata, dar mi-am dat repede seama că m-am înşelat. Situaţia dumitale îmi inspiră compătimire, tinere, şi, fiindcă sunt milos din fire, o să caut să te ajut, bineînţeles dacă o să fii destul de deştept, să ştii să te foloseşti de prilej.

Îmi venea să-i râd în nas, dar mă prefăcui mişcat de bunăvoinţa lui, deşi mă indignase întrucâtva compătimirea mormonului.

— De ce să nu ştiu? Doar nu sunt copil ca să nesocotesc binefacerea oferită.

— Bine. Dacă ne învoim, scapi repede de toate necazurile.

— Dacă s-ar putea! Spune-mi repede, rogu-te, despre ce e vorba.

— Mai domol, băiete! S-auzim mai întâi ce vrei să faci la Libertad?

— Să caut de lucru, fiindcă aici în Guaymas n-am găsit nimic. Poate să am acolo mai multă baftă.

— Te înşeli. Libertad e şi el port la mare, dar şi mai pustiu ca Guaymas. Sute de indieni mor de foame căutând de lucru şi o să îţi fie acolo şi mai greu ca aici. Numai norocul m-a adus în calea dumitale. Ai auzit că fac parte din secta „sfinţilor din urmă”. Religia îmi porunceşte să adun toate oile rătăcite prin pustiu şi să le duc pe câmpia fericirii, aşa că e de datoria mea să mă interesez de dumneata. Vorbeşti şi scrii englezeşte?

— Binişor.

— Atât ajunge.

— Dar spanioleşte ştii să scrii după cum vorbeşti?

— Aş şti eu, fac însă greşeli de punctuaţie şi de ortografie câteodată.

— Nu face nimic, zise mormonul zâmbind dispreţuitor, nu-ţi cer să fii perfect. N-ai avea poftă să te faci *tenedor de libros*[5] *?*

Zise cuvintele acestea ca şi când mi-ar fi oferit un regat. Tocmai de aceea îi răspunsei cu o bucurie prefăcută:

— Contabil? Aş primi cu plăcere, dar nu mă pricep la negustorie. Am auzit eu, nu e vorbă, că există contabilitate simplă şi dublă, atâta tot, mai mult nu ştiu.

— Nici nu e nevoie, fiindcă nu vei fi angajat la un negustor, ci la o hacienda. Deocamdată nu-ţi pot fixa leafa deoarece asta e treaba arendaşului, te asigur însă că vei fi bine plătit. O să ţi se dea întreţinere completă şi cel puţin o

---

[5] Contabil (n. ed.)

sută de pesos pe lună. Dă mâna-ncoace! Aşa. Să facem chiar acum contractul de angajare.

Eu întinsei mâna, dar mi-o trăsei încet îndărăt.

— E adevărat, senior, sau vrei numai să glumeşti? Zău că nici nu-mi vine să cred. O adevărată minune dumnezeiască să oferi unui calic ca mine o slujbă atât de bună.

— O minune, bine ai zis. De aceea te sfătuiesc să nu mai stai pe gânduri.

— Nu că stau pe gânduri, dar aş vrea să ştiu şi eu unde e hacienda aceea unde vrei să mă trimiţi.

— Nu te trimit, merg eu cu dumneata.

— Şi mai bine. Da' costă mult drumul până acolo?

— N-o să dai nici un gologan, fiindcă plătesc eu. Nu numai atât: îndată ce vei iscăli contractul, vei şi primi un avans din leafă. Arendaşul, mai bine zis proprietarul, mi-e bun prieten. Îl cheamă Timoteo Pruchillo şi moşia se numeşte hacienda del Arroyo.

— Unde vine asta?

— Dincolo de Ures. Te duci de aici cu vaporul la Lobos, pe urmă ai de mers pe uscat foarte puţin. Călătoria e cât se poate de plăcută şi instructivă mai ales că vei fi într-o companie numeroasă. Printre tovarăşii de drum se află şi mulţi compatrioţi de-ai dumitale.

— Cum aşa?

— Da. Nu chiar din Saxonia, ci din Prusia. Indianul nu este un muncitor tenace şi conştiincios, de aceea e mare lipsă aici de muncitori necesari unei haciende. Din această cauză senior Timoteo a fost nevoit să angajeze lucrători tocmai din Germania. Sunt vreo patruzeci la număr. Trebuie să sosească mâine. Mulţi din ei au neveste şi copii. Potrivit contractului lor de angajare, oamenii aceştia se vor, îmbogăţi repede. Moşierul m-a trimis pe mine să-i întâmpin aici şi să-i duc pe urmă, la locul de destinaţie.

— Din ce parte a Germaniei sunt?

— Asta nu ştiu exact. Ştiu doar că printre ei sunt şi locuitori de prin părţile poloneze ale Pomeraniei, de prin Kobylin, din regiunea Posen. Agenţii noştri i-au îmbarcat la Hamburg. Vaporul i-a adus la San Francisco şi de acolo au plecat încoace pe un vas cu pânze. Cred că vor sosi chiar mâine. Nu stă decât până ce mă ia, pe urmă pleacă. Îţi las timp de gândire până dimineaţă. Dacă nu te hotărăşti până atunci, îmi retrag propunerea şi te las în plata Domnului.

— Poate că o să vrea căpitanul să mă ia şi pe mine până la Lobos.

— Să vrea şi nu poate. Vasul e tocmit de noi pentru transportul emigranţilor şi n-are voie să ia alţi călători pe bord. Eu zic c-ar fi o nebunie din partea dumitale să te codeşti şi să refuzi oferta mea.

Mormonul mă privi lung, convins că-i voi primi propunerea. Drept să vă spun, nu ştiam ce să fac. Intenţia mea era să-l las mai întâi să vorbească şi, după ce va sfârşi, să-i râd în nas. Mă gândii însă că nu era bine aşa. Altă cale să pot pleca de aici, nu era. Şi apoi ceva îmi trezise unele bănuieli. Aştepta un transport de emigranţi, printre care şi compatrioţi de-ai mei, ademeniţi prin cine ştie ce făgăduieli. Mai era însă şi altceva. Drumul pe care urmau să-l facă pe uscat mi se păru suspect. Ştiam că Ures, în a cărei apropiere zicea că se află hacienda, e lângă Rio Sonora; calea cea mai scurtă era pe la Hermosillo, iar de acolo în susul râului Sonora. Mormonul însă vroia să facă un ocol de cel puţin treizeci de kilometri, trecând prin Lobos. Drumul pe uscat care se făcea de acolo, descris de el ca foarte frumos, nu-l cunoşteam, bănuiam însă că mă minţea. Şi chiar dacă nu, înconjurul acela trebuia să fi avut vreun scop anume, mai ales, când era vorba de femei şi copii.

Nu putea fi un lucru curat. Dacă emigranţii sunt ameninţaţi de vreo primejdie, trebuie neapărat să-i înştiinţez şi să le vin în ajutor, ceea ce nu puteam face stând aici la

Guaymas. Dar să mă leg printr-un contract scris, iar nu vroiam. De altminteri, graba cu care mormonul mă zorea să iscălesc, nu-mi convenea defel. Îmi trebuia timp să-i ghicesc intenţiile şi se cerea să câştig acest timp. De aceea răspunsei cu tonul cel mai nevinovat posibil:

— Ai dreptate, senior. Ar fi nu numai o prostie din partea mea, dar şi o dovadă de nerecunoştinţă, dacă aş respinge propunerea dumitale. Aş fi spus da, de la început, dacă...

— Dacă?

— Vezi că n-am ţinut în viţa mea o contabilitate şi nici nu am trăit la o hacienda, aşa că tare mă tem că nu voi putea satisface pretenţiile proprietarului.

— Nu mai vorbi prostii! mă întrerupse mormonul necăjit. Ţi-am spus doar că e un fleac. Treci în catastife ce s-a adunat de pe plantaţiile de portocale şi de pe câmp şi să notezi la ce preţ a vândut marfa senior Timoteo. Mai însemni pe urmă câţi mânji şi câţi viţei au venit pe lume în timpul din urmă; asta e toată treaba dumitale.

— Şi numai pentru atâta lucru să mi se dea întreţinere completă şi o sută de pesos pe lună?

— Cel puţin atât, dacă nu mai mult.

— Ce să-ţi spun? Mi-ar conveni foarte bine, dar trebuie mai întâi să văd dacă merit atâta leafă.

— Ciudaţi oameni mai sunteţi şi dumneavoastră, germanii. Prea departe mergeţi cu cinstea.

— Se poate. Eu nu zic că nu primesc. Mă duc unde zici şi, după ce voi vedea că mă pricep într-adevăr la ce mi se cere, fac angajamentul.

— Asta e o mare gugumănie, dar, dacă, nu vrei altfel, fie. Trebuie însă să ştii că în astfel de condiţii nu-ţi pot oferi decât călătoria gratuită pe vapor.

— Nu face nimic. Mai am şi eu câţiva pesos care sper să-mi ajungă până la hacienda.

— Toate bune, dar aşa zdrenţăros cum eşti nu te pot lua. Fă-ţi rost de un rând de haine.

— O să-mi fac. Pe căldura asta nu se poate îmbrăca omul decât în pânză ieftină şi atâţia bani o să mai găsesc eu prin buzunare.

— Bine. Vezi să fii gata mâine dimineaţă devreme cu toate, fiindcă n-am vreme să aştept. Noapte bună.

Fără să-mi întindă mâna, mormonul se duse să se culce în hamacul lui... Copiii hangiului dormeau; seniorita Felicia sforăia, dona Elvira gâfâia, iar don Geronimo scotea nişte sunete pe nas ca şi când s-ar fi certat cu cineva. De aceea, stinsei lumânarea şi ieşii în curte. Câinele, care se împrietenise acum cu mine, schelălăia de bucurie şi-mi linse mâinile. Mă aciuii în culcuşul meu de paie şi adormii numaidecât. Mă trezii însă foarte de dimineaţă şi când intrai în han nu-l mai găsii pe mormon, deşi toţi ai casei dormeau încă.

„Unde o fi stând el toată ziua”, mă întrebai.

Nimeni n-ar fi ştiut să-mi răspundă. Extrem de suspect. Pentru ce atâta mister, dacă n-avea nimic de ascuns? Sculai pe seniorita Felicia să-mi facă aşa-zisa cacao, dar văzând că o fierbe în apa în care îşi spală mâinile ei drăguţe, refuzai, sub pretext că mă doare stomacul. Seniorita îmi mulţumi cu o privire drăgălaşă, duse ceaşca la gură, o sorbi cu plăcere, îşi şterse buzele ei trandafirii cu dosul palmei şi zise cu glas dulceag:

— Senior, dumneata eşti cel mai nobil *caballero* pe care l-am întâlnit până acum. Ferice de seniora pe care o vei avea de soţie. Păcat, păcat, zău, că pleci. De ce nu rămâi la noi?

— Ţi-ar face plăcere să rămân? întrebai eu privind-o galeş.

— Da, răspunse roşind.

— Din pricina ceştii de cacao pe care ţi-am oferit-o sau din pricina persoanei mele?

— Din amândouă, şopti ea cu sinceritate.

Se aştepta probabil că aceasta conversaţie matinală să se sfârşească poate c-o idilă. Mai ştii? Eu aveam însă ceva mai bun de făcut şi mă grăbii să caut un *baratillero*[6]. Prăvălia acestuia era plină de vechituri. Din fericire găsii o pereche de pantaloni noi, o vestă, un surtuc de pânză nealbită şi o pălărie de paie cu borurile cât o umbrelă. Cumpărai o bucata de sac din care-mi făcui o învelitoare pentru puşcă. Găsii şi o pereche de bocanci de piele groasă, tocmai buni pentru o călătorie mai lungă.

Când mă văzu hangiul atât de elegant, rămase cu gura căscată, iar seniorita Felicia îşi puse mâna pe inimă ca să-i domolească bătăile. Până şi dona Elvira se ridică pe jumătate în hamac, scoase un oftat adânc, apoi se lăsă pe spate gemând. Păream să fi devenit dintr-o dată un personaj important pentru sexul frumos, nu datorită persoanei mele, ci hainelor de pe mine. Din nenorocire acestea nu mă ţinură multă vreme, căci în curând plesniră din toate încheieturile şi se făcură zdrenţe. Aş fi putut să-mi cumpăr ceva mai bun, dar nu vroiam să bănuiască Melton că am parale la mine.

Pe la prânz veni şi mormonul acasă. Vaporul sosise, dar nu ancorase în port, ci niţel mai departe, aşa că trebuia să ne ducem până acolo cu luntrea.

[6] Negustor de haine (n. ed.).

2. Corabia cu emigranţi

Despărţirea de gazdele mele fu înduioşătoare. Don Geronimo vru să facă o faptă eroică, oferindu-mi dominoul ca amintire, şi-l trecură lacrimile de bucurie când i-l refuzai. Băieţii îmi îmbrăţişară picioarele, ştergându-şi nasul de pantalonii mei noi. Seniorita Felicia duse la ochi, în loc de batistă, otreapa cu care ştergea vasele, mânjindu-se cu funingine pe faţă. Dona Elvira se ridică atât de mult în hamac, încât era cât p-aci s-o văd şi eu la faţă. Adusesem pentru câine o bucată de cârnat, socotind că nu mâncase săracul în viaţa lui aşa ceva, dar, când să i-l dau, seniorita Felicia mi-l smuci din mână strigând indignată:

— Ce faci senior? Asta e mâncare pentru câini? O să mănânc eu cârnatul în amintirea dumitale.

Amintirea trebuia să fie de scurtă durată, căci înfulecă la repezeală cârnatul fără să lase vreme lui Geronimo să se înfrupte şi el din „amintire”.

Alergai la Melton care mă aştepta în casă şi ne îndreptarăm amândoi spre port, iar de acolo, cu luntrea, la vapor.

Aceasta era o mică goeletă, în genul celor care se făceau pe atunci în America de Nord. Ni se aruncă de pe punte o scăricică de frânghie. Văzui pe bord câteva capete ale căror ochi ne priveau iscoditori.

Când mă urcai pe vapor, cea dintâi persoană pe care o văzui era o fată de vreo optsprezece ani, de-o frumuseţe uimitoare. Era îmbrăcată cu o fustă roşie tivită cu catifea neagră, un corsaj albastru cu paftale de argint, iar la gât avea un lănţişor de aur. Pe cap purta o pălărioară de catifea împodobită cu pene, peste părul ei negru, împletit în două cozi care îi atârnau pe spate.

Costumul acesta se potrivea mai mult pentru un bal mascat decât pentru o călătorie pe apă. Lângă ea stătea un bărbat înalt şi slab cu chipul caracteristic semit. După îmbrăcăminte, se cunoştea numaidecât evreul polonez. Când dădu cu ochii de mormon, îl auzii pronunţând în limba poloneză djabel, ceea ce înseamnă, dracul. Aşadar impresia pe care o făcuse mormonul asupra evreului era aceeaşi pe care o făcuse asupra mea, deşi chipul lui era destul de plăcut.

Ceilalţi călători păreau să fie oameni săraci. Ştiau că mormonul era conducătorul lor şi-l priveau curioşi. Căpitanul îl cunoştea, probabil, căci îi ieşi înainte şi-i strânse mâna. Eu luam aminte la orice mişcare, deoarece trebuia să ştiu de la început cu cine am de-a face.

Se duseră amândoi la pupa vasului, având pesemne să-şi comunice lucruri importante.

În acest timp, eu pornii să mă plimb pe punte. Mă lăsai jos pe un colac de frânghie de lângă catarg, aproape de ei. Numărai din ochi călătorii şi văzui că sunt treizeci şi opt de bărbaţi, paisprezece femei şi fete, precum şi unsprezece copii, în total şaizeci şi trei de inşi. După ce îl priviră îndeajuns pe mormon, ochii tuturor se îndreptară spre mine. Nu ştiau ce rost am eu pe acolo, de aceea îl însărcinară pe evreu să mă întrebe. Acesta se apropie cu paşi măsuraţi şi începu să-mi vorbească într-o englezească amestecată cu spanioleşte. Eu însă îl întrebai de-a dreptul în germană:

— Veniţi din regiunea Kobylin, din Poznan?

— Da, da! răspunse repede, uimit.

— Atunci nu-ţi mai stâlci limba degeaba şi vorbeşte cum ai învăţat.

— Dumnezeul lui Avraam şi Isaac, rosti cu bucurie, oare, într-adevăr, să am fericirea de a cunoaşte, pe ţărmuri atât de îndepărtate, un german? Să fie oare adevărat?

— După cum vezi!

— Aşa? Şi nu pot să ştiu în ce ţară v-aţi născut?

— În Saxonia.

— Frumos, tare frumos! Am auzit de ţara asta. Măcar că am fost în multe părţi cu negoţul meu, până acolo n-am ajuns încă. Şi ce meserie învârteşti dumneata, mă rog?

— Sunt ceea ce numiţi dumneavoastră în limba poloneză prywatny ucozny. Negustor nu sunt, dar am pornit în lume să studiez obiceiurile. Se întâmplă însă adesea ca omul să rămână fără parale — cum e cazul meu — şi m-am văzut silit să mă duc la hacienda del Arroyo ca să găsesc ceva de lucru.

Îi spusei aşa — deoarece găsii de cuviinţă că nu e nevoie deocamdată să-i încredinţez adevărul.

— Atunci mergi şi dumneata tot acolo unde ne ducem şi noi să adunăm ceva parale! Ai iscălit şi dumneata un angajament, ţi s-a spus ce ai de făcut acolo?

— Mi s-a spus că au nevoie de un contabil, dar de semnat n-am semnat încă nici un angajament.

— Contabil? Faină slujbă! O să fii un funcţionar mai mare peste lucrători. Eu o să-ţi dau un procent, două, ba chiar trei procente scont la marfa ce-o vei cumpăra din prăvălia mea. Aşa să trăiesc!

— Cum, vrei să deschizi o prăvălie la hacienda? întrebai mirat.

— Păi ce să-i faci! La noi în ţară afacerile merg tot mai prost, pe când în America, mai ales aici în Mexic, de-i zice Sonora plouă cu pesos şi dolari.

— Hm! Cine ţi-a spus dumitale?

— Agentul care a venit să ne angajeze. Om tare deştept şi cu experienţă!

— Aşa? O fi ştiind el ce spune. A făcut cu fiecare în parte un contract?

— Da. Pe urmă ne-a adus în port ca să ne urce pe un ditamai vapor ce umblă pe a mai mare apă de pe pământ. Şi-am călătorit săptămâni întregi, până ce am ajuns la San Francisco, apoi ne-a trecut pe vaporaşul ăsta cu care ne

ducem la Lobos ca să începem o viaţă nouă, s-adunăm parale multe şi să facem avere.

— Ce-au fost tovarăşii dumitale în ţara lor?

— Unii erau meseriaşi, alţii aveau câte un petic de pământ. După câţiva ani au să fie toţi proprietari de plantaţii, cu mii de pogoane şi cu haciende mari de tot. Aşa s-a jurat agentul şi mi-a arătat o hârtie pe care scria negru pe alb. Asociaţia m-a ales pe mine şef şi mai târziu o să mă facă primar. Dacă vei avea ceva, vreo rugăminte, să-mi spui, că eu sunt om de treabă şi n-o să te refuz.

— Ai familie?

— Da, o fată. Pe Rebeca, nevastă-mea, mi-a luat-o Dumnezeu acum patru ani. Mi-a rămas numai Judita, să-mi trăiască. Uite-o colo. Frumoasă fată, ce zici? Seamănă la chip cu maică-sa, iar la minte cu mine, fiindcă e tare deşteaptă, aşa să am eu bine! Ea o să-mi moştenească averea şi o să fie peste puţină vreme aşa de bogată că o să se bată băieţii pentru ea, ca s-o ia de nevastă. Dar Judita mea o s-aleagă pe cel mai nobil şi mai bogat dintre ei, nu pe pârlitul ăsta de Hercules, care a plecat după ea în Mexic, cu toate că e de altă lege decât noi şi că de-abia are a zecea parte din ce-aş putea da chiar astăzi fetei.

— Hercules? Cine e Hercules ăsta?

— Uite vagabondul ăla de colo care stă rezemat de catarg şi nu-şi mai ia ochii de la ea, măcar că fata nici nu mai vrea să ştie de el.

— Nu mai vrea acum, dar înainte?

— Înainte da. Şi ce inimă rea mi-am făcut!... O trimisesem la o cumnată de-a mea din Poznan, unde, ca să se distreze, au luat bilete pentru circ. Alerga lumea să vadă puterea grozavă a unui Hercules, care ridica greutăţi de sute şi mii de kilograme. Ea l-a văzut pe el, el pe ea şi s-au amorezat unul de altul. Fata i-a făgăduit să se mărite cu el şi dumnealui s-a gândit că o să-şi facă un circ, cu banii mei şi să fie singur

director. Când am aflat eu ce au pus ei la cale, era să mă lovească damblaua. Le-am spus-ba una, ba alta, degeaba, până ce-a venit un locotenent plin de fireturi şi s-a amorezat fata de el. Atunci l-a dat dracului pe Hercules. Când am văzut noi că locotenentul tot amână logodna şi am aflat că e îngropat până în gât în datorii, i-a întors spatele şi ăstuia. A venit pe urmă agentul şi ne-a spus că în Mexic minele de aur şi de argint sunt pline până-n vârf şi că nenumăraţi caballeros mişună pe ulițe îmbrăcaţi numai în fireturi, călări pe armăsari iuţi ca focul, iar cucoanele şi domnişoarele stau toată ziua tolănite în hamac şi fumează. Judita mea nu mi-a mai dat pace până ce mi-am vândut casa şi prăvălia ca să vin aici, să ajung om mare şi procopsit. Acum, fiindcă vii şi dumneata cu noi la hacienda del Arroyo, o să vezi cum o să-mi sporească averea şi ce-o să fie de capul meu peste puţin timp. Când a aflat Hercules că plecăm, s-a dus şi el la agent şi a iscălit contractul, ca să fie aproape de fată, socotind că poate tot o să se înduplece odată şi odată ca să-l ia de bărbat. Şi-a luat bruma de bani ce economisise, a renunţat pe ascuns la circ şi, cum ne-am suit pe vapor, de cine crezi că am dat? De dumnealui! Ce ne-am mai necăjit şi eu şi fata! Dacă vrei să faci cunoştinţă cu ea, te recomand eu, numai să-mi făgăduieşti că n-ai să încerci să-i faci curte, s-o ceri de nevastă, fiindcă nu e fata mea de starea dumitale, asta ţi-o spun de la început.

Omul acesta era un mare dobitoc, îngâmfat şi cu o slăbiciune inconştientă pentru fiica lui, care era pe cât de frumoasă şi cochetă, pe atât de lipsită de conştiinţă. Totuşi nu vroiam să-l jignesc, deşi n-aveam defel poftă să fiu „recomandat” scumpei lui Judita. Mă scăpă însă din încurcătură mormonul, care îmi făcu semn să mă apropii ca să-mi spună că mi-a făcut loc pe vapor.

Sub covertă se aflau cabine mici pentru două persoane.

— Cine mi-e tovarăşul de cabină? întrebai eu pe marinarul care mă duse să-mi arate locul.

— Lunganul ăla de-i zice Hercules!

— Ce fel de om e?

— Cât se poate de liniştit. E îndrăgostit până peste urechi de evreica aia frumoasă, care nici nu vrea s-audă de el.

Îmi păru bine că nu e altcineva. Era mai bine îmbrăcat decât ceilalţi şi faptul că strânsese ceva parale dovedea că nu era un uşuratic. Îmi închipui că o voi duce mai bine cu el până la Lobos.

Ferestruica la cabină era deschisă, iar aerul mai plăcut decât sus pe punte, unde dogorea soarele. Mă întinsei în pat, hotărât să rămân deocamdată aici. După câteva momente veni şi Hercules îmi aruncă o privire întunecată şi zise:

— Mi s-a spus că te voi avea de tovarăş, deşi plătisem cabina numai pentru mine singur. Aud că eşti german şi ştiu că ăştia sunt oameni de treabă, de aceea sper să nu mă plâng de dumneata.

Sărmanul! Îl ştiam chinuit de dragoste şi nu i-o luam în nume de rău. Îi răspunsei zâmbind îngăduitor:

— O să mă silesc să te supăr cât mai puţin, fiindcă îmi eşti cel mai simpatic dintre toţi pasagerii.

— Cum aşa? Nici nu mă cunoşti. De ce mă linguşeşti? Mie nu-mi plac linguşirile.

— Nu te linguşesc defel şi de cunoscut te cunosc din cele ce mi le-a spus polonezul. Te asigur încă o dată că n-o să ai nici un motiv să te plângi de mine.

— Bine. Singurul lucru ce-ţi cer e să nu faci curte Juditei. Oricine ar încerca să se apropie de ea, îl dobor cu un singur pumn. Ca să ştii.

— Fii fără grijă, râsei eu. Dar de ce nu l-ai doborât atunci pe locotenent?

— Pentru că mi-a fost milă de păcătosul acela. Să fi pus numai o dată mâna pe el îl făceam piftie. Şi apoi ştiam că

Juditei nu-i plăcea persoana lui, ci uniforma. Dar să lăsăm asta. Nu-mi place să vorbesc despre ce a fost.

— Nici mie. Te-aş ruga însă să-mi spui cum îl cheamă pe polonez şi ce fel de negoţ făcea.

— Silberstein. S-a ocupat la început cu negoţul de blănuri şi cu împrumutul de bani pe amanet. A adunat ceva parale şi i s-au urcat fumurile la cap.

— Crede că o să ajungă un adevărat nabab în Mexic. Eşti poate şi dumneata de aceeaşi părere?

— Nici gând! Pe mine nu mă cheamă Iacob Silberstein, ca pe el. Bănuiesc mai degrabă că agentul e un pungaş, iar nenorociţii ăştia se duc la pierzanie fără să aibă habar. Am plecat cu ei ca s-o ocrotesc pe Judita şi sunt încredinţat că o să-i vină în cele din urmă mintea la cap.

Tăcu. Nu încercai nici eu să urmez conversaţia. Când se mai potoli căldura, ieşii pe punte şi-mi căutai un locşor de unde puteam observa ce se petrece în jurul meu. Peste puţin veni şi Silberstein să-mi bată iar capul, dar îi dădui repede să înţeleagă că nu am chef de vorbă şi plecă.

Veni şi mormonul să schimbe câteva cuvinte cu mine. Trecea de la unul la altul, spunea fiecăruia o vorbă prietenoasă, oferea o ţigară, mângâia copiii, făcând tot ce-i stătea în putinţă ca să-şi câştige simpatia tuturor.

Dar mai mult stătu de vorbă cu Judita. În vremea asta Hercules privea la ei prin ochiul de fereastră al cabinei, cu sprâncenele încruntate şi buzele strânse. Avui în momentul acela impresia că se porneşte în sufletul lui o furtună care va izbucni mai târziu cu violenţă.

Pasagerii erau bine trataţi. Loc destul şi hrană bună. Nimeni n-avea de ce să se plângă şi toţi erau veseli, plini de speranţă în viitor. Eu eram singurul care gândeam altfel. Pe Hercules nu-l puneam la socoteală, deoarece bănuiala lui era întemeiată numai pe presupuneri. Să mă fi înşelat eu oare în privinţa mormonului? Vroiam să mă duc să mă întâlnesc cu

Winnetou dincolo de graniţă şi Lobos mi-era în drum. Călătoria nu mă costa nimic, e drept, dar nu era mai bine să mă despart de emigranţi la Lobos şi să-i las în plata Domnului?

Îmi frământam mintea ce să fac şi nu puteam lua o hotărâre. Nu ştiu de ce, dar un gând ascuns îmi spunea că nenorociţii aceia erau duşi la pieire.

Pe când mă plimbam îngândurat pe punte, mă pomenii cu căpitanul.

— Felicitările mele, master, îmi zise el zâmbind. Melton mi-a spus adineauri că o să fii angajat contabil la hacienda. Nu scăpa ocazia, tinere, fiindcă nu te mai întâlneşti prea curând cu alta la fel.

— Dumneata cunoşti locul, căpitane?

— Oho şi încă bine de tot! Proprietarul mi-e bun prieten şi e un om putred de bogat. Şi apoi, om tare de treabă. Cine intră la el în slujbă se pricopseşte repede.

— Crezi că oamenii aceştia au s-o ducă bine pe moşie?

— Nu cred, sunt sigur!

Căpitanul făcea impresia de om cinstit şi trebuia să-l cred pe cuvânt, totuşi îl întrebai:

— Dar contractul, e în regulă?

— Ce-ţi trece prin gând, omule! Stai să vezi!

Ceru unuia dintre emigranţi contractul. Era semnat de el, de agent şi de autorităţi, conţinând un singur paragraf. Condiţiile erau următoarele: lucrătorului i se dădea întreţinerea completă şi călătoria gratuită până la destinaţie, obligându-se să lucreze opt ore pe zi pe moşia lui Timoteo Pruchillo, respectiv urmaşilor săi, în schimbul a un pesos şi jumătate pe zi, în afară de hrană şi locuinţă pe moşie. Contractul e valabil pe termen de şase ani.

Rămăsei uluit. Condiţiile erau strălucite. Fiecare lucrător avea posibilitatea să economisească o sumă destul de bună în acest interval. Nu mă mai mirai că agentul reuşise să

adune atâţia oameni dispuşi să pornească la capătul lumii pentru o existenţă mai bună. Văzui că neîncrederea mea era neîntemeiată. Neîntemeiată într-adevăr? Pruchillo avea cele mai bune intenţii, dar mormonul? În definitiv de ce nu? Aveam vreo dovadă împotriva lui? Nu cumva multele întâmplări prin care trecusem până atunci mă făcuseră prea bănuitor şi prudent? Oare Melton nu căutase să-mi facă şi mie un serviciu dezinteresat pentru care, deşi n-aveam nevoie de el, trebuia să-i fiu recunoscător?

Nu mai ştiam nici eu singur ce să cred. În cele din urmă mă hotărâi să debarc la Lobos şi să-mi văd de drum, ştiind că emigranţii nu sunt ameninţaţi de nici o primejdie. Surveni însă ceva care îmi schimbă hotărârea.

Seara, după cină, emigranţilor li se spuse că trebuie să se retragă jos în cabinele lor. Acelaşi lucru mi se ceru şi mie. Cum însă soarele apusese şi se făcu puţină răcoare, oamenii ar fi fost bucuroşi să mai rămână pe punte; trebuiră, totuşi, să se supună. Dar văzui, după nemulţumirea de pe feţele lor, că ordinul era ceva nou pentru ei.

Când intrai în cabină, atletul mă întâmpină morocănos cu aceste cuvinte:

— Ce l-a apucat pe master Melton să ne închidem în zăpuşeala asta! Poate ştii dumneata...

— Habar n-am.

— Lua-l-ar dracu! După ce ne coacem toată ziua la soare să nu avem voie să răsuflăm seara niţel la răcoare... Până acum ne lăsa să stăm până noaptea târziu pe punte.

— Zău? Atunci asta e ceva nou, spusei întrucâtva mirat.

— Da şi sunt sigur că ideea porneşte de la Melton.

— Ce te face să crezi?

— Mai întâi fiindcă înainte de-a veni el nu se ştia de un astfel de ordin şi al doilea... s-o lăsăm încurcată.

— De, ce nu vrei să spui? N-ai încredere în mine?

— Te miri? M-am pomenit că dai buzna peste mine când nici măcar nu te cunosc.

— Aha, ţi-e frică de mormon şi te temi că o să te pârăsc — zisei eu ca să-l aţâţ.

O nimerisem.

— Ei aş! Frică? Mie nu mi-e frică de nimeni şi de individul ăsta, care cum a dat cu ochii de Judita a şi început să se învârtească în jurul ei, mai puţin ca de oricine.

Înţelesei că numai gelozia îl făcea să vorbească aşa, conştient că voi avea la un moment dat un aliat în persoana lui.

— Atunci de ce nu-mi vorbeşti deschis? Cred şi eu, ca şi dumneata, că mormonul e un ipocrit şi un mare ticălos.

— Adevărat? întrebă el repede.

— Da.

— Ai motive serioase? Ştiu că te-ai urcat odată cu el pe vapor; îl cunoşti deci mai dinainte, înţelegi că e şi ăsta un motiv care mă face să mă feresc de dumneata.

— Se poate. Te asigur însă că îl cunosc prea puţin pe acest Melton. Am locuit amândoi două săptămâni la aceeaşi gazdă fără să schimbăm un cuvânt. Am vorbit o singură dată numai cu el, când, văzând că nu câştig nimic, m-a întrebat dacă nu vreau să primesc slujba de contabil pe moşia del Arroyo. I-am povestit atunci situaţia în care mă aflu şi m-a luat cu el pe vapor.

— Aşadar îl cunoşti tot atât de puţin ca şi mine. De ce spui că nu-ţi face impresia de om cinstit?

— La drept vorbind, nici eu nu ştiu! Un fel de instinct mă face să mă feresc de el.

— Hm! Acelaşi lucru se petrece şi cu mine. Nu mi-a făcut nimic şi cu toate acestea mutra lui nu-mi inspiră încredere. Şi apoi, l-am văzut schimbând într-ascuns nişte priviri tainice cu supraveghetorul nostru.

— Zău? Eu n-am băgat de seamă.

— Eu da, deşi se prefac că nu se cunosc.

Mie îmi scăpase observaţia asta. Pesemne că gelozia îl făcuse pe atlet mai prevăzător.

— Nu cumva te-ai înşelat? Supraveghetorul e cu mult inferior lui Melton ca situaţie socială, aşa că de o înţelegere tainică între ei nici nu poate fi vorba.

— Ştiu eu ce spun. Ochii mei sunt ageri şi nu le scapă nimic. Ce rost aveau semnele pe care şi le făceau într-ascuns?

— Ai dreptate. O să-i observ şi eu mai bine.

— Te rog s-o faci. Nu se poate să nu fie ceva la mijloc. În ce priveşte viitorul, n-am nici o grijă. Contractele noastre sunt valabile şi în bună regulă. Mă tem însă că între Melton şi supraveghetor e ceva suspect care numai spre binele nostru nu poate fi.

— Hm! Mă tem şi eu...

— Nici mutra căpitanului nu-mi prea inspiră încredere. I-am văzut şuşotindu-se când a venit mormonul la bord. De ce n-au vorbit în gura mare ca să-i auzim şi noi?

— Aici te-nşeli. Căpitanul pare să fie un om de treabă. Cine ştie ce aveau de vorbit privitor la călătorie. Dacă însă între mormon şi supraveghetor există vreo înţelegere tainică, trebuie neapărat să aflu şi eu.

— Greu lucru! Au să se ferească de dumneata.

— N-au decât! Tot o să aflu eu ce vreau să ştiu.

— Numai să poţi.

— N-avea grijă. Mă duc chiar acum să iscodesc.

— Parcă ei au să fie nebuni să vorbească în faţa dumitale! Aici nu ne aflăm în pădure ca să te tupilezi după vreo tufă fără să te vadă.

— O fi cum zici, dar eu ştiu să-mi aleg timpul şi locul. Timpul: chiar astăzi şi locul: sus pe punte. Dacă într-adevăr mormonul are ceva de vorbit cu supra-veghetorul, o s-o facă după ce se va întuneca şi când ne-o crede pe toţi adormiţi. Cabina lui e lângă a căpitanului care o să se ducă probabil în

curând la culcare. Pereţii dintre cabine sunt foarte subţiri, aşa că Melton n-o să îndrăznească să-l cheme pe supraveghetor la el, ci o să iasă pe punte unde nu poate fi auzit.

— Şi unde crezi că au să stea de vorbă?

— N-ai văzut adineauri că au făcut un cort pe punte? Pentru cine poate să fie decât pentru ei? Va fi spus probabil că preferă să doarmă afară la aer.

— Şi vrei să-i spionezi?

— Ba bine că nu!

— Lasă-te păgubaş, amice, să n-o păţeşti.

— Nu cred. Cortul e făcut dintr-o bucată mare de pânză, nefolosită în întregime. Ce-a rămas au răsucit-o jos la margine şi sub colacul acela se poate ascunde foarte bine un om. Acolo o să-mi fac eu culcuşul.

— Dar dacă îţi vine să tuşeşti ori să strănuţi?

— N-o să tuşesc şi nici n-o să strănut.

— Bine, să zicem. Cred însă că o să-ţi fie osteneala degeaba şi n-o să auzi nimic. Şi apoi, eşti dumneata sigur că mormonul o să doarmă în cort sau că o să vină supraveghetorul la el?

— Mai mult ca sigur. Presimţirile mele nu m-au înşelat niciodată.

— Treaba dumitale dacă o să te pomeneşti cu vreo câteva scatoalce. Nu e pielea mea în joc.

Recunosc că „ideea” mea nesăbuită — după cum îi zicea atletul, nu era chiar fără cusur; rămânea doar de văzut dacă o să şi reuşească. Ieşii din cabină şi încercai să mă strecor pe punte. Nu era uşor. Cabinele erau de scânduri foarte subţiri şi se auzea fiecare mişcare. Dar nu de asta îmi păsa mie. Mă temeam să nu dau nas în nas cu vreunul din marinari, dacă nu chiar cu unul din cei doi pe care vroiam să-i spionez. Reuşii totuşi să ajung pe punte nesimţit. Între locul unde mă aflam eu şi cort nu se vedea nimeni.

Auzii undeva pe căpitan dând ordine timonierului, semn că avea de gând să se ducă la culcare. Glasul mormonului se amesteca şi el în vorbă. În faţă, la proră, câţiva marinari râdeau şi glumeau între ei şi nu-i puteam vedea. Mă furişai binişor până la cort şi mă vârâi sub bucata de pânză răsucită. Vorba era acum dacă voi şi putea auzi de acolo ce se petrece în cort. De întâmplat nu mi se putea întâmpla nimic, cel mult să râdă de mine atletul când îi voi spune că mi-am pierdut vremea degeaba.

Mă aşezai aşa, ca să-mi pot vârî capul în cort. Întinsei cu băgare de seamă mâna şi simţii un culcuş moale din perne şi pături.

Nu trecu mult şi-l auzii pe căpitan spunând „noapte bună” mormonului, apoi îndreptându-se spre cabina lui. Melton se plimbă vreun sfert de ceas pe punte, pe urmă intră în cort. Deci pentru el fusese pregătit! Rămânea acum de văzut dacă şi celelalte presupuneri ale mele se vor adeveri.

Trecu un ceas, două, până ce se făcu miezul nopţii. Nu se mai simţea nici o mişcare pe bord. Începui să mă plictisesc. Deodată auzii pe cineva în cort aprinzând un chibrit. Văzui la lumina lui pe mormon aprinzându-şi o ţigară. Aşadar aştepta pe cineva. Noroc că stătea cu spatele la mine, altminteri m-ar fi zărit cu siguranţă.

Mai trecu o bucată de vreme până ce-l auzii şoptind:

— Tu eşti, Weller?

— Da, master, îi răspunse un glas în engleză.

— Intră repede să nu te vadă cineva.

Aflai că pe supraveghetor îl chema Weller.

— Nu-ţi fie frică, master, nu mai e nimeni afară decât timonierul şi santinela de la pupă.

Urmă o tăcere, în care timp supraveghetorul se lăsă jos pe pături lângă mormon.

— Îţi închipui cu ce nerăbdare aşteptam să te văd când m-am urcat pe vapor, începu Melton.

— Nu mi-a fost defel greu să mă angajez ca *steward*[7], răspunse Weller.

— Sper că nu te cunoaşte nimeni pe bord, mai ales căpitanul?

— Habar n-are cine sunt.

— Nu ştie că ne cunoaştem?

— Ce, eram prost să-i spun? Din nenorocire n-am putut angaja vasul numai pentru dus ci şi pentru întors, aşa că ar trebui să mă înapoiez de la Lobos la Frisco[8].

— Nu face nimic, cum vom ajunge la Lobos, ştergi putina.

— O să fie lesne, fiindcă mi-am luat prea puţin bagaj cu mine şi n-am ce lăsa la bord.

— Cu atât mai bine. Asta însă n-are importanţă. Principalul e... Când a plecat bătrânul?

— Cu trei săptămâni înaintea mea, aşa că acum trebuie să fi ajuns cu siguranţă la destinaţie.

— Toate bune, dar crezi că yumaşii au să vrea?

— Când e vorba de o astfel de pradă, roşii nu se dau înapoi.

— Cu atât mai bine. Se naşte însă întrebarea dacă o să-i avem repede la îndemână?

— Mai mult ca sigur că sunt acum în drum. Ia spune, master Melton, la ce atâta grabă? Nu ne goneşte nimeni de la spate şi putem lucra în tihnă.

— Aşa credeam şi eu înainte, mi-am schimbat însă părerea.

— Pentru ce? S-a întâmplat ceva?

— Da. Acum în urmă, m-am întâlnit cu cineva.

— Ce are a face una cu alta?

— Are chiar foarte mult.

— Atunci omul ăsta trebuie să fie de mare însemnătate pentru noi.

---

[7] Om de serviciu, în cazul de faţă: supraveghetor.

[8] San Francisco.

— Chiar aşa. Am rămas încremenit când l-am recunoscut şi când vei afla cine e, o să rămâi şi tu cu gura căscată.

— Spune repede. Cine-i?

— Ar trebui să ştii fără să-ţi mai spun, fiindcă l-ai văzut şi tu aici pe vapor.

— O fi omul care se dă drept contabil?

— Da. E singurul care s-a urcat cu mine pe vapor. Şi zici că nu-l cunoşti? Mă mir. L-ai văzut şi altădată, ba chiar în împrejurări în care e cu neputinţă să nu-ţi aduci aminte de el. Eu eram sigur că te-a recunoscut, de aceea ţi-am făcut de câteva ori semn să nu te prea arăţi în faţa lui.

— Semnele le-am văzut eu, dar nu înţelegeam ce vrea să însemne. Ce importanţă are un vagabond ca ăsta care se duce contabil la o haciendă atât de îndepărtată?

— Aşa aş fi spus şi eu dacă n-aş şti cu cine am de-a face.

— Adică vrei să spui că se preface numai ca să te tragă pe sfoară? Atunci, ori e un mare dobitoc, ori dat dracului de deştept.

— Asta e. Ia adu-ţi aminte de ce-ai păţit la fortul Uintah.

— Rău am păţit, ştii bine. Făcusem nişte afaceri strălucite şi adunasem o groază de parale, pe care din nenorocire le-am pierdut la cărţi într-un singur ceas. Noroc că era şi fratele dumitale, de mi-a dăruit un pumn de dolari şi mi-a găsit un loc de chelner la o cârciumă. A trebuit însă să fugă repede, nici azi nu ştiu de ce? Mai bine să nu mai vorbim...

— Ba să vorbim, pentru ce să nu vorbim? Multe i se pot întâmpla omului cât trăieşte. De altminteri a scăpat cu faţa curată din afacerea asta.

— Aşa e. Câştigase o sumă frumuşică măsluind cărţile. L-au prins şi jucătorii ţineaţi morţiş să le dea banii îndărăt. Din una în alta s-au luat la ceartă, iar fratele dumitale s-a înfuriat şi a împuşcat un ofiţer. Când să fugă, soldaţii au vrut să pună mâna pe el. A doborât doi din ei la pământ, a luat-o razna

peste câmp, a încălecat pe un cal şi... dus a fost! Drept să-ţi spun, o ispravă ca asta mai rar.

— A scăpat el atunci, dar pe urmă...

— Şi pe urmă. N-ar fi pus ei mâna pe el cât e lumea şi pământul dacă nu era afurisitul ăla de Old Shatterhand. Al dracului om! Are nişte ochi de nu-l întrece nimeni. Ofiţerul pe care-l împuşcase fratele dumitale era prieten cu el, de aceea neamţul s-a luat după el şi l-a fugărit patru zile încheiate până ce l-a prins.

— Aşa e. Nimeni afară de el nu ar fi fost în stare. Ticălosul ăsta adulmecă prada ca un copoi. I-a găsit urma şi l-a ajuns la fortul Edwards, unde l-a predat comandantului. Bietul băiat era să fie spânzurat, dacă nu reuşea să fugă îmbrăcat în hainele santinelei care s-a lăsat ca un prost să-l sugrume. Tu l-ai văzut atunci pe Old Shatterhand la fortul Uintah?

— Numai în treacăt. Sosise cu o jumătate de ceas mai înainte şi cum a aflat ce s-a întâmplat, s-a şi luat după fugar.

— Atunci nu mă mir că nu l-ai recunoscut astăzi.

— Astăzi? făcu Weller cu mirare. Nu cumva vrei să spui că ăla de se dă drept contabil e Old Shatterhand?

— Ai ghicit, el e.

— Te înşeli, master. Cine l-a văzut o dată, fie şi în treacăt, pe faimosul vânător, nu-l uită toată viaţa. Şi apoi nu seamănă cu contabilul, nici măcar pe departe.

— Totuşi el e. Drept e că e o mare deosebire de loc şi timp, că hainele de piele pe care le purta atunci nu se potrivesc cu astea pe care le are acum pe el.

— Nu, nu, nu se poate! Omul ăsta cu mutra de tâmpit pe care l-am dus astăzi în cabina lui Hercules să fie Old Shatterhand? Cred orice mi-ai spune, master, numai asta nu!

— Am dovezi. I-ai văzut puşca?

— Nu. Pare-mi-se că avea două. Erau vârâte în nişte saci de pânză.

— Toată lumea ştie că Old Shatterhand poartă întotdeauna la el două puşti, nişte arme cu totul deosebite. Eu nu le-am văzut cât am stat la Guaymas, dar mi le-a descris hangiul. Vânătorul ăsta venise rupt şi zdrenţăros la han, zicea că e om sărac, dar a îndopat pe hangiu şi pe toţi ai lui cât a stat acolo, cu toate bunătăţile. Dacă ar fi fost într-adevăr drept cine se dădea, ar fi primit cu bucurie slujba pe care i-am oferit-o. El însă mi-a cerut, sub un pretext ridicol, timp de gândire. Nu mă văzuse niciodată, cu toate astea mă observa cu atenţie pe furiş. Probabil că băgase de seamă asemănarea mea cu frate-meu. Venea de la Sierra Madre. Cine nu cunoaşte locurile acelea pustii, nu cutează să păşească aşa, de unul singur, pe timpurile astea de răscoală. Numai un om foarte curajos, care se poate bizui pe armele şi pe priceperea lui, îndrăzneşte să facă atâta drum fără să-i pese de ce se poate întâmpla.

Vă puteţi închipui cu ce încordare ascultam la convorbirea lor. Instinctul meu nu numai că nu mă înşelase, dar îmi prilejuia o ocazie cu care greu m-aş fi întâlnit în alte împrejurări. Acum înţelesei eu de ce chipul mormonului îmi părea cunoscut; semăna aidoma cu ucigaşul ofiţerului, bun şi vechi prieten de-al meu. Din felul cum Melton vorbea despre crima fratelui său, reieşea limpede că avea şi el multe pe conştiinţă. Prost lucru era că mormonul mă ghicise. Registrul hangiului de la Guaymas mă dăduse de gol căci îmi cunoştea nu numai porecla, dar şi numele meu adevărat. Pălăvrăgeala hangiului despre armele mele contribuise şi ea foarte mult ca să întărească bănuiala mormonului.

— Admiţând că e într-adevăr cine spui, zise supraveghetorul, ce interes ar avea Old Shatterhand să ne urmeze la hacienda del Arroyo?

— Din mai multe motive. Dacă şi-a dat seama că sunt frate cu ucigaşul ofiţerului, o să creadă că-l poate găsi pe frate-meu acolo unde mă duc eu. Pe urmă: ca om cu

experienţă şi cunoscător în de-alde astea, trebuie să i se fi părut suspect transportul acesta de emigranţi într-un loc atât de îndepărtat, dorind să le ia apărarea. Se fereşte să iscălească un angajament ca să poată fi oricând liber pe acţiunile sale. Trebuie deci să fim cu mare băgare de seamă căci, chiar dacă nu reuşeşte să ne zădărnicească întreprinderea, ne poate pune beţe-n roate ca să ne împiedice deocamdată reuşita.

— Atunci ai făcut o mare greşeală că l-ai luat cu dumneata, zise Weller. Trebuia să-l laşi acolo unde l-ai găsit.

— Aşa aş fi făcut dacă neghiobul acela de hangiu nu s-ar fi apucat să-i spună cine sunt şi că aştept un vapor care să mă ducă la Lobos. Am căutat eu să-l fac pe Old Shatterhand să-nţeleagă că fără mine n-ar putea să pătrundă pe vapor, sunt însă sigur că dobitocul ăsta de căpitan care e om cinstit şi nu bănuieşte ce-nvârtim noi, l-ar fi luat negreşit. Şi chiar dacă nu venea acum cu mine, nu încape cea mai mică îndoială că făcea el ce făcea şi tot venea cu vaporul următor, ceea ce ar fi fost şi mai rău. N-am fi fost un moment în siguranţă.

— Noi atâţia şi el unul singur? Mi se pare cam exagerat ce spui, oricât ar fi el de Old Shatterhand. Un glonţ şi... îl dădeam gata.

— Dacă n-ar şti el să se ferească de glonţ, da, dar unul ca el... Cel mai cuminte lucru era ceea ce am făcut. O fi el şiret dar sunt alţii şi mai şireţi ca el. Tocmai fiindcă vrea să mă tragă pe sfoară, o să-l trag eu pe el. Aşadar, m-am prefăcut că-l cred un biet european sărac, care n-are cu ce să se întoarcă acasă şi l-am ademenit cu locul ăsta de contabil la haciendă. Numai aşa îl pot avea sub ochi şi-l pot înlătura din cale când oi găsi eu de cuviinţă. Şi apoi am şi eu o răfuială cu el. Din pricina lui, bietul frate-meu rătăceşte acum ca fugar prin lume ca să nu fie spânzurat ca ucigaş. Nu puteam să pierd ocazia de a răzbuna jignirea adusă familiei mele.

Spuse cuvintele acestea cu un ton atât de solemn, încât eram sigur că se va şi ţine de cuvânt.

— Să sperăm că vei izbuti, zise supraveghetorul îngândurat. Numai vezi că omul ăsta pare să aibă legământ cu diavolul. Oricât de mare ar fi primejdia în care s-ar afla, scapă ca prin minune.

— Aşa o fi fost până acum, nu şi de acum încolo, răspunse mormonul. Cât timp va ţine drumul, nu trebuie să ne atingem de el ca să nu trezim bănuielile celorlalţi, dar cum vom ajunge la hacienda, îi fac repede de petrecanie. Nici nu e nevoie să mă ostenesc eu, îl las în seama indienilor.

— Dar dacă le scapă? Parcă numai o dată s-a întâmplat să li se strecoare printre degete ori să şi-i facă din duşmani, prieteni? Nu-ţi aduci aminte ce luptă îndârjită a dus cu Winnetou şi astăzi sunt fraţi de cruce?

— Altfel erau împrejurările şi alţii oamenii. Acum sunt eu la mijloc. Acum îl am în mână şi fac ce vreau cu el. După mine, jurământul e o prostie, în care nu cred. Acum însă jur pe stelele de pe cer că omul acesta...

Nu-şi sfârşi vorba că tot cortul se prăbuşi în clipa aceea peste noi. Trăsese la o parte pânza ca să se uite la cer şi din nebăgare de seamă atinsese prăjinile care susţineau cortul şi care, fiind şubrede, se rupseseră. Ne pomenirăm toţi trei acoperiţi de pânza cortului. Ca să nu fiu descoperit de ei, ieşii binişor de dedesubt şi mă furişai la cabină. Prin ferestruică îi văzui în curând pe mormon şi pe supraveghetor târându-se afară din mormanul de pânză şi prăjini.

De spionat nu mai putea fi vorba. Fui foarte mulţumit că atletul dormea dus, altminteri m-ar fi cercetat unde am fost şi n-aş fi ştiut ce să-i spun. Sigur era că deocamdată nu trebuia să afle nimic, altminteri cine ştie ce bucluc mi-ar fi făcut.

Nu putui închide ochii toată noaptea. De-abia când se lumină de ziuă aţipii şi eu.

Aşadar, îmi era viaţa în joc. Dar asta nu mă îngrijora pe mine. Odată ce ştiam mi-era uşor să mă feresc. Era vorba de ceilalţi... Că îi ameninţa o primejdie, nu mai încăpea îndoială. Şi ce era mai grav, e că nu ştiam ce fel de primejdie.

În drum până la haciendă, nu li se putea întâmpla nimic, de asta eram sigur. Mormonul spusese doar hotărât că nu trebuia să trezească bănuiala celorlalţi. Dar la hacienda? Îl auzisem vorbind despre indienii yumaşi care trebuiau să-l răzbune împotriva mea. Atunci tot de aici venea şi primejdia care-i ameninţa pe emigranţi. O năvală a indienilor? N-avea nici un rost. Erau toţi oameni săraci, în afară de polonez care avea ceva parale la el. Altceva era la mijloc, ceva ce nu înţelegeam eu. Speram însă că din observaţiile pe care le voi face în cursul călătoriei, mă voi putea lămuri.

În cursul călătoriei? În definitiv, cine mă silea? N-aveam decât să cobor la Lobos şi să-mi văd de drum. Ce s-ar fi ales însă de nenorociţii aceia de emigranţi? Dacă li s-ar fi întâmplat ceva, m-ar fi mustrat cugetul toată viaţa. Era de datoria mea să le vin în ajutor. Şi apoi, mai era şi curiozitatea care mă îndemna să aflu ce unelteşte mormonul şi să-l împiedic de la cine ştie ce faptă criminală.

Când mă deşteptai din somn, atletul era sculat.

— Am dormit adânc şi nu ştiu când te-ai întors, îmi zise el. Ei, te-au prins?

— Nu.

— Dar de aflat, ai aflat ceva?

— Nimic de seamă, răspunsei cu nepăsare.

— Mi-am închipuit, râse el. De altfel, ţi-am spus-o mai dinainte.

— Râzi cât pofteşti, dar ai bunătatea şi ţine-ţi gura ca să nu mai râdă şi ceilalţi de mine.

— Aşa flecar mă crezi? mă întrebă el supărat. N-am fost palavragiu de când mă ştiu şi n-o să fiu acum, de dragul dumitale. Fii pe pace că n-o să te spun la nimeni, cu atât mai

puţin ticăloşilor ălora pe care n-am ochi să-i văd. Îmi spune inima că o să am eu ceva cu mormonul odată şi odată şi atunci n-o să se aleagă bine de el.

3. „R. W."

Lăsasem Lobosul cu mult în urma noastră; trecuserăm şi de San Miguel de Horcasitas şi ne îndreptam călări sau în căruţe spre Ures, capitala ţinutului cu acelaşi nume.

Era orânduit astfel ca nici unul din noi să nu meargă pe jos. Senior Timoteo Pruchillo, proprietarul moşiei del Arroyo, ne trimisese cai şi căruţe care ne aşteptau la Lobos. Întreaga afacere era atât de bine întocmită ca lucrurile să meargă ca pe roate.

Căruţele erau un fel de harabale ca acelea de pe vremurile când emigranţii cutreierau preriile Americii de Nord până să-şi găsească un loc statornic. Femeile şi copiii, împreună cu sărăcia de bulendre ce duceau cu ele, fuseseră încărcaţi în căruţe. Caii, nişte mârţoage care de-abia îşi trăgeau sufletul, o mai puteau duce de bine de rău de la Lobos la haciendă. Conducătorul acestei caravane părea să fie un argat vechi al haciendei, om tăcut şi posac care nu vorbea cu nimeni şi căruia numai mormonul îi impunea niţel. Călăreau amândoi unul lângă altul în capul coloanei. Eu mă alăturasem atletului şi în aparenţă nu mă sinchiseam de nici unul din tovarăşii mei de drum, deşi observam toate pe furiş ca să ştiu la un moment dat ce am de făcut. Hercules era bun călăreţ, căci fusese adesea angajat la circ şi învăţase de la colegii lui cum să se ţină în şa.

Râdea de mine când mă vedea aplecat ca indienii care par uneori să doarmă pe cal până ce un eveniment oarecare îi face să-şi schimbe brusc atitudinea.

Cum vedea că toate învăţămintele lui nu folosesc la nimic, îmi zise necăjit:

— Bine, omule, nu pricepi ce-ţi spun? N-ai să înveţi călăritul cât vei trăi. Moţăi pe cal ca un copil. Mai mare ruşinea.

Deşi îmi vorbea întotdeauna cu asprime, părea să fi pierdut din neîncrederea pe care o avusese la început faţă de mine. Uneori, când îmi aruncam pe neaşteptate ochii la el, îl surprindeam privindu-mă cu simpatie, dar, ca să nu-i văd slăbiciunea, întorcea repede capul într-o parte.

Weller rămăsese la Lobos, eram însă sigur că imediat după plecarea noastră va fugi de pe vapor ca să făptuiască vreo ticăloşie pusă la cale de mormon.

Acesta se purta la început destul de prietenos cu emigranţii, totuşi atitudinea lui faţă de ei se schimbase foarte mult. Cu cât ne îndepărtam de oraş, cu atât devenea mai aspru şi răspundea mai răstit la întrebările lor.

Eu nu mai fusesem prin părţile acelea, aşa că nu cunoşteam exact locul unde se afla capitala ţinutului Ures prin care trebuia să trecem. Ştiam numai că trebuie să fie pe malul lui Rio Sonora, la câteva mile mai jos de Arispe. Oraşul e situat pe malul stâng al râului, într-o regiune foarte rodnică, fiind înconjurat de grădini splendide. Ne bucuram să dăm, în sfârşit, după atâta drum prin locuri aride, de ceva verdeaţă şi să ne odihnim o zi în oraş. Bănuiam că ne apropiem de Ures, căci trecusem de mult de Rio San Miguel, un afluent al lui Rio Sonora şi din ce înaintam întâlneam mai des în cale oameni, mai ales călări. Ici-colo păream câte un conac sau vreo gospodărie la marginea drumului.

Ciudat era însă că mormonul nu ne lăsa să vorbim cu vreunul din drumeţi. Se apropia de ei şi-i ţinea de vorbă până ce trecea toată coloana. Fie că nu vroia să ni se dea vreo informaţie, fie că se temea să n-afle cineva cine suntem şi încotro ne ducem.

Deodată schimbă direcţia, îndreptându-se spre nord-vest. Ştiam că Ures nu e într-acolo îmi propusesem să nu-i dau

nimic de bănuit, totuşi nu mă putui stăpâni şi-l întrebai cât se poate de cuviincios când crede că vom ajunge la Ures.

— Ce-ţi pasă dumitale de Ures? se răsti el. Am spus eu că ne vom opri la Ures?

— Ai spus că hacienda del Arroyo e aproape de Ures, de aceea m-am gândit că... începui eu.

— Treaba dumitale ce te-ai gândit, mă întrerupse el. Hacienda e după Ures, dar nu în linie dreaptă, ci pieziş. Nu cumva crezi că o să fac un ocol de hatârul dumitale?

— Vai de mine! Cine zice? Am întrebat şi eu aşa, ca să ştiu.

Plecai. Deşi îl întrebasem în spaniolă, el îmi răspunsese în engleză, probabil ca să nu înţeleagă argatul ce plan urmăreşte. Şi apoi bănuiam că ocolise dinadins oraşul ca să nu se afle acolo că un transport de emigranţi trecuse spre hacienda del Arroyo. Se uneltea deci ceva împotriva lor.

În seara aceleiaşi zile ajunserăm la malul râului Sonora, foarte departe de oraş. Apa era tocmai scăzută, aşa că puturăm trece cu căruţele şi călări pe malul celălalt, unde era vorba să poposim peste noapte, căci oamenii şi caii erau foarte osteniţi. Dar mormonul ne zise că trebuie să mai mergem încă un ceas de drum ca să găsim un loc mai prielnic decât aici, pe malul apei.

Aveam motivele mele să mă îndoiesc că aceasta era adevărata lui intenţie. Deşi malul era plin de ţânţari, locul era cât se poate de prielnic pentru un popas atât pentru oameni cât şi pentru cai. Ne îngădui numai să ne adăpăm caii. Faptul acesta mă puse pe gânduri. Mă temeam — şi încă pe drept cuvânt — că nici nu putea fi vorba să ne odihnim peste noapte.

Se întunecase şi nu putui desluşi locurile pe unde treceam. Nu se vedeau nici copaci şi nici ogoare. Pământul era nisipos şi copitele cailor se îngropau adânc în ei. După stele cunoscui îndată că ne îndreptasem spre miazăzi, deşi

oraşul ne fusese foarte aproape. Aşadar mormonul urmărea un anumit scop.

Ne oprirăm de-abia după două ore de drum pe o întindere pustie, presărată ici-colo cu tufe sărace.

Nu se auzea nici un murmur de apă. Suspect era că mormonul nu ne lăsase să ne apropiem de tufe. Ştiut e că nici un călător nu renunţă să se adăpostească lângă o tufă oricât de săracă ar fi ea.

Deshămară caii de la căruţe, celorlalţi li se luară şeile din spinare şi îi dădură în grija câtorva indieni ca să-i ducă peste noapte la păscut. Băgai de seamă că nu lăsară nici pe indieni să se apropie de tufe, ci îi trimiseră mai departe, unde era o iarbă rară şi pârlită de arşiţă. Părea că mormonul ferea tufele de orice privire omenească, de aceea îmi pusei în gând să cercetez care e pricina.

Oamenii, obosiţi de atâta drum, se înfăşurară în pături ca să doarmă. Făcui la fel, rămăsei însă cu ochii deschişi. Eram în primul pătrar, dar luna nu răsărise încă. Stelele, puţine până atunci, răspândeau o lumină tulbure de nu puteai zări la zece paşi.

Mă uitam neclintit la locul unde Melton îşi făcuse culcuşul, singur şi mai departe de noi. Părea să fi adormit, dar după vreo trei sferturi de ceas îl auzii că se mişcă. Ieşi de sub pătură şi se ridică în picioare. Ascultă câtva timp cu încordare, apoi crezui că vrea să se îndepărteze. Nu era însă aşa, căci se apropie binişor de mine, îngenunche şi puse urechea atât de aproape de capul meu încât îi simţii respiraţia. Eu respiram liniştit, încet şi regulat ca un om adormit. Păru mulţumit. Se ridică de jos şi se îndreptă în vârful picioarelor spre tufiş.

Atitudinea lui lăsa să se înţeleagă două lucruri: întâi că mă bănuia şi se temea de mine, al doilea că punea ceva la cale ce nu trebuia să ştie nimeni. Cum îl văzui destul de departe

ca să nu mă poată simţi, mă sculai de la locul meu şi o luai pe altă parte spre tufiş, ca s-ajung înaintea lui acolo.

Când mă apropiai, mă lăsai jos şi începui să mă târăsc pe burtă până la vreo câţiva paşi de tufiş, presupunând că-l aşteaptă cineva acolo, apoi rămăsei nemişcat în loc. Deşi făcusem un oarecare ocol ajunsei mai repede decât mormonul. Deodată îl auzii pocnind din limbă; dintre tufe ieşi o umbră care întrebă în limba engleză:

— Tu eşti frate Melton?

— *Yes,* răspunse el. Dar tu?

— *All right!* Dă-te încoace. Totul e în regulă.

— Eşti singur?

— Nu, e şi şeful cu mine. După cum vezi, lucrurile au mers strună.

— Aşadar te-a găsit fiu-tău?

— Da. Intră în tufiş. Trebuie să fim cu mare băgare de seamă fiindcă mi s-a spus că e şi Old Shatterhand cu voi, deşi, drept să-ţi spun, nu-mi vine să cred.

— El e, pot să jur că...

Mai departe nu auzii căci dispărură printre tufe.

Ce să fac? mă întrebam eu. Să mă strecor după ei? Imposibil. Tufişul nu era destul de des şi apoi răsărise luna. M-ar fi zărit cu siguranţă mai ales că eram îmbrăcat în haine deschise. Mă întorsei tiptil la locul meu şi mă înfăşurai în pătură. Toată lumea dormea. Eu nu putui închide ochii. Mă frământam să înţeleg ce rost avea ceea ce văzusem. Cine să fie omul cu care vorbise Melton? Îşi spuseseră unul altuia „frate”, deci era şi el tot un mormon. Lucrul era aproape sigur, cu atât mai mult cu cât îi auzisem vorbind englezeşte, limbă care nu se întrebuinţează pe aici. Şi apoi, Melton îl întrebase de fiul său, care nu putea fi altul decât Weller, supraveghetorul nostru de pe vapor. După cum înţelesei, era vorba şi de o căpetenie a indienilor. Întâlnirea de acum în tufiş şi stăruinţa mormonului ca să nu ne oprim decât aici era

deci hotărâtă de mai înainte. Tânărul Weller avusese vreme să se întâlnească cu tatăl său şi să vină cu el şi indienii, înaintea emigranţilor.

Important era să ştiu din ce trib făceau parte aceşti indieni. Cine cunoaşte situaţia de atunci a Mexicului şi mai ales a provinciei Sonora, ştie câte neamuri de indieni se aflau prin părţile acelea. Triburile *opato, pima, sobaipuri, tarahumara, cahuencha, papago, yuma, tepehuana, cahita, cora, colatlan, yaqui, upanguaima* şi *guayma.* Şi acestea sunt triburile cele mai importante, fără să pun la socoteală pe cele mărunte.

Nu-l văzusem pe şef şi nici nu-l auzisem vorbind, aşa că nu puteam şti din care din ele făcea parte, deşi lucrul acesta mi-ar fi fost de folos. Şi mai important era să fi ştiut ce rost avea întâlnirea de acum. Că era în legătură cu emigranţii, nu mai încăpea nici urmă de îndoială.

Mă aflam într-o stare de enervare lesne de înţeles. Îmi frământam creierul să ghicesc ce poate fi, dar degeaba.

Trecură peste două ore până să se întoarcă Melton. Eu nu închisesem o clipă, ochii. Plutea în jurul nostru o primejdie pe care nu o puteam defini, menită să se abată peste capetele noastre pe neaşteptate! Aş fi putut să fug pe nesimţite, dar nu vroiam. Îmi pusesem în gând să apăr pe emigranţi şi nu m-aş fi dat înapoi pentru nimic în lume. Ar fi fost o laşitate şi n-am fost niciodată laş în faţa primejdiei.

Mă întrebam însă dacă îmi pot lua singur o astfel de sarcină. Curajul nu-mi lipsea, dar ce te faci cu răspunderea? Dacă mă omorau pe mine, toţi ceilalţi pe care îi luasem, fără să ştie, sub ocrotirea mea, erau pierduţi. Se cerea, deci, ca în primul rând, să mă gândesc la siguranţa mea.

Îmi zisei că mormonul ocolise dinadins oraşul Ures ca să nu se ştie acolo că ducea cu el un transport de emigranţi spre Arroyo, pentru că, dacă ar fi survenit ceva mai târziu, el, conducătorul lor, ar fi fost răspunzător de soarta lor. Trebuia

deci înştiinţate autorităţile din Ures. Cine să se ducă? Eu. Când? Cât mai curând, deci mâine dimineaţă. Nimeni nu trebuia să afle planul meu şi mai puţin, ca oricine, mormonul. Cum să mă orientez? Dacă plecam pe furiş, i-aş fi trezit bănuieli şi ar fi fost şi mai rău. Mă gândii la vorbele atletului care zicea că sunt un foarte prost călăreţ. Trebuia să fac aşa ca să se creadă că s-a speriat calul cu mine şi a luat-o razna peste câmp.

Planul acesta, care speram să-mi reuşească, mă mai linişti şi putui să adorm. Mă deşteptai de-abia după ce ceilalţi erau de mult sculaţi, pregătindu-se de plecare. Mormonul îi zorea şi înţelesei de ce. Urmele paşilor săi se întipăriseră atât de adânc în nisipul moale încât se zăreau desluşit până la tufiş. Cum mă lua drept Old Shatterhand — cine şi eram — ştia că-mi vor atrage atenţia şi voi căuta să descopăr rostul lor dând astfel şi de urma acelora care se întâlniseră cu el acolo, peste noapte.

Aceeaşi grijă o aveam şi eu, pentru că nu se putea să nu le fi văzut şi el pe ale mele. Îşi va fi închipuit însă că vor fi fost ale vreunuia din aliaţii săi.

Când îmi înşeuai calul, băgai câteva firicele pe nisip între şa şi spinarea calului şi strânsei bine chingile. După ce încălecai, mă aşezai uşurel pe cal ca animalul să nu simtă încă durerile. Cum ne îndepărtarăm însă niţel, mă lăsai mai greu şi calul începu să se agite. Mă prefăceam că-mi dau toată osteneala să-l liniştesc, dar calul — devenea din ce în ce mai îndărătnic. În cele din urmă băgă şi mormonul de seamă.

— Ce dracu are calul ăsta de nu se mai astâmpără? întrebă atletul care călărea lângă mine.

— Ştiu eu! Pesemne că vrea să mă dea jos, răspunsei necăjit.

— Strânge bine căpăstrul şi înfige-i pintenii în burtă ca să se înveţe minte. De altfel nu mă mir că nu-ţi ştie de frică. Un

cal care se respectă vrea să simtă un bun călăreţ în spinare, nu un adormit ca dumneata care... ei, da' asta ce mai e?

Îi ascultasem sfatul şi-mi înfipsesem pintenii în burta calului care se ridică deodată pe picioarele dinainte, pe urmă pe cele dinapoi, sforăia, necheza, dădea cu capul când la dreapta, când la stânga, fără însă să reuşească să mă arunce din şa. Eu mă prefăceam că alunec, scăpai frâul din mână şi mă apucai de coama calului, pe urmă îl cuprinsei cu braţele de gât şi nu mă lăsam defel.

Scena era atât de caraghioasă încât toţi începură să râdă în hohote. Calul se sperie şi porni ca o săgeată spre sud-vest, din întâmplare, chipurile, dar îndreptat de mine.

Când mă uitai înapoi, văzui că vreo câţiva din tovarăşii mei se luaseră pe urmele mele, dar se întoarseră repede la ceilalţi. Singur atletul mă urmări mai multă vreme. Bietul băiat era îngrijorat de soarta mea, dar nu mă putu ajunge. După zece minute nu-l mai zării.

Descălecai, ştersei bine nisipul de pe spinarea calului, apoi pornii mai departe, mereu înainte, unde ştiam că voi da de oraş.

Două lucruri mă mânau într-acolo. Mai întâi vroiam să înştiinţez poliţia din Ures despre transportul de emigranţi, al doilea să-mi cumpăr alte haine mai trainice, fiindcă acelea pe care le purtam ameninţau să cadă zdrenţe de pe mine. Şi apoi nici culoarea lor deschisă nu-mi convenea, de asta mă încredinţasem cu o seară înainte. Mi le cumpărasem dinadins aşa la Guaymas, ca să creadă mormonul că n-am parale şi pentru că nu găsisem altele, pe măsura mea. Acum, când Melton ştia cine sunt, nu mai aveam de ce să mă prefac.

În curând aspectul drumului se schimbă. Întâlneam oameni, căruţe din când în când, o fermă, şosele regulate, până ce intrai în sfârşit în oraş.

Trebuie să fi părut într-adevăr foarte suspect, deoarece lumea se uita cu duşmănie la mine.

Întrebai de primărie şi când ajunsei acolo descălecai, îmi legai calul de gard, intrai înăuntru şi cerui să vorbesc cu alcadele districtului. Un poliţai mă îndreptă spre o clădire, în fundul curţii căreia văzui, după o tăbliţă bătută pe uşă, că aici era reşedinţa înaltului slujbaş al districtului.

Intrai înăuntru şi făcui o plecăciune până la pământ, când mă văzui în faţa unei... femei.

Nici una din obişnuitele mobile ale unui birou oficial! Pereţii văruiţi alb; patru stâlpi vopsiţi în alb, roşu şi verde, tricolorul naţional, de care erau legate două hamacuri.

În cel din faţă, stătea întinsă o femeie tânără într-un capot alb, nu tocmai curat şi fuma. Părul ciufulit arăta că nu se pieptănase cam de mult. Deasupra capului ei, pe un lănţişor, un papagal care mă întâmpină cu ţipete mânioase. De-abia pe urmă băgai de seamă că şi în hamacul din fund era cineva.

Mă înclinai iar, întrebând cuviincios dacă pot vorbi cu alcadele ţinutului.

Cucoana se uită cu priviri bănuitoare, făcu un gest cu mâna, ca şi când nici n-aş fi existat şi întoarse capul fără să-mi răspundă. În schimb papagalul se zburli furios, deschise pliscul şi cârâi indignat:

— *Eres ratero!* adică „eşti un pungaş”.

Cucoana îşi dezmierdă papagalul, mândră de isprava lui, iar eu îmi repetai întrebarea.

— *Eres ratero!* cârâi iar papagalul în timp ce doamna tăcea.

Pusei din nou aceeaşi întrebare.

— *Eres ratero, ratero, ratero!* ocăra calomniatorul înaripat, în timp ce cucoana îmi făcea mereu semn cu mâna să ies afară.

Deschisei uşa şi mă uitai după gardistul care mă adusese aici. Omul privea în altă parte. Băgai atunci două degete în gură şi scoasei un fluierat ascuţit. Papagalul fluieră şi el ca

mine. Cucoana cârâi şi ea ca un papagal şi gardistul întoarse capul. Îi făcui semn să se apropie.

— Zici că aici e biroul alcadelui? îl întrebai eu.

— Da, senior, răspunse el.

— Şi alcadele unde e?

— Înăuntru, unde vrei să fie!

— Nu-l văd şi seniora nu vrea să-mi răspundă.

— Ce vrei să-ţi fac eu!

Cu aceste cuvinte omul îmi întoarse spatele şi înălţă cu nepăsare din umeri. Mă îndreptai iar spre cucoană şi repetai întrebarea, de astă dată pe un ton nu tocmai politicos. O văzui ridicându-se în hamac şi strigă fulgerându-mă cu ochii:

— Ieşi, altminteri pun să te aresteze! Nu te vezi în ce hal eşti? Cu ce vrei sa plăteşti cheltuielile de judecată?

Papagalul fâlfâia din aripi şi croncănea cât putea:

— *Eres ratero! Eres ratero!*

Scosei atunci din buzunar o monedă de aur şi începui s-o plimb dintr-o mână în cealaltă. Cucoana se întoarse spre hamacul celălalt şi zise cu glas dulceag:

— Scoală dragă. A venit un *caballero* care are treabă cu tine. Stai să-i răsucesc o ţigară.

Pe poliţa papagalului se afla o cutie cu tutun şi foiţe. Luă o foiţă, o udă cu limba, întinse câteva fire de tutun pe ea şi răsuci o ţigară pe care mi-o oferi foarte graţios.

Hm! Degetele ei, de care nu mai ştiai dacă erau îngălbenite din pricina tutunului sau a murdăriei, nu-mi conveneau defel. Primii ţigara, dar mă ferii s-o duc la buze.

În vremea asta, hamacul din fund începu să se legene şi din el ieşi la iveală un ins lung şi deşirat, care veni spre mine cu paşi rari întrebându-mă cu un glas care părea că vine din adâncul pământului:

— Cât eşti dispus să dai, senior?

— Plătesc după cât face, răspunsei eu.

Lunganul se întoarse spre scumpa lui jumătate şi-i zise cu o schimonositură care vroia să fie un zâmbet:

— Auzi, porumbiţo? Plăteşte după cât face. Şi cum răspunsurile mele preţuiesc foarte mult, ia mai răsuceşte-i o ţigară. Şi dumneata, senior, s-auzim ce ai de spus. Nu uita că-ţi sunt cel mai bun prieten.

Papagalul se îmblânzise şi el, scoţând nişte sunete de ţi-era mai mare dragul. Mă simţeam acum în largul meu şi-l întrebai pe şleau, fără să mai stau mult pe gânduri:

— Ai auzit dumneata de unul Timoteo Pruchillo, senior alcade?

— Nu. Dar tu, porumbiţo?

— Nici eu, răspunse porumbiţa.

— Caut hacienda del Arroyo, care pare să nu fie departe de aici de oraş. N-ai putea să-mi dai câteva informaţii în privinţa asta?

— Nu. Nici tu, porumbiţo?

— Nu, repetă ea.

— Acest Timoteo Pruchillo aduce nişte emigranţi străini care să-i lucreze pe moşie. Cine îi poate ocroti dacă nu s-ar purta omeneşte cu ei?

— Eu nu, senior.

— Atunci cine?

— Ambasadele sau consulatele lor.

— Există aici consulate?

— Nu.

— Dar dacă li se întâmplă ceva, trebuie să fie cineva care să le ia apărarea!

— N-are cine.

— Dar bine, senior, admiţând că nu e nimeni de-ai lor ca să se intereseze de ei, se impune autorităţilor mexicane să tragă pe vinovat la răspundere.

— Te înşeli, senior. Ce se întâmplă cu străinii, nu ne priveşte pe noi.

— Dacă un băştinaş omoară pe un străin, dumneata ce-i faci?

— Nimic. Am eu destulă bătaie de cap cu ai noştri, n-am timp să mă ocup şi de străini. Mai doreşti ceva?

— Nu. Răspunsurile pe care mi le-ai dat până acum mă scutesc de alte întrebări.

— Atunci plăteşte atât cât merită.

— Da, cât merită, susură seniora cu glas dulce, ca o adiere...

— Bine. Dar fiindcă toate răspunsurile dumitale s-au rezumat la „nu”, aceste răspunsuri nu preţuiesc nici un gologan pentru mine.

— Cum? Ce? Nu cumva vrei să spui că nu vrei să plăteşti nimic?

— Cam aşa ceva.

Lunganul mă privi cu ochi fulgerători şi strigă indignat:

— O să te silesc eu, senior...

— Nu poţi! N-am decât bani străini la mine şi fiindcă nu te interesează de afacerile străinilor, după cum singur mi-ai spus, nu-ţi pot oferi banii lor!

— Numai bani străini, zici? Nu vrei să dai nimic, absolut nimic?

— Nu.

Şi fără să mă sinchisesc de indignarea lui, mă îndreptai spre uşă.

— Eşti un calic! Un sărăntoc! tună lunganul cu glasul lui răguşit.

— Un venetic! O haimana! Un derbedeu! ţipă cucoana după mine.

— *Eres ratero! Eres ratero!* cârâia papagalul.

Aşadar, toate speranţele mele se năruiau. Nu mă mai puteam bizui decât pe mine singur. După ce mă îndepărtai de primărie, mă oprii la un han ca să mănânc ceva. Pusei să i se dea nutreţ calului şi să-l adape, pe urmă mă dusei la o

prăvălie unde îmi cumpărai un rând de haine mexicane, pe un preţ atât de mare încât îmi goli straşnic punga. Îmi dădeam seama că voi avea trebuinţă pe viitor de o bună provizie de muniţii şi, după ce îmi făcui rost şi de gloanţe, rămăsei fără un gologan în buzunar.

Nu de asta îmi păsa însă mie. Prin locurile acelea pustii, banul era de prisos, ba uneori chiar primejdios, o armă încărcată preţuind de o mie de ori mai mult decât o pungă plină cu aur.

După ce-mi făcui hainele colac şi le atârnai de oblâncul şeii, încălecai şi ieşii din oraş, mai vesel decât venisem. Mă interesasem la han şi aflasem că hacienda del Arroyo era cale de o zi de oraş, printre ţinuturi muntoase şi împădurite, aproape de un pârâu care se revărsa într-un lac mititel. Locul îmi fusese atât de amănunţit descris, încât era cu neputinţă să mă rătăcesc. Mai aflasem şi câte ceva despre situaţia şi firea proprietarului haciendei.

Senior Timoteo Pruchillo, un om foarte de treabă, fusese pe vremuri unul dintre cei mai bogaţi proprietari ai ţinutului, dar din pricina deselor răscoale şi schimbări politice, pierduse o mare parte din avere. Din toate averile lui, nu-i mai rămăsese decât această hacienda del Arroyo şi o mină de mercur. Amănunte nu mi se dădură în privinţa acestei mine, decât că se afla foarte departe de hacienda, într-o regiune cât se poate de aridă, că adusese odinioară venituri mari, dar că, din lipsă de braţe de muncă şi din cauza indienilor care cutreieră locurile acelea, fusese părăsită demult.

Mersei toată ziua prin locuri pustii, fără să întâlnesc ţipenie de om. Rămăsei peste noapte într-o vâlcea împrejmuită de dealuri pleşuve. A doua zi, pe când îmi vedeam de drum, dus pe gânduri, auzii deodată o împuşcătură, apoi alte două. Dădui pinteni calului şi mă oprii la o cotitură. Descălecai. Vroiam mai întâi să văd ce rost au aceste împuşcături. Mă apropia cu băgare de seamă de colţul

stâncii după care auzisem detunăturile, îmi scosei pălăria cu marginile late care ar fi putut să mă dea de gol şi privii în vale. Văzui în mijlocul văii doi indivizi: un alb şi un indian. Amândoi stăteau cu puştile întinse. Ochiră în sus spre deal şi traseră iar. În ce sau în cine trăgeau? Lângă ei stăteau trei cai înşeuaţi. Erau deci trei inşi, nu doi. Unde se afla acum cel de-al treilea? Scosei capul mai în afară şi zării jos, la poalele stâncii, alţi trei cai întinşi nemişcaţi la pământ. În vârful stâncii, la o înălţime de vreo treizeci de coţi, pe un loc unde cu greu se putea urca un om, stăteau trei inşi ghemuiţi după un colţ de stâncă, adăpostindu-se de gloanţele celor din vale. Erau o femeie şi doi băieţi mai răsăriţi. Nu erau înarmaţi cu puşti, ci cu arcuri, slobozind din când în când câte o săgeată în cei din vale. Săgeata însă cădea prea aproape şi nu-i nimerea.

Bărbaţi în toată firea să lupte cu doi copilandri şi o femeie! Ce fel de oameni puteau să fie aceştia! Îmi ziceam eu. Nişte ticăloşi! Mă hotărâi să vin în ajutorul băieţilor, căci era vădit că nemernicii pe ei îi ţinteau. Nu puteam s-o fac decât prin vicleşug, să-i iau pe agresori prin surprindere; să pândesc până ce-i voi vedea că şi-au descărcat puştile.

Încălecai, agăţai una din puşti în spate, luai pe cealaltă în mână şi-mi potrivii bine revolverul de la brâu ca să-l am mai repede la îndemână.

Aşteptai.

O detunătură, apoi alta. Imediat ieşii de după cotitură şi repezii calul spre ei. Mă văzură venind. Rămaseră încremeniţi.

Albul era potrivit de statură, îmbrăcat în haine subţiri, croite după moda de acolo; trăsăturile chipului sau erau aspre şi energice. La brâu purta un pistol şi un pumnal, iar în mână ţinea puşca din care slobozise chiar atunci glonţul.

Indianul era îmbrăcat la fel cu el, dar în păr erau înfipte cele trei pene, semnul distinctiv al căpeteniilor de trib. La brâu avea un pumnal şi puşca o ţinea în mână ca şi celălalt.

— Bună dimineaţa, domnilor, zisei eu oprindu-mi calul în faţa lor. Ce fel de vânătoare faceţi dumneavoastră aici? Împuşcaţi animale, după cum văd.

Nu-mi răspunse nici unul. Mă prefăcui mirat, văzând caii morţi şi urmai:

— Aha, cai, vasăzică! Şi încă înşeuaţi. Atunci cu stăpânii lor aveţi ce-aveţi? Unde sunt aceştia?

— Ce te priveşte pe dumneata? Vezi-ţi de drum şi nu te amesteca în treburile noastre.

— Zău? Eu sunt de altă părere. Când un om cinstit întâlneşte în cale indivizi care trag în femei şi copii are tot dreptul să întrebe cum şi pentru ce.

— Şi la ce răspuns se poate aştepta?

— La cel adevărat, dacă bineînţeles e în stare să-l ceară bărbăteşte.

— Şi dumneata te crezi în stare? întrebă albul cu glas batjocoritor, în vreme ce indianul îşi încărca iar puşca.

— Ba bine că nu!

— Nu te face de râs, omule! Vezi-ţi mai bine de drum, dacă nu vrei să ai de-a face cu gloanţele noastre şi...

— Gloanţele voastre, nemernicule? Îl întrerupsei punându-i ţeava puştii în piept. Ştii tu câte gloanţe are puşca asta cu repetiţie a mea? Lăsaţi imediat armele jos, altminteri vă fac praf într-o clipită.

— Puş.. că... cu repe... tiţie! bolborosi albul, privindu-mă cu ochii holbaţi.

Indianul părea că nici nu se sinchiseşte de ce spuneam eu. Privea cu sânge rece situaţia. Ca fulgerul îi trecu prin minte gândul că mă poate ucide în mai puţin de o secundă. Îi citii gândul în ochi. Smulse revolverul de la brâul tovarăşului său şi-l îndreptă spre mine. Dar până s-apuce el să tragă, eu întorsei ţeava puştii spre el. O detunătură şi glonţul meu i se înfipse în mână. Indianul rămase o clipă ca împietrit, se uită la

sângele care-i gâlgâia din rană, apoi la mine şi răcni ca un nebun:

— *Tawe-şala!*

Până să-mi dau eu seama, îl văzui sărind în şa şi luând-o la goană drept înaintea lui.

— *Tawe-şala!* repetă albul. Apoi în limba engleză: Ptiu drace! Unde dracu mi-au fost ochii! Şeful are dreptate... şi cât ai clipi pieri şi el în goana calului, uitând puştile şi revolverul, jos lângă mine.

Auzii de sus de pe stâncă strigăte. Femeia şi băieţii văzuseră ce se petrecuse în vale; se credeau salvaţi şi-şi manifestau prin ţipete bucuria. Dar se înşelau. Deasupra capetelor lor, tocmai în vârful stâncii, văzui — ceea ce ei nu puteau vedea — apărând o ţeavă de puşcă, pe urmă mâinile care o ţineau. Omul care se afla acolo îi ochise. Nenorociţii se aflau într-o mare primejdie. Strigătele lor de bucurie erau spuse în dialectul mimbrenjo, pe care eu îl învăţasem de la prietenul meu Winnetou, de aceea le strigai în limba lor:

— *Owan sa arhonda; akahia to-sikis-ta,* adică lipiţi-vă de perete; duşmanul e deasupra voastră.

Mă ascultară, aşa că nici eu nu-i mai putui vedea de unde stăteam. Omul nu-i mai zărea nici el, totuşi nu se lăsă. Dispăru pentru câteva momente şi-l zării apărând într-un loc de unde îi putea ţinti: îmi dădui seama că era viaţa a trei oameni în joc. Nu-i puteam salva, decât sacrificându-l pe celălalt. Era greu de ochit deasupra capului meu. Glonţul meu nu-l putea nimeri. Sării de pe cal şi apucai puşca mea cu tragere lungă. În clipa când ţintii spre individ, acesta tocmai îşi îndreptase ţeava în jos spre femeie şi copii. Trăsei. În pustietatea aceea, detunătura răsună prelung trezind ecourile. Văzui cum omul întoarce capul într-o parte, dar nu lăsă puşca din mână. Mai slobozii un glonţ; tot degeaba. Individul stătea nemişcat în loc. Când să trag a treia oară, auzii pe unul din băieţi strigând:

— Nu-ţi mai prăpădi glonţul degeaba. Omul e mort. Venim acum şi noi jos.

Se întâmplă adesea în război ca soldatul să rămână în aceeaşi poziţie ca în momentul când a fost împuşcat. Aşa se întâmplase şi acum.

Văzui pe cei trei indieni coborând de pe stâncă. Femeia era încă tânără şi după concepţia indiană o foarte frumoasă *squaw*.

Băieţii să fi avut unul cincisprezece, iar celălalt şaptesprezece ani. După cum e obiceiul la indieni, mă adresai mai întâi băiatului cel mai vârstnic:

— Cunoşti pe cei trei duşmani ai voştri?

— Pe alb nu, dar pe cei doi indieni, da. Bătrânul era Vete-ya[9], căpetenia yumaşilor, iar celălalt Gaty-ya[10], feciorul lui.

Deşi îi vedeam tineri şi-mi închipuiam că n-au încă un nume, nu vrui să par nepoliticos fără să-i întreb cine sunt, de aceea zisei:

— N-am auzit până acum de ei. Pentru ce vroiau să vă omoare?

— Veniseră acum câteva luni să ne jefuiască tribul, măcar că trăiam în bună înţelegere cu ei. Noi însă am prins de veste la timp şi i-am învins pe yumaşi. Căpetenia lor a căzut atunci în mâinile noastre. Nalyu-mokaşi[11], tatăl nostru, l-a chemat la luptă dreapta şi l-a biruit, dar în loc să-l omoare, l-a gonit, ceea ce e o mare ocară pentru un indian.

— Cunosc obiceiurile voastre foarte bine. Multe veri şi ierni am petrecut cu triburile cele mai viteze ale indienilor, chiar şi cu Bivolul-puternic, tatăl vostru, cu care am fumat pipa păcii.

— Atunci, trebuie să fii o mare căpetenie a albilor, fiindcă tatăl nostru nu fumează pipa păcii decât cu oameni de seamă, nu aşa, cu oricine.

---

[9] Gură-mare (n. ed.).
[10] Gură-mică (n. ed.).
[11] Bivolul-puternic (n. ed.).

— O să vă spun eu pe urmă cine sunt. Acum povestiţi-mi şi mie cum s-a întâmplat de v-aţi întâlnit tocmai aici cu albul şi cu cei doi yumaşi.

— Femeia aceasta e *şilaray*[12] noastră. Pe când era fată, a venit o căpetenie de-a opataşilor s-o ceară de nevastă. Tata i-a dat voie să o ia. Nouă ni s-a făcut dor de ea şi ne-am dus s-o vedem. Am stat două luni la opataşi şi, când am plecat, a vrut să vină şi ea cu noi ca să-l vadă pe tata.

— A fost o nesocotinţă din partea voastră.

— Nu ne-am închipuit. Trăiam în bună înţelegere cu toate triburile. O ceată mare de opataşi ne-a însoţit o bucată de drum şi când ne-am despărţit de ei eram siguri că nu ni se mai poate întâmpla nimic. Yumaşii locuiesc departe de aici şi nu ne aşteptam să vedem pe căpetenia lor prin locurile acestea. Când e vorba de femei şi copii, orice războinic indian îi lasă în pace. Gură-mare însă, cum ne-a văzut, a tras asupra noastră. Noi nu suntem încă războinici şi n-avem nume. N-avem decât arcuri şi săgeţi la noi şi nu ne puteam apăra. Am sărit deci repede de pe cai şi dacă vrăjmaşii noştri îndrăzneau să se urce după noi, îi omoram cu săgeţile. Eram însă pierduţi dacă nu ne salvai tu, căci Gură-mare, când a văzut că gloanţele lor nu ne pot ajunge, a trimis pe Gură-mică, fiul său, să se cațere deasupra capetelor noastre şi să tragă de acolo în noi.

— Albul a tras şi el?

— Da, măcar că nu-l cunoşteam şi nu-i făcusem nici un rău. Ba el a dat lui Gură-mică puşca lui cu două cocoaşe ca să ne cureţe mai repede. O să-l omor îndată ce voi avea prilejul, căci mi-am întipărit bine, în minte chipul lui.

Zicând acestea, tânărul indian scoase de la brâu pumnalul şi făcu un gest ca şi când l-ar fi înfipt în inima cuiva. Înţelesei că băiatul nu glumea.

— Cunoşti tu limba yumaşilor? îl întrebai eu.

[12] Sora (n. ed.).

— Destul de binişor.

— Ce cuvinte erau acelea pe care le-a spus când a luat-o yumaşul la fugă?

— „Mâna-care-zdrobeşte”. E numele unui mare vânător alb, prieten cu Winnetou, căpetenia apaşilor. Feţele albe îl numesc Old Shatterhand. Tata a luptat odată alături de el împotriva comanşilor şi au fumat pipa păcii împreună. Dar de ce mă întrebi?

— Deoarece cuvintele acestea le-am auzit adineauri când i-am zdrobit mâna yumaşului.

— O fi spus aşa pentru că ai făcut şi tu cum face Old Shatterhand. Nu-şi ucide mai niciodată duşmanul, ci-l răneşte numai, de obicei la mână, ca să nu mai poată lupta. Am auzit că are două puşti; una nimereşte la mare depărtare şi cealaltă trage glonţ după glonţ fără să se opreas...

Deodată îşi întrerupe vorba, mă privi din cap până-n picioare şi strigă celorlalţi:

— Uff! Ochii mei au fost orbi de n-au văzut... Războinicul acesta alb a tras de la mare depărtare în duşman... Căpetenia yumaşilor i-a zis, „Tawe-şala”, adică, Mâna-care-zdrobeşte”... Tu, frate şi tu, sora mea, închinaţi-vă cu respect în faţa acestui om, cel mai renumit şi viteaz dintre războinicii albi, despre care tata, un mare războinic şi el, a zis că nici nu-i poate sta alături.

Era o exagerare de politeţe, obişnuită la indieni, dar entuziasmul băiatului era sincer. Se dădură toţi trei cu un pas îndărăt şi se închinară adânc înaintea mea. Eu însă le întinsei mâna zicând:

— Da, eu sunt acela pe care-l numiţi aşa. Sunt fericit că am sosit la timp ca să scap pe copiii prietenului meu, de un duşman al lor. I-am zdrobit mâna şi omul acesta nu va mai putea niciodată să ţină, în dreapta lui, tomahawkul de luptă. Vreau să vă las o amintire a zilei de-astăzi în care l-aţi văzut fugind, ca un laş ce e.

Îi dusei, la locul unde îmi lăsasem calul şi le arătai armele rămase de la fugari. Le dăruii amândouă puştile băieţilor, celui mai mare îi dădui şi pistolul. Se bucurară ca nişte copii, dar nu lăsau prin nimic să se întrevadă această bucurie, căci indienii ştiu să-şi stăpânească simţămintele.

Ne apropiarăm apoi de caii împuşcaţi de fugari. Băieţii le luară şeile şi lucrurile, pe care tânăra femeie avea să le ducă în dar părinţilor ei.

Acum vrusei să văd ce e cu Gură-mică rămas în vârful stâncii. Băieţii mă rugară să-i iau cu mine; femeia rămase jos de pază. Găsirăm lesne urmele indianului. Când ajunserăm sus, ne aştepta o privelişte înfiorătoare. Mortul zăcea întins pe burtă, capul trecea de marginea stâncii, braţele îi atârnau în jos, cu mâinile încleştate pe puşcă. Mă aplecai să-i iau puşca, pe urmă trăsei îndărăt cadavrul.

— Uf! Uf! strigară băieţii uitându-se la capul indianului.

Gloanţele îi străbătuseră fruntea şi-i ieşiseră prin ceafă. O împuşcătură cu adevărat miraculoasă pentru ei, deşi de la înălţimea şi distanţa aceea nu era cine ştie ce!

Dădui voie băieţilor să-şi însuşească tot ce găsiră la mort, ne coborârăm în vale, mai întâi pentru că nu mai aveam ce căuta aici, iar apoi fiindcă era de aşteptat ca fugarii să se întoarcă pentru a-şi căuta tovarăşul.

Gură-mare îşi va fi închipuit cu siguranţă că fiul său mă văzuse şi se pusese undeva la adăpost. După ce va aştepta câtva timp şi va vedea că nu mai vine, tatăl se va întoarce să-şi caute feciorul; când va da de cadavru, furia lui nu va cunoaşte margini şi mă va urmări fără preget pentru a-şi răzbuna copilul.

Eu aş fi vrut grozav să ştiu cine era albul care era cu ei. Cercetai puşca rămasă de la el şi văzui săpate pe patul ei, două litere, un *R* şi un *W.*

R era probabil numele de botez şi *W* cel de familie. Nu ştiu de ce mă gândii că ar putea să fie Weller. Aşa îl chema pe

tatăl supraveghetorului nostru de pe vapor. Omul acesta fusese alaltăieri noapte cu o căpetenie a indienilor la Melton. Se potrivea deci de minune. Fără îndoială că Gură-mare era căpetenia şi albul pe care îl gonisem mai adineauri nu putea fi altul decât individul căruia mormonul îi zisese, frate”. Probabil că Gură-mică însoţise şi el pe tatăl său. Nu era deci de mirare că mă întâlnisem astăzi cu ei deoarece vâlceaua era în direcţia haciendei del Arroyo, locul de destinaţie al emigranţilor. Dacă presupunerile mele erau adevărate, atunci era de aşteptat ca yumaşii să se afle prin apropiere şi că cei doi fugari vor veni cu ei încoace. Nu mai era timp de zăbovit. Trebuia să plec imediat de acolo şi să mă duc la hacienda.

Aceasta nu era chiar în drumul celor trei fraţi, dar fiindcă aveau nevoie de cai, se hotărâră să meargă şi ei cu mine la conac unde sperau să şi-i poată procura. Femeia încalecă pe calul mortului, băieţii însă trebuiră să meargă pe jos. Le-aş fi lăsat bucuros calul meu şi eu s-o iau apostoleşte în urma lor, numai că nu se potrivea aşa ceva cu demnitatea mea de Mână-care-zdrobeşte. De altminteri nici prin gând nu le-ar fi trecut să primească un astfel de sacrificiu din partea mea.

Eu mergeam în frunte, pe când ceilalţi trei veneau ceva mai în urmă, după mine. Nu mi-ar fi displăcut să stau niţel de vorbă cu ei, dar nu se cuvenea ca un războinic de seama mea, să stea de vorbă cu o femeie şi doi băieţandri. Când ar fi auzit toţi cei din tribul mimbrenjo-apaşilor, s-ar fi luat cu mâinile de cap!

4. Hacienda del Arroyo

Mi se spusese la Ures că până la del Arroyo era drum de o zi călare. Dar amiaza trecu şi nici semn de haciendă. De-abia spre seară zării munţii împăduriţi, despre care îmi vorbise hangiul. Răcoarea pădurii, după arşiţa de peste zi, ne făcu bine, numai că drumul mi se păru nesfârşit. Cu vreo două ceasuri înainte de a se înnopta ajunserăm la micul lac în care se vărsa pârâul Arroyo. Băieţii, care merseseră tot timpul pe jos în urma mea, nu dovedeau nici cea mai mică oboseală. Eu m-aş fi coborât, dar parcă mi-era ruşine când văzui că ei nu-şi aruncă măcar ochii la apa răcoritoare.

Lacul se afla la capătul unei văi împădurite ce se întindea cale de o jumătate de ceas. O pajişte cu iarbă grasă smălţată cu flori şi tufe desfăta ochiul drumeţului obosit. Aici păşteau o mulţime de vite cornute şi cai, păzite de văcari, care călări, care pe jos.

Ne ieşiră înainte să ne dea bineţe şi aflai de la ei că Melton cu emigranţii nu sosiseră încă. Acolo unde se sfârşea pajiştea începea câmpul roditor. Tufe de bumbac, trestie de zahăr, printre ele fâşii cu indigotieri, arbuşti de cafea, grâu şi porumb; se cunoştea însă că e lipsă de braţe de muncă. Văzui şi o grădină mare cu tot felul de pomi roditori, dar părea atât de părăginită încât parcă-ţi făcea rău. De-abia după ce trecurăm de grădină zărirăm clădirile conacului.

Din pricina atacurilor neprevăzute, aceste hacienda şi conace, sunt făcute prin locurile acelea, în formă de forturi sau cetăţui. Unde se găseşte piatră destulă, conacul se împrejmuieşte cu un zid de piatră ca să nu poată pătrunde năvălitorii în curte. Unde nu, se plantează garduri vii de cactuşi şi alte plante ghimpate pe care le lasă să se înalţe cât

mai sus posibil. Dar un om inteligent găseşte mijlocul să treacă şi peste astfel de piedici.

Hacienda del Arroyo se afla situată între munţi, aşa că avea destulă piatră la îndemână. M-am înşelat când am crezut că zăresc conacul, în realitate nu se vedea decât acoperişul neted al clădirii principale, pe când celelalte se aflau ascunse după un zid înalt de cinci metri.

Curtea forma un pătrat; sub zidul dinspre răsărit curgea un pârâu care străbătea curtea, de la răsărit la apus. Clădirea principală se ridica lângă malul pârâului şi un podeţ ducea la poarta cea mare din peretele dinspre răsărit. Se mai aflau alte clădiri mai mărunte pentru slugi şi muncitori, hambare şi şoproane deschise unde se puteau adăposti vitele pe timp de bejenie. Poarta era din lemn tare şi gros, căptuşit cu tablă, prevăzut pe dinăuntru cu drugi şi zăvoare de fier.

Găsirăm poarta deschisă şi intrarăm de-a dreptul în curte. Părea pustie, căci nu văzurăm nici ţipenie de om.

Descălecarăm. Dădui frâul unuia din băietani şi vrui să trec podeţul. În momentul acela, uşa casei se deschise şi în prag se ivi un om cu faţa buhăită şi ciupită de vărsat. Individul îmi făcu o impresie cât se poate de proastă.

— Stai acolo unde eşti, aici nu intră decât *caballeros,* se răsti el la mine.

Eu nu mă sinchisii însă de vorbele lui şi mă apropiai de casă.

— Vreau să vorbesc cu senior Timoteo Pruchillo, zisei fără să mă tulbur.

— Senior?! I se zice don, nu senior. Bagă la cap ce-ţi spun! Senior sunt eu, majordomul sau intendentul conacului. Senior Adolfo, aşa mă cheamă. Toţi câţi sunt la conac se află sub ordinele mele.

— Şi *haciendado?*

Buhăitul se fâstâci un moment neştiind ce să-mi răspundă, pe urmă îmi aruncă o privire de dispreţ şi zise cu trufie:

— Sunt mâna dreapta a lui, izvorul gândurilor şi întruparea dorinţelor sale. Aşadar el e don şi eu senior. Ai înţeles?

Mare poftă aş fi avut să-l reped niţel pentru obrăznicia lui, dar mă gândii că voi avea trebuinţă de el, aşa încât rostii cu tonul cel mai politicos din lume:

— Cum porunceşti, senior. Vrei deci să ai bunătatea să-mi spui dacă don Timoteo Pruchillo e acasă?

— Da.

— Şi pot să-i vorbesc?

— Nu. Dacă ai ceva de spus, spune-mi mie.

— M-aş ruga să ne daţi, mie şi celor trei inşi veniţi cu mine, adăpost peste noapte.

— Adăpost? Te pomeneşti că vei mai fi vrând de mâncare şi de băut. Uite, colo pe câmp e loc destul pentru de-alde voi. Hai, ştergeţi-o repede, nu numai din conac, dar şi de pe moşie, altminteri pun să vă împuşte ca pe nişte câini.

— Eşti aspru, senior. Gândeşte-te că se înnoptează şi...

— Taci! se răsti el. Oi fi tu alb, dar se cunoaşte de la o poştă ce pramatie îmi eşti. D-apoi roşii ăia! Conacul nostru nu e vizuină de bandiţi.

— Bine, mă duc, senior. Nu ştiam că am mutră de bandit, iar senior Melton, care m-a angajat contabil pe moşie, nu şi-a închipuit că persoana mea o să ţi se pară atât de primejdioasă.

După care mă îndreptai oftând spre podeţ.

— Senior Melton? Contabil? strigă individul după mine. Unde vrei să te duci, pentru Dumnezeu! Stai, omule! Vino încoace!

Şi fiindcă îmi văzui de drum fără să-l ascult, se repezi după mine şi mă apucă de braţ.

— Dacă te-a trimis senior Melton, zise el îmblânzit, nu pot să te gonesc. Recunoaşte şi dumneata că hainele astea pe care le porţi nu pot insufla încredere. Ba dacă te-ai uita în oglindă şi ţi-ai vedea mutra, nu mi-ai lua-o în nume de rău că te-am luat drept o haimana. Nu e vorbă, se întâmplă câteodată ca omul cel mai cinstit să semene a bandit. Dacă zici că te-a trimis senior Melton, atunci nu se poate să te las să pleci.

Nu ştiam nici eu ce să cred despre acest individ. Era un dobitoc pe care-l prostise mormonul? Nu prea-mi venea să admit aşa ceva! Ochii lui mititei aveau o expresie de şiretenie şi viclenie care nu mă putea înşela.

— Dar cu tovarăşii mei ce facem? îl întrebai eu.

— Nu pot să-ţi răspund până ce nu voi întreba pe don Timoteo.

— Păi... parcă ziceai că dumneata eşti mâna dreaptă a lui şi tai şi spânzuri aici la conac?

— Numai când e vorba de gonit pe cineva, nu şi de primit. Stai să mă duc să vorbesc cu don Timoteo şi vin numaidecât.

În vremea aceasta ajunsesem amândoi la uşa casei. Intendentul vru să mă lase afară dar eu clătinai capul şi zisei foarte hotărât:

— Uite ce e, senior: eu fac parte dintr-o clasă de oameni care n-aşteaptă la uşă cu slugile. Merg eu înainte şi dumneata după mine.

Se strâmbă, dar n-avu încotro. Când întorsei o dată capul, îi văzui faţa schimonosită de ciudă şi mirare. Ne oprirăm la una din uşi şi-mi făcu semn s-aştept. După câteva momente se întoarse şi mă lăsă să intru în cameră. Era o odaie foarte simplă, mai bine zis: sărăcăcios mobilată în mijlocul camerei o masă şi trei scaune de lemn. Într-un colţ, un hamac. Trei din pereţi, văruiţi în alb, nu aveau nimic pe ei, numai pe al patrulea atârnau diferite arme.

Mai puţin simplu era, însă, aspectul omului care se sculă de pe scaun când mă văzu intrând şi mă privi cu oarecare mirare şi curiozitate. Era foarte elegant îmbrăcat. Hainele lui erau de catifea şi împodobite cu fireturi şi şireturi de mătase. Din brâul de argint ieşeau plăselele unui pumnal mexican, lucrate cu mare artă şi mânerele a două pistoale de preţ. Pălăria cu borurile largi de pe masă era din pai foarte fin, care trebuie să fi costat peste cinci sute de pesos, iar pintenii de la cizme aveau rotiţe de aur.

În faţa unui om atât de elegant, eu trebuie să fi părut într-adevăr un vagabond. De aceea nici nu mă mirai când *haciendado,* mângâindu-şi cu mâna lui îngrijită barba neagră, încruntă sprâncenele şi zise ca şi când nici nu mi s-ar fi adresat mie ci lui însuşi:

— Mi s-a anunţat un *tenedor de libros* şi când colo ce văd? Un om care...

— ... e în stare să îndeplinească această funcţie, don Timoteo, îi curmai eu vorba.

Că buhăitul de intendent îşi permitea să fie mojic cu mine, nu-mi păsa, dar de la omul acesta civilizat nu îngăduiam aşa ceva.

Moşierul se prefăcu mirat, mă măsură din cap până-n picioare şi zise zâmbind:

— A, domnul e foarte sensibil, după cum văd. Cine şi ce e el în realitate?

Îmi vorbea la persoana a treia singular, cum se face cu oamenii de treaptă cu mult inferioară. Să mă fi supărat? Nu era cazul! Moşierul părea să fie un *caballero* bine situat, glumeţ din fire, care vrea să petreacă niţel pe socoteala unui individ de rând.

— E cine nici nu bănuieşti dumneata, don Timoteo, răspunsei eu cu un zâmbet aidoma cu al lui şi s-ar putea să vină momentul în care să te simţi fericit că-l ai alături de dumneata.

— *Cielo!* râse el acum cu poftă. Nu cumva a venit el să-mi aducă vestea că am fost ales împărat al Mexicului?

— Dimpotrivă. Am venit să-ţi spun că în curând nu vei mai fi nici ceea ce eşti acum.

— Foarte bine, zise el tot râzând şi arătându-mi să iau un loc pe scaun. Şi pentru ce ar vroi puţinii mei supuşi să mă detroneze?

Scosei din buzunar legitimaţia pe care o aveam de la consulatul american din San Francisco şi i-o întinsei fără să spun un cuvânt. După ce o citi, îi pieri toată veselia.

— Presupun că eşti într-adevăr persoana în posesia căreia se află această legitimaţie, zise el foarte serios.

— Controlează, te rog, semnalmentele.

— Am văzut că se potrivesc, senior. Nu înţeleg însă ce te aduce la mine sub titlul de contabil?

— Pentru că Melton mi-a dat această atribuţie.

— Nu ştiam. Şi apoi n-am nevoie de contabil. Puţinele picături de cerneală, de care e nevoie pe moşia mea, le risipesc eu, cu condeiul şi mâna mea proprie.

— Mi-am închipuit.

— Atunci pentru ce ai venit?

— Motivul e cât se poate de puternic şi atât de serios încât te rog ca tot ce-ţi voi spune acum să rămână între noi.

— Ştii că pari foarte misterios? S-ar zice că mă ameninţă vreo primejdie.

— Aşa şi e.

— Vorbeşte mai repede, pentru Dumnezeu!

— Mai întâi să-mi dai cuvântul dumitale de onoare că deocamdată nu va afla nimeni ce îţi voi spune.

— Bine. Voi tăcea. Şi acum, începe.

— L-ai însărcinat dumneata pe Melton să-ţi aducă lucrători din Germania?

— Da.

— Cine s-a ocupat de afacerea asta, el sau dumneata?

— El. Mi-a atras atenţia asupra foloaselor pe care le-aş putea avea de pe urma unor lucrători străini şi, fiindcă s-a oferit să se însărcineze el cu recrutarea lor, i-am dat deplina mea autorizaţie.

— Îl cunoşti dumneata atât de bine ca să-i dai o astfel de autorizaţie?

— Da. Pentru ce mă întrebi?

— Fiindcă vreau să ştiu dacă îl crezi într-adevăr om cinstit.

— Fără cea mai mică îndoială. E un om de onoare şi mi-a făcut până acum o mulţime de servicii.

— Atunci îl cunoşti mai de mult?

— De ani de zile. Mi-a fost recomandat de cineva pe al cărui cuvânt mă pot bizui. Dumneata pare că-l judeci altfel.

— Cu totul altfel!

— Probabil că te-a jignit cu ceva şi îl judeci cu părtinire.

— Defel. Dimpotrivă, a fost foarte prietenos cu mine. Stai să-ţi povestesc.

Îi spusei tot ce ştiam de la Guaymas, ce observasem şi ce deduceam din toată purtarea lui.

Moşierul mă ascultase fără să mă întrerupă, dar, după ce sfârşii, un zâmbet ironic îi flutură pe buze; mă privi neîncrezător şi zise mai mult în glumă:

— Sunt fapte adevărate ce mi-ai povestit dumneata acum?

— Fără cea mai mică exagerare.

— Ascultă, domnule, ai scris dumneata vreodată în viaţa dumitale vreo poezie sau vreo nuvelă?

— Da.

Pruchillo sări atunci de pe scaun şi izbucni într-un râs cu hohote:

— Acum înţeleg! strigă el vesel. Un autor de nuvele vede pretutindeni lucruri care nu există decât în închipuirea lui. Melton, cel mai fin, cel mai inteligent, ba cel mai evlavios caballero, un pungaş! Acest lucru nu-l poate susţine decât un

om care trăieşte cu mintea în regiuni superioare, despre care noi, muritorii de rând, habar n-avem. Ştii ce, senior? M-ai făcut să petrec admirabil... Da, da, admirabil!

Se plimba prin cameră frecându-şi mâinile şi râzând cu lacrimi. Îl lăsai până ce-şi potoli râsul, pe urmă zisei foarte serios:

— Îmi pare bine că povestea mea te-a făcut să petreci atât de bine şi-ţi doresc din inimă ca să nu te căleşti mai târziu pentru râsul de acum.

— Fii fără grijă. Dumneata faci din ţânţar armăsar.

— Dar Weller, supraveghetorul de pe vapor?

— Îl cheamă Weller şi e supraveghetor pe vapor, altceva nimic.

— Şi convorbirea lui cu mormonul?

— Ai înţeles-o dumneata greşit.

— Dar tatăl său care s-a întâlnit în tufiş cu Melton?

— Nu există decât în închipuirea dumitale.

— Şi prezenţa căpeteniei indienilor?

— Vreo întâmplare fără importanţă.

— Şi de întâmplarea cu căpetenia indienilor şi albul a cărui puşcă era marcată cu iniţialele R.W.?

— Nu mă priveşte. Sunt mii de nume cu aceste iniţiale. De ce să fie numaidecât Weller? Şi apoi cine te-a pus pe dumneata să te amesteci între ei şi copiii aceia? Nu era treaba dumitale. Mulţumeşte lui Dumnezeu că ai scăpat cu faţa curată. Un scriitor nu e în stare să se lupte cu indienii. Asta e pentru noi, care locuim prin locuri sălbatice şi ştim să mânuim armele.

Înţelesei că moşierul nu-mi cunoştea porecla mea de vânător şi nici nu-i pomenii de ea în cursul convorbirii noastre. Mă ferii să i-o spun, fiindcă eram aproape sigur că nu m-ar fi crezut. Era un bărbat frumos, dar foarte comun ca inteligenţă, căruia concluziile mele logice i se păreau numai nişte închipuiri. Îmi dădeam seama că nu voi reuşi să-i clatin

încrederea pe care o avea în Melton şi numai evenimentele care vor urma îl vor putea convinge de adevărul presupunerilor mele. Îl rugai deci să nu spună nimănui cele ce i-am încredinţat, rugăminte la care îmi răspunse râzând:

— N-avea nici o grijă. Ar fi să mă fac de râs. Senior Melton şi-ar bate joc de mine sau m-ar crede nebun că am dat crezare unor astfel de prostii. Aş vrea însă să lămurim un lucru: E adevărat că Melton te-a angajat contabil pe moşie?

— Da.

— Zău că nu-mi vine să cred. Ştie foarte bine că n-am nevoie de contabil.

— Atunci intenţia lui a fost să mă atragă aici.

— Pentru ce?

— Ştiu eu?

— Vezi? Dumneata faci numai presupuneri pe care nu le poţi dovedi. Tare mă tem că şi asta e tot o închipuire de-a dumitale.

— Cum adică, chiar par nebun?

— Hm! Nu tocmai nebun, dar cam ţicnit. Ţi-aş da un sfat: intră undeva într-un sanatoriu până ce ţi-o trece ţicneala.

— Mulţumesc, don Timoteo! Pesemne că ţicnirea mea constă în faptul că judec mai bine ca altul. Cât pentru slujba de contabil, renunţ. De altfel nici nu intenţionam s-o primesc în realitate, ci numai de formă.

— Îmi pare bine, senior, fiindcă văd că nu prea te potriveşti pentru mine. Când vrei să pleci?

— Cu voia dumitale, mâine.

— Cu voia mea poţi să pleci chiar acum.

— Cu alte cuvinte mă dai afară din casă?

— Nu numai din casă, dar şi de pe moşie.

— Don Timoteo, asprimea dumitale e în contradicţie cu obiceiurile ţării...

— Regret. Dumneata singur eşti de vină. Această asprime nu e decât o măsură de precauţie, ca să vezi că judec şi eu,

nu numai dumneata, cum ziceai adineauri. Mă avertizai de o năvală a indienilor care nu există decât în închipuirea dumitale, dar care ar deveni realitate, dacă te-aş lăsa să mai rămâi aici cu tovarăşii dumitale. Zici că ai împuşcat pe fiul căpeteniei yumaşilor şi vei fi urmărit cu siguranţă de el. Dacă te las să stai aici, o să mă pomenesc în curând cu el şi cu tot tribul lui peste mine. Vezi şi dumneata că trebuie să pleci imediat.

— Dacă aşa crezi, n-am decât să mă supun.

— Al cui e calul cu care ai venit?

— Mi l-a pus la dispoziţie Melton când am plecat din Lobos.

— Atunci îmi aparţine şi vei avea bunătatea să-l laşi aici. Cât pentru ce-mi spuneai, că indienii care sunt cu dumneata s-au abătut pe la mine ca să le dau cai, nu pot s-o fac, deşi mimbrenjii sunt oameni cinstiţi şi ştiu că mi i-ar trimite înapoi. Ar însemna să mi-i fac duşmani pe yumaşi.

— Eşti om prevăzător, don Timoteo. Te-aş ruga numai să-mi spui pe care drum s-o iau ca să ies la hotarul moşiei?

— O să vă dau un om să vă conducă. Te pomeneşti că închipuirea dumitale care lucrează cu atâta înfrigurare te scoate cine ştie unde. Vezi câtă grijă am eu de dumneata?

— Poate că o să vină împrejurarea să-ţi dovedesc şi eu grija pe care o am pentru domnia ta, don Timoteo. Eu sunt un om care ştiu să fiu recunoscător.

— N-am trebuinţă de recunoştinţa dumitale, fiindcă nu-mi închipui cum un calic care n-are nici măcar un cal al său, şi-ar putea dovedi recunoştinţa faţă de un moşier bogat ca mine.

Bătu din palme şi imediat apăru intendentul, dar atât de repede, că era mai mult ca sigur că ascultase la uşă. Când auzi că e vorba să ne expulzeze de pe moşie şi că nu mi se dădea voie să-mi iau calul, mă conduse afară, iar în curte îmi zise:

— Aşadar cu *tenedor de libros* nu era decât o vorbă. Nu eşti decât ceea ce credeam eu la început, o haima...

— Şi tu cel mai mare măgar pe care l-am întâlnit în viaţa mea, îl întrerupsei eu. Cât priveşte tutuiala ta, o să-ţi dau o răsplată ca să mă ţii minte. Poftim!

Îi trăsei întâi o palmă pe obrazul stâng, cu atâta putere, încât îl făcui să se aplece spre dreapta, pe urmă, alta pe dreapta, ca să-şi recapete echilibrul. Poate că n-aş fi făcut un gest atât de brutal, dacă nu-l vedeam pe moşier stând la fereastra deschisă şi uitându-se la noi.

„Senior Adolfo” trase pumnalul de la brâu şi se repezi spre mine răcnind:

— Cum ai îndrăznit, ticălosule! O să mi-o plăteşti tu acum!

Sării la o parte şi-i smulsei pumnalul din mână; îl apucai pe urmă de mijloc, îl ridicai în sus ca pe un fulg şi-l zvârlii în pârâul de sub podeţ. Apa nu era însă adâncă, aşa că apăru repede la suprafaţă scuturându-se la mal.

Probabil că nu s-ar fi lăsat şi m-ar fi atacat iar, ceea ce m-ar fi silit să-l arunc din nou în apă, dacă n-ar fi intervenit cineva pe care nu mă aşteptam pentru nimic în lume să-l văd. Era mormonul! Văzuse ce se petrecuse, văzuse pe moşier la fereastră, îşi zori calul şi se opri lângă mine strigând încremenit:

— Ce se petrece aici? O încăierare? Trebuie să fie o neînţelegere pe care o s-o lămuresc eu numaidecât. Stai binişor, omule!

Aceste din urmă cuvinte erau adresate intendentului. Se întoarse apoi spre mine şi adăugă:

— Te-am căutat degeaba. Cum ai ajuns dumneata la conac?

— Pe calea cea mai simplă, răspunsei eu. Ştii că mi s-a speriat calul şi a luat-o razna. Nu ştiu cum s-a făcut de m-a adus tocmai aici.

— Ciudat, foarte ciudat! O să-mi povesteşti mai târziu cum s-a întâmplat.

— N-o să am când, fiindcă trebuie să plec imediat, căci m-a dat proprietarul afară.

— De asta îţi faci de petrecere, aruncând oamenii în apă?

— Cam aşa ceva. E un vechi obicei al meu de care nu mă pot dezbăra.

— Trebuie neapărat să aflu ce s-a întâmplat, pe urmă vom lămuri noi lucrurile. Stai niţel până ce vorbesc cu don Timoteo, mă întorc numaidecât.

Descălecă şi intră în casă. Intendentul, ud leoarcă, se luă după el fără să-mi arunce măcar o privire.

Nu ştiam ce să fac. Să plec sau să rămân? Eram hotărât să părăsesc conacul dar mă reţinea o oarecare curiozitate să văd sub ce pretext o să încerce mormonul să mă oprească. Ştiam că nu-i convenea defel să mă scape de sub ochi. De aceea îmi făcui de lucru pe lângă cal să iau legătura cu haine şi armele pe care le aveam atârnate de oblânc. Zisei indienilor ce veniseră cu mine:

— Fraţii şi sora mea au văzut că n-am fost primit prieteneşte. *Haciendado* se teme de răzbunarea căpeteniei yumaşilor. Trebuie deci să dormim noaptea asta în pădure.

— Cine e călăreţul care a sosit acum şi a vorbit cu Old Shatterhand? întrebă unul din băieţi.

— Un prieten de-al lui Gură-mare, un om rău de care trebuie să ne păzim.

Pe calul femeii puserăm una peste alta, cele trei şei ale indienilor, aşa că acum eram patru care trebuia să mergem pe jos. Când să plecăm, îl văzui pe mormon venind în fugă spre noi.

— Senior, îmi zise el, lucrurile s-au lămurit. Rămâi aici la conac.

— Cum aşa?

— E drept că don Timoteo n-a avut trebuinţă până acum de contabil pe moşie, dar, fiindcă vin atâţia lucrători noi, se cere să avem unul. Vrea să te angajeze.

— Vrea? Nu e vorba să vrea el, ci eu.

— N-ai de ce să nu vrei.

— Uite că nu vreau. Nu vezi că suntem gata de plecare?

— Rău faci. În situaţia dumitale e un adevărat noroc. Ţi se oferă aici un viitor, pot să-i zic strălucit.

— Mă rog, fără vorbe mari. Ştiu eu mai bine ce să cred.

— Ascultă-mă pe mine: rămâi. Gândeşte-te ce se fac copiii ăştia! Dacă rămâi dumneata, le dă şi lor voie să rămână la conac.

— Nu cumva crezi că pentru ei o să mă angajez eu să slujesc un an de zile? Eşti cam naiv dacă îţi închipui aşa ceva.

— Vorbeşti la necaz şi necazul face pe om să nu ştie ce face. Gândeşte-te la compatrioţii dumitale. Eu am venit înainte, ca să anunţ proprietarului sosirea lor. Le-ai devenit drag la toţi şi sunt tare îngrijoraţi de soarta dumitale. Vor fi foarte supăraţi când vor afla că i-ai părăsit fără măcar să-ţi iei rămas-bun de la ei.

Întrebuinţa toate mijloacele ca să mă convingă, dar degeaba. Când văzu că nu-i folosesc la nimic, întoarse foaia.

— Aşa? exclamă înfuriat. Dai cu piciorul norocului. Eşti un ingrat, un nerecunoscător. Te-am adus până aici fără să plăteşti un gologan şi acum asta mi-e răsplata?

I-aş fi răspuns eu ce se cuvenea, dar mă stăpânii.

— Nu cumva vrei să-mi vâri norocul cu de-a sila pe gât? îl întrebai eu.

— Din partea mea, du-te dracului, că eu nu te opresc. Am să te însoţesc însă o bucată de drum.

— Pentru ce?

— Dacă nu vrei să rămâi, ai auzit ce-a spus haciendado: trebuie să treci dincolo de hotarul moşiei. Şi fiindcă nu vreau

să ţi se facă ruşinea de a fi gonit de slugi, o să te duc eu până la hotar. Sper că n-ai nimic împotrivă.

— Vai de mine! Se poate? Îţi sunt chiar foarte recunoscător pentru cinstea pe care mi-o faci. Dar cunoşti dumneata atât de bine moşia ca să ştii unde îi e hotarul?

— L-aş putea nimeri şi pe întuneric.

— Probabil că o să şi fie întuneric când vom ajunge acolo, fiindcă văd că a şi început să se însereze. De aceea sunt de părere să ne grăbim.

Melton încălecă numaidecât, fără să bănuiască măcar că-i ghicisem planul. Nu degeaba îl întrebasem eu dacă cunoaşte hotarul. Aşa fiind, îi era lesne să mă ducă undeva în pădure unde să-şi poată pune planul în aplicare.

Planul acesta îl intuisem. Mormonul mă recunoscuse şi se temea de mine. Mă luase cu el ca să-mi facă la un moment dat de petrecanie şi să se scape de mine. Acum, când vedea că nu vreau să rămân trebuia să lucreze cât mai repede. Pornirăm de la conac; eram sigur că moartea mă urmăreşte pas cu pas.

Nu era oare o îndrăzneală nesocotită din partea mea că primisem să mă însoţească? Dimpotrivă, numai aşa mă puteam apăra de el. Dacă n-aş fi primit, s-ar fi luat tiptil după mine şi m-ar fi împuşcat pe la spate. Aşa, însă, îl aveam sub ochi şi-i puteam urmări fiecare mişcare. Ieşirăm pe poartă, o luarăm iar în lungul pârâului. Pe amândouă malurile lui se întindeau păşuni, doar ici, colo câte un tufiş. Nu era un loc prielnic pentru un asasinat. Deoarece n-ar fi vroit să aibă martori la acest lucru, va aştepta desigur până ce ne vom fi despărţit de el. Atâta timp cât era cu noi, eram sigur că nu mi se va întâmpla nimic.

Îmi închipuiam ce va urma pe urmă. Se va preface că se întoarce la conac, ne va ieşi înainte pe alt drum, se va ascunde undeva la un loc acoperit, pe care şi-l va ochi de pe acum şi când vom trece noi pe acolo va trage asupra mea

fără să fie văzut de cineva. Cine l-ar putea acuza? Se va zice că am fost pândit de căpetenia yumaşilor şi că acesta m-a ucis, ca să-şi răzbune feciorul.

Fiindcă Melton îşi lăsase calul la pas, mergeam lângă el cu mâna pe crupa calului. Veneam astfel în urma lui şi-l puteam observa mai bine. Nimeni nu vorbea.

Cei trei indieni ne urmau; unul din băieţi ducea calul de căpăstru.

Se întuneca tot mai repede. Pe măsură ce înaintam, copacii deveneau tot mai deşi. Pârâul şerpuia printre tufe. În curând vom intra în pădure. Ştiam că momentul hotărâtor se apropia. Aşa se şi întâmplă. Ajunserăm la un loc unde pârâul cotea la dreapta; înaintea noastră pădurea, iar la stânga se întindea câmpia.

Aici e! îmi zisei eu. Ne va îndruma spre pădure, el va descăleca, îşi va priponi calul de un copac, ne va ieşi înainte şi se va opri la locul ochit de el.

Ca şi când aş fi fost proroc, mormonul îşi opri calul şi zise arătând înaintea noastră:

— Până aici se întinde moşia. Eu mi-am îndeplinit sarcina ca să vă duc până la hotar. Acum, deşi n-ar trebui să mă mai amestec, dar deoarece te luasem sub protecţia mea, o să-ţi indic un loc bun unde să că puteţi odihni peste noapte. Luaţi-o drept înainte, pe marginea pădurii şi o să daţi iar de pârâu. O să găsiţi la malul lui iarbă bună pentru cal, apă limpede şi adăpost după un perete de stâncă, unde să vă puteţi apăra de răcoarea nopţii. Vrei să-mi asculţi sfatul – bine, nu - treaba dumitale.

— Mulţumesc, senior, fii sigur că aşa o să fac.

— Te mai sfătuiesc să mergeţi încet şi cu băgare de seamă. Sunt o mulţime de gropi în care vă puteţi frânge gâtul. Eu mă întorc la conac. Îmi pare rău că ai dat norocului cu piciorul; o să te căieşti toată viaţa.

— Nu face nimic, o să ştiu eu să mă descurc şi fără dumneata. Rămâi sănătos, senior.

— Du-te dracului!

Îşi întoarse calul şi porni îndărăt. Noi ne văzurăm de drum şi zisei tovarăşilor mei:

— Omul acesta o să intre în pădure ca să ne iasă înainte. Vrea să mă omoare. Eu însă o să-i arăt că nu e de glumit cu Old Shatterhand. Fraţii mei să nu o ia pe la marginea pădurii, ci s-o ţină mai pe stânga, ca să nu bage el de seamă că m-am îndepărtat. Să-mi ţineţi puştile, pentru că n-am ce face acum cu ele. Dacă nu vă chem, duceţi-vă şi mă aşteptaţi la locul pe care mi l-a arătat el.

Indienii fură foarte miraţi de cele ce le spusei, dar nu ziseră nimic. Pachetul cu haine era atârnat mai de mult de oblâncul şeii. Mâinile mi-erau deci libere şi pornii cu paşi repezi mai departe, în vreme ce ei urmau drumul indicat de mine. Mersei astfel vreo zece minute, aţinându-mă tot pe lângă copaci şi mă îndreptai spre un loc pe care-l bănuiam potrivit pentru planul mormonului. Cerul era presărat cu stele, aşa că puteam zări la cel puţin treizeci de paşi înaintea mea. Mă pomenii deodată la o cotitură plină cu tufe dese. Dacă presupunerile mele nu mă înşelau, aici trebuia să fie locul ales de mormon. Pe aici ne era drumul, aşa că glonţul m-ar fi nimerit cu siguranţă. În timp ce cercetam cu ochii tufişul, pipăii şi cu mâinile ca să văd dacă Melton nu e ascuns în tufiş. Dădui de un loc unde mă puteam tupila fără să mă simtă cineva.

De ce îmi alesesem locul acesta şi nu altul? Inspiraţie! Puteam foarte bine să o luăm pe alt drum, nu pe cel indicat de mormon şi să-l lăsăm să ne aştepte aici mult şi bine. Îmi trezise însă ambiţia şi vroiam să-i arăt ticălosului că sunt mai şiret decât îşi închipuia el. Nu-mi păsa însă că-mi puneam în joc viaţa.

După ce mă aciuii bine în tufiş pusei urechea la pământ şi ascultai. Vine ori nu vine? Îl auzii dibuind prin întuneric, izbindu-se de crengi şi rădăcini, până ce fu atât de aproape, încât respiraţia lui gâfâitoare ajungea până la mine.

— *'sdeath!* ocărî el englezeşte şi vorbind singur. Fir-ar al dracului! Îmi vâjâie urechile şi n-aud nimic. Nu cumva o fi trecut? Nu se poate! Am fugit de mi-a ieşit limba de un cot şi ei trebuie să meargă încet ca să se ferească de gropi. Hahaha! Auzi, gropi pe aici! Aha, mi se pare că vin!...

Puse genunchiul drept la pământ, rezemă cotul de cel stâng şi îndreptă ţeava puştii. Îl vedeam desluşit, căci se afla într-un mic luminiş unde se răsfrângea destul de bine lumina stelelor. Auzii acum şi pe indieni venind.

— Uite, ai dracului! bombăni mormonul. Prea se ţin departe, trebuie să ochesc bine, altminteri nu-l nimeresc.

Nu mă miram defel că vorbeşte cu glas tare chiar fiind singur. Ştiam că omul când e enervat îşi descarcă nervii vorbind. Îl văzui ridicând şi lăsând jos puşca, vrând să-i potrivească bine locul, după care o duse la ochi. Acum era momentul să intru în acţiune ca să nu ia pe vreunul din băieţi drept persoana mea şi să-l împuşte.

Mă ridicai în picioare, îl apucai de gât şi-l trântii la pământ. Mormonul scoase un răcnet şi scăpă puşca din mână. Cum căzuse cu capul între picioarele mele, îi pusei amândoi genunchii în piept şi-l apucai de mâini. O pocnitură, apoi încă una urmată de gemete de durere. Îi frânsesem mâinile de la încheieturi. Nu se mai putea apăra acum decât cu picioarele şi cu gura. Răcnea şi înjura ca nebun, de durere şi furie.

Cu toate zbieretele lui, pe care indienii le auzeau foarte bine, îi văzui trecând mai departe fără să întoarcă măcar capul.

— Să vină fraţii mei aici şi pe femeie s-o lase lângă cal, le strigai eu.

Băieţii ascultară de ordinul meu şi alergară numaidecât la locul unde mă aflam. Legară pe mormon de mâini şi de picioare şi-l scoaseră apoi din tufiş.

Mormonul nu mai zbiera. Stătea liniştit cu ochii deschişi.

— Ei, master Melton îi zisei eu în englezeşte, ziceai că-mi vrei binele. Asta era binele dumitale?

— Pungaşule! Ticălosule! scrâşni el printre dinţi.

— Înţelegi acum că n-aveam nevoie de protecţia ta, fiindcă ştiu să mă protejez singur când trebuie. Glonţul pe care mi-l hotărâseşi îl auzeam de acum un ceas vâjâind pe la urechi. Ţi-ai închipuit că mă poţi înşela, dar nu ţi-ai dat seama în prostia ta că te ghicisem mai demult, încă de la Guaymas.

— Şi eu pe tine! şuieră el. Eşti Old Shatterhand.

— Aşa e. Ştiam că m-ai recunoscut, dar m-am prefăcut că nu ştiu. Ai procedat însă fără minte. Cine vrea să tragă pe sfoară pe Old Shatterhand trebuie să o facă niţel mai cu cap, nu prosteşte. Ce-i cu emigranţii?

— Nimic, ce vrei să fie?

— Negreşit că n-ai să mi-o spui. Nu te-am întrebat cu gând că o să-mi răspunzi. Vreau numai să ştii că îi iau sub ocrotirea mea. Nu e nevoie să-ţi spun ce ştiu şi ce gândesc în chestia asta. Îţi atrag atenţia însă că orice mişelie vei face cu ei se va întoarce asupra ta. Ţi-am dat adineauri un exemplu de ce sunt în stare. Vroiai să mă omori şi te am în mână. Să-ţi fie învăţătură de minte. A doua oară nu te mai iert. După cum am prevăzut glonţul pe care mi-l hărăziseşi, prevăd şi alte lucruri. Nu vezi însă mai departe decât lungul nasului, fiindcă orice criminal are vederea scurtă.

Mă îndepărtai niţel de el, căci aveam de vorbit ceva cu indienii ce nu vroiam s-audă mormonul.

— Ascultaţi ce am să vă spun, le zisei eu. Suntem patru inşi şi nu avem decât un singur cal, ne mai trebuie deci încă trei pe care o să fim siliţi să-i furăm. Nu sunt hoţ din firea mea, dar în împrejurările de faţă n-am încotro. Când i-am

cerut haciendarului să ne împrumute doi cai, n-a vrut zicând că îi e frică de yumaşi. O să-i iau cu sila ce n-a vrut să-mi dea de bună voie, de aceea mă reped până la conac să şterpelesc trei cai de pe câmp. În vremea asta, voi păziţi bine pe prizonier. Deşi e bine legat şi la ora asta nu se încumetă nimeni prin locurile acestea pustii, trebuie să fim pregătiţi la orice. În nici un caz nu-l eliberaţi până la întoarcerea mea.

— Old Shatterhand se poate bizui pe noi, mă asigurară indienii. Vom împlini întocmai porunca lui, măcar că ne jigneşte adânc, vrând să se ducă el la conac.

— Cum aşa? întrebai eu nedumerit.

— Înseamnă că fratele nostru alb ne crede nişte copii care nu ne pricepem să facem rost de un cal.

Cunoşteam îndeajuns obiceiurile indienilor ca să înţeleg de ce băieţii se simţeau jigniţi. Împrejurările de faţă mă sileau să-mi câştig prietenia tribului din care făceau parte, de aceea găsii cu cale să le arăt mai multă încredere.

— V-am văzut apărându-vă vitejeşte împotriva duşmanilor voştri, răspunsei eu şi vă cred plini de curaj. Nici nu mă îndoiesc că aţi fi în stare să-mi daţi dovadă de iscusinţa voastră. De aceea vă întreb: vreţi voi să vă duceţi să prindeţi caii de care avem nevoie?

— Vrem! răspunseră ei într-un glas.

— Bine. Cred că nu trebuie să vă mai spun unde-i găsiţi.

— Am văzut destui pe unde am trecut O să ne fie lesne să prindem doi dintre ei.

— De ce numai doi?

— Păi are şi prizonierul unul. O să-l silim să ne spună unde l-a ascuns.

— Nu sunt de părere. Vine cu el tocmai de la Lobos şi trebuie să fie ostenit de atâta drum. Găsiţi alţii odihniţi pe câmp. Aş mai avea să vă spun ceva, dar nu e timp acum. Plecaţi imediat, eu vă aştept aici.

Tinerii indieni pieriră în întunericul nopţii fără să arunce măcar o privire femeii. Eu şezui jos în iarbă lângă mormon, curios să văd cum au să se descurce băieţii. Melton zăcea nemişcat ca un mort. Mândria îl oprea să se vaiete, dar respira greu ca un om care suferea cumplit.

Nu duceam defel grija băieţilor. Însărcinarea pe care le-o dădusem era uşor de îndeplinit. În anumite cazuri însă putea să fie foarte greu, dacă nu chiar imposibil. Mă temeam că vor veni cu mâna goală, căci de prins eram sigur că nu se vor lăsa ei.

Trecu vreme de două ceasuri. Deodată, la nici patru paşi de mine, văzui o umbră răsărind ca din pământ. Sării în picioare cu gând să pun mâna pe ea. Recunoscui însă pe tânărul indian.

— Pentru ce vine fratele meu atât de misterios? îl întrebai eu.

— Ca să arăt lui Old Shatterhand că nu mă poate auzi sau vedea nimeni, când nu vreau eu.

— Mersul tău e tăcut ca zborul fluturelui. Vei ajunge un mare războinic. Unde e fratele tău?

— I-am luat-o înainte ca să te întreb dacă nu vrei să vadă prizonierul caii, răspunse el pe şoptite.

— Aduceţi-i, zisei eu cu glas tare. V-a simţit cineva?

— Păzitorii erau surzi şi orbi. Am avut chiar timp să alegem pe cei mai buni cai de pe câmp. Îl auzii scoţând un fluierat ascuţit, urmat imediat de tropot de copite. Caii fuseseră aduşi până în apropierea noastră fără să îi fi simţit. Băieţii erau foarte mândri de isprava lor. Pe cât putui să văd prin întuneric, caii erau voinici, iar unul din ei gata înşeuat. Întrebai pe băiatul cel mai mare de unde a luat şaua.

— Fratele meu alb n-avea şa, de aceea am căutat calul prizonierului şi i-am luat-o pe a lui.

— Şi cu calul ce-aţi făcut?

— I-am dat drumul, fiindcă ne-am gândit că tot n-o să-l mai poată încăleca.

— Hoţ de cai! strigă acum mormonul cu dispreţ. Vestitul Old Shatterhand nu e altceva decât un pungaş...

În loc să mă supăr de insulta lui, îl dezlegai şi-i zisei cu nepăsare:

— Poftim, eşti liber. Cară-te repede şi spune-i proprietarului că i-am luat caii fiindcă aveam mare trebuinţă de ei. Probabil că o să-i trimit îndărăt şi cu plata chiriei pe deasupra. Dacă s-ar întâmpla însă să nu pot s-o fac, paguba să ţi-o treacă dumitale la socoteală. Te mai sfătuiesc un lucru: vezi de îţi îngrijeşte mâinile, altminteri s-ar putea să se ivească vreo complicaţie şi să rămâi fără ele. Şi acum, încă un sfat: caută pe cât poţi să nu-mi mai ieşi în cale pentru că ar fi rău de tine, atâta îţi spun.

— Ori de tine, ticălosule... Ia seama! O să-mi cazi tu odată în gheare, fii pe pace...

Îl lăsai să bodogănească şi-mi văzui de drum. Multe nenorociri ar fi fost înlăturate dacă-i trăgeam atunci ticălosului un glonte în cap. Dar mă gândeam că e om şi pe un om nu-l poţi împuşca aşa ca pe o fiară sălbatică.

Armele i le luasem eu, împreună cu gloanţele de rezervă. De lucrurile pe care le avea în buzunare nu ne-am atins.

5. Pe urmele yumaşilor

Puserăm repede şeile pe cai şi ne îndepărtarăm de locul acela, de teamă să nu ne pomenim cu vreo vizită neplăcută. În ce direcţie, mi-era indiferent, deoarece eram hotărât să rămân deocamdată prin apropiere. În vreme ce lăsasem caii în voie, întrebai pe tinerii indieni:

— Când cred fraţii mei că ar putea ajunge acasă, dacă ar goni cât ar putea de tare caii?

— Peste trei zile, răspunse cel mai vârstnic dintre ei, căci celălalt nu răspundea numai dacă mă adresam lui direct, după cum e obiceiul la indieni.

— Bivolul-puternic, tatăl vostru, se află acum la tribul său?

— Da. Va fi foarte mândru să-l primească pe Old Shatterhand sub acoperământul lui.

— O să ne vedem, deşi nu mă pot duce acum la el ci o să-l rog să vină la mine. Feciorii săi viteji şi curajoşi o să-i povestească ceea ce vreau să-i spun. Ascultaţi: de curând, oameni din ţara mea au pornit împreună cu nevestele şi copiii lor peste apa cea mare să găsească de lucru la hacienda del Arroyo. Albul, prizonierul nostru, pe care-l cheamă Melton a plănuit ceva împotriva lor. Ce? N-am putut încă afla. Probabil că s-a înţeles cu yumaşii să atace conacul. Eu i-am spus haciendarului ce bănuiesc, dar nu m-a crezut, ba chiar şi-a bătut joc de mine. Aşa stând lucrurile, l-aş lăsa în voia sorţii, dacă n-ar fi vorba şi de fraţii mei albi, pe care vreau să-i scap, împreună cu nevestele şi copiii lor. Singur nu mă pot lupta cu toţi războinicii yumaşilor. De aceea rog pe viteaza căpetenie a mimbrenjilor, tatăl vostru să-mi vină în ajutor şi sper că-mi va îndeplini rugămintea.

— Va alerga fără zăbavă şi asta din două pricini, nu una.

— Care anume?

— Mai întâi fiindcă a fumat pipa păcii cu Old Shatterhand, prietenul său şi ar fi o ruşine să nu răspundă la chemarea lui şi al doilea pentru că — după cum i-am povestit fratelui meu alb — Gură-mare a dat năvală peste noi ca să ne prade şi să ne ucidă. Dacă nu era Old Shatterhand, noi am fi fost răpuşi de el. Totuşi fapta yumaşului trebuie plătită cu sânge. Prietenia şi răzbunarea îl vor face pe tata să nu stea o clipă la îndoială.

— Atunci crezi că peste şase zile va fi aici?

— Da. Câţi războinici să ia cu el?

— Nu pot să prevăd câţi vor fi yumaşii, dar pentru a ataca un conac ca del Arroyo, se cer pe puţin o sută de inşi, de aceea ar trebui să fie şi ai voştri pe-atât. Ar fi de dorit să-şi ia cu ei carne uscată pentru hrană, deoarece timp de vânat nu cred că vor avea.

— În ce loc să se întâlnească ai noştri cu fratele nostru Old Shatterhand?

— Nu cunosc ţinutul şi nu pot hotărî încă un loc anumit. Vom căuta însă unul, înainte de a ne despărţi. Şi acum, încă un lucru. Fratele meu ştie că am dăruit odată viaţa lui Winnetou şi el mi-a oferit-o pe-a lui în schimb. Ne înţeleseserăm să ne întâlnim într-un anumit loc, dar nu pot să fiu la timp la întâlnire, deoarece am treabă aici. Rog pe tatăl tău să trimită un om de încredere la căpetenia apaşilor să-i spună pentru ce nu pot veni.

— Dacă Old Shatterhand îmi spune mie locul de întâlnire, să fie sigur că trimisul o să-l găsească. Fratele meu cel tânăr şi sora mea s-audă şi ei ca să i-o spună tatălui nostru.

— De ce ei şi nu tu?

Tânărul se codi o clipă; pe urmă zise:

— Fratele meu şi sora mea se vor duce acasă, eu însă rămân aici.

— Pentru ce?

— Ca să caut pe căpetenia yumaşilor şi să nu-l slăbesc din ochi până ce vor sosi războinicii noştri. Altminteri nu au să ştie unde să-l găsească.

— Mă însărcinez eu cu treaba asta.

— Old Shatterhand e un războinic viteaz şi renumit pe când eu sunt un copil şi nici nume nu am încă. De aceea trebuie să fac ce spune el. Dacă zice să plec, plec, dar cu mare durere în suflet fiindcă vreau să mă răzbun pe Gură-mare. Numai aşa îmi pot câştiga un nume cu care să mă poată chema ai noştri când mă voi întoarce acasă la noi. Să-mi îngăduie fratele meu să rămân. Nu pot să îndrăznesc să-i cer să mă ţină lângă el, dar să mă lase să-l urmez de la depărtare şi, să-i păzesc calul de câte ori va fi nevoie.

Indianul vorbise cu mare sfială: dar era o mare îndrăzneală din partea lui să-mi ceară un lucru pe care ar fi trebuit să i-l propun eu. Mie, tocmai îndrăzneala asta îmi plăcu. Ar fi fost o fală pentru el să-l ţin pe lângă mine, o fală pentru care orice indian l-ar fi pizmuit. Băiatul îmi plăcea; şi apoi eram prieten cu tatăl său, două motive care mă făcură să vin în întâmpinarea rugăminţilor lui.

Şi apoi, se putea să am nevoie de el. Se cerea să iscodesc ce se petrece la conac, dar nu era bine să mă simtă careva. Calul îmi trebuia ca să mă pot duce mai repede de la un loc la altul totuşi în unele împrejurări mă putea stingheri. S-ar fi putut să stau zile întregi la pândă pe lângă conac şi calul m-ar fi dat de gol. Era deci un mare avantaj să-l am pe băiat aproape de mine. Îi întinsei mâna şi-i spusei zâmbind:

— Eşti un băiat viteaz şi-mi placi. Ştiu că tatăl tău o să se bucure când va afla că te-am oprit lângă mine. Aşadar, ne-am înţeles. S-ar putea să am nevoie de tine. Poate că vei avea acum prilejul să-ţi câştigi un nume şi mi-ar părea bine să te ajut la îndeplinirea acestei dorinţe.

Nu-şi poate închipui nimeni bucuria lui. Nu zise însă nici un cuvânt; fratele său îl felicită cu un „Uff!” scos din toată

inima pe când sora lui îşi împreună doar mâinile fără să spună ceva.

— Crezi tu, urmai eu, că fratele şi sora ta vor ajunge cu bine acasă? Multe se pot întâmpla în drum.

Acum deschise gura şi cel mic, spunând cu sfială, dar hotărât:

— Nu ni se poate întâmpla nimic fiindcă acum am şi eu o armă cu ce să mă apăr. Şi apoi ştiu că de aici până acasă la noi nu putem întâlni nici un vrăjmaş.

Ajunsesem în sfârşit la locul unde ne sfătuise mormonul să poposim. Bineînţeles că nici vorbă nu putea fi de popas, de aceea ne văzurăm de drum Deoarece observaţiile mele erau îndreptate spre partea de sud a ţinutului nu voiam să mă îndepărtez prea mult spre nord. Totuşi, nici aproape de hacienda nu puteam să rămân! Se cerea însă să procedez aşa ca să mi se piardă urma.

Nu ne oprirăm din drum până după miezul nopţii când am dat de un loc foarte potrivit pentru scopul urmărit de mine.

Răsărise luna şi se vedea până departe. Pământul era pietros şi copitele cailor nu lăsau urme. Spre miazănoapte se zărea o dungă întunecată. Era o pădure deasă la marginea căreia se înălţa un copac mai înalt decât toţi ceilalţi.

— Uff! zise băiatul mai mare, am ajuns în sfârşit la locuri cunoscute. Asta e pădurea „Stejarul vieţii”. De aici ştie fratele meu mezin pe unde s-o ia ca să nu se rătăcească.

— Bine, răspunsei eu, aici să fie locul despărţirii şi tot aici voi veni peste şase zile să mă întâlnesc cu tatăl vostru şi cu războinicii lui.

Dădui tânărului indian instrucţiunile trebuincioase, îi spusei amănunţit locul unde trebuia să mă întâlnesc cu Winnetou şi-i trimisei tatălui său, în dar, armele pe care le luasem de la mormon. Băiatul mă asigură că va căuta să ajungă până a doua zi seara acasă, adică în două zile, în loc de trei. Ne împărţirăm proviziile; eu eram bucuros că vom

avea ce mânca în aceste două zile, deoarece de vânat nu putea fi vorba, ca să nu se audă împuşcăturile.

După ce plecară, legarăm caii de copaci şi ne întinserăm în iarbă ca să ne odihnim până la ziuă.

Când ne deşteptarăm dis-de-dimineaţă, mă gândii că am două probleme de rezolvat. Mai întâi să aflu urma yumaşilor şi al doilea să iscodesc pe lângă conac ca să văd ce e cu emigranţii şi, dacă ar fi posibil, să vorbesc cu Hercules, atletul. Trebuia însă să aştept până ce se va însera.

Pentru a afla ceva despre yumaşi trebuia să mă duc neapărat la locul unde căpetenia lor atacase pe băieţi. Nu se poate să nu se fi întors să-şi caute feciorul; de acolo puteam să-i găsesc urmele ca să mă iau după ele.

Pornirăm la drum. Bineînţeles că nu în linie dreaptă fiindcă ar fi trebuit să trecem pe la hacienda. O luarăm deci pieziş, pe unde ne închipuiam că nu ne vom întâlni cu nimeni, ceea ce se şi adeveri. Pe la amiază ajunserăm în vale. Pe măsură ce ne apropiam, eram şi mai cu băgare de seamă. Leşurile cailor erau încă acolo. Un stol mare de corbi sfâşiau cu lăcomie carnea de pe oase. Trimisei pe băiat în vârful stâncii să vadă ce s-a făcut cu cadavrul yumaşului. Băiatul veni să spună că acesta fusese dus niţel mai departe şi acoperit cu bolovani. Urme de copite nu găsise, pământul fiind pietros.

La aceasta mă aşteptasem. Povârnişul era mult prea neted şi ar fi fost cu neputinţă să-l urce călare. Trebuia să mă încredinţez acum dacă mai fusese cineva cu căpetenia yumaşilor, cercetând jos în vale unde îşi va fi lăsat calul.

Nu găsirăm nimic; nici eu, nici băiatul. Pământul era tare şi nu se vedea ceva desluşit; ici-colo, o piatră mişcată din loc care s-ar fi putut foarte bine să o fi dat chiar noi la o parte în ajun.

Indianul îşi încorda pe cât putea atenţia. Ar fi fost foarte mândru să fi găsit ceva. Degeaba.

— Şi cu toate acestea e sigur că au fost pe aici, zise el în cele din urmă necăjit. Pesemne că ochii mei sunt orbi pe ziua de astăzi. Rog pe Old Shatterhand să nu creadă că aşa sunt întotdeauna.

— Mângâie-te cu gândul, băiete, că ai lui Old Shatterhand mai experimentaţi decât ai tăi, nu văd nici ei nimic. Există însă două feluri de ochi: ai trupului şi ai sufletului; adică ai minţii. Unde nu văd cei dintâi trebuie să vadă aceştia din urmă.

— Ochii minţii mele văd tot atât de puţin ca ai trupului meu.

— Pentru că ţi i-ai îndreptat probabil într-o direcţie greşită.

— Rog pe Old Shatterhand să-mi spună încotro trebuie să-mi îndrept gândurile.

— Spre căpetenia yumaşilor.

— Asta am şi făcut până acum, dar nu am văzut nimic.

— Fiindcă ai început cu ziua de astăzi. Începe cu aceea de ieri şi vei vedea rezultatul. Când cei doi care v-au atacat ieri au luat-o la fugă din pricina mea, te aflai sus pe stâncă; puteai deci să vezi mai bine şi mai departe decât mine. Au luat-o în sus la deal. Tot pe acolo ne-am dus şi noi dar n-am zărit nici o urmă de-a lor. Cum se face asta?

— Pesemne că au ieşit repede din vale.

— Aşa cred şi eu. Dealurile au povârnişurile repezi. Se poate urca cineva călare?

— Nu trebuie să fi apucat pe o cale lăturalnică.

— Văd că ochii minţii fratelui meu încep să vadă. Cu siguranţă că fugarii n-au luat-o pe acolo la întâmplare.

— Nu, fiindcă oamenii lor se aflau pe aproape.

— Bine. Îmi mai poate da fratele meu un temei care să dovedească presupunerile lui?

— Nu! răspunse el după câteva momente de gândire.

— Atunci să i-l dau eu. Să zicem că yumaşii plănuiau să atace conacul şi se aţineau pe aproape aşteptând un moment

prielnic. De aceea erau nevoiţi să stea undeva ascunşi. Valea e în drum de la Ures la hacienda şi puteau fi surprinşi de cineva. Yumaşii nu se puteau deci posta pe-aici. Albul şi căpetenia lor veniseră ieri în vale să iscodească dacă nu se vede vreun drumeţ şi v-au zărit pe voi. Unde sunt iscoadele sunt şi războinicii pe aproape. Când zic „aproape” înseamnă că nu chiar în preajma lor. Dacă yumaşii ar fi fost aproape de tot, i-ar fi chemat fugarii imediat în ajutor ca să ne omoare sau cel puţin să ne urmărească. Aşadar: yumaşii se află undeva ascunşi într-o vâlcea, nu departe de râpă, dar le trebuie cel puţin un ceas de drum călare ca s-ajungă până aici. Ar putea fratele meu să-mi spună în ce fel o fi vâlceaua asta?

— Trebuie să fie împădurită ca să se poată ascunde cineva în desiş şi cu iarbă destulă ca să aibă caii ce paşte.

— Foarte adevărat. Să-şi aducă aminte acum fratele meu de gurile celor trei văi lăturalnice pe lângă care am trecut ieri. La ce depărtare era cea dintâi?

— La o jumătate de ceas de drum — după cum socotesc albii timpul.

— Dar celelalte?

— A doua cu un sfert de ceas mai încolo şi cea de-a treia departe, foarte departe de-aici.

— Atât de departe încât nici nu se cuvine s-o luăm în seamă. Acum să-şi aducă bine aminte fratele meu de primele două. Cum erau? S-ar fi putut să răspundă în munţi?

— Nu! răspunse tânărul fără să stea mult pe gânduri, ceea ce dovedea că avea o bună memorie. Întâia părea să fie îngustă şi scurtă, dar gura celei de-a doua era foarte largă.

— Aşadar, acolo trebuie să-i căutăm pe yumaşi. Bănuiala noastră se va adeveri dacă valea e acoperită cu copaci şi tufe. Să mergem deci să vedem.

Încălecai. Băiatul sări şi el în şa şi zise cu o importanţă copilărească:

— Să fim însă cu mare băgare de seamă, fiindcă s-ar putea ca tocmai după copacii pe care vrem noi să-i cercetăm să fie ascunşi yumaşii.

— Tocmai asta şi vreau! răspunsei eu râzând cu poftă.

— Au să ne vadă venind.

— O s-avem noi grijă să nu ne vadă.

Felul prietenos şi deschis în care îi vorbeam îi dădea curaj şi îndrăzneală.

— Fratele meu alb să nu uite că noi ne ducem să-i căutăm după copaci. La loc deschis îi putem vedea de departe, dar într-o vale cu multe cotituri te pomeneşti înaintea copacilor în dosul cărora se ascunde duşmanul. Când să mai fugi?

— Fratele meu mic vorbeşte ca un înţelept, ca un cercetaş experimentat, dar nu se gândeşte că tocmai copacii aceştia îmi pot fi cel mai bun adăpost, iar cotiturile îmi pot da prilej de apărare. De altfel, cine vrea să descopere focul nu e nevoie să vâre mâna în jar, e de-ajuns să vadă numai fumul sau flăcările. Probabil că nici nu vom intra în valea a doua, unde bănuim că s-ar afla duşmanul.

Cu aceasta discuţia noastră s-a încheiat.

Merserăm mai departe pe drumul din ajun, căutând să-mi îndrum calul pe pământ pietros ca să nu lase urme de copite după el.

Teama mea să nu ne întâlnim cu vreunul sau mai mulţi yumaşi fu zadarnică. După vreo jumătate de ceas, ajunserăm la gura primei văi care ducea, ca şi cea de-a doua, spre stânga. Intrai în vale. Indianul şovăi un moment, apoi mă urmă fără să rostească un cuvânt. Era vădit că nu-mi înţelegea gândul, aşa că tăcu de frică să nu-l pun iar la respect. Dacă voiam să dăm de yumaşi în valea a doua, ce căutăm în cea dintâi? se va fi întrebat el în gând. Răspunsul veni foarte curând.

Valea era într-adevăr astfel după cum bănuisem noi, adică îngustă şi prea puţin adâncă. În zece minute furăm sus pe

deal. Ne aflam acum la loc deschis. La miazăzi, miazănoapte şi apus se întindea şesul, numai la răsărit se zărea un lanţ de munţi. Şesul era sterp, în afară de o dungă întunecată spre apus care trebuia să fi fost o pădure. Arătai cu mâna într-acolo şi-l întrebai pe indian:

— Ce e după dunga aceea?

— O pădure, răspunse el repede.

— Nu, dunga însăşi e pădurea care mărgineşte valea a doua pe care o căutăm noi. Înţelege acum fratele meu de ce am venit pe-aici şi nu de-a dreptul? Dacă ne duceam pe dincolo ne vedeau yumaşii, pe când aşa nici nu bănuiesc că suntem pe urmele lor. Ce zice fratele meu? Aşa e că poţi să simţi focul fără să vâri neapărat mâna în jar ca să te încredinţezi că arde?

— Old Shatterhand să mă ierte! zise el cu umilinţă. Sunt încă un copilandru neştiutor. Mergem într-acolo?

— Da, pentru a le afla mai bine intenţiile. Vrea fratele meu să rămână aici?

— Nu, merg şi eu, măcar de-aş şti că tot neamul yumaşilor se află acolo! răspunse el cu ochii fulgerători. Dacă însă Old Shatterhand îmi porunceşte să rămân...

— Bine, te iau cu mine, vezi numai să nu faci vreo greşeală. Doar ştii ce primejdios lucru e să iscodeşti la lumina zilei un lagăr duşman.

Pornirăm în galop ca să trecem cât mai repede şesul unde puteam fi zăriţi de cineva. Când am ajuns la marginea pădurii am descălecat amândoi şi ne-am legat caii de copaci. Se cerea mai întâi să ne încredinţăm că nu e nimeni pe aproape. Nu văzurăm însă nimic. Ne-am ascuns caii într-un desiş unde nu puteau fi zăriţi, apoi îl întrebai pe băiat:

— Vrea fratele meu să rămână de pază la cai ori să vină cu mine? Sau mai bine să lucrăm fiecare pe seama noastră ca să nu pierdem prea mult timp.

— Dacă Old Shatterhand are încredere în mine, să-mi spună ce am de făcut şi poate să fie sigur că n-am să fac nici o greşeală.

— Atunci haidem. Trebuie mai întâi să găsim coborâşul în vale.

Intrarăm mai adânc în pădure şi ajunserăm repede la un loc unde coasta cobora în linie dreaptă de vale. Ne lăsarăm pe povârniş până văzurăm că valea era acoperită toată cu iarbă grasă, întretăiată de pârâiaşe cu apă limpede, iar dealurile care o înconjurau erau toate împădurite.

— Acum să ne despărţim, zisei eu. Tu o iei în sus şi eu în jos. Peste un sfert de ceas să ne întâlnim iar aici să ne spunem ce-am văzut. Dacă nu găsim nimic, cercetăm mai departe până ce, ori dăm de yumaşi, ori vedem că ne-am înşelat. Bagă însă bine de seamă să nu faci zgomot sau să încerci să tragi.

Îi spusei acestea pentru că mă temeam că băiatul, văzând pe căpetenia yumaşilor, nu se va putea stăpâni şi va căuta să se răzbune împuşcându-l imediat.

Pornii deci de vale şi mersei o bucată de drum fără să văd ceva. Zării doar jos în iarbă nişte urme, dar acestea puteau să fie ale vreunei sălbăticiuni care trecuse pe acolo. Când mă întorsei la locul de unde plecasem băiatul nu se înapoiase încă, veni însă în curând să-mi spună că a descoperit o urmă în iarbă.

— Am văzut-o şi eu, îi răspunsei îngândurat.

— Dar nasul meu a simţit ce n-au văzut ochii mei, zise el.

— Ce?

— Miros de fum.

— Nu cumva şi de carne friptă?

— Nu, numai de fum. Trebuie să fie undeva pe aproape un foc.

— Să mergem să vedem.

Ne furişarăm pe sub copaci cu gând că dacă ar fi cineva pe acolo să-l zărim noi înainte de-a ne vedea el pe noi. Când ne-am apropiat de locul până unde ajunsese tânărul mimbrenjo în cercetările lui, trase adânc aerul pe nări şi mă privi întrebător. Mirosea într-adevăr a fum şi din ce înaintam mirosul se simţea mai tare. După un timp, băiatul se opri în loc, mă trase de mânecă şi-mi şopti la ureche:

— Să fie albi?

— Nu cred.

— Miroase a *nah-oatli*[13].

— Le mănâncă şi indienii. Să mergem înainte.

În curând simţii şi eu miros de fasole fiartă.

E o mâncare preferată a mexicanilor care le place şi indienilor. Dar cine să fiarbă fasole aici în pustietatea asta? Se cere căldare, pirostrii şi alte vase, semn că la expediţia indienilor luau parte şi albi.

Ne dădurăm tot mai aproape şi ce văzurăm întrecea toate aşteptările noastre. Credeam că vom da de o ceată de indieni care îşi vor fi făcut aici un lagăr în aer liber, când colo era o tabără cu corturi şi cu tot ce se mai cere pentru un popas lung.

Vreo douăzeci de corturi de pânză, unele noi, altele cârpite, în mijlocul cărora se ridica unul mai mare, cu trei pene de vultur la uşă, semn distinctiv al căpeteniei indienilor. În faţa cortului, în cinci căldări mari atârnate pe prăjini, fierbea fasolea. Mai la o parte, un cort mai mititel părea să fie cămara cu provizii. Yumaşii stăteau unii lângă foc, alţii adunaţi în grupuri înaintea corturilor pălăvrăgind între ei.

— Uite-i! şopti băiatul. Să-i număr?

— N-ai să poţi fiindcă mulţi din ei sunt în corturi. Numără însă caii. Trebuie să fie undeva pe aproape.

— Să mă duc?

— Du-te. Bagă însă de seamă să nu te vadă.

[13] Fasole (n. ed.).

Îl lăsai să se ducă singur ca să-i dovedesc încrederea pe care o aveam în el ca într-un războinic experimentat. Când se înapoie, îmi şopti:

— Am văzut de două ori câte cinci ori zece cai şi încă alţi trei pe deasupra.

Nici un indian fără şcoală nu poate număra până la o sută. La unele triburi ştiinţa lor aritmetică nu merge decât până la zece, la altele e redusă la cinci. Înţelesei că numărase o sută trei cai şi cum printre aceştia vor fi fost câţiva de povară, yumaşii nu puteau fi mai mulţi de nouăzeci. Femei nu erau, numai bărbaţi, mai toţi înarmaţi. Cu tot numărul lor mare, în lagăr domnea cea mai mare linişte. Deşi se credeau în siguranţă, se fereau să facă gălăgie.

Văzui pe unul din cei care învârteau fasolea în căldări intrând în cortul şefului, să-i spună probabil că mâncarea e gata, căci ieşi repede şi începu să bată din palme strigând:

— Miuşyame, ma, veniţi, mâncarea e gata. Indienii de prin corturi veniră cu câte o oală în mână, cei de afară alergară să le aducă pe-ale lor, toţi apropiindu-se de foc ca să-şi ia porţia. Numai doi din ei nu. Erau prea mândri ca să ia parte la ospăţ. Unul era Gură-mare, celălalt un alb.

Când acesta întoarse capul recunoscui în el pe... tânărul Weller, fostul supraveghetor de pe vapor.

Aşadar toate presupunerile mele de până acum se adevereau. Mă întrebam numai unde poate fi tatăl său. Aici în lagăr nu, altminteri l-aş fi văzut şi pe el.

În câteva minute yumaşii îşi sfârşiră ospăţul, pe urmă începu lenevirea de adineauri. Era vădit că pe ziua de azi nu se plănuise nici o mişcare. Mai târziu şeful ieşi cu Weller din cort, iar acesta îi făcu semn unui indian să-i aducă numaidecât calul.

— Haidem, îi şoptii eu băiatului, trebuie să plecăm imediat.

— Unde?

— Nu ştiu încă, probabil însă că la hacienda.

Făcurăm acelaşi drum ca la venire şi-l zării pe Weller coborând în vale.

Era singur. O luarăm în galop şi ne ascunserăm după o ieşitură de stâncă la gura văii. Dacă Weller nu trecea pe acolo, însemna că se ducea la conac. Aşteptai un sfert de ceas. Nu veni. Mă hotărâi să mă iau după el. În drum fel de fel de gânduri îmi frământau mintea. Mă întrebai înainte de toate dacă o să se arate la conac sau o să stea numai să pândească prin apropiere. Probabil că această din urmă presupunere a mea era cea adevărată, deoarece bănuiam că tânărul mormon făcea pe omul de legătură între yumaşi şi Melton şi va căuta să se întâlnească pe ascuns cu el. Dacă aş fi ştiut locul de întâlnire mi-ar fi fost lesne să-i spionez ca să aflu ce plănuiesc. Era însă atât de greu de aflat acest loc! Trebuia să lucrez cu repeziciune.

Ieşirăm deci din vale sperând să-l mai pot zări pe Weller; se impunea să fiu cu băgare de seamă ca să nu mă vadă şi el pe mine.

Din fericire, pământul era aci mai moale şi înăbuşea tropotul cailor noştri. Se cunoşteau însă lămurit urmele de copite. Nu se putea să nu-l ajungem.

Într-adevăr, când cotirăm după un dâmb, îl văzurăm înaintând în pasul calului. Nu mai încăpea îndoială că se ducea la conac.

Tânărul meu tovarăş, care tăcuse până atunci, nu-şi mai putu stăpâni curiozitatea şi mă întrebă cu oarecare sfială:

— Pentru ce-l urmărim pe alb? Vrea Old Shatterhand să-mi spună şi mie?

— Da. Îl urmărim pentru că e un trimis de-al lui Gură-mare.

— Către cine?

— Bănuiesc că la Melton, prizonierul nostru de ieri. Probabil că se duce să pună la cale o năvală asupra

conacului, pe care eu vreau s-o împiedic cu orice preţ. S-ar putea să aflu ce uneltesc ei în ascuns.

— Vrea fratele meu alb să asculte ce vorbesc?

— Da.

— Cum poate s-o facă dacă nu ştie locul de întâlnire?

— Nădăjduiesc să-l aflu.

— Atunci se cere să nu-l scăpăm pe alb din ochi. Dacă însă i-ar veni în gând să întoarcă o dată capul, nu se poate să nu ne zărească.

— O să-l urmărim abia după ce se va întuneca şi o să-i ies înainte pe alt drum.

— N-o să ne vadă urmele?

— O să creadă că sunt ale unor văcari de pe moşie. S-ar mai putea să dea de ele tocmai după ce se va înnopta şi n-o să le mai vadă. Ştim drumul pe care o s-apuce, fiindcă tot pe-acolo am venit şi noi ieri. E aproape sigur că o să se ducă la lacul în care se varsă pârâul Arroyo. Numai aşteptându-l aici îl avem cu siguranţă în palmă, cu atât mai mult cu cât, până s-ajungem noi la lac, se va fi înnoptat de mult.

— Ce ocol o să facem?

— Nici eu nu ştiu încă, deoarece nu cunosc ţinutul. Intrăm mai întâi în valea lăturalnică şi acolo o să vedem unde corespunde.

— Ştiu eu unde ne scoate drumul, fiindcă pe acolo trebuia să trecem eu şi fraţii mei ca să ne ducem acasă. Ne-am abătut din cale cu gând să găsim cai de schimb la conac.

— Şi unde ajungem după ce-om ieşi din vâlcea?

— La un şes mare care se întinde foarte departe.

— Un şes zici? Se poate deci lăsa calul să-şi ia avânt fără frică de vreo piedică în cale?

— Da. Dacă mergi drept înainte ajungi la „Stejarul vieţii”, unde trebuie să ne întâlnim cu războinicii noştri. Dacă vrei să te duci la conac, coteşti la dreapta; cum e drumul până acolo, vezi, asta nu ştiu, fiindcă n-am fost mai departe.

— Ce mi-ai spus tu mi-e destul. Acum sunt sigur că vom ajunge la timp. Să ne vedem deci de drum.

În timp ce vorbeam noi aşa, Weller pierise din raza vederii noastre. Noi lăsarăm caii în voie, ca să fim cât mai departe de el; de-abia când ieşirăm în şes îi zorirăm la drum.

Când soarele se lăsă la asfinţit, zărirăm la miazăzi o pădure.

— Trebuie să fie copacii care mărginesc pârâul, zise băiatul.

Eram şi eu de aceeaşi părere şi ne îndreptarăm într-acolo. Cum ajunserăm în pădure, se şi întunecă. Descălecarăm şi luarăm caii de căpăstru. Copacii erau destul de rari şi puteam înainta lesne. Deodată zărirăm la stânga noastră lacul. Weller trebuia să vină din dreapta. Mai întâi de toate se cerea să ne ascundem caii undeva în desiş, ca să nu poată fi văzuţi, dar să aibă în acelaşi timp apă şi iarbă ca să-şi potolească foamea şi setea. Am găsit foarte repede un loc prielnic. Lăsai caii în paza tânărului indian şi-i dădui să-mi ţină puşca de care n-aveam deocamdată trebuinţă. După aceea am trecut pe partea cealaltă a lacului, unde m-am întins în iarbă ca să-l aştept pe Weller care, după socoteala pe care mi-o făcusem eu, nu putea să întârzie mult.

Locul unde mă aflam, ca şi acela unde erau ascunşi caii, găsit din întâmplare, era ferit chiar de ochii argaţilor ce păşteau vitele moşierului. În afară de susurul apei şi foşnetul uşor al frunzelor domnea o linişte desăvârşită; orice zgomot în afară de cel al pădurii se putea auzi de la mare depărtare.

Trecu vreo jumătate de ceas de aşteptare; din stânga se auziră paşi. Din direcţia aceea trebuia să vină fostul nostru supraveghetor şi nu se putea să nu treacă prin faţa mea ca s-ajungă la lac. Pământul era atât de umed încât numai un auz deprins cu pustietăţile ar fi fost în stare să-l simtă.

Weller trebuie să-şi fi legat calul de vreun copac căci venea pe jos. Păşea încet şi se oprea când şi când din mers ca s-asculte, de aceea îmi fu lesne să-l urmăresc.

Mă târam pe brânci după el, mă opream când se oprea el, până ce ajunserăm pe malul lacului unde se vărsa pârâul.

La vreo cincizeci de paşi de albia apei se afla un arin singuratic. Ramurile îşi răsfrângeau umbra pe luciul apei. Mă dădui după o tufă, deoarece nu mai auzeam paşii. Probabil că locul de întâlnire era sub arinul de pe mal. Mai rău nici că se putea. Să fi fost în pădure, mă puteam târî pe sub copaci sau ascunde în vreo tufă, aici însă ar fi fost imposibil, deoarece, la loc deschis şi cu hainele mele albe de pânză, m-ar fi zărit numaidecât. Tocmai împrejurarea aceasta mă făcu să mă gândesc la un mijloc de a-mi ajunge scopul. Malurile pârâului erau cam înalte şi puteam străbate prin apă la arin.

Mă dezbrăcai până la piele, vârâi tot ce-aveam prin buzunare în chimirul meu de piele, le ascunsei în tufiş şi mă lăsai în apă. Pârâul era aici, aproape de albie, atât de adânc, încât apa îmi venea până la subsuori. La nevoie mă puteam afunda până la gură. Cum malul era înalt de peste un cot, nu era primejdie să fiu văzut de sub arin dacă mă ţineam aproape de el.

Înaintam cu băgare de seamă pas cu pas, ca să nu se-audă apa clipocind.

Uneori mă opream în loc, s-ascult. Auzii voci. Vorbeau doi inşi cu glas scăzut.

Ajunsei în sfârşit la arin fără să fiu simţit. Sub crengile lui dese eram în siguranţă. Întinsei mâinile să mă prind de rădăcini şi mă târâi binişor pe mal. Văzui doi oameni stând pe o buturugă. Era fostul supraveghetor şi bătrânul Weller, tatăl său.

— Moşierul n-a vrut cu nici un chip să admită propunerea mea, zicea bătrânul.

— Poate că nu i-ai oferit destul, răspunse celălalt.

— Nu i-am oferit încă nimic deoarece nu vrea să vândă moşia. După năvălirea indienilor cred că o să-şi schimbe gândul. Şi-apoi, presupunând chiar că s-ar învoi s-o vândă, preţul oferit de mine era ridicol. Nu văd de ce să nu aştept până ce-o să pot lua moşia pe a patra parte cât ar fi trebuit să-i dau înainte.

— Aşa de ieftin tot n-o s-o poţi avea.

— Ba bine că nu! După ce va fi devastată de indieni n-o să mai facă multe parale. De unde să ia proprietarul haciendei bani ca s-o pună iar la punct? Dacă nu vrea s-ajungă cerşetor, e silit s-o vândă pe cât i-oi da.

— Dar dacă găseşte bani cu împrumut?

— Ei aş! Nici un bogătaş mexican nu-şi dă banii pentru o astfel de afacere. Nu se pricep la speculaţii. E mai mult ca sigur că va trebui în curând să părăsim Statele Unite. Utah e pierdut pentru noi toţi şi frumosul nostru Salt-Lake-City va cădea peste puţin timp în mâinile profanilor. Atâtea neveste e împotriva moralei creştine şi a legilor Uniunii ai cărei locuitori sunt „foarte morali”. Noi însă nu ne lăsăm legea şi va trebui să ajungem la o emigrare a cărei importanţă va rămâne în istorie. Aici e locul nostru; de aici o să pornească obârşia viitorilor noştri urmaşi care se vor înmulţi ca nisipul mării. De aceea trebuie să luptăm din toate puterile ca să ni-l câştigăm pe orice cale. Hacienda aceasta ne trebuie cu orice preţ. Dacă proprietarul ei nu ne-o dă de bună voie, o să i-o luăm cu de-a sila. E întâiul pas ce se cere făcut peste graniţă. Dacă reuşim, în curând vor veni şi alţi fraţi de-ai noştri în număr din ce în ce mai mare.

Ceea ce spunea omul era un fel de disertaţie asupra trecutului şi viitorului mormonilor. Cei doi Weller vroiau să-l silească pe proprietar să le vândă moşia. În aparenţă, procedeul era simplu. După ce indienii vor fi devastat-o, Pruchillo, din lipsă de bani, nu va avea încotro şi o va vinde pe un preţ de nimic.

— Începutul s-a făcut, urmă bătrânul Weller şi lucrurile ar fi mers mai departe dacă nu intervenea afurisitul acela de neamţ. Omul ăsta e în stare să ne zădărnicească toate planurile. Cine dracu şi-ar fi închipuit că Old Shatterhand...

— Să fie într-adevăr Old Shatterhand? întrebă tânărul. Ce dovadă avem? Poate că ne înşelăm.

— Dovada cea mai bună am avut-o ieri, când a mărturisit singur cine e. A fost o luptă între el şi Melton...

— Zău? S-a încumetat Melton să se ia la luptă cu Old Shatterhand, când ştia bine cu cine are de-a face? Ce nesocotinţă!

— Nici o nesocotinţă. Eu în locul lui aş fi făcut la fel. Neamţul îi ghicise pe jumătate planurile. Farsa cu speriatul calului a făcut-o înadins ca să se poată duce la Ures. Ce s-a mai petrecut ştii şi tu. I-a scăpat pe cei trei mimbrenjos din mâinile noastre, împuşcându-l pe fiul căpeteniei yumaşilor. Pe urmă s-a dus la hacienda ca să-l avertizeze pe moşier, spunându-i că indienii plănuiesc un atac asupra conacului şi că Melton e un pungaş.

— Hm... ăsta e într-adevăr primejdios pentru noi. Mai departe!

— Noroc că moşierul a făcut haz de vorbele lui. Tu ştii că atunci când Melton vrea să-şi câştige simpatia cuiva, reuşeşte. Şi apoi Timoteo e cam mărginit la minte şi nu vede mai departe de vârful nasului. L-a dat pe neamţ pe uşă afară.

— Zău?

— Dar în momentul când acesta voia să plece a sosit şi Melton. L-a oprit niţel în curte, s-a dus la moşier şi a aflat de la el ce i-a spus neamţul. Trebuia lucrat la repezeală. Nu era timp de pierdut. Melton l-a însoţit pe neamţ o bucată de drum, s-a ascuns pe urmă într-un tufiş cu gând să-l împuşte când o trece pe-acolo. Dar Old Shatterhand i-o luase înainte şi-l aştepta.

— Nu se poate!

— Uite că s-a putut. S-au luat amândoi la luptă în tufiş şi Old Shatterhand i-a sucit lui Melton mâinile de la încheieturi, din care cauză nu va putea ţine multă vreme o armă în mână.

— Nemaipomenit! Ce-a făcut apoi Melton?

— Nimic. Neamţul i-a dat drumul, dar i-a spus să se ferească fiindcă a doua oară nu-l mai iartă.

— Şi apoi?

— Neamţul a plecat. Cred însă că se întoarce.

— Unde să se fi dus?

— În orice caz la mimbrenji, ca să le ceară ajutor împotriva yumaşilor noştri.

— Lua-l-ar dracu! Dacă reuşeşte, planul nostru s-a dus pe copcă.

— Nu încă. Trebuie să aşteptăm până ce se va întoarce. Se crede el deştept, dar a procedat ca un prost lăsându-ne să-i ghicim gândul. Eu în locul lui l-aş fi culcat pe Melton la pământ. Era în drept s-o facă. Acum Melton o să ia parte la luptă nu cu arma în mână, bineînţeles, dar totul o să se petreacă sub comanda lui.

— De luptă nu poate fi vorba. Nemţii care ne-au căzut atât de lesne în capcană au să se ţină de-o parte, mai ales când vor înţelege că nu e pielea lor în joc. Cât pentru cei câţiva argaţi şi ciobani care se află pe moşie, ăstora le facem repede de petrecanie. Trebuie însă să ne grăbim.

— Tocmai asta voiam să-ţi spun. Melton e de acord cu noi. Planul nostru era să mai aşteptăm, acum însă nu se mai poate amâna. Aşadar, astăzi atacul, mâine tocmeala cu Pruchillo, iar poimâine spre Ures pentru legalizarea actului de vânzare. N-are decât să vină pe urmă neamţul cu toţi mimbrenjii lui, că n-are ce să ne mai facă.

— Rămâne atunci de hotărât timpul şi ora. Trebuie să comunic ceva căpeteniei yumaşilor în privinţa asta?

— Nu, o voi face singur. Spune-i că mâine pe înserat voi fi în lagărul lui.

— Poţi pleca de la conac fără să se bage de seamă ceva?

— Pentru ce nu? N-am decât să spun că mă duc la vânătoare sau altceva.

— Dar dacă vor vedea că nu te-ai întors peste noapte?

— Am să pretextez că m-am rătăcit şi am dormit în pădure. Mai suspect o să le pară că am ieşit acuma la ora asta din conac, de aceea trebuie să mă şi întorc imediat. Mai ai ceva să-mi comunici?

— Nu.

— Nici eu ţie. Noapte bună, băiete!

— Noapte bună, tată. Spune-i lui Melton din partea mea că-i doresc grabnică însănătoşire.

Se despărţiră. Bătrânul o luă spre conac, iar tânărul se duse să-şi ia calul de unde-l legase ca să se întoarcă în lagărul yumaşilor. Eu ieşii din apă, mă îmbrăcai repede şi mă îndreptai spre locul unde mă aştepta tovarăşul meu ca să-i spun că trebuie neapărat să mă duc la conac.

Aşadar era vorba despre o năvală a yumaşilor proiectată pentru mai târziu, care însă, din pricina mea, trebuia să aibă loc cât de curând. Era deci nevoie să-i pun imediat la curent pe concetăţeni, deşi, din spusele lui Weller, reieşea că nu era nici un pericol pentru ei.

Acest lucru mă mira. De ce să fie ucişi ciobanii, văcarii şi argaţii, în caz că ar încerca să apere conacul şi emigranţii nu? Oricât mi-aş fi trudit creierii, nu puteam să înţeleg.

6. O uneltire diabolică

După ce i-am comunicat impresiile mele tânărului indian, am pornit spre conac, ferindu-mă să mă vadă vreunul din văcari. Era încă devreme şi aveam deci posibilitatea să găsesc poarta deschisă. Voiam să vorbesc cu atletul, singurul oarecum iniţiat în tainele mele şi în care puteam avea oarecare încredere.

Din nenorocire poarta era închisă. Afară nu erau decât ciobanii şi văcarii cărora nu mă puteam adresa; trebuia neapărat să intru, cu orice preţ, în curte. Nu exista însă decât un singur mijloc: pârâul care trecea pe sub zidurile conacului.

Mă lăsai în apă şi intrai în curte. La lumina câtorva focuri îi văzui pe emigranţi pregătindu-şi cina. Deasupra unor frânghii legate de prăjini atârnau hălci de carne puse la afumat. Se tăiaseră în scopul acesta vaci şi porci pentru provizii.

Lumina vie pe care o răspândeau flăcările nu era defel prielnică scopului meu, totuşi numai mulţumită ei puteam să îl deosebesc pe atlet dintre ceilalţi. Îl văzui plimbându-se singur prin curte şi fumând. Era prea departe de mine ca să-l pot striga, trebuia deci să mă înarmez cu multă răbdare.

Emigranţii păreau veseli. Cântau. Polonezul le ţinea isonul. Pe frumoasa Judita n-o vedeam.

Uriaşul nu lua parte la veselia lor. Se plimba îngândurat căutând să se îndepărteze cât mai mult de ei. La un moment dat ajunse la cincisprezece paşi de mine şi se opri cu ochii aţintiţi la apa pârâului. Acum era momentul. Îl strigai încetişor pe nume.

Tresări şi ascultă mirat că nu vede pe nimeni. Îl strigai iar şi zisei în şoaptă:

— Nu te speria. Sunt aici în apă şi te aşteptam. Dă-te mai aproape, am ceva de vorbit cu dumneata.

Se apropie codindu-se. I se părea ciudat că-i vorbeşte cineva din apă. Mă ridicai niţel ca să mă vadă. Acum mă recunoscu.

— Dumneata eşti? Te-ai făcut sirenă, după cum văd, ori pescuieşti în apă tulbure?

— Nici una, nici alta. Şezi jos în iarbă ca să nu atragi atenţia.

— Bine faci că te ascunzi! şopti el. De te-ar vedea careva, ai păţi-o rău de tot.

— De ce?

— Din pricina lui Melton. L-ai pândit hoţeşte şi l-ai jefuit. I-ai luat banii, armele, tot ce-avea la el. Cu mare greutate ar fi scăpat din mâinile dumitale. În goană i s-a poticnit calul şi şi-a rupt amândouă mâinile când a căzut.

— Aha!... Aşa!...

— Da. Ba după cum aud, te-ai făcut şi hoţ de cai.

— Asta cam aşa e, deşi nu eu i-am furat ci altul, dar din îndemnul meu.

— Frumos îţi şade! Acum să lăsăm gluma. Ia spune-mi şi mie pe unde mi-ai colindat şi ce s-a întâmplat de ai renunţat la postul de contabil?

— Am renunţat de bunăvoie şi de colindat am colindat şi o să mai colind tot prin preajma conacului.

— Ai vreun motiv? Tot bănuitor ai rămas?

— Mai mult ca oricând. Mai ales că bănuiala mea începe să se adeverească. Conacul o să fie atacat de indieni.

— Ei şi! O să-i strâng niţel în braţe pe aceste piei-roşii.

— Nu lua lucrurile în glumă. Vorbesc foarte serios, crede-mă. E vreunul Weller pe-aici?

— Da. A sosit azi la prânz.

— Ce caută la conac?

— Se zice că ar avea de gând să cumpere moşia, dar lui don Timoteo nici prin gând nu-i trece s-o vândă.

— Se cunosc mai de mult?

— Nu cred.

— L-ai văzut pe Weller stând de vorbă cu Melton?

— Nu, din simplul motiv că pe Melton nu-l poate vedea nimeni. Zace la pat fiindcă are fierbinţeli. Lua-le-ar dracu de fierbinţeli!

— De ce fierbinţelile şi nu pe Melton?

— Din partea mea poate să-i ia pe amândoi şi pe dumneata odată cu ei, n-am nimic împotrivă.

— Foarte mulţumesc! Dar ce ţi-am făcut eu, omule?

— Mă mai întrebi? Mie îmi vine să plesnesc de ciudă şi dumitale îţi arde de glumă. Ştii dumneata unde se află Judita?

— De unde vrei să ştiu? Ori nu cumva a plecat?

— Ba e aici. E chiar foarte bine unde e.

— I-ascultă, domnule, vorbeşte desluşit, ce e cu ea?

— Ce e cu ea? zise atletul scrâşnind. Face pe sora de caritate. Stă lângă Melton şi-l îngrijeşte. Auzi dumneata, soră de caritate!

— De ce nu? Pesemne că are un talent deosebit pentru aşa ceva.

— Nu vorbi prostii. Fata asta are talent la toate, mai ales să-i scoată pe bărbaţi din minţi, să-i înnebunească de tot...

— Atunci te-o fi înnebunit şi pe dumneata niţeluş.

— Ce niţeluş, domnule! M-a înnebunit de-a binelea şi tare mă tem că nebunia asta o să mă facă să-mi pierd capul şi să-i răsucesc într-o zi lui Melton gâtul ca la un pui de găină.

— De, s-ar putea să-ţi pierzi mintea nu numai ca să-i răsuceşti gâtul lui Melton, ci ca să rămâi de tot fără cap.

— Nu face nimic! Şi-aşa tot fără cap sunt de când o cunosc pe ea. Vezi deci că am toată dreptatea să fiu supărat pe dumneata. Dacă îl lăsai pe Melton în pace, ea n-ar sta acum la căpătâiul lui ca să-l îngrijească.

— Ce vină am eu că e fată miloasă? Cine o pune să facă pe sora de caritate?

— Ca să mă scoată pe mine din fire. Polonezul a pus-o la cale să se dea bine pe lângă Melton. Tare-aş vrea să fie adevărat ce spui. Să vină o dată indienii şi să-i facă harcea-parcea pe toţi câţi se află aici.

— Şi pe dumneata la un loc cu ei. De altminteri, în privinţa asta poţi fi liniştit. Dorinţa dumitale atât de umanitară o să fie împlinită mai curând decât crezi, fiindcă indienii au şi sosit.

— Glumeşti?

— Nu glumesc defel. I-am văzut cu ochii mei. Şi supraveghetorul nostru Weller e cu ei.

— Ei drăcia dracului! Atunci ai avut dumneata dreptate.

— Vezi bine. Stai colea şi-ascultă.

Îi povestii atât cât crezui de cuviinţă din cele ce ştiam şi văzui spre bucuria mea că mă credea.

— Ciudat om mai eşti şi dumneata, spuse el după ce sfârşii eu. Îmi închipuiam că ai o fantezie foarte bogată, că vezi stele verzi pe pereţi. Acum însă m-am convins că tot ce vezi şi judeci are o noimă. Toată puterea mea stă în pumni şi pe aceştia ţi-i pun cu plăcere la dispoziţie.

— O să am nevoie de ei, de gândit o să gândesc eu pentru dumneata, dar când o fi trebuinţă, o să ne folosim şi de forţa fizică.

— Bizuie-te pe mine! Ce am de făcut acum?

— Deocamdată nimic.

— Nimic? Să le spun celorlalţi ce-i aşteaptă?

— Nu. Tot ce-am vorbit să rămână între noi. Cum s-o zvoni ceva, pierdem tot terenul de sub picioare. Mormonul mă crede departe şi se simte în siguranţă. Un singur lucru îţi cer: să observi tot ce se petrece în conac în legătură cu cele ce ţi-am povestit şi să mi le spui şi mie.

— Când şi cum, că doar nu vei fi vrând să te arăţi tuturor?

— Vino în fiecare seară pe la miezul nopţii la pârâu. Dacă ai ceva de comunicat mă găseşti aici.

— Vezi că dormim toţi colo, în locuinţele pentru servitori şi m-ar simţi cineva când aş ieşi. O să caut însă un pretext ca să dorm afară.

— Bine, ne-am înţeles. O să-ţi dau eu de veste când să-i înştiinţezi pe ceilalţi cu care ai venit. Pentru moment, vezi să nu scapi vreo vorbă. Se cere să fim cu mare băgare de seamă.

— Vezi şi dumneata ce faci şi nu mai fura caii oamenilor, să nu dai de bănuit că te aţii prin preajma locului. Şi-apoi n-am putut să sufăr în viaţa mea furtişagul.

Râse încet de gluma lui, la care îi răspunsei tot cu o glumă.

— Îmi pare rău să-ţi spun că nici dumneata nu eşti mai prejos, căci de furat...

— Eu? N-am furat în viaţa mea.

— Se poate, dar o să furi chiar în noaptea asta; nu cine ştie ce: o halcă-două de carne.

— Aha, am înţeles! Pentru cine?

— Pentru mine şi indianul meu. Îţi dai seama că nu-mi pot întrebuinţa timpul cu vânătoarea, mai ales că împuşcăturile m-ar da de gol. De mâncat însă trebuie să mâncăm. Văd colo nişte carne; dacă dumneata...

— Ştiu ce vrei să spui: fură pentru mine, nu-i aşa?

— Ai ghicit. Eu trebuie să-i spionez pe indieni Şi asta poate să ţină câtva timp. Vezi deci că am nevoie de provizii. Vezi dacă poţi să-mi procuri atât cât au nevoie doi inşi pentru câteva zile.

Se ridică de jos şi porni agale înspre locul cel mai întunecos al curţii, unde erau atârnate nişte bucăţi de carne. Nu-l văzui ce face, dar când se întoarse îmi aruncă un muşchi mare de vacă şi se îndepărtă fără să mai spună ceva. După câteva minute veni iar cu vreo câteva pachete de ciocolată.

Cum nu mai aveam să ne spunem nimic important, luai proviziile şi ieşii din apă dincolo de zid.

Mă întorsei la locul unde îl lăsasem pe băiat şi pornirăm spre valea lăturalnică unde ne ascunseserăm înainte. Când am ajuns acolo se lumina de ziuă. Găsirăm un ascunziş şi mai bun pentru cai, îl lăsai pe băiat să se odihnească niţel, iar eu mă îndreptai spre locul meu de observaţie din ajun. Stătui aici până după-amiază fără să observ ceva suspect, în afară de faptul că tânărul Weller se afla în lagăr.

Simţeam acum şi eu nevoie de somn. Mă dusei să-l scol pe băiat şi mă culcai în locul lui după ce îi dădui instrucţiunile trebuincioase.

Adormii numaidecât. Nu ştiu cât voi fi dormit, când mă trezi un răcnet prelung. Răcnetul se repetă. Ştiam ce înseamnă. Era strigătul de triumf al războinicului indian. Imediat după el se auzi un al treilea. Acesta, plângăreţ, ca al omului care cere ajutor. Venea din partea unde îl ştiam pe indianul meu. Băiatul era deci în primejdie. Orice clipită era preţioasă. Fără să mai am timp să pun mâna pe vreo armă alergai într-acolo. Nu văzui însă pe nimeni, dar mai departe văzui iarba călcată, semn că se dăduse o luptă aprigă. Băiatul nesocotise ordinul meu, se apropiase prea mult de lagăr şi fusese zărit de yumaşi, care puseseră mâna pe el. Trebuia să-l salvez cu orice preţ, altminteri era pierdut. Mă repezii de vale, dar pintenul mi se agăţă de o rădăcină şi nu mă putui ridica de jos. Un grup de vreo şase indieni se năpustiră dintre tufe asupra mea. Vrusei să mă ridic, dar nu putui. Începui să izbesc în dreapta şi-n stânga cu pumnii, degeaba. Mă biruiră şi mă legară fedeleş.

Veniră şi alţi indieni. Mă priveau rânjind. Unul din ei zise cu o bucurie drăcească în ochi: Old Shatterhand.

— Old Shatterhand! răsună din gură-n gură până ce toţi începură să răcnească, nebuni de bucurie, într-un glas: Old Shatterhand, de răsuna valea. Îşi roteau armele deasupra capului meu, ţopăind în juru-mi şi împiedicându-se de rădăcini fără să le pese.

Îi priveam în tăcere, fiindcă n-aveam ce face.

Toţi yumaşii alergară să mă vadă, numai căpetenia lor şi Weller nu. Cel dintâi din trufie, celălalt dintr-o nepăsare prefăcută deşi era mai bucuros ca toţi că mă ştia acum în mâinile lor.

Fusei dus înaintea lor. Ucisesem pe fiul şefului, mă aştepta deci o moarte cumplită. Dar nu de asta îmi păsa mie acum. Mă gândeam la tânărul mimbrenjo în ajutorul căruia alergasem şi mă bucuram că nu-l văd. Aşadar băiatul tot scăpase. Mare noroc am avut că-mi scosesem, când m-am culcat, vesta în care îmi aveam ceasul şi alte lucruri de preţ. În buzunarele pantalonilor nu rămăseseră decât nişte fleacuri de care mă puteam lipsi şi punga cu puţinii bani ce-i mai aveam.

Primejdia în care mă aflam era, ce e drept, destul de mare, dar nu pentru moment. Obiceiul indian e ca să-şi târască prizonierii după ei ca să dea şi celor de-acasă spectacolul chinurilor la stâlpul de tortură. Victima avea astfel un răgaz în care, dacă era dibaci, putea să fugă. Tot mai bine decât să te împuşte pe loc.

Mie, ca ucigaş al lui Gură-mică, mi se hărăzea o moarte cumplită, după chinuri neînchipuite de o minte omenească, chinuri la care trebuie să fie de faţă întregul trib al yumaşilor. Ştiam foarte bine aceasta şi mai ştiam că nu mă vor supune la un tratament prea rău, ca să pot fi în stare să suport lungul drum până la ei acasă. Deci, pentru moment, viaţa mi-era prea puţin în pericol, dacă nu chiar defel.

Când mă uitai la chipul căpeteniei yumaşilor, mă speriai de ura şi dorinţa de răzbunare care se citea pe faţa lui. Mă scuipă şi mă măsură de sus până jos cu o privire scrutătoare fără să spună un cuvânt, dar Weller zise cu un zâmbet ironic pe buze:

— Bine-ai venit, senior. Îmi pare bine că am prilejul să te revăd. Cât timp am avut plăcerea să fim împreună, ai

întrebuinţat toate mijloacele ca să nu te dai de gol şi să ne tragi pe sfoară. Acum ţi s-a înfundat. Sunt tare curios să văd cum o să ieşi din bucluc şi ce-o să încerci să faci ca să scapi de stâlpul de tortură.

Nici prin gând nu-mi trecea să-i răspund, deşi tocmai ironia lui m-ar fi putut îndemna să-i spun că nu mă cred deloc pierdut, după cum îşi închipuie el. Mai trecusem eu prin astfel de împrejurări. Fusesem prizonier la sioucşi, la comanşi, la indienii-ciori şi indienii-şerpi şi totuşi scăpasem teafăr din mâinile lor şi cum yumaşii erau nişte bieţi nevolnici faţă de aceia, ar fi fost de mirare să nu le trag clapa şi să nu o şterg frumuşel fără să mă simtă.

Harry Melton era însă mult mai de temut ca ei. Dacă i-ar fi venit gândul să mă ceară de la yumaşi, aş fi fost pierdut. Ştiam însă că pentru nimic în lume n-ar fi renunţat Gură-mare la răzbunarea lui. Tânărul Weller era inexistent pentru mine. Cuvintele lui erau obraznice şi ridicole în acelaşi timp; probabil că şeful îşi dădu seama de aceasta căci îi zise cu glas poruncitor:

— Tacă-ţi fleanca! Vorba ta e ca un spic fără rod şi ca o apă fără peşte. Nu-i este frică prizonierului nostru de unul ca tine. Ştiu că se cer toate braţele şi toţi ochii noştri ca să nu ne alunece printre degete. Dar nu o să ne scape, ci va trebui să îndure multe zile şi nopţi foamea şi setea, legat de stâlpul de tortură pentru că a cutezat să-l ucidă pe feciorul unei căpetenii de yumaşi.

Weller îmi vorbise englezeşte, de aceea fusei foarte mirat că Gură-mare înţelesese cuvintele lui. Chiar răspunsul acesta fusese spus într-un amestec de engleză, spaniolă şi indiană, limbă întrebuinţată prin regiunile de la Rio Grande şi Rio Pecos.

Yumaşii făcuseră cerc în jurul nostru.

— Old Shatterhand s-a apropiat el singur de lagărul nostru? întrebă căpetenia pe oamenii săi.

— Nu, răspunse unul din ei.

— Nu? Atunci cu cine?

— Cu un indian, un copilandru, atât de tânăr încât nu poate să aibă încă nume.

— Cum arăta?

Îl descriseră pe tânărul meu însoţitor.

— O! strigă şeful, ăsta e unul din băieţii mimbrenji care mi-au scăpat când Old Shatterhand le-a luat apărarea. Trebuie să moară şi el legat de stâlp. Aduceţi-l numaidecât în faţa mea.

— Nu putem să-l aducem fiindcă ne-a scăpat, spuse omul ruşinat.

— Cum? răcni yumaşul. Vouă, bărbaţi în toată firea care vă ziceţi războinici, să vă scape un copil care încă nici nume n-are? Nici nu-mi vine să cred că s-a putut una ca asta.

Şi fiindcă indianul tăcea, căpetenia urmă din ce în ce mai înfuriat.

— Aşadar e adevărat? Au să râdă muierile de voi, iar copiii o să vă arate cu degetul. Gândiţi-vă la ruşinea care vă aşteaptă când celelalte triburi vor afla că atâţia războinici yumaşi n-au fost în stare să prindă un copilandru de-al mimbrenjilor. Băiatul era cu Old Shatterhand; e acelaşi care mi-a fugit deunăzi împreună cu fratele şi sora lui, soţia căpeteniei opataşilor. Trebuie să fie, toţi trei pe aici pe undeva. Căutaţi-i imediat. Răscoliţi pădurea dacă e nevoie, dar să mi-i aduceţi îndată ce-i veţi găsi. Plecaţi cu toţii şi lăsaţi numai trei-patru din voi în lagăr.

Yumaşii plecară în fugă. Numai trei din ei şi Weller rămaseră cu Gură-mare în lagăr. Crezui că yumaşul mă va lua la întrebări, dar nu fu aşa. Porunci să fiu legat de un stâlp al cortului şi nu se mai uită la mine. Eu însă ştiam că nu mă slăbeşte o clipă din ochi, privindu-mă pe furiş.

Urmă o aşteptare chinuitoare pentru mine. Nouăzeci şi nouă la sută că mimbrenjul meu va fi prins. Copoii erau prea

mulţi pe urmele lui ca băiatul acesta fără multă experienţă să poată scăpa.

Dacă puneau mâna pe el rămâneam fără armele mele preţioase, ceea ce era mai rău ca orice.

Auzii strigăte de bucurie, semn că dăduseră de urmele lui. Strigătele se auzeau din ce în ce mai departe; îl urmăreau deci.

Trecu vreun ceas, care mi se păru mie o veşnicie. Se întoarseră în sfârşit, spre bucuria mea, fără băiat, dar căpetenia yumaşilor răcni înfuriat:

— Cum, nu i-aţi adus? Aţi orbit de nu mai puteţi găsi o urmă?

— Războinicii yumaşi nu sunt orbi, răspunse unul din ei. Arma mimbrenjului am găsit-o.

— Numai pe el nu, altminteri îl aveam acum aici, în faţa mea.

— O să-l ai numaidecât. Urmele străbat pădurea şi duc afară la şes.

— În ce direcţie?

— Spre miazăzi.

Nu trecuse multă vreme, aşa că nu se putea să nu-l fi văzut alergând pe câmp.

— Băiatul e mărunţel şi piere din ochi chiar dacă depărtarea nu e mare. Urmele lui erau însă destul de desluşite şi va fi prins repede. Noi ne-am întors fiindcă nu e nevoie de atâţia oameni pentru un lucru atât de neînsemnat.

Căpetenia yumaşilor tăcu, dându-şi seama că mânia lui nu folosea la nimic, dar mie îmi creştea inima de bucurie la gândul că băiatul va fi reuşit să scape. Era mai deştept decât mi-aş fi putut închipui şi procedase cum nici eu n-aş fi izbutit mai bine. Lăsase caii cu lucrurile mele acolo unde erau şi o luase la fugă peste câmp. Mai întâi îndrepta atenţia urmăritorilor săi într-o direcţie opusă faţă de cea unde se

aflau caii; al doilea, fugea spre locuri pietroase, unde i s-ar fi putut pierde lesne urma.

Se întunecă. Indienii aprinseră focuri ca să-şi pregătească de mâncare. Căpetenia lor nu se mişcase de la locul unde stătuse până atunci şi nu scotea o vorbă. Fierbea de mânie. Weller se dusese să se plimbe niţel prin pădure şi se întorcea acum agale la lagăr.

— Unde-ai stat atâta vreme? se răsti yumaşul la el. Nu ştii că e timpul când trebuie să sosească tatăl tău? Du-te de-l aşteaptă şi adu-l încoa.

Tânărul plecă fără să-i răspundă. Peste puţin se întoarseră şi yumaşii porniţi după fugar. Speranţa mea nu fusese zadarnică: veneau fără el. Furia şefului nu mai cunoscu margini. Sări ca turbat de la locul lui, îl apucă pe unul din ei de piept şi-l zgâlţâi zdravăn zbierând:

— Tot nu l-aţi găsit, păcătoşilor, viermi împuţiţi care se târâie prin mocirlă şi nu văd ce se petrece pe pământ! O să vă trimit pe la vetrele voastre să staţi şi să cârpiţi corturi ca muierile bătrâne care nu mai sunt bune de nimic!

Era o insultă cum nici că se putea mai mare, întrecând drepturile unui şef de trib. O căpetenie indiană nu are altă putere decât aceea îngăduită de supuşii săi care l-au ales de bunăvoie, putând să i-o retragă atunci când îl cred nevrednic de ea. Indianul căruia îi adresase aceste cuvinte se smuci din mâna lui şi zise indignat:

— Cine îi dă dreptul lui Gură-mare să se atingă de mine şi să-mi zică vorbe de ocară? Dacă am greşit, să mă judece bătrânii tribului şi să-mi dea osânda ce mi se cuvine. Cine însă mă insultă, să pună mâna pe cuţit şi să se ia la luptă dreaptă. Gură-mare să-şi dea seama că ponegrindu-mă pe mine îi insultă pe toţi războinicii yumaşilor care m-au însoţit.

Se auzi un murmur de aprobare.

Căpetenia înţelese că mersese prea departe, de aceea răspunse cu glas domolit:

— Fratele meu o să judece şi o să înţeleagă că nu eu am vorbit astfel ci mânia care îmi clocoteşte în piept.

— Omul trebuie să ştie să-şi stăpânească mânia, dar să zicem că n-ai spus nimic. Chiar dacă Gură-mare s-ar fi dus să-l caute pe băiat, sigur că nici el nu l-ar fi găsit.

— Dar picioarele unui copil sunt mai scurte decât ale unui om matur. Nu înţeleg cum nu l-aţi putut prinde.

— Am alergat până ce ni s-a tăiat răsuflarea, dar nici măcar nu l-am zărit. Deodată urmele lui s-au pierdut în pământul pietros şi n-am mai văzut nimic.

— Alte urme în afară de-ale lui nu mai erau?

— Nu.

— Atunci fratele şi sora lui nu mai sunt cu el. Să-l întrebăm pe Old Shatterhand cum stau lucrurile.

— Cum ai ajuns aici cu băiatul pe care-l căutăm, zise şeful întorcându-se spre mine, pe jos sau călare?

— Pentru ce mă-ntrebi? răspunsei eu. După cum pretinzi, nu eşti doar un războinic de-al yumaşilor, ci şi căpetenia lor, iar acum ai nevoie de mine să afli un lucru pe care până şi un copil îl poate înţelege? Întreabă-ţi mintea — dacă vei fi având — iar nu pe mine.

— Nu vrei să răspunzi, câine? se răsti el.

— Latră până mâine că tot n-o să mă faci să-ţi spun.

Cuvântul „latră” îl scoase din fire. Trase cuţitul de la brâu, dar îl vârî la loc şi-mi dădu un picior zicând:

— Atunci taci! O să urli şi o să zbieri tu în curând de-o să se audă până la capătul lumii, fii pe pace!

— Hotărât că nu din pricina unui laş ca tine care a luat-o la fugă când m-a văzut, trântind puşca la pământ, răspunsei eu batjocoritor.

— Nu crâcni că te ucid pe loc! răcni el scoţând iar pumnalul de la brâu.

— N-ai decât! N-oi vorbi eu, vorbeşte ruşinea ta pentru mine. Puşca ta se află în mâinile mimbrenjilor pe care ţi i-ai

făcut duşmani de moarte. Ce-au să mai râdă de tine când or afla că o căpetenie de-a yumaşilor s-a lipsit de armă şi a luat-o la sănătoasa de frica mea!

Îl aţâţam înadins ca să-l fac să vorbească; eram curios să aflu dacă aveau de gând să mă ucidă acum sau mai târziu. Îl văzui atât de înfuriat, încât vru să se repeadă la mine, dar un murmur de-al yumaşilor îl opri. Lăsă în jos braţul şi zise izbucnind într-un râs batjocoritor:

— Înţeleg ce scop urmăreşti. Vrei să te omor acum, imediat, dar degeaba, n-o să-ţi fac pe voie. O să te hrănim bine ca să ai destulă putere să faci drumul până la *wigwamurile* noastre. Trebuie să fii gras şi puternic ca să poţi îndura cât mai mult chinurile. Apoi se adresă yumaşilor din preajmă: Daţi câinelui acesta mâncare cât poate să mistuie!

Îmi ajunsesem scopul. Ştiam acum că voi fi nu numai bine hrănit, dar chiar îndopat — ca să zic aşa. Mă mai liniştii. Ordinul lui fu executat imediat. Un yumaş murdar veni cu o strachină de fasole şi fiindcă mâinile îmi erau legate, îmi duse lingura la gură ca la copiii mici. Vârî mâna lui în strachină şi vru să mi-o vâre în gură, dar eu întorsei capul într-o parte.

Căpetenia yumaşilor văzu gestul meu.

— Câinele e prea mândru ca să se hrănească din mâncarea războinicilor yumaşi. Dezleagă-i o mână şi dă-i o bucată de carne. Cred că o să-i placă mai mult. Am făgăduit că n-o să-l las să flămânzească. O să aibă mai multă putere să urle şi să schelălăie pe urmă.

Mi se aduse o bucată de carne afumată, pe care o mâncai cu poftă, pe urmă îmi legară iar mâinile.

Tocmai după ce îşi sfârşiră indienii cina, veni şi tânărul Weller cu tatăl său. Acesta se apropie de mine, mă salută cu o prietenie ironică şi zise:

— Bună seara, sir. Cum o mai duci cu sănătatea, stimate master Old Shatterhand?

Nu-i răspunsei.

— A, pari să fii cam fudul. Pesemne că nu mă socoţi vrednic de un răspuns, dar lasă că o să te învăţăm noi să fii ceva mai politicos. Îţi prezint pe fiul meu. Un artist desăvârşit. Când s-a dat drept supraveghetor pe vapor, habar n-aveai cine e, nu-i aşa? Şi fiindcă eu tăceam, urmă: N-ai idee cum m-am bucurat când mi-a spus adineauri ce vânat de preţ au prins prietenii mei yumaşi. Ai ştiut să te amesteci unde nu-ţi fierbe oala, dar să ieşi acum din bucluc nu ştii. Aşa păţeşte cine vrea să facă pe avocatul şi să ia apărarea altora. O să pierzi procesul şi cheltuielile de judecată o să le plăteşti cu viaţa. Să-ţi fie de bine!

Mă lăsă în pace şi se retrase cu şeful ceva mai departe ca să nu-i aud ce vorbesc, începând să şuşotească între ei. Trebuie să fi fost ceva foarte important judecând după agitaţia lor. Când sfârşiră, se ridicară de jos şi căpetenia îşi chemă oamenii să le spună ce-a hotărât.

În vremea asta, cei doi Weller se apropiară de mine. Bătrânul îi zise celuilalt:

— Aşadar eu mă întorc la conac şi tu vii cu indienii după mine. Cred că puteţi da atacul înainte de-a se lumina de ziuă.

— Bine, dar poarta o să fie închisă, răspunse tânărul şi înţelesei că vorbesc înadins mai tare ca să-i pot auzi eu.

— Ei aş! O să bat în poartă şi o să-i spun intendentului că m-am rătăcit în pădure, de aceea am întârziat.

— Acesta doarme în clădirea principală şi n-o să te audă.

— O să mă audă vreunul din emigranţi şi o să vină să-mi deschidă.

— Dar dacă nu, pe unde intrăm?

— Prin pârâu. Tu să nu vii odată cu ei, ca să nu bănuiască nimeni că eşti înţeles cu indienii. Să nu te arăţi decât după ce vor fi plecat.

După ce mai schimbară câteva vorbe fără însemnătate, bătrânul Weller se întoarse spre mine şi-mi zise:

— Ştii de ce am vrut s-auzi ce vorbim, sir? Mai întâi fiindcă ai lucrat împotriva noastră şi vreau să vezi că toate tertipurile tale au fost de prisos.

— Şi al doilea, urmă tânărul, ca să te convingi că nu mai poate fi scăpare pentru dumneata.

— Aşa e, întări bătrânul. Dacă ne-am închipui că ar exista vreun mijloc de salvare, fii pe pace că ne-am fi ferit noi s-auzi ce-am vorbit. Pregăteşte-te deci de moarte, o moarte cum nici nu poate fi mai grozavă. S-a isprăvit cu Old Shatterhand, faimosul vânător al preriilor. Vei fi dus pe câmpiile de vânătoare ale yumaşilor, unde au să te lege de stâlp şi au să te chinuiască, au să te ardă şi cine ştie ce o să-ţi mai facă. Mai înainte însă are să vină prietenul Melton să-ţi facă o vizită ca să-ţi mulţumească pentru amabilitatea avută faţă de el. Şi vizita lui o să-ţi fie cu atât mai plăcută cu cât are de gând să-ţi sucească niţel mâinile, cum ai făcut şi tu cu el. Rămâi sănătos! Pe noi n-o să ne mai vezi şi nici viceversa.

Acum îmi spuseseră tot ce aveau de spus. Aş fi aflat poate mai mult dacă intenţia mea nu ar fi fost să tac şi să nu-i întreb nimic. Hotărâseră deci năvala asupra conacului mai curând decât era plănuit. Închipuiţi-vă în ce stare mă aflam. Ştiam şi nu puteam să-i înştiinţez pe emigranţi. Atletul mă aştepta şi eu eram legat fedeleş. Dacă mi-ar fi stat în putere mi-aş fi rupt legăturile şi mi-aş fi făcut loc cu pumnii printre yumaşi. Dar legăturile erau din piele trainică şi-mi intrau şi aşa adânc în carne. Un lucru însă eram hotărât: să nu stau o clipă la îndoială dacă aş fi avut o cât de mică posibilitate în cursul drumului să scap din mâinile yumaşilor, chiar dacă aş fi plătit cu viaţa încercarea mea.

Speranţele mele fură zadarnice. Îndată ce plecă Weller, indienii îşi strânseră corturile şi porniră de vale înspre conac. Pe mine mă legară atât de strâns în spinarea unui cal, încât nu puteam face nici o mişcare. De amândouă părţile călărea câte un yumaş care ducea calul meu de căpăstru.

Un moment mă mângâiasem cu gândul că voi reuşi să fac aşa ca să-mi iasă calul din rândul yumaşilor; văzui însă că nu era chip. O singură salvare, una singură îmi mai rămăsese: când mă voi apropia de conac să încep să ţip ca să m-audă cineva. Mă hotărâsem s-o fac cu preţul vieţii mele.

Dar, fie că şeful îmi ghicise gândul, fie că era numai o măsură de prevedere, când ajunserăm la vreun sfert de ceas de conac, mă lăsară cu cinci oameni în urmă, în vreme ce ceilalţi îşi văzură de drum.

Nu intrasem încă în pădure ci ne aflam în câmp deschis. Sub copaci poate că aş fi putut dispărea, aşa însă era cu neputinţă.

Indienii bătură nişte pari în pământ şi mă legară, mai bine zis mă răstigniră, de ei. Caii de povară rămaseră cu noi; li se luară poverile din spinare şi li se dădu drumul să pască în voie.

Nimeni nu vorbea. Eu îmi frământam creierul să găsesc vreun mijloc de scăpare, dar zadarnic. Timpul trecea. Întunericul se risipea, se lumina de ziuă. Auzii deodată în depărtare răcnete. Ştiam ce înseamnă. Era strigătul de luptă al indienilor. Şi să fi putut scăpa acum, tot degeaba. Era prea târziu, n-aş mai fi putut salva pe nimeni.

Vă puteţi închipui ce se petrecea în sufletul meu. Ascultam cu auzul încordat. Răcnetele se repetară. Nu erau de înfrângere ci de izbândă. Indienii nu găsiseră împotrivire şi biruiseră repede.

Aşteptarăm un ceas, apoi încă unul, dar nu veni nimeni să ne spună ce-a fost. Nici unul nu voia să lipsească de la jaf. De-abia după vreo trei ore văzurăm un yumaş sosind în goana calului. Povesti cu bucurie că atacul reuşise pe deplin şi că trebuie să ne ducem şi noi cu caii de povară la conac. În pădure trecurăm pe lângă tânărul Weller, care rămăsese aci ca să nu fie văzut la conac, dar care ţinea cu orice preţ să fie pe aproape ca s-audă ce se petrece. Ticălosul îşi legase calul

de un copac şi stătea întins în iarbă; când ne văzu sări drept în picioare şi-mi strigă:

— Ei, ce zici, master? Acum orice-ai face e degeaba. Hacienda e a noastră şi cu tine s-a isprăvit odată pentru totdeauna.

N-aş fi vrut să-i răspund, dar nu mă mai putui stăpâni să-i zic fierbând de mânie:

— Sau cu tine, nemernicule! Să mă văd eu liber şi lasă că nu-mi scapi, fii pe pace!

— Vai de mine! Trebuie să fie o cinste, o adevărată plăcere să fii împuşcat de mâna lui Old Shatterhand! râse el în bătaie de joc. O să te aştept cu nerăbdare, crede-mă.

Râsul lui mă scoase din sărite, aveam impresia — cu toată situaţia disperată în care mă găseam — că şi văd ţeava revolverului meu îndreptată spre el şi că aud pocnetul detunăturii.

Ajunserăm în sfârşit la păşunile care înconjurau conacul. Vitele erau încă pe câmp, dar în locul văcarilor le păzea o ceată de indieni. Toţi albii zăceau morţi, întinşi în iarbă. Nici unul din ei nu scăpase cu viaţă. De ce nu i-au cruţat pe ei, ci numai pe emigranţi, abia mai târziu am înţeles.

Ne oprirăm la o bătaie de puşcă de conac. Găsirăm aici pe emigranţi, ferecaţi în lanţuri. Proprietarul haciendei era şi el printre ei.

— Dumneata, senior? Cum se face că te-ai întors? mă întrebă el când mă văzu.

— Veneam să te salvez, dar am căzut în mâinile ucigaşilor, după cum vezi. Recunoşti acum că am avut dreptate?

— Şi da şi nu. Adică în ce priveşte năvala indienilor aşa e, dar cât pentru senior Melton, e nevinovat, săracul! Ia te uite colo!

Întorsei capul şi-i văzui pe Melton şi pe bătrânul Weller legaţi de mâini şi de picioare, trântiţi în iarbă. Era,

bineînţeles, o comedie pe care o jucau ca să pară cu totul nevinovaţi de cele întâmplate.

Dorii să i-o spun lui Pruchillo, dar am fost târât mai departe şi nu mai avui când.

Tabloul care se desfăşura acum înaintea ochilor mei era de o sălbăticie îngrozitoare. Răcnind ca nebunii, indienii cărau lucrurile afară din casă şi le duceau cât mai departe. Îmi închipuii îndată ce avea să urmeze. Vroiau să dea foc conacului ca să ardă până în temelie.

Dar pentru ce? Ce scop urmărea mormonul cu această nouă ticăloşie? Aveam s-o aflu mai târziu. Era într-adevăr un plan diabolic pe care Melton îl pusese la cale.

Mai băgai de seamă că printre prizonieri nu se afla, în afară de proprietar şi de soţia lui, nici una din persoanele pe care le văzusem la conac; intendentul, buhăitul senior Adolfo, lipsea şi el. Fuseseră ucişi toţi, din acelaşi motiv pe care, deocamdată, nu-l cunoşteam.

Jaful ţinu până pe la amiază; pe urmă adunară cirezile şi le mânară mai la nord, pe un câmp mare. După ce puseră câţiva oameni de pază, strânseră leşurile văcarilor ucişi şi le băgară în casă, să ardă; dădură foc clădirii principale şi apoi dependinţelor. Auzii ţipătul de disperare al moşierului şi al soţiei sale.

Trebuia să vină însă ceva şi mai rău. Treizeci de yumaşi încălecară şi porniră în direcţii diferite. Mă întrebam ce rost va fi având acest lucru pe care nu-l înţelegeam. După o jumătate de ceas văzui un fum gros înălţându-se în văzduh la miazăzi, apoi altul la apus. Nu mai încăpea îndoială. Indienii aprinseseră pădurea. De la uscăturile şi buturugile uscate focul se întindea cu o repeziciune grozavă cuprinzând copacii bătrâni. Moşierul se tânguia şi se ruga, dar degeaba. Văpăile dogoreau până departe, gonindu-i pe indieni spre conac. Încărcară prăzile pe cai şi plecară târându-ne după ei, pe

mine, moşierul cu nevasta şi emigranţii, pe când în urma noastră veneau cirezile.

Alaiul merse câtva timp în lungul pârâului, coti la stânga şi se opri, dinadins sau din întâmplare, în poiana unde voise mormonul să mă ucidă.

Mi-era acum necaz pe mine că-l lăsasem în viaţă. Îl vedeam mergând pe el şi pe Weller, legaţi amândoi de formă, alături de moşier, vrând să-i facă pe toţi să creadă că erau prizonieri ca şi ceilalţi.

Paznicii mei mă duseră ceva mai la o parte şi mă legară de un copac singuratic, de unde puteam să văd cum indienii îşi pregătesc lagărul pentru popas. Mă despărţeau de ceilalţi prizonieri, fiindcă, probabil, le era frică să nu le fac vreo boroboaţă.

La drept vorbind, ar fi trebuit să fiu mândru că roşii mă credeau numai pe mine singur în stare să le joc vreo festă şi vă mărturisesc că n-aveam alt gând decât să găsesc un mijloc prin care să-mi recapăt libertatea şi să le iau înapoi prăzile.

Să nu vă închipuiţi că mă bizuiam numai pe puterile mele. Principalul era să mă văd liber. Pe urmă veneau mimbrenjii şi cu ajutorul lor eram sigur de izbândă.

Indienii tăiară o vacă, un porc şi câţiva berbeci pe care îi fripseră în frigare. Mâncau cu lăcomie şi le dădură şi prizonierilor o cantitate destul de mare ca să se sature. Mie îmi dezlegară mâinile ca să pot mânca, pe urmă mi le legară iar. Dacă sistemul acesta ar fi fost repetat de câteva ori, mi-ar fi putut sluji poate la fugă, deşi mijlocul ar fi fost neînchipuit de greu şi primejdios. Trebuia ca în faţa tuturor să mă folosesc de prilej şi să-mi rup legăturile de la picioare, dar cu atâta repeziciune, încât să n-aibă indienii timp să prindă de veste. Şi-apoi, chiar dacă reuşeam, aş fi avut toată droaia de yumaşi după mine care m-ar fi prins imediat. De, dacă mădularele mele ar fi fost în starea lor normală! Dar curelele cu care eram legat erau atât de strânse încât împiedicau circulaţia

sângelui şi aproape nu mai îmi simţeam mâinile şi mai ales picioarele, de amorţite ce erau. Mâinile le-aş fi putut mişca mai lesne. N-aveam decât să le ţin îndepărtate când mă legau după mâncare, ceea ce am şi făcut. Totuşi nu mă puteam încă sluji de ele şi dacă aş fi vrut să rup curelele, mi-aş fi sfâşiat toată pielea.

Deşi situaţia în care mă aflam era disperată, nu pierdui nădejdea, ştiind că yumaşii mă vor cruţa deocamdată, având astfel un răgaz în care va surveni poate ceva pentru salvarea mea.

Se înnoptă. Nimeni nu mânca nimic, fiindcă toţi erau sătui de la amiază. Paznicii mei mă înfăşurară într-o pătură, mă înfăşară în curele ca pe sugari şi mă întinseră în iarbă.

Cu toate că nu puteam face vreo mişcare adormii şi aş fi dormit probabil până la ziuă dacă nu m-ar fi trezit ceva neobişnuit. Mă trăgea cineva de păr. Deschisei ochii. De jur-împrejur nici o mişcare. Sub copaci un întuneric de nepătruns. Zării totuşi pe unul din paznici veghind la un metru de picioarele mele, pe când ceilalţi patru dormeau. Fuma, probabil, o ţigară şterpelită de la conac.

Cine să mă fi tras de păr? Dacă ar fi făcut-o paznicul mi-ar fi spus ce vrea, el însă tăcea. Mă gândii la tânărul meu mimbrenjo, dar mă ferii să deschid gura; clătinai numai de câteva ori capul ca să înţeleagă că sunt treaz. Cel care mă deşteptase din somn trebuie să fi fost în spatele meu, ascuns în iarba înaltă, căci nu-l puteam vedea. Cum băiatul era subţirel la trup putea foarte bine să nu fie zărit de paznic.

După ce făcui mişcările acelea cu capul, simţii un zgomot de-abia perceptibil, ca şi când s-ar fi târât cineva cu mare băgare de seamă prin iarbă, apoi auzii şoptind în urechea mea:

— Eu sunt, mimbrenjul. Ce poruncă are Old Shatterhand să-mi dea?

Aşadar tot el era. Un altul în locul meu ar fi simţit cu totul altceva decât simţeam eu, adică bucuria că băiatul avea, în afară de curaj, o dibăcie atât de mare încât să iasă mai târziu din el un adevărat războinic. Vroia cu orice preţ să-şi câştige un nume şi credea că eu voi fi acela care i-l voi înlesni. Prevedeam după felul lui de a lucra că dorinţa i se va împlini în curând.

Aşteptai niţel să văd dacă paznicul n-a simţit nimic, pe urmă îl întrebai tot în şoaptă:

— Caii?

— Sunt aici.

— Şi lucrurile?

— Toate.

— Unde?

— Lângă o stâncă unde nu se cunosc urmele.

— Foarte bine. Cum ai ajuns aici?

— Am văzut că din pricina mea Old Shatterhand a fost prins. Bănuiam că vor porni să mă caute şi am luat-o drept pe şes până la un loc pietros unde trebuiau să-mi piardă urma. Când am văzut că yumaşii se întorc, am alergat iar în vale, făcând un ocol şi m-am aşezat la pândă. După ce au plecat ei spre conac, am luat caii şi am pornit în urma lor ca să-l scap pe Old Shatterhand, pentru care mi-aş da viaţa, cum a vrut să şi-o dea el pentru mine.

— Ai fost prea îndrăzneţ băiete, dar văd că eşti destul de deştept şi priceput ca să reuşeşti. Sper că în curând, cu ajutorul tău, voi fi liber.

— În curând? De ce nu chiar acum? Am la mine cuţitul meu şi pe al tău şi pot să tai cu ele curelele.

— Asta să n-o faci, fiindcă s-ar putea să te prindă şi pe tine. Tu trebuie însă să rămâi liber.

— Să se gândească Old Shatterhand că toţi dorm, numai paznicul e treaz. E orb, pesemne, că nu mă vede.

— Dar ia închipuie-ţi ce s-ar întâmpla dacă m-aş ridica în picioare. De fugit nici nu poate fi vorba. Ca să-mi tai curelele o să zăboveşti cel puţin un ceas, fiindcă trebuie să lucrezi încet şi cu mare băgare de seamă. Pe urmă eu o să mă răsucesc în pătură, ceea ce o să dureze iar o jumătate de ceas. Pe urmă rămân legăturile de la mâini şi picioare.

— Pe astea le tai eu repede. În două ceasuri am isprăvit cu toate.

— Aşa ar fi, dar sunt cinci inşi care mă păzesc şi care au să se schimbe cu rândul. Înainte de a mă preda unul altuia, fiecare o să controleze mai întâi dacă sunt bine legat. Se tem să nu le scap. Vezi şi tu că nu se poate să fug în noaptea asta.

— Old Shatterhand are dreptate. O să vin mâine seară din nou.

— O să mă găseşti tot ca acum şi tot degeaba.

— Atunci când să vin? Câtă vreme să te mai las în ghearele lor? Dacă te omoară n-o să mai îndrăznesc niciodată să mă întorc în wigwamurile noastre, căci au să mă arate cu degetul şi să mă scuipe în faţă. Din pricina prostiei mele, Old Shatterhand a căzut în mâinile duşmanului şi eu l-am împins astfel la moarte.

— Nu au încă de gând să mă omoare. Vor să mă ducă acasă la ei ca să mă lege de stâlp şi să mă supună la chinuri grozave.

— Vestea că au amânat moartea ta mă bucură. Când să vin iar?

— Mă eliberez eu singur. Cum însă picioarele îmi sunt amorţite, aş vrea să te aţii pe aproape pentru ca în clipa când voi vrea să fug să pot încăleca imediat.

— O să-i urmez pe yumaşi şi de câte ori vor poposi o să stau cu caii pregătiţi.

— Bine. Vezi numai să fii cu mare băgare de seamă. Trebuie să ştiu în ce direcţie te vei afla. Caută să fii

întotdeauna în urmă. Dar vreau să cunosc mai dinainte nu numai direcţia, ci şi locul unde te pot găsi.

— Cum să ţi-l spun dacă nu pot să vorbesc cu tine?

— Ai învăţat să imiţi ţipătul vreunei păsări?

— Vraciul tribului nostru ştie toate limbile păsărilor şi eu am fost învăţăcelul lui; ce pasăre sau animal vrei?

— S-alegem pe al unei vietăţi care ţipă noaptea ca şi ziua, pentru că nu se poate şti timpul când voi avea prilejul să fug. Nu numai atât: se cere să fie o vietate care trăieşte şi în pădure şi pe câmp sau pe malul apei. Asta ar fi broasca.

— Fie cum vrea Old Shatterhand. Pot să imit atât de bine orăcăitul broaştei încât nimeni să nu bage de seamă că e glas de om.

— Atunci ne-am înţeles. Carne ţi-am adus destulă de la conac, aşa că, deocamdată, ai ce mânca. Nu ştiu când vom porni de aici şi unde vom mai poposi în drum, dar oriunde ar fi, tu ţine-te după noi. De câte ori ne vom opri, ascunde-te undeva pe aproape. Aşteaptă pe urmă până ce vei vedea că toţi dorm în lagăr şi dă de trei ori semnalul, dar nu unul după altul ci în răstimp de un sfert de ceas. Dacă la cel dintâi nu voi fi lămurit unde te afli, la cel de-al doilea sau la cel mult al treilea, voi şti cu siguranţă unde eşti. Vezi să fii pregătit ca să fugim atunci imediat.

— O să fiu cu ochii în patru ca să te văd venind şi, cum te-oi zări, ies din ascunzătoare.

— Foarte bine. Calul să-mi fie înşeuat ca să pot încăleca imediat, căci voi fi urmărit cu mare îndârjire. Şi mai e ceva: puşca mea care trage focuri multe fără să fie încărcată mereu o mai ai?

— Da.

— Ai încercat-o şi tu?

— Nu. Cum era să îndrăznesc! Tot ce aparţine lui Old Shatterhand e sfânt pentru mine.

— Vezi s-o ai la îndemână pentru ca să mi-o dai imediat, chiar înainte de-a încăleca eu. Acum ţi-am spus tot ce-aveam să-ţi spun. A, încă ceva foarte important. Bănuiesc că prizonierilor li se va da drumul şi vor avea voie să se întoarcă la conac. Să nu te laşi înşelat de asta. Eu nu voi fi printre ei, de aceea urmăreşte-i pas cu pas pe yumaşi.

— Fii sigur că o să mă feresc de vreo nouă greşeală.

— Încă o dată, fii cu mare băgare de seamă. Dă-mi acum cuţitul pe care zici că mi l-ai adus.

— Cum poţi să-l iei dacă-ţi sunt mâinile legate? Să ţi-l vâr în pătură?

— Nu se poate, fiindcă e prea strâns înfăşurată în jurul trupului. Înfige-l aici, în dreptul cotului meu, în pământ şi lasă-i afară numai plăselele. Iarba e destul de înaltă ca să nu se poată vedea din ea.

— O să-l poţi scoate de acolo?

— Da. Acum pleacă. Am stat şi-aşa prea mult de vorbă şi schimbul poate să sosească din moment în moment.

— Bine, mă duc. Mai întâi aş vrea însă să te rog ceva. Eu am făcut o mare greşeală, o greşeală de neiertat şi tu mi-ai spus un cuvânt de imputare. Vrea sufletul tău să mă ierte?

— Da. Drept e că îndrăzneala ta a fost o nesocotinţă că te-ai apropiat atât de yumaşi, dar tot îndrăznelii tale voi datora scăparea mea din ghearele lor.

— Mulţumesc lui Old Shatterhand pentru mărinimia lui. Viaţa mea e de acum încolo dăruită lui şi cât voi trăi voi fi mândru de cuvintele sale de adineauri.

Băiatul înfipse cuţitul în pământ alături de mine, dar atât de încet încât eu, care stăteam lângă el, nu auzii nici cel mai mic zgomot. După puţin timp auzii în depărtare un orăcăit de broască, semnalul convenit între noi, prin care mimbrenjul îmi dădea de ştire că a reuşit să iasă nesimţit din lagăr.

Acum eram sigur că fuga va reuşi. Gândul acesta mă linişti şi dormii toată noaptea de parcă aş fi fost un om liber.

Gălăgia din lagăr mă deşteptă abia când era soarele demult pe cer. Paznicii mei mă desfăşurară din pătură. Mă prefăcui buimac de somn şi-mi întorsei capul pe partea unde era înfipt cuţitul. După cum v-am mai spus, mâinile mi-erau acum mai slobode şi puteam mişca degetele. După câtva timp mă răsucii iar în loc şi mă întinsei pe pântece. Pipăii pământul cu vârful degetelor; mi-au trebuit mai bine de zece minute ca să trag cuţitul de câteva degete afară, pe urmă şi mai mult ca să-l scot de tot. Cu mare greutate reuşii să-l vâr sub vestă şi să-l aşez astfel ca să nu se cunoască nimic.

Tocmai când isprăvii mi se aduse mâncarea. Masa era îmbelşugată, semn că se pregăteau de drum lung. Începură să strângă vitele de pe câmp. Indienii lăsaţi de pază la vite rămaseră în urmă ca să vadă dacă nu s-a rătăcit vreuna. De-abia după vreo două ceasuri se despărţiră în două grupuri. Cel mai puţin numeros rămase să păzească prizonierii, cărora li s-a dat drumul abia după două zile, după cum am aflat mai târziu. Aceasta ca să n-aibă timp moşierul să ceară ajutor de la vecini pentru a-i urmări pe yumaşi atât timp cât nu se aflau încă în siguranţă.

Grupul cel mare, condus de căpetenia lor, urma după cirezi. Pe mine mă legară iar pe cal şi mi se dădură alţi paznici. Îi schimbau ca să fie mai siguri că voi fi bine supravegheat.

Când pornirăm la drum, Melton strigă după mine:

— Umblă sănătos, master. Multe salutări diavolului când te vei duce peste câteva zile în iad să-i dai bună-ziua...

Aşadar planul lui diabolic de distrugere şi jefuire a haciendei reuşise, fiind convins că a scăpat de mine odată pentru totdeauna.

7. Spre stâlpul de tortură

Alaiul nostru o luă într-o direcţie binecunoscută, adică spre pădurea cu „Stejarul vieţii”. Nu m-am bucurat foarte mult, căci dacă speranţele mele s-ar fi realizat nu se putea să nu ne întâlnim în drum cu mimbrenjii pe care îi chemasem în ajutor. După ce chibzuii însă mai bine, îmi dădui seama că ar fi mai rău aşa. Dacă ar ajunge lucrurile la luptă, yumaşii m-ar omorî mai bine decât să vadă cum mimbrenjii mă scapă din ghearele lor.

Fie că întâlnirea cu ei ar fi fost sau nu un noroc pentru mine, văzui în curând că e imposibil, deoarece yumaşii cotiră la dreapta, pe când mimbrenjii trebuiau să vină din stânga.

Se însera şi noi tot nu ieşirăm încă din pădure. Poposirăm la marginea ei. În alte împrejurări, încetineala cu care înaintau cirezile m-ar fi enervat, acum însă mă bucuram, căci îmi prelungea răgazul până la execuţia plănuită de yumaşi.

Aşteptam cu nerăbdare semnalul tânărului mimbrenjo. Îl auzii de-abia după ce sfârşisem cina şi indienii mă înfăşurară iar în pătură. De fugit nu puteam încă fugi în noaptea asta, mă liniştea totuşi faptul că-l ştiam pe băiat în apropiere şi că urma întocmai instrucţiunile mele. Înţelesei că oricât de aproape ar fi fost, nu era primejdie să-l vadă cineva, fiindcă se putea ascunde în desişul pădurii.

A doua zi pornirăm mai departe. Căpetenia părea că se plictiseşte de încetineala drumului. Hotărî să o ia înainte, lăsând vitele să-l ajungă, din urmă la popas. Luă cu el jumătate din oameni şi pe mine, bineînţeles, împreună cu paznicii mei. Iată un lucru care nu-mi convenea defel. Băiatul putea foarte bine să urmeze cirezile dar nu şi ceata de yumaşi. Va veni tocmai după sosirea lor în lagăr şi era de

prevăzut că voi fi iar înfăşurat în pătură şi legat burduf. Neputincios ca un copil, cum mi-ar fi fost posibil să fug?

Aşa se şi întâmplă. De-abia după ce se întunecă bine sosiră cirezile la locul de popas. După scurt timp auzii semnalul la nici trei sute de paşi de mine. Atât de aproape nu putea să se încumete decât pe întuneric, cum se va lumina însă de ziuă trebuia să se ascundă ca să nu fie zărit de cineva. Bietul băiat, îşi sacrifica somnul fără ca să-mi aducă vreun folos.

Tot aşa se petrecu a doua, a treia şi a patra zi. Chiar dacă se ivea un moment prielnic, băiatul nu era la îndemână şi când era el scăpam prilejul. A cincea zi era să fie mai fericită pentru mine.

Drumul ducea prin locuri stâncoase, prin văi şi râpe întunecate. Aveam presimţirea că momentul hotărâtor se apropie. Yumaşii nu mă înfăşurau decât seara, şi, cum locurile erau prielnice, băiatul se putea aţine foarte aproape de mine.

Cu puţin înainte de-a sta soarele cruce pe cer, intrarăm într-o văgăună întortocheată care dădea brusc într-o poiană cu iarbă grasă şi tufe dese.

Vitele nu mai aveau astâmpăr şi se risipiră prin poiană. Trebuiau strânse iar la un loc, ceea ce nu era deloc uşor. De aceea căpetenia yumaşilor dădu ordin să ne oprim. Puse să mă dezlege de pe cal şi mă lăsară jos în iarbă. Toţi cei cinci paznici se aşezară în jurul meu. La cel mult patru sute de paşi se afla râpa.

Din ordinele date de şef înţelesei că ne vom opri până a doua zi aci. Vitele erau ostenite de aceste patru zile de drum şi aveau nevoie de odihnă. În vederea acestui popas mai lung se întinseră corturile.

În vremea acestor pregătiri, Gură-mare veni să şadă jos lângă mine. În clipa aceea se auzi un orăcăit de broască, dar nimeni nu-l luă în seamă. Căpetenia puse un picior peste celălalt, încrucişă mâinile pe piept şi-şi aţinti ochii într-ai mei.

Înţelesei că vrea să-mi vorbească; era pentru întâia oară că mă învrednicea cu o astfel de cinste. Cei cinci paznici lăsară, în semn de respect, capetele în jos. Eram hotărât să-i răspund.

— Eşti un alb? începu el.

— Da, răspunsei eu. Sunt ochii tăi aşa de slabi că mă ia drept un indian?

— Şi-ţi zice Old Shatterhand? urmă el fără să ia în seamă observaţia mea.

— Nu eu îmi spun aşa, ci războinici vestiţi albi şi piei-roşii m-au poreclit astfel.

— Rău au făcut. Porecla e o minciună. Mâna ta e legată şi nu e în stare să strivească un vierme, darmite un om. Vrei să-ţi arăt că nu mă tem de tine? Na! Şi mă scuipă drept în faţă.

— Dacă porecla mea e o minciună, am răspuns eu fără să mă tulbur, atunci a ta ţi se potriveşte cum nu se poate mai bine. Ţi se zice Gură-mare, pe drept cuvânt. Eu, drept să-ţi spun, nu m-aş făli cu o astfel de poreclă. Nu e o vitejie să scuipi în faţă un prizonier legat de mâini şi de picioare care nu se poate răzbuna. Dacă vrei să-ţi dovedeşti curajul pune să mă dezlege şi ia-te la luptă dreaptă cu mine. Atunci o să se vadă care din noi e mai tare, tu sau eu.

— Taci! tună el. Te asemeni cu broasca aceea care orăcăie în iarbă şi n-o ia nimeni în seamă. Auzise tocmai cel de-al doilea semnal al băiatului.

Cuvintele lui îmi dădură prilej să-mi îndrept ochii spre văgăună fără să trezesc bănuiala paznicilor. Orăcăitul se auzise atât de aproape încât înţelesei că băiatul trebuie să fie imediat după colţul acela de stâncă. Ridicai mai tare capul ca să mă vadă şi mai bine. Zării o clipită apărând o mână mică oacheşă care dispăru imediat. Cine nu ştia că se află cineva acolo n-ar fi putut s-o vadă.

Acum eram hotărât să fug cu orice preţ. În interval de un sfert de oră, cel mult o jumătate de ceas voi fi sau liber sau

un cadavru. Conştient de acest lucru, dădui un răspuns, care în alte împrejurări ar fi părut caraghios.

— Eu nu dispreţuiesc, ci mă bucur de acest orăcăit. Cunoşti tu graiul dobitoacelor?

— Da, pe toate.

— Nu aşa. Te întreb dacă pricepi ce vorbesc.

— Asta n-o pricepe nici un om de pe pământ.

— Ba eu da. Vrei să-ţi spun ce vrea să spună broasca aceea?

— Spune, zise el râzând cu dispreţ.

— Broasca zice că vei avea astăzi o mare pagubă şi că te vei întoarce pe drumul pe care ai venit.

— Pesemne că duhul cel mare ţi-a luat minţile.

— Dimpotrivă, mi-a luminat mintea, nu mi-a luat-o. Aud pocnete de arme; aud tropotul copitelor cailor voştri şi răcnetele de furie ale războinicilor voştri. Vă veţi lupta cu doi inşi, unul mare şi unul mic, dar nu-i veţi putea birui. Vă veţi face de ocară şi aceia pe care i-aţi batjocorit vor râde de ruşinea voastră.

Deschise gura să se răstească la mine, dar se răzgândi, lăsă în jos braţele, mă privi cu adâncă seriozitate, apoi zise:

— Am înţeles eu bine? Old Shatterhand nu vorbeşte niciodată ca un om fără minte. Cuvintele lui au un tâlc, chiar atunci când nu sunt înţelese. Ce vrei să spui cu vorbele tale? Despre ce ocară vorbeşti?

— Gândeşte-te bine şi vei înţelege. Şi dacă nu, aşteaptă să vezi.

Îl văzui trudindu-şi mintea cu atâta încordare încât faţa i se schimonosi toată, apoi strigă:

— Ştiu ce vrei să spui. O ruşine pentru noi şi pe urmă ne vom întoarce de unde-am plecat? Crezi că vei putea scăpa şi că te vom urmări până în vale dincolo de conac, unde te aşteaptă câinele de mimbrenjo. Vrei să mai zici că ne vom lupta cu voi amândoi fără să vă putem birui. Ei vezi, acum

cred de-a binelea că marele duh ţi-a rătăcit minţile şi nu ştii ce vorbeşti. Ţi-e dor de libertate şi o şi visezi cu ochii deschişi. Mai mult încă, vorbeşti despre ea fără să-ţi dai seama că aiurezi. Mintea ta a pătimit de aceea.

Îşi întrerupse vorba; îi trecu iar prin minte gândul de adineauri: Old Shatterhand nu vorbea fără rost. Se apropie de mine, îmi cercetă bine legăturile şi găsindu-le în regulă se aşeză iar la locul lui şi zise zâmbind cu subînţeles:

— Ştiu eu ce e: Old Shatterhand vrea să mă necăjească şi să râdă pe urmă de mine ca de un copil. Degeaba. Crede că de frică o să fac vreo nesocotinţă, dar se înşeală.

— Uff! Uff! exclamară paznicii în semn de aprobare.

— Old Shatterhand, urmă el, mi-a ucis feciorul şi trebuie să moară. Îl ştiu însă un bărbat viteaz şi prieten de-al indienilor, după cum am auzit; de aceea îi fac o favoare şi-l las să-şi aleagă singur de ce moarte vrea să moară. Vrea să fie împuşcat?

Ştiam că vorbeşte în bătaie de joc, de aceea răspunsei hotărât:

— Nu!

Mă întrebă apoi rând pe rând dacă vreau să mor înjunghiat, ars, otrăvit sau sugrumat, dar eu răspundeam la toate nu.

— Atunci să-mi spună el singur de ce moarte vrea să moară, zise la urmă căpetenia yumaşilor.

— Aş vrea să trăiesc de nouă ori zece, sau de zece ori zece ani şi să închid pe urmă ochii liniştit, ca să mă trezesc pe lumea cealaltă, răspunsei eu.

— Asta e moartea laşilor. Old Shatterhand e vrednic de o altfel de moarte. Trebuie mai întâi să guste din toate felurile de moarte, una după alta. Mai întâi îi vom zdrobi mâinile şi picioarele, cum a făcut el prietenului nostru Melton.

Mă privi cu atenţie să vadă ce impresie mi-a făcut ameninţarea.

— Foarte bine! am răspuns zâmbind.

— Pe urmă o să-l înţepăm în piept şi-n spate şi o să-i smulgem unghiile.

— N-ai idee cum mă bucur.

— La urmă o să-i jupuim de viu pielea capului.

— Foarte bine o să faceţi, fiindcă dacă aş fi mort n-aş mai simţi nimic.

— Şi îi vindecăm apoi rănile, ca să-l punem şi la alte chinuri.

— Cu atât mai bine, altminteri te pomeneşti că nu le-aş putea îndura.

— Râzi? O să-ţi treacă ţie pofta de râs când ţi-om reteza mâinile.

— Una ori pe amândouă?

— Pe amândouă. Pe urmă îţi tăiem pleoapele, ca să nu poţi dormi.

— Mai departe!

— Îţi punem picioarele pe jar ca să ardă carnea până la os. Te spânzurăm cu capul în jos, aruncăm cu cuţitele în tine; te...

— Stai! strigai eu râzând. N-o să faceţi nimic din toate astea. De-aţi fi voi o mie, nu câţi sunteţi şi tot n-aţi fi în stare să vă atingeţi de un fir de păr din capul lui Old Shatterhand. Pentru aşa ceva se cer altfel de oameni. M-ai asemuit adineauri cu broasca aceea care orăcăia în iarbă; eu v-aş putea asemui cu alte dobitoace şi mai scârboase, dar n-o fac. Doar atât vă spun: voi să vă temeţi de mine, nu eu de voi.

În clipa aceea tânărul mimbrenjo dădu al treilea semnal.

Căpetenia yumaşilor vedea bine că vorbesc foarte serios şi nu glumesc.

— Auzi cum orăcăie broasca? strigă el înfuriat. Aşa orăcăi şi tu. O să-ţi arăt numaidecât că ai de ce te teme. O să fiu mai aspru cu tine de acum încolo ca să-ţi treacă pofta de glumă. Precum e adevărat că am auzit orăcăitul broaştei, pe atât e de adevărat că o să mă ţin de cuvânt.

— Te înşeli. Precum e adevărat că am auzit orăcăitul broaştei, tot atât de adevărat e că nu-mi vei face nimic.

— Bine, o să-ţi dovedesc chiar acum. Vei fi înfăşurat şi peste zi în pătură şi legat burduf. Să vedem cum o să mai fugi. După care ordonă: Dezlegaţi-i mâinile şi daţi-i să mănânce; pe urmă o să-l înfăşor eu singur în pătură ca să-i tai orice nădejde câinelui, zise el paznicilor.

Îl scotea din fire faptul că mă vedea atât de nepăsător la toate ameninţările lui. Eram pe deplin încredinţat că nu spuneam toate acestea ca să-l înfrunt, ci fiindcă eram sigur că voi reuşi.

Unul din paznici se duse să-mi aducă bucata de carne, pe când ceilalţi se apucată să-mi dezlege mâinile. Acum era momentul. Totuşi mă simţeam foarte calm. Aşa şi trebuia să fie. Cine şovăie şi se teme în clipa hotărâtoare e pierdut.

Începui să mestec încet bucăţile de carne, aşezând astfel picioarele ca să pot reteza curelele dintr-o singură dată. Două tăieturi mi-ar fi cerut prea mult timp, deşi era vorba de secunde. Viaţa mea atârna de câteva clipe.

Căpetenia yumaşilor se uita încruntat la mine. Nepăsarea mea îl scotea din fire şi de-abia aştepta să se răzbune legându-mă şi mai strâns.

— Isprăveşte mai repede, n-am vreme să aştept, se răsti el.

Mă prefăcui speriat şi scăpai o bucată de carne din mână, ca să am prilej să mă aplec s-o ridic. Întinsei mâna stângă ştiind că toţi îmi urmăresc mişcarea, în vreme ce vârâi pe cea dreaptă sub vestă.

— Mai repede? Bine, fie şi aşa, răspunsei eu şi mai iute ca fulgerul retezai cu o singură tăietură curelele de la picioare, sării în sus şi o luai la fugă prin iarbă. În primul moment era cât p-aci să mă poticnesc, dar trebuia să fug cu orice preţ, iar gândul acesta îmi dădu puteri.

În timp ce alergam în salturi mari spre văgăună yumaşii priveau încremeniţi după mine. Spaima îi împietrise parcă. Nu le venea să-şi creadă ochilor. Dar de-abia ajunsei la vreo sută de paşi de ei şi se dezlănţui în urma mea un concert de răcnete ca şi când s-ar fi prăbuşit pământul. Bineînţeles că nici n-am întors capul ci fugeam ca gonit de diavoli. În starea în care mă aflam, n-aş fi putut alerga nici două minute. Dacă n-ajungeam repede la cal, eram pierdut.

Văzui în clipa aceea pe mimbrenjul meu ieşind de după colţul de stâncă. Cu o mână ţinea puşca lui, cu cealaltă mi-o întinse pe-a mea.

— Unde sunt caii? strigai eu.

— După cotitura de colo.

— La ce depărtare?

— De o sută de ori cinci paşi.

— Aoleo!

Era prea mult pentru picioarele mele amorţite. Trebuia deci să curgă sânge, sânge indian, ca să pot scăpa.

Smulsei din fugă puşca din mâna băiatului, pipăii să văd dacă e încărcată şi mă simţii oarecum în siguranţă.

M-am oprit în loc şi m-am uitat îndărăt. Mi-am închipuit şi pe drept cuvânt, că nu vor mai fi stat să-şi ia armele. Veneau răcnind în urma mea cu paznicii şi căpetenia lor în frunte.

— Înapoi ori trag! strigai eu.

Deşi nu mă simţeam destul de sigur pe picioare şi mă temeam să nu dau greş, pusei puşca la ochi. Yumaşii nu luară în seamă ameninţarea mea şi se apropiară la o sută de paşi. Două detunături răsunară. Uite-i la nouăzeci de paşi; alte două detunături. La optzeci, şaptezeci, şaizeci — de fiecare zece paşi câte două gloanţe se înfigeau în carnea urmăritorilor mei care se prăbuşeau la pământ. Zece din ei căzură, ceilalţi se opriră îngroziţi.

— Înapoi ori vă împuşc pe toţi! strigai eu cu glas tunător.

Încă două gloanţe nimeriră în plin. Curajosul mimbrenjo stătea lângă mine şi trăgea de zor. Eu căutam numai să-i fac pe yumaşi nevătămători, gloanţele lui însă aduceau moartea. Yumaşii nu mai îndrăzneau să înainteze. Mulţi din ei alergau în lagăr să-şi ia armele; unul singur venea orbeşte spre mine: căpetenia lor. Urla de furie ca o fiară sălbatică şi-şi rotea pumnalul cu mâna stângă deasupra capului. Dreapta îi atârna în jos lovită de unul din gloanţele mele. Viaţa lui era în mâinile mele, dar nu o voiam. Mă hotărâi să-l ameţesc numai cu o lovitură. În clipa când vru să se repeadă la mine, îl izbii odată cu patul puştii în cap şi-l doborâi la pământ.

Yumaşii răcneau ca nebuni, crezând că vreau să-l omor. Cei care alergaseră după arme se întorceau în fugă, alţii se duceau să-şi ia caii. Nu mai era un moment de pierdut. Ne îndreptarăm în goană spre văgăună să ne luăm caii. Băiatul, mai sprinten ca mine, mi-o luase înainte. Când nu mai aveam decât vreo două sute de paşi de făcut, îl văzui apărând călare, ducând calul meu de căpăstru. Sării în şa în clipa când yumaşii, acum înarmaţi, îndreptau puştile spre noi. Gloanţele lor însă dădură greş. Caii noştri zburau nu alta. În câteva secunde eram în văgăună şi pornirăm îndărăt pe drumul pe care venisem.

Eram liber — căci nici un moment nu mi-a trecut prin gând că voi cădea iar în mâinile yumaşilor. Alte gânduri îmi frământau acum mintea. Moşierul era ruinat şi trebuia să-şi ia îndărăt cirezile, ceea ce nu se putea realiza decât cu ajutorul mimbrenjilor. Din nefericire nu ştiam nici eu, nici chiar băiatul, unde se află wigwamurile sau păşunile yumaşilor. Deoarece ne îndepărtasem patru zile de drum de conac şi nici gând nu era ca să ne apropiem de ele, însemna că mai aveam încă multe zile de mers. Totuşi mie nu-mi convenea defel să-i las să meargă mai departe. Trebuia deci să-i ţin în loc. Dar cum? Să-i ademenesc ca să mă fugărească, pe cât se poate, în direcţia pe care o vroiam eu.

Era mai mult ca sigur că vor căuta să pună mâna pe mine, mai întâi ca să răzbune moartea lui Gură-mică şi al doilea să mă pedepsească pentru felul cum îmi bătusem joc de ei. Mă aveau în mână, mă batjocoreau, mă păzeau cu o străşnicie neînchipuită şi eu le-am spus pe faţă, fără teamă, că voi fugi — ceea ce am şi făcut. Şi nici măcar noaptea, pe întuneric, ci ziua-n amiaza mare în văzul tuturor.

Ba le mai şi scosesem din luptă doisprezece inşi şi băiatul ucisese încă doi din ei. Ce ruşine nu numai pentru ei, dar pentru întregul neam al yumaşilor! O ruşine care nu putea fi spălată decât în sângele meu.

Din aceste motive nu se putea să nu fiu urmărit şi încă de un mare număr de yumaşi. Dacă o sută de inşi nu m-au putut păzi, câţi ar fi trebuit atunci ca să mă prindă? Mulţi, foarte mulţi în orice caz. Şi atâţia nu aveau, mai ales că numărul lor scăzuse cu paisprezece din ei. Doisprezece erau grav răniţi şi nu puteau face drumul mai departe ci trebuiau îngrijiţi. Apoi oameni ca să transporte cirezile?

Chibzuind bine, mi-am închipuit ce-o să hotărască Gură-mare: cirezile vor rămâne pe loc, căci aveau aci iarbă destulă. Răniţii de asemenea. Câţiva yumaşi vor sta să-i îngrijească şi să păzească vitele. Ceilalţi însă vor porni toţi să-l prindă pe Old Shatterhand ca să nu-şi facă tribul de râs. Era deci de aşteptat că voi avea vreo cincizeci de inşi pe urmele mele, a căror râvnă va fi cu atât mai mare cu cât aveau de răzbunat nu numai fapta mea dinainte, ci şi pe aceea de acum.

Aş fi putut să scap de ei cotind fie la dreapta, fie la stânga, dar ar fi fost o greşeală din partea mea. Îndată ce mi-ar fi pierdut urma s-ar fi întors în lagăr ca să-şi vadă de drum, ceea ce ar fi însemnat că moşierul nu şi-ar mai fi văzut vitele cât lumea şi pământul. Cum însă voiam să i le dau îndărăt, trebuia să-i ţin pe urmăritori după mine. Trebuia deci să ţin drumul tot spre conac, cu atât mai mult cu cât îşi vor fi închipuit şi ei că asta mi-e ţinta. Nici prea mult nu trebuia să

zoresc, ca să nu mă scape din ochi. Văzându-mă gonind mereu înainte, nu le va trece prin gând să se întoarcă, nici măcar o parte din ei.

Găsindu-i pe mimbrenji la „Stejarul vieţii”, puteam cu ajutorul lor pune mâna pe yumaşi şi ne duceam pe urmă să-i prindem şi pe ceilalţi şi să le luăm îndărăt cirezile ca să le dăm bietului Timoteo Pruchillo, pe care îl lăsaseră în sapă de lemn. Sărmanul nu mai avea nimic. Acareturile arseseră până în temelie, pădurile şi grădinile de asemenea. Îi rămăseseră doar păşunile, care fără vite nu valorau un gologan. Auzisem că nici altminteri nu mai era atât de bogat ca înainte.

Pe când goneam nebuneşte înainte, îi spusei toate acestea tovarăşului meu de drum. Băiatul asculta cu o adevărată evlavie la ce-i spuneam, căci n-ar fi cutezat pentru nimic în lume să mă întrerupă.

— Crede Old Shatterhand că nu avem decât cincizeci de yumaşi pe urmele noastre? zise el în sfârşit.

— Da.

— Nu cred că au să ne urmărească toţi până la urmă. Căpetenia lor era în nesimţire şi au s-aştepte până ce-şi va veni în fire ca să-i audă poruncile.

— Ai dreptate, dar tot ne-au urmărit ca să ne găsească urmele. O să vorbesc eu cu ei.

— Să vorbeşti... cu ei? întrebă el nevenindu-i să creadă. Am auzit eu bine? Old Shatterhand vrea să stea de vorbă cu câinii aceia care ar fi în stare să-l sfâşie? Nu se gândeşte în ce primejdie s-ar găsi?

— În nici un fel de primejdie. Primejdia în care te-ai aflat tu când ai venit la mine după distrugerea conacului era mult mai mare.

— Eu trebuia să-mi ispăşesc greşeala. M-aş fi lăsat să mă taie în bucăţi dacă ar fi fost nevoie.

— Ştiu. Numai ţie îţi datorez libertatea mea, şi, crede-mă, n-am să uit niciodată ce-ai făcut pentru mine.

— Old Shatterhand e un mare războinic şi se descurca el şi fără mine.

— Poate, dar nu atât de repede şi pe o astfel de cale ca să scap nerănit şi fără nici o pagubă. Ia spune: te-ai plictisit rău în timpul cât ai aşteptat în zilele din urmă?

— Un tânăr care vrea s-ajungă un bun războinic trebuie să se deprindă nu numai cu isprăvile de vitejie, dar şi cu o mare răbdare.

— Bine, bine, dar n-ai închis ochii o clipă fiindcă peste zi trebuia să te ţii după noi iar noaptea stăteai la pândă.

— Se cere ca războinicul să ştie să se lipsească de somn. De altminteri dormeam eu atât cât trebuia, căci mă culcam peste zi şi după ce mă odihneam câteva ceasuri mă luam după voi şi vă ajungeam din urmă.

— Şi ce-ţi ziceai când vedeai că mă aştepţi de atâta timp degeaba?

— Nu-mi ziceam nimic, fiindcă ştiam că Old Shatterhand o să vină când va sosi ceasul.

— Răspunsurile tale dovedesc că vei ajunge nu numai un războinic viteaz, ci şi un bun sfetnic printre bătrânii şi căpeteniile neamului tău. Doreşti să-ţi câştigi un nume? Când ne vom aduna întâia dată cu ai tăi în jurul focului le voi spune că te cred vrednic să ţi se dea un nume.

— Ah, ah! strigă el cu ochii sclipitori de bucurie.

— Şi numele o să ţi-l aleg eu.

— Vrei să faci asta? O să-ţi fiu recunoscător până ce nu voi mai avea viaţă în mine.

— Aşa am hotărât.

— Au să mă întrebe ce nume mi-a arătat marele duh Manitu şi ce talisman am găsit. Eu însă n-am ce să le spun.

Când un indian a ajuns la vârsta de a putea trece în rândul războinicilor trebuie să-şi caute mai întâi un nume. Se retrage în singurătate ca să postească şi să mediteze la ce îndatoriri are un luptător şi un om de seamă. Singurătatea, postul sever

la care e supus, meditaţia încordată asupra isprăvilor celebre ale altora îl aduc într-o astfel de surescitare încât cade într-un fel de transă şi are halucinaţii. Cel dintâi lucru pe care îl vede atunci devine talismanul, tot ce are mai sfânt pe lume. Se înarmează apoi şi pleacă de-acasă, unde nu se întoarce până ce nu obţine, prin furt, luptă sau din întâmplare, lucrul visat. Obiectul, fie el mic sau mare, de orice formă, cât de bizară, e cusut într-o învelitoare de piele şi păstrat cu sfinţenie. Îl ia cu el la război şi-l atârnă în vârful suliţei dinaintea cortului său. Pentru talismanul său indianul e în stare să se lase ciopârţit în bucăţi. De aceea cea mai mare victorie a lui e să pună mâna pe talismanul vrăjmaşului. Tot atât de mare e ruşinea de a-şi fi pierdut — fie în luptă, fie din altă cauză —, talismanul. „Omul fără talisman” e cea mai insultătoare poreclă pe care i-o poţi da unui indian. Acesta n-are odihnă până nu şi-l găseşte pe al său sau ia prin luptă pe-al duşmanului, care devine proprietatea lui şi-l reabilitează în faţa întregului trib.

Adeseori, tânărul capătă porecla obiectului visat şi găsit apoi de el. De aceea nu e de mirare să auzi printre indieni numele de „Păianjenul mort”, „Frunza despicată”, „Firul lung” etc. Alteori însă porecla e datorată unei fapte eroice, ceea ce îl înalţă în faţa semenilor săi. De aceea îi zisei tânărului meu tovarăş:

— Nu o să fie nevoie să răspunzi fiindcă voi răspunde eu pentru tine.

— Tu? întrebă el îmbujorându-se la faţă.

— Da, pentru că ţi-am şi găsit un nume.

Lăsă capul în jos ca să-şi ascundă bucuria. Nu îndrăznea să mă întrebe; ar fi fost împotriva regulilor de politeţe. De aceea urmai, ca să-i satisfac curiozitatea:

— Ia să vedem, nu-ţi închipui tu cam ce nume ţi-am găsit?

— Nu.

— Să-mi spui acum care a fost întâia ta ispravă?

— Întâia mea ispravă a fost să-l împing pe Old Shatterhand în ghearele duşmanului.

— Bine, dar ţi-ai îndreptat pe urmă greşeala. N-a fost o faptă rea, ci o neascultare a ordinelor mele. Cea dintâi ispravă a ta a fost că mi-ai mijlocit scăparea din mâinile yumaşilor. Ce crezi tu că au să spună ai voştri când vor auzi?

— Cine reuşeşte să-l elibereze pe Old Shatterhand, acela e cel mai fericit şi vestit războinic şi n-are trebuinţă de un talisman.

— Tu ai contribuit la eliberarea mea şi ai ucis doi yumaşi. La consfătuirea bătrânilor tribului tău voi propune să ţi se dea numele Yuma-shetar şi sunt sigur că nimeni nu va avea ceva împotrivă.

— Nimeni, nimeni! strigă băiatul cu convingere. E o cinste pentru tot neamul mimbrenjilor să-şi spună Old Shatterhand cuvântul la adunare. O, Manitu, Manitu, ştiam eu că alături de Old Shatterhand îmi voi câştiga un nume şi încă unul mai bun decât oricare altul. Războinicii noştri mă vor pizmui, femeile vor povesti copiilor lor despre mine şi fetele mă vor privi pe furiş din fundul corturilor. Dar mai ales tata, Bivolul-puternic! Ce mândru are să fie de mine şi cu ce dragoste o să mă strângă la pieptul lui! Iar fratele meu... el care n-are încă nume, cât ar fi fost de fericit să fi rămas şi el pe lângă tine! Poate că aşa şi-ar fi câştigat şi el un nume.

— Probabil. Sper însă că n-o să treacă mult şi o să-i dau un bun prilej să şi-l câştige. Dacă îţi va fi semănând la suflet ca şi la chip, n-o să se lase până ce tatăl vostru nu-l va lua şi pe el să lupte împotriva yumaşilor.

— Aşa cred şi eu. Tatăl meu, marea căpetenie a mimbrenjilor, e un om foarte aspru; nu ia în seamă dorinţele copilăreşti ale feciorilor săi, dar nu se poate să nu-i împlinească o astfel de dorinţă. Ce frumos ar fi ca să căpătăm în acelaşi timp amândoi câte un nume!

În vreme ce vorbeam noi aşa, trecuserăm prin multe râpe şi văi. La fiecare cotitură ne uitam îndărăt să vedem dacă ne urmăresc yumaşii, dar nu văzurăm pe nimeni. Totuşi eram sigur că nu sunt departe şi mă hotărâi să mă conving la cea dintâi ocazie.

Ajunserăm la o mică poiană pe care o străbăturăm în vreo jumătate de ceas şi de acolo intrarăm într-un desiş foarte nimerit pentru scopul meu, căci aveam unde ne ascunde.

Am oprit calul şi am descălecat.

— Vrea Old Shatterhand să poposim? mă întrebă băiatul.

— Nu, vreau numai să vorbesc cu yumaşii.

Probabil că vorbele mele i se părură foarte ciudate, dar tăcu. Eu desfăcui pachetul cu hainele cele noi şi mă îmbrăcai cu ele. Aveam acum cu totul altă înfăţişare. Ştiam că indienii aceştia din sud ţin mai mult la aparenţă decât fraţii lor din nord, de aceea mexicanul se îmbracă în haine sclipitoare şi bătătoare la ochi. Un indian sioux respectă pe un vânător alb, chiar dacă ar fi în zdrenţe; un pimo sau un yaqui însă are foarte multă consideraţie pentru o persoană bine îmbrăcată.

Dacă m-aş fi prezentat la conac în hainele de acum, probabil că Timoteo Pruchillo m-ar fi crezut pe cuvânt şi nici să-l pălmuiesc pe buhăitul lui de intendent n-ar fi fost nevoie. După cum vedeţi, chiar în pustietăţile acelea se poate aplica zicătoarea: „hainele fac pe om”.

Împopoţonat aşa, aveam acum aerul unui mare proprietar, un adevărat caballero pornit să facă o vizită alesei inimii sale.

— Oh! exclamă mimbrenjul când mă văzu ieşind din tufişul care-mi slujise de paravan. Aproape să nu te mai recunosc. Uite-aşa ni-l închipuiam noi băieţii pe Old Shatterhand când ni se povestea despre el şi despre Winnetou.

Eu zâmbii şi-i zisei dându-i puşca mea cea mare să mi-o ţină:

— Fratele meu să stea aici şi să mă aştepte. Cum îi voi vedea pe yumaşi venind, le ies înainte să vorbesc cu ei. Dacă sunt prea mulţi şi încearcă să mă atace, vom pune tufişul acesta pavăză înaintea noastră.

Bănuiala mea se adeveri. Zării peste puţin timp trei călăreţi trecând poiana în trap. Le ieşii înainte în pasul calului ca un om care-şi vede liniştit de drum. Mă ţineam însă aplecat peste gâtul calului ca şi când aş fi fost foarte obosit.

Când dădură cu ochii de mine tresăriră, dar fiindcă mă vedeau singur îşi continuară drumul. Mă prefăcui că nu-i văd, îmi ţineam însă puşca de-a curmezişul pe şa ca s-o pot avea repede la îndemână. Eram încredinţat că nu mă vor recunoaşte lesne din pricina hainelor şi-mi trăsesem şi pălăria cu borurile late peste ochi, aşa că numai vârful nasului mi se vedea.

Când ajunseră mai aproape de mine înălţai capul şi-mi oprii calul în loc. Acelaşi lucru îl făcură şi ei. Erau trei din cei cinci paznici ai mei.

— De unde vii? mă întrebă unul într-o limbă schimonosită, amestec de spaniolă, engleză şi indiană.

— De la hacienda del Arroyo, răspunsei eu cu glas schimbat, ceea ce nu era greu din pricina basmalei din jurul gâtului, care-mi astupa pe jumătate gura.

— Şi unde te duci?

— La Gură-mare, căpetenia vitejilor yumaşi.

— Cum ai găsit conacul?

— Dărâmat până-n temelie.

— De cine?

— De yumaşi.

— Şi ce treabă ai tu cu ei?

— Să cumpăr vitele pe care le-au luat de la hacienda.

— În numele cui?

— În numele moşierului, care vrea să le răscumpere şi vrea să ştie cât cere căpetenia voastră pe ele.

— Faci drumul degeaba, fiindcă nu le vinde.

— De unde ştiţi voi?

— Suntem oameni de-ai lui.

— Aha, atunci trebuie să ştiţi ce are şi ce n-are de gând. Da' eu tot aş vrea să vorbesc cu el fiindcă aşa am ordin.

— Pesemne tu nu ştii că yumaşii au dezgropat securea de război împotriva albilor.

— Ştiu, dar mie nu-mi pasă, eu sunt doar mijlocitor. Unde şi-au făcut popasul războinicii voştri după ce au plecat de la conac?

— Nu e nevoie s-o ştii, fiindcă nu trebuie să te duci până acolo. Dacă aştepţi aici sau o iei pe urmele astea o să te întâlneşti în curând cu căpetenia noastră însoţită de cincizeci de războinici.

— Mulţumesc, rămâneţi sănătoşi.

Mă prefăcui că vreau să pornesc mai departe, deşi ştiam că yumaşii ar vrea să-mi mai pună câteva întrebări, întrebări importante pentru mine deoarece din ele puteam să fac oarecare deducţii folositoare.

— Stai! se răsti unul din ei. Ai vorbit tu cu proprietarul haciendei?

— Se înţelege! Cum aş putea altfel să lucrez în numele lui?

— Era în drum spre Ures, împreună cu un alb căruia i se zice Melton?

— N-am văzut nici un alb pe care să-l cheme Melton.

— Atunci unul Weller cu fiu-său?

— Nici.

— Dar cu o ceată de războinici de-ai noştri care i-a ţinut pe aceşti albi prizonieri te-ai întâlnit?

— N-am văzut pe nimeni decât pe proprietar şi am vorbit cu el.

— Unde?

— La conacul pustiit. Stătea pe dărâmături şi ofta. Eu venisem să-i aduc nişte bani pe care i-i datoram. Cu banii ăştia vrea să-şi răscumpere vitele şi m-a rugat pe mine să mă duc după yumaşi ca să mă înţeleg cu ei.

— Banii la cine sunt, la el ori la tine?

— Negreşit că la el şi nu la mine.

Tot nu mă recunoscuseră încă; se uitară unul la altul nedumeriţi.

— Trebuie să se fi întâmplat ceva, zise indianul care vorbise până acum, celorlalţi. *Haciendado* e tot la conac iar albii ceilalţi nu. Nici pe-ai noştri nu i-a întâlnit, măcar că pe-aici le era drumul. Zice că vrea să răscumpere vitele, semn că are parale. Hm, se schimbă lucrurile...

— Şi unde să fie albii cu nevestele şi copiii pe care fraţii noştri trebuie să-i ducă în munţi?

Ceilalţi clătinară capul îngrijoraţi.

— Nu te-ai întâlnit acum de curând cu doi călăreţi? mă întrebă iar indianul.

— Ba da. Un alb şi un băiat indian.

— Cum era îmbrăcat albul?

— Zdrenţăros rău.

— Ce arme avea?

— Parc-am văzut la el două puşti.

— Ăsta era! Câinele de mimbrenjo i le-a adus, zise el ca pentru sine. Mergeau în goana calului?

— Nu, descălecaseră, răspunsei eu strângând niţel căpăstru ca să-mi dau calul cu câţiva paşi îndărăt.

— Unde?

— Colo, în tufiş.

— Oh! Să plecăm repede fiindcă puşca cea mare a albului nimereşte foarte departe şi cealaltă scurtă trage mereu fără să se oprească. Hai şi tu cu noi. Ne întoarcem din drum şi te ducem şi pe tine la căpetenia noastră ca să vorbeşti cu ea.

— Mai e timp. Ia staţi niţel. Daţi încoa' armele şi caii voştri.

— Pentru ce? mă întrebă indianul privindu-mă uluit.

— Uite-aşa! răspunsei eu trăgându-mi basmaua de pe faţă şi îndreptând arma spre ei. Ai spus tu singur că puşca mea trage mereu fără să se oprească. Care din voi face un pas, e mort. Colo în tufiş e şi mimbrenjul cu cealaltă, care nimereşte la mare depărtare.

Yumaşii mă priveau cu ochii măriţi de spaimă.

— Oh! strigă unul din ei, ăsta e Old Shatterhand!

— Old Shatterhand! repetară ceilalţi doi.

— Da, Old Shatterhand, repetai eu liniştit cu ţeava puştii îndreptată spre ei. Staţi pe loc, altminteri vă împuşc pe toţi trei. Aţi plecat să mă prindeţi, dar v-am prins eu pe voi. Eu însă vă las liberi, daţi încoa' armele şi întoarceţi-vă de unde-aţi plecat.

Ţineau puştile în mână dar nu cutezau să tragă.

— Repede, altminteri trag! mă răstii eu. Unu... doi...

N-am apucat să zic „trei” şi-i văzui aruncând armele la pământ.

— Aşa. Acum descălecaţi şi daţi-vă mai la o parte.

Se supuseră fără să murmure.

— Bine, plecaţi şi care din voi îndrăzneşte să se uite înapoi dracul l-a luat!

O luară la fugă îngroziţi. Nici unul nu întoarse capul. Mie îmi venea să râd. Până mai adineauri mă batjocoreau şi mă ameninţau, iar acum fugeau de le sfârâiau călcâiele. Descălecai. Luai armele de jos şi liniştii caii indienilor care începuseră să se agite. Îl văzui pe tânărul meu tovarăş venind în galop din desiş.

— Ah, ah! îmi strigă el de departe, Old Shatterhand e un mare vraci; toate i se fac după voia lui şi nimeni nu i se poate împotrivi.

— N-a fost cine ştie ce lucru mare, zisei eu zâmbind.

— Cum să nu fie! Să birui pe duşman fără luptă şi să-i iei calul şi armele fără să crâcnească, asta zici tu că nu e lucru mare? Numai la aşa ceva nu m-aşteptam. Când te-am auzit că vrei să vorbeşti cu ei nu mai ştiam ce să cred şi eram tare îngrijorat de ce are să se întâmple.

— Aveam un tovarăş.

— Da, tovarăşul nu era departe, căci stăteam în desiş şi pândeam. Când am văzut că nu pot ţine puşca ta cea mare în mână, am rupt două crăci şi le-am înfipt ca o furcă în pământ, pe urmă am aşezat puşca aşa ca ţeava să vină în dreptul indienilor; cum i-aş fi văzut că fac vreo mişcare să se apropie de tine, trăgeam.

— Nu era nevoie, deşi foarte frumos din partea ta că te-ai gândit. Despre alt tovarăş spuneam eu: frica. Când au înţeles cine sunt, yumaşii au înlemnit de spaimă. Acum să plecăm, căci ne-am putea pomeni dintr-un moment în altul cu tovarăşii lor.

Legarăm puştile indienilor de oblâncul şeilor cailor luaţi de la yumaşi, îi apucarăm de căpăstru şi pornirăm la drum, mai întâi la pas până ce-am ieşit din desiş, pe urmă la trap şi când am dat de câmpie în galop. Goana aceasta ţinu numai până ce mi-am dat seama că ne-am îndepărtat îndeajuns ca să nu ne poată ajunge yumaşii.

Când am zărit desişul doar ca o dungă subţire în zare, ne-am oprit. Intenţia mea era ca urmăritorii noştri să nu ne piardă urma şi să-i ademenim astfel după noi.

O luarăm iar la pas. Băgai de seamă că mimbrenjul mă priveşte mereu cu coada ochiului. Ghicii ce vrea: era curios să afle ce vorbisem cu cei trei yumaşi. Îi făcui pe plac. Păru foarte mândru de încrederea pe care i-o arătam. Când sfârşii, se uită gânditor înaintea lui şi zise:

— Multe poate învăţa omul de la Old Shatterhand. Când nici nu te-aştepţi afli câte ceva care te pune în mirare. Acum cred că ştim tot ce trebuia să ştim.

— O, încă nu, băiete! Tocmai ce e mai important nu am putut afla.

— Vrea Old Shatterhand să-mi spună şi mie despre ce e vorba?

— Bine, să-ţi spun: Mai întâi se cere ca să-i amăgim astfel pe cei cincizeci de yumaşi şi pe căpetenia lor, încât să nu se întoarcă din drum. Ai putea tu să-mi spui pentru ce?

— Pentru că yumaşii ceilalţi şi cirezile vor sta să-i aştepte pe ăştilalţi şi pe căpetenia lor până se vor întoarce.

— Aşa e. Mai departe: ştim că Melton şi cei doi Weller sunt liberi, asemenea şi moşierul împreună cu emigranţii.

— Păi asta şi vroiai: să-i ştii liberi.

— Sunt ei liberi, dar în ce fel? Ca să fie duşi de yumaşi în munţi. Uite ce mi se pare mie suspect. Ce munţi sunt aceia şi ce să facă ei acolo? Au venit aici ca să lucreze pe moşie. Pentru ce îi duc acolo, unde, pe lângă altele, mişună indienii?

— Zău dacă pricep... zise tânărul cu o sinceritate care mă făcu să zâmbesc.

— Nici eu, dar o să aflăm noi. Şi mai e ceva: moşierul trebuie să se ducă la Ures împreună cu Melton. Ce treabă au ei acolo? În alte împrejurări călătoria asta a lor nu mi-ar fi dat de bănuit; cum ştiu însă că Melton i-a ademenit pe yumaşi să jefuiască hacienda, nu se poate să nu fie ceva suspect la mijloc. Moşierul ruinat complet se duce la oraş, iar oamenii aduşi pentru muncă sunt expediaţi în munţi. Pentru care motiv îi desparte Melton de el?

— Crezi că o să poţi afla?

— Da. Îndată ce voi da moşierului îndărăt cirezile, mă duc imediat la Ures. Şi mai e ceva: unde sunt yumaşii lăsaţi să-i păzească pe emigranţi? Dacă aceştia sunt într-adevăr liberi, paznicii trebuie să urmeze pe căpetenia lor. Eu însă nu i-am văzut.

— Poate să-i întâlnim chiar astăzi.

— Tot ce se poate. De aceea se cere să ne ferim ca să nu le cădem în gheare. A, ia te uită în urma noastră. Îi vezi pe urmăritorii noştri?

— Da, vin. S-au oprit la tufiş. Crezi că ne-au zărit?

— Da; dacă-i vedem noi pe ei, ne văd şi ei pe noi. Ia seama! Vin în galop. Acum s-o luăm şi noi mai repede. Odată ce ne-au zărit, nu o să le mai vină în gând să se întoarcă. Cel mult îi vor fi trimis pe cei trei la lagăr, fiindcă nu mai au cai şi nu se pot ţine după ei.

Gonirăm mai departe prin văi şi dealuri, pentru ca în cele din urmă să ieşim iarăşi la şes. Se zărea o pădure la care trebuia să ajungem cu orice preţ, până nu se înnopta.

8. Yuma-Shetar

Timpul trecea. Soarele se lăsa tot mai mult la asfinţit. Nu mai era mult până la pădure.

Deodată băiatul arătă cu mâna înaintea lui şi zise:

— Uite colo, vin yumaşii care au păzit pe emigranţi. Să ne ferim să nu ne vadă.

Avea dreptate. O ceată de călăreţi se zărea venind. Din pricina depărtării nu se deosebea încă numărul lor. Se duceau s-ajungă din urmă pe tovarăşii lor. Dădurăm pinteni cailor şi cotirăm la dreapta. Era mai mult ca sigur că yumaşii nu ne zăriseră încă. Totuşi nu era aşa.

Când întorsei odată capul văzui un călăreţ ieşind din gloată şi îndreptându-se spre noi. Nu mă gândisem la efectul apusului de soare. Lumina lui bătea în spatele călăreţilor, pe când nouă ne venea drept în faţă, aşa că ne puteau vedea de la mare depărtare. Mă mai linişti însă gândul că poate trimiseseră numai pe cineva să se convingă că nu e o iluzie optică.

Călăreţii lăsară caii mai încet ca s-aştepte probabil întoarcerea celui trimis. Cu toată iuţeala cailor noştri, omul se apropia din ce în ce.

În alte ţări şi în alte împrejurări călărisem cai a căror iuţeală era extraordinară, dar aici în America de Nord nu existau decât doi care puteau alerga astfel: armăsarii pe care cutreieram eu şi Winnetou preriile.

Winnetou!

Îmi oprii aproape fără să vreau calul şi pusei mâna streaşină la ochii ca să văd mai bine. Armăsarul zbura nu altceva. Mijlocul trupului călăreţului sclipea roşietic. Un văl lung flutura în vânt de pe capul lui şi ţeava puştii zvârlea scântei. Roşu era brâul purtat de Winnetou în jurul trupului,

vălul erau pletele lui negre, iar scânteierile erau ale ţintelor de argint cu care era împodobită puşca lui vestită şi temută de toţi câţi îl cunoşteau sau auziseră de el.

Ridicat în şa, înalt şi chipeş, părea turnat dintr-o bucată cu armăsarul lui falnic. Chipul lui frumos şi delicat, cu trăsături aproape romane, strălucea de bucurie, iar ochii îi sclipeau.

Sării din şa. El nici nu-şi dădu osteneala să încetinească goana calului; când trecu pe lângă mine azvârli puşca la pământ şi se repezi de pe cal drept în braţele mele.

Da, eram prieteni, prieteni în toată accepţiunea cuvântului, pe când odinioară fusesem duşmani de moarte. Viaţa mea îi aparţinea lui şi-a lui mie — atâta tot.

Nu ne văzuserăm de multă vreme şi acum îl aveam în faţa mea, în costumul lui pitoresc pe jumătate indian. După ce ne îmbrăţişarăm şi ne sărutarăm ca doi fraţi buni, ne strânserăm mâinile zâmbind. În vremea asta armăsarul care ţâşnise ca o săgeată pe lângă mine, făcu un scurt înconjur şi se întoarse ca un câine credincios lângă stăpânul lui. Când îmi auzi glasul, necheză de bucurie şi-şi frecă dezmierdător capul de umărul meu. La urmă începu să mă şi lingă pe faţă.

— Uite că te recunoaşte şi te sărută şi el, zise Winnetou zâmbind. Old Shatterhand e nu numai prietenul oamenilor ci şi al animalelor, de aceea nu-l uită după ce l-au cunoscut odată.

În timp ce vorbea, privirile lui se aţintiră la calul meu şi chipul lui atât de serios se înveseli.

— Sărmane prieten! Pe unde mi-ai umblat de n-ai găsit altceva mai bun decât mârţoaga asta? De azi încolo vei avea calul pe care îl meriţi.

— Cum? întrebai eu repede, l-ai adus şi pe Hatatitla?

Hatatitla — în traducere Fulgerul — se numea armăsarul pe care călărisem eu când colindasem împreună cu Winnetou, pe când pe al său îl chema Iltşi, adică Vântul.

— L-am îngrijit ca lumina ochilor; e încă destul de tânăr şi sprinten ca mai înainte. L-am adus cu mine fiindcă ştiam că o să ne întâlnim.

— Admirabil! Cu aceşti doi armăsari ai noştri nu e duşman pe care să nu-l biruim... Dar de unde până unde tu la Sonora?

— A trebuit să mă duc la nişte triburi ale pimaşilor ca să mijlocesc o împăcare între ei şi m-am gândit să-i văd în vremea asta şi pe prietenul meu, viteazul Nalgu-mocaşi[14], căpetenia mimbrenjilor, pe care nu-l văzusem de mult. Pe când stăteam cu el de vorbă lângă foc, a venit feciorul lui mezin cu fata, dar fără cel mare, să ne spună că ai trebuinţă de ajutorul războinicilor săi împotriva vrăjmaşilor tăi, yumaşii. Am adunat îndată o sută şi încă o jumătate de sută de războinici, ne-am luat carne pentru mai multe zile şi la trei ceasuri după sosirea lui am pornit la drum. Este mulţumit, Old Shatterhand?

— Cât nu-ţi poţi închipui; îţi mulţumesc, Winnetou, că te-ai gândit la mine. A venit şi căpetenia mimbrenjilor, prietenul, cu tine?

— Cum era să nu vină când îl chema Old Shatterhand cu care a fumat pipa păcii şi i-a salvat cei trei copii ai săi de la moarte?! Nici mezinul lui n-a vrut să rămână acasă ci vrea să fie şi el unde eşti tu şi frate-său. Am avea să ne spunem multe, dar nu e timp acum. Încalecă şi să ieşim înaintea Bivolului-puternic şi a războinicilor săi, ce abia aşteaptă să te vadă.

Eu, mai bucuros l-aş fi întrebat şi i-aş fi spus ce-aveam de spus, dar ar fi fost împotriva obiceiurilor lui. Încălecarăm. În vremea aceasta mimbrenjii trecuseră de locul pe unde cotisem eu adineauri spre stânga. Winnetou descărcă un glonţ şi detunătura se auzi până la ei. Ne văzură stând de vorbă prieteneşte şi veniră spre noi. Le ieşirăm înainte; tânărul mimbrenjo, tovarăşul meu, care mergea în urma

[14] Bivolul-puternic (n. ed.).

noastră, nu cuteza să scoată un cuvânt dar privea cu admiraţie statura înaltă a vestitului războinic apaş.

De la depărtare nu se putea socoti numărul mimbrenjilor, dar după ce ne-am apropiat, văzui că trebuie să fie, într-adevăr, pe puţin o sută cincizeci de inşi, toţi înarmaţi cu puşti şi pumnale.

În fruntea lor venea Nalgu-mocaşi, Bivolul-puternic, credinciosul şi severul meu prieten de demult. Erau toţi mânjiţi pe faţă cu dungi galbene şi roşii, culorile lor de război, semn că erau hotărâţi să lupte cu îndârjire pentru mine.

Căpetenia lor, un om voinic şi osos, călărea pe un roib înalt şi neastâmpărat. Ne privi întrebător, căci nu mă recunoscuse încă din pricina costumului meu mexican în care nu mă mai văzuse până atunci. Când furăm însă mai aproape, văzui, cu toată mâzgălirea de pe faţă, că-i strălucea chipul de bucurie.

— Ah, ah! strigă el. Acesta e Old Shatterhand, prietenul nostru pe care nu l-am mai văzut de atâtea luni de zile. Am venit să luptăm alături de el împotriva câinilor de yumaşi.

Indianul e deprins să-şi stăpânească simţămintele, dar bucuria mimbrenjilor era atât de mare încât nu se putea să nu şi-o arate prin strigăte de entuziasm.

Bivolul-puternic sări din şa ca să-mi strângă mâna, aşteptând să fac şi cu acelaşi lucru.

După obiceiul indian, ar fi trebuit să descălecăm aici şi să fumăm pe loc pipa păcii şi a revederii, eu însă rămăsei pe cal şi-i întinsei numai mâna zicând:

— Inima mea se bucură când îl vede pe Bivolul-puternic şi chipurile vitejilor săi războinici. Aş vrea să-i întreb şi să le spun multe, dar trebuie să părăsim îndată aceste locuri, căci yumaşii pot să se ivească dintr-un moment într-altul. De aceea rog pe fraţii mei să se întoarcă din drum şi să le iasă înainte.

— Câinii aceia sunt pe urmele tale? Cu atât mai bine; îi vom aştepta aici şi-i vom ucide până la unul.

— Au s-o ia la fugă când ne vor vedea, de aceea să facă Bivolul-puternic, căpetenia mimbrenjilor, după cum îl sfătuiesc eu. Să ne ducem cât mai repede în pădurea pe unde aţi trecut adineauri şi să-i pândim fără să ne vadă. Vor vedea, nu e vorbă, urmele lăsate de copitele cailor voştri, dar le putem şterge ca să nu se cunoască.

Până s-apuce el să-mi răspundă se auzi un tropot de cal în urma indienilor şi un nechezat de bucurie. Un indian ţinea de căpăstru armăsarul adus de Winnetou pentru mine. Calul îmi auzise glasul, îl recunoscuse şi acum se zbătea să scape şi s-alerge la mine.

— Hatatitla! strigai eu emoţionat. Daţi-i drumul!

Credinciosul animal veni în salturi mari şi începu să se gudure ca un câine. Îl cuprinsei de gât şi începui să-l dezmierd, de parcă ar fi fost un copil.

— Ah, ah! strigară indienii tot atât de mişcaţi ca şi mine de credinţa animalului.

Da, da, era Fulgerul meu drag care mă purtase prin atâtea locuri şi primejdii şi care mă salvase de multe ori de la moarte cu inteligenţa şi iuţeala lui. Părea tot atât de tânăr şi sprinten ca odinioară, ochii lui înţelegători mă priveau cu aceeaşi strălucire de mai înainte. Şaua din spinarea lui era tot aceea pe care călărisem de când mi-l dăruise Winnetou.

Sării în spinarea armăsarului şi, nici n-apucasem să mă sprijin bine în scări, că animalul se şi ridică în două picioare, se lăsă iar jos şi începu să zburde pe loc nechezând de bucurie. Îl lăsai câtva timp să-şi facă cheful, dar cum îl strânsei niţel între pulpe se potoli şi rămase nemişcat în faţa lui Winnetou şi a căpeteniei mimbrenjilor care încălecase iar.

— Fratele meu Old Shatterhand vede bine că nici calul lui nu l-a uitat, zise apaşul, cu atât mai puţin oamenii. O să-i povestesc eu mai târziu ce s-a petrecut în Vestul sălbatic

după plecarea lui. Acum nu e timp, fiindcă trebuie să ne grăbim ca să nu ne vadă câinii de yumaşi. Ce distanţă e între voi şi ei?

— Atât de neînsemnată, încât pot să se ivească imediat colo în zare.

Oricare altul s-ar fi interesat mai întâi de numărul duşmanului, dar semeţului apaş nici nu-i trecu aşa ceva prin gând. Îşi desfăşură brâul din jurul mijlocului, îl legă cu lasoul său ca să-l poată târî după el şi le făcu semn oamenilor să procedeze la fel. Acesta e sistemul indian ca să şteargă urmele cailor, dar să nu dispară complet. Cine vine în urmă vede că au trecut călăreţi pe-aici, fără să fie însă în stare să-şi dea seama de numărul lor.

Pornirăm mai departe în galop, eu între Winnetou şi căpetenia mimbrenjilor. Acesta nici nu-şi aruncase ochii la fiu-său, deşi ştia bine că băiatul trecuse prin multe întâmplări primejdioase. Aşa e indianul. Căpetenia mimbrenjilor îşi iubea copilul ca orice alb pe-al său, ar fi fost însă un semn de slăbiciune din partea lui, o lipsă de bărbăţie, dacă ar fi dovedit prin vreun semn sau vreun cuvânt că-i dusese grija în timpul lipsei de acasă.

Peste puţin zărirăm pădurea. Ne aţineam tot pe stânga ei ca să ne vină la dreapta. Principalul era să ne ferim ca să nu ne vadă yumaşii şi s-o avem la îndemână. Dădurăm în curând de un cot după care puteam sta nevăzuţi la pândă.

Se putea vedea şi aici puterea pe care o avea Winnetou asupra oricui venea în atingere cu el. Deşi Bivolul-puternic şi mulţi din oamenii săi erau şi mai voinici ca apaşul, ascultau toţi de el ca de un stăpân. Până şi vrăjmaşii săi cei mai neîmpăcaţi îl respectau. Existau chiar albi pentru care sfatul lui Winnetou însemna ceva.

Când eram împreună, nu hotăra nimic până nu mă întreba. O făcea însă într-un mod atât de discret încât numai cine ar fi cunoscut obiceiurile noastre şi-ar fi putut da seama.

De multe ori nu schimbam nici un cuvânt între noi. O privire, un gest erau de ajuns ca să ne înţelegem şi să ne ghicim gândurile.

Se întâmplase să fim zile întregi numai noi doi prin pustiuri, fără să ne spunem o vorbă. Numai când erau alţii de faţă şi trebuia hotărât ceva în înţelegere cu ei, vorbeam doar atât cât se cerea, pe scurt însă, fără cuvinte de prisos. Dar oricât de puţin ar fi vorbit vestitul apaş, ceea ce spunea el erau lucruri cu tâlc din care ceilalţi scoteau învăţăminte folositoare.

În momentul când căpetenia mimbrenjilor şi toţi războinicii lui îşi aveau privirile aţintite la Winnetou, acesta întoarse capul spre mine şi zise:

— Crede Old Shatterhand că locul e potrivit pentru pândă?

Eu dădui afirmativ din cap şi descălecai.

— Două santinele ajung?

— Una singură până ce se va întuneca.

— Atunci războinicii mimbrenjilor să descalece şi să-şi lase caii să pască în voie. Old Shatterhand cu Winnetou şi-i vor ţine pe ai lor înşeuaţi.

Mimbrenjii crezuseră că vom aştepta aici călări ca să ne putem năpusti asupra yumaşilor când îi vom vedea venind. Însăşi căpetenia lor era de părerea aceasta, căci îl întrebă pe Winnetou:

— De ce vrea fratele meu să lăsăm caii liberi? Va trebui se încălecăm repede când vor veni yumaşii şi se cere să-i avem la îndemână.

Winnetou zâmbi şi zise cu glas prietenos:

— Crede şi fratele meu că yumaşii vor veni?

— Da, aşa a spus Old Shatterhand.

— Vor veni ei, nu e vorbă, dar nu pe aici. Cum vor zări urmele noastre se vor preface că se întorc din drum. Vor face însă pe urmă un mare ocol, vor înconjura pădurea ca să ne

atace din spate; până să vină ei au destulă vreme caii să pască.

— E şi Old Shatterhand de aceeaşi părere? mă întrebă Bivolul-puternic.

— Da. Fratele meu Winnetou mi-a ghicit gândul, am răspuns eu.

— Dar dacă totuşi vin până aici?

— Ar fi pierduţi, de aceea se vor feri s-o facă. Şi fiindcă mă privea nedumerit, adăugai: crezi tu că vrăjmaşii nu vor fi văzut locul unde ne-am întâlnit noi?

— Au ochi şi au să-l vadă, dar n-au să ştie dacă am fost mulţi ori puţini.

— Te înşeli. După urmele mele au să cunoască îndată că m-am apropiat de bunăvoie de voi şi că-mi sunteţi prieteni. Ştiu că fiul tău e cu mine, aşa că vor ghici numaidecât cu cine m-am întâlnit.

— Bine, bine, dar numărul nostru...

— Au să şi-l închipuie lesne. Caii voştri, deşi nu s-au răzleţit unii de alţii, au lăsat urme de copite pe o întindere destul de mare.

— Le-am şters doar...

— A rămas însă pământul netezit. Dacă yumaşii n-au înţeles adevărul, n-ar mai fi vrednici să poarte numele de războinici şi sunt încredinţat că tu ai înţeles şi mai repede decât ei acest lucru.

Mimbrenjul se ruşină niţel, de aceea răspunse repede:

— Eu am înţeles, vroiam să audă însă şi războinicii mei. Dar pentru ce zice Winnetou ca să rămână calul lui şi al tău înşeuaţi?

— Deşi nu mi-a spus, ştiu, fiindcă gândurile noastre sunt aceleaşi. Zicea că yumaşii vor încerca să ne păcălească prefăcându-se că se întorc din drum ca să ne atace din spate. Vrea deci să-i spioneze ca să se încredinţeze că presupunerile lui sunt adevărate şi eu trebuie să-l însoţesc.

— Ah, ah! Fraţii mei au dreptate; să fie cum hotărăsc ei.

În vremea asta Winnetou veni să şadă lângă noi. Mimbrenjii luară şeile de pe căi, îi lăsară în libertate, făcură un cerc în jurul nostru, luând totuşi seama să nu iasă din raza vederii lor, spre a nu fi zăriţi de yumaşi. Unul din ei se ascunse după cotul pădurii să pândească din desiş venirea duşmanului.

Îşi ascundeau neliniştea şi îngrijorarea de ruşinea mea şi a lui Winnetou. Acesta însă părea că şi uitase de yumaşi. Scoase de la brâu pipa păcii, ceea ce prevedea o întreagă ceremonie a revederii, care cere timp. De aceea nu m-am mirat defel că-i văd pe mimbrenji privindu-se uluiţi. El însă se apucă foarte liniştit să-şi umple calumetul împodobit cu pene de colibri şi zise:

— Fiindcă a trebuit să zorim la drum, n-am avut vreme să salutăm cum se cuvine pe fratele meu alb; acum avem timp s-o facem. Să fumăm deci împreună din pipa aceasta, semn de prietenie şi bună înţelegere.

Pe când încerca s-o aprindă, santinela veni într-un suflet, ca şi când ne-am fi aflat în cea mai mare primejdie, ca să ne spună:

— Vin yumaşii... i-am văzut... Acum o să ne pomenim cu ei aici.

Oamenii săriră drept în picioare; căpetenia lor vru să facă acelaşi lucru, dar Winnetou îl opri şi-l dojeni cu glas aspru pe omul care adusese vestea.

— Cum îndrăzneşte mimbrenjul să-l tulbure pe Winnetou când e pe cale să-şi aprindă pipa păcii? Ce e mai însemnat: fumul sfânt al calumetului sau apariţia câtorva câini de yumaşi care au s-o ia la fugă îndată, de frică?

Omul stătea ca înlemnit, cu capul în pământ.

— Să se întoarcă mimbrenjul la postul lui ca să-l observe pe duşman şi să vină pe urmă, după ce vom fi salutat cum se

cuvine pe Old Shatterhand, să-mi spună că yumaşii au dispărut.

Indianul plecă, în vreme ce mimbrenjii ceilalţi se aşezară iar jos, deşi se vedea bine că îşi stăpâneau cu greu enervarea. Căpetenia lor se mândrea cu faptul că la vestea adusă de santinelă n-apucase să se ridice decât pe jumătate, aşa că nu se făcuse cu totul de râs.

Ce sigur era Winnetou de sine! Exista totuşi posibilitatea ca yumaşii să nu se întoarcă din drum. În acest caz nu că am fi fost chiar luaţi prin surprindere, dar ar fi întrerupt ceremonia, ceea ce e semn rău şi o ruşine pentru un trib.

Ceremonia aceasta, adică fumatul calumetului, a fost deseori descrisă de cercetătorii preriilor care au venit în contact cu indienii şi nu mai e nevoie să v-o relatez. Eu voiam să mă folosesc de prilej ca să propun un nume pentru feciorul cel mai vârstnic al căpeteniei mimbrenjilor, ca să-i împlinesc dorinţa şi să-l răsplătesc pentru vitejia lui.

După ce Winnetou dădu fiecăruia dintre războinici să tragă patru fumuri pe care să le risipească în cele patru puncte cardinale şi vru să o vâre iar la brâu, i-o luai din mână şi zisei:

— Rog pe fratele meu să-mi dea niţel pipa. Unul din noi n-a fost găsit vrednic să tragă din ea, deşi merită, mai mult decât alţii, o astfel de cinste.

Cuvintele mele îi mirară, deşi nu prea mult, căci credeau că e vorba de omul pus de santinelă. Nu înţelegeau însă de ce îl numesc mai vrednic decât mulţi alţii. Eu umplui iar pipa, mă ridicai în picioare, ieşii din cerc, îl apucai pe băiat de mână, îl aşezai în locul meu, apoi zisei cu glas tare ca să m-audă toţi:

— S-asculte fraţii mei ce am de spus. Dacă vreunul din ei nu a înţeles, să vină să lupte cu mine pe viaţă şi pe moarte.

Urmă o tăcere adâncă. Ochii tuturor erau aţintiţi la noi amândoi. Mâna băiatului tremura într-a mea; îşi dădea seama că momentul mult aşteptat de el sosise.

— Tânărul meu frate să nu-şi piardă cumpătul şi să facă fără şovăire ce-i voi spune eu, îi şoptii eu la ureche.

— Voi asculta cuvintele lui Old Shatterhand, răspunse el tot în şoaptă.

Aprinsei pipa, trăsei o dată din ea, risipii fumul spre cer şi urmai cu glas tare:

— Norul acesta de fum se duce de-a dreptul la Marele Spirit Manitu, singurul care cunoaşte gândurile tuturor oamenilor de pe pământ, ca şi faptele lor, tineri sau bătrâni. Avem aici în faţa noastră pe Nalgu-mokaşi, renumita căpetenie a mimbrenjilor; e prietenul şi fratele meu, viaţa mea e în mâinile lui. Avem încă printre noi pe fiul său, tânăr de ani, dar oţelit în luptă şi fapte ca un războinic bătrân. Eu îl rog să-mi urmeze pilda şi să fumeze cu noi pipa păcii ca fumul să fie plăcut marelui Manitu.

Cu aceste cuvinte am întins băiatului calumetul. Acesta îl duse la gură, trase o dată din el şi dădu drumul fumului spre cer.

Ceea ce făceam era o dovadă de mare curaj din partea mea şi o îndrăzneală şi mai mare dintr-a lui, de care, bineînţeles, răspunzător eram eu, nu el. Urmările se văzură imediat. Era ceva nemaiauzit: un băiat care n-avea încă nume să fumeze din pipa păcii!

Indienii se ridicară de jos şi începură să murmure. Căpetenia lor sări drept în picioare privindu-mă încremenită. Numai Winnetou rămase liniştit. Pe chipul lui oţelit nu se citea nici aprobare şi nici dezaprobare. Eu făcui semn cu mâna să se facă linişte, luai pipa, trăsei cele cinci fumuri tradiţionale şi o dădui îndărăt băiatului, care făcu asemenea.

Acum izbucniră strigăte de indignare din piepturile războinicilor; ceea ce făcusem eu era o crimă împotriva sfintelor tradiţii ale neamului indian. Ochii tuturor azvârleau fulgere; îşi traseră cuţitele de la brâu şi din toată gălăgia asta desluşeam cuvintele de indignare:

— Un copil... care n-are încă nume!...

Deşi era vorba despre propriul său copil, cel mai înfuriat dintre toţi era Bivolul-puternic. Apucă pe băiat de umeri, îl împinse la o parte şi strigă:

— Ce îndrăzneşte să facă Old Shatterhand! Dacă ar fi altul şi nu el, l-aş ucide pe loc. Legile noastre spun că dacă dă cineva unui băiat care n-are încă nume calumetul, trebuie să fie osândit la moarte. Tribul o să te judece, măcar că eşti prietenul şi fratele meu; puterea mea nu merge până acolo ca să te pot ocroti.

Mimbrenji se potoliră când îl auziră. Dădeau numai din cap în semn de aprobare. Băiatul se uita la mine fără să clipească; citeam în ochii lui o neţărmurită încredere. Eu vrusei să deschid gura ca să spun ceva, dar Winnetou se ridică de jos, făcu un semn cu mâna, îi privi rând pe rând pe mimbrenji şi zise apoi cu glasul lui puternic care se auzea până departe:

— Bivolul-puternic zice că nu stă în puterea lui să-l apere şi să-l ocrotească pe Old Shatterhand? A spus cineva că e nevoie de această putere? Dacă ar fi trebuinţă de-o astfel de apărare, Winnetou e cel dintâi care ar lupta până la ultima lui picătură de sânge pentru fratele său alb. Dar cine îndrăzneşte să creadă că Old Shatterhand nu se poate apăra singur? Fapta lui e într-adevăr neobişnuită, de ea însă e el însuşi răspunzător. Legile noastre spun că numai aceluia care n-are nume nu-i e îngăduit să fumeze pipa păcii. Să n-aibă într-adevăr băiatul acesta un nume? Întrebaţi-l pe Old Shatterhand. Trebuie să ştie el mai bine decât războinicii noştri mimbrenji.

Cu inteligenţa lui deosebită îşi dăduse seama că nu m-aş fi încumetat eu să fac un astfel de gest dacă n-aş fi fost sigur de cele ce susţineam.

— Aşa e, căpetenia apaşilor are dreptate, am răspuns eu cu glas tare. Din a cui pipă am fumat? Dintr-a lui. Numai el are deci dreptul să-mi facă imputări. Totuşi nu o face fiindcă

ştie bine că Old Shatterhand nu e un nesocotit. E băiatul acesta dintr-un trib străin sau vrăjmaş? Nu. E unul dintr-ai noştri şi ar trebui să fiţi mândri că Old Shatterhand fumează pipa păcii cu fiul căpeteniei voastre. Voi însă vă înfuriaţi. Drept să vă spun, nu vă-nţeleg şi mă mir de purtarea voastră.

— N-are încă nume! strigară câţiva dintre ei.

— Cine zice asta?

— Noi toţi şi chiar eu, tatăl său, răspunse Bivolul-puternic. Cine poate să ştie mai bine decât mine?

— Eu, măcar că nu sunt tatăl lui. Ştiţi voi ce s-a petrecut cât a lipsit dintre voi, ce-a înfăptuit în vremea asta? Taci, nu-i aşa? Spune-mi acum, aici, în faţa tuturor dacă Old Shatterhand are dreptul să dea cuiva un nume.

— Da.

— Te-ar jigni să aleg eu numele?

— Nu. Oricare din războinicii mimbrenjilor ar renunţa la numele lor pentru a-i da Old Shatterhand unul nou.

Îl luai pe băiat de mână şi strigai cu glas răsunător:

— Aţi auzit cuvintele căpeteniei voastre, fraţi mimbrenji. Ascultaţi acum şi răspunsul meu: Aici, în faţa voastră stă Old Shatterhand cu fratele şi prietenul său Yuma-shetar care şi-a pus viaţa în primejdie ca să o scape pe a mea; i-o dăruiesc. Priviţi! Armele pe care le poartă sunt cucerite de mâna lui. Yuma-shetar va ajunge un mare războinic al tribului vostru.

Yuma-shetar înseamnă în limba indiană Ucigătorul-de-yumaşi.

Ochii tânărului se umplură de lacrimi. Winnetou se apropie de el, îi puse mâna pe umăr şi zise:

— Yuma-shetar e un nume falnic. Dacă Old Shatterhand ţi l-a dat, trebuie să-l fi meritat. Winnetou e bucuros să-ţi poată spune Yuma-shetar de azi înainte; eşti prietenul lui şi vrea să fumeze cu tine pipa păcii. Dă-o încoa'!

Luă calumetul din mâna băiatului, îl aprinse şi schimbă cu el tradiţionalele fumuri. Căpetenia mimbrenjilor îi privea în

tăcere. Buzele îi tremurau de emoţie. Indienii păreau uluiţi. Eu şi Winnetou îl luarăm pe tânăr de mână.

— Războinicii mimbrenji au înaintea lor trei fraţi şi prieteni, zisei eu: Winnetou, Yuma-shetar şi Old Shatterhand. Ucigătorul-de-yumaşi a împărtăşit cu mine primejdii neînchipuite. M-a urmat fără şovăire când m-au prins yumaşii ca să mă lege de stâlpul de tortură. Mi-a stat alături în clipa când am reuşit să mă salvez, a ucis cu mâna lui doi din yumaşi, care voiau să mă prindă iar şi m-a însoţit mereu până acum. L-am văzut viteaz în luptă, isteţ şi priceput în urmărirea duşmanului. Mulţi din bătrânii războinici n-ar fi fost în stare de ce-a fost el. De aceea eu sunt el, iar el se confundă cu mine, pe când Winnetou, căpetenia apaşilor, e prietenul şi fratele nostru. Cine îl insultă pe el ne insultă pe noi. Cine îndrăzneşte să vină? Veniţi toţi dacă vreţi, noi suntem gata să luptăm pe viaţă şi pe moarte pentru el.

Bătrânul nu se mai putu stăpâni. Scoase un ţipăt de bucurie, trase pumnalul de la brâu şi strigă:

— Aţi auzit? Yuma-shetar se numeşte viteazul războinic al cărui tată sunt eu! Old Shatterhand i-a dat acest nume şi Winnetou, cel mai vestit dintre apaşi, îşi zice fratele şi prietenul lui. E cineva dintre voi care are ceva de spus împotrivă? Se mai găseşte cineva care să protesteze că Old Shatterhand a fumat pipa păcii cu Yuma-shetar? Să vie să încrucişeze pumnalul cu mine! Îi voi sfâşia inima din piept şi o voi da corbilor s-o mănânce.

Câteva momente domni o tăcere adâncă, pe urmă răcnete de bucurie izbucniră din piepturile mimbrenjilor.

— Yuma-shetar! Yuma-shetar! se auzea din toate părţile şi care mai de care se înghesuia să-i strângă mâna tânărului.

Bătrânul vru să înceapă un discurs de mulţumire, dar Winnetou îi curmă vorba.

— Fratele meu are vreme mai târziu să spună ce simte inima lui, acum nu e timp. Se înserează. Văd că iscoada noastră vrea să ne spună ceva.

Santinela ieşise din tufiş, dar nu cuteza să se apropie, de teamă să nu-l supere iar pe Winnetou. Acesta însă îi făcu semn şi santinela alergă să ne spună că yumaşii s-au întors din drum.

— Până unde au venit? întrebă Winnetou.

— Au venit mai întâi două iscoade care s-au oprit la locul unde ne-am întâlnit cu Old Shatterhand. Au aşteptat pe urmă până au sosit şi ceilalţi yumaşi şi, după ce au cercetat cu luare-aminte urmele, s-au întors.

— Înţelege acum Bivolul-puternic că am avut eu dreptate? zise apaşul. Yumaşii au făcut dinadins aşa, ca să ne înşele. Războinicii mimbrenji să rămână aici până ce mă întorc eu cu Old Shatterhand.

Noi doi încălecarăm şi pornirăm; eram siguri că nu ni se va putea lua urma prin întuneric. Ne duceam să spionăm un duşman pe care nu-l puteam vedea nici noi pe el, nici el pe noi, despre care ştiam, mai bine zis bănuiam că nu se mai află în direcţia pe care o apucase.

De câte ori nu pornisem aşa la întâmplare cu Winnetou şi, conduşi de extraordinarul instinct al apaşului, ajunsesem la ţintă.

Yumaşii o luaseră spre răsărit; dar nici prin gând nu ne trecea să ne ducem într-acolo, siguri fiind că se vor fi întors cât mai repede.

Închipuiţi-vă o pădure pe care îţi trebuiau două ceasuri de drum călare în lung şi o jumătate de ceas s-o străbaţi în lat. La miazăzi era cotul unde-i lăsasem pe mimbrenji. Era deci de presupus că yumaşii vor veni pe la miazănoapte, după ce vor fi ocolit o parte din pădure ca să-i atace din spate. Noi vroiam să-i ajungem din urmă şi să-i spionăm. Când am ajuns la capătul pădurii, ne-am oprit.

Nu schimbasem până atunci un cuvânt. Vorbă multă nu încăpea între noi doi. Acu' îl întrebai pe Winnetou:

— Cine se duce mai departe, tu ori eu?

— Cum vrei, răspunse el.

— Du-te tu; auzul tău e mai bun ca al meu.

— Auzul lui Fulger o să te ajute. Care să fie semnalul?

— Al vulturului nu, fiindcă pe aici nu sunt vulturi.

— Atunci să-l imite Old Shatterhand pe al pumei, sunt destule prin locurile acestea.

Winnetou plecă; copitele nepotcovite ale armăsarului său nu făceau nici cel mai mic zgomot. Mă despărţisem de Winnetou fiindcă nu ştiam exact pe unde au să răsară yumaşii. Mai mersei o bucată, pe urmă descălecai şi mă întinsei în iarbă. Calul se apucă să pască.

— *Hatatitla, itescos*[15], îi zisei eu.

Calul se lăsă la moment în iarbă fără să mai mişte. Eu mă dădui aproape de el ca să-l observ mai bine. Winnetou spusese că auzul lui Fulger mă va ajuta şi aveam o încredere oarbă în armăsarul meu.

Îl vedeam ridicând din când în când capul, ascultând şi adulmecând.

Să fi trecut un sfert de ceas, poate nici atât, când îl auzii sforăind. Ciuli urechile şi ascultă cu încordare. Eu pusei urechea la pământ, dar n-auzii nimic.

Acum calul necheză mai tare, ca la apropierea unei fiare sălbatice. Se auzea tropot de copite. Apucai armăsarul de bot; ştiam că de-acum încolo nu va mai face nici o mişcare chiar de-ar fi tras cineva cu puşca la urechea lui. Astfel îl dresase Winnetou.

Când spuneam adineauri că era întuneric nu era vorba de întunericul acela de nepătruns de prin Egipt. Se putea zări la câţiva paşi şi era de dorit să nu mă pomenesc cu yumaşii trecând peste trupul meu. Teama mea era cât p-aci să se

[15] La pământ (n. aut.).

adeverească. Tropotul se apropia din ce în ce şi pe cât se părea de-a dreptul spre mine. Zării apoi o masă întunecată de oameni şi cai; nu mă mai puteam scula pentru că aş fi fost văzut cu siguranţă. Mă lipii şi mai bine de cal, ţinându-i botul strâns cu mâna.

Din fericire yumaşii trecură la treizeci de paşi de mine. În urma lor veneau doi călăreţi răzleţi, de astă dată la nici cincisprezece paşi. Nu se putea să nu ne vadă. Aşa se şi întâmplă. Trebuia să fac ceva, dar ce? Dacă rămâneam pe loc, era mai mult ca sigur că vor veni să vadă ce e grămada aceea în iarbă. Să-i sperii, să-i fac să o ia la fugă. Cum? Semnalul convenit cu Winnetou ar fi fost cel mai nimerit lucru. Dar dacă mă luau drept o pumă şi ar fi tras asupra mea? Singura speranţă era că yumaşii se vor feri să tragă pentru a nu fi auziţi de mimbrenji. Mă ridicai niţel, atât cât să dau impresia că e într-adevăr un animal şi răcnii scurt şi mânios ca o puma gata să se apere. Unul din cei doi yumaşi scoase un ţipăt de spaimă şi-şi trase calul îndărăt, apoi, fiindcă mă auziră răcnind a doua oară, o luară amândoi la fugă după ceilalţi.

Slavă Domnului! Scăpasem ca prin minune.

Cum se îndepărtară ei veni şi Winnetou.

— Unde? întrebă el scurt.

— Colo, înaintea noastră.

— Pentru ce a răcnit fratele meu de două ori? O dată ajungea.

— Fiindcă yumaşii mă zăriseră şi trebuia să-i pun pe fugă.

— Aha, mare noroc a avut Old Shatterhand!

Pornirăm iar în tăcere pe urmele yumaşilor.

Noi doi, ei sumedenie. Dacă ne ţineam prea aproape de ei ne-ar fi văzut, deşi tropotul cailor noştri era cu neputinţă să-l audă.

Merserăm astfel două ceasuri în urma lor, apoi îi văzurăm cotind spre răsărit. Winnetou îmi ghici gândul, căci îl auzii zicând:

— Să mergem mai repede ca să ajungem înaintea iscoadelor.

Ca să nu ne întâlnim faţă-n faţă cu ei, noi ne întoarserăm o bună bucată de drum îndărăt.

— Să-mi ţină Old Shatterhand calul, eu mă duc să văd unde şi-au făcut yumaşii lagărul! zise Winnetou.

Descălecă şi se furişă printre copaci. Eu rămăsei la vreo patru sute de paşi de yumaşi. De auzit nu-i puteam auzi şi nici de văzut nu-i vedeam, fiindcă se fereau s-aprindă focul şi stăteau pe întuneric. Nici prin gând nu le trecea că mimbrenjii se aflau la două ceasuri de drum departe de ei.

9. Victorie neînsângerată

Winnetou se întoarse foarte curând; totuşi avusese timp să-şi dea seama cum e aşezat lagărul duşmanului şi să vadă doi yumaşi de iscoadă depărtându-se de lagăr.

— Punem mâna pe ei? îl întrebai eu, dar el nici nu-mi răspunse, lucrul părându-i-se cât se poate de firesc.

Încălecai şi ne îndreptarăm în direcţia unde trebuia să ieşim înaintea iscoadelor. După vreun sfert de ceas intrarăm iar în desiş, descălecarăm, legarăm caii de copaci, mai merserăm o bucată pe jos şi ne aşezarăm la pândă într-un loc pe unde ştiam că trebuie să treacă iscoadele.

Nu se putea să nu le vedem, căci se mai luminase niţel; luna răsărise, dar era acoperită de un nor.

Aşteptam de vreo zece minute, când auzirăm paşi apropiindu-se. Yumaşii ţineau marginea pădurii şi-i puteam vedea foarte bine, numai chipul nu li-l desluşeam încă. Mergeau unul în urma altuia. Statura celui dintâi îmi păru cunoscută; era mai înalt şi mai voinic decât tovarăşul său.

— Eu pe cel din faţă, tu pe celălalt, şoptii eu.

Trecură pe lângă noi încet şi cercetând cu băgare de seamă în jurul lor. Ieşirăm din desiş; eu sării la cel din faţă, îl apucai de beregată, îl izbii cu genunchiul în piept şi-l trântii la pământ. Mă aplecai peste el şi-l privii. Era Gură-mare, căpetenia yumaşilor. Avea mâna dreaptă bandajată şi chiar dacă nu l-aş fi ţinut atât de strâns de gât tot nu s-ar fi putut apăra cu o singură mână.

Winnetou îi pusese celuilalt genunchiul în piept, îi dezlegase lasoul din jurul trupului şi-l legă. Indianul nu făcea nici o mişcare, căci era ameţit de lovitura pe care i-o dăduse apaşul în moalele capului.

După ce sfârşi veni să-mi ajute să-l legăm şi pe ăstalalt. Când se uită la chipul lui nu-şi putu stăpâni o exclamaţie de mirare.

— A! A văzut fratele meu alb pe cine am pus noi mâna?

— Da. Bună captură am făcut, răspunsei desfăcându-mi mâinile din jurul grumazului yumaşului.

Acesta răsuflă odată adânc, apoi scrâşni fulgerându-mă cu ochii:

— Old Shatterhand! Numai duhul răului te-a adus aici...

— Nu duhul răului ci viteazul de lângă mine. Ia uită-te la el, îl cunoşti? Zisei eu arătând spre apaş.

Tocmai ieşise luna dintre nori şi lumina ca ziua în jurul nostru.

— Winnetou! Oh! Oh! Căpetenia apaşilor... murmură yumaşul cu ochii holbaţi.

— Da, Winnetou! răspunsei eu. Înţelegi şi tu acum că eşti pierdut. Cine a căzut în mâinile lui nu scapă decât atunci când vrea el să-i redea libertatea.

— Te înşeli, zise yumaşul cu glas ameninţător, voi fi liber şi fără voia lui.

— Cum?

— Mă vor elibera războinicii mei. Vin după mine. Voi sunteţi pierduţi, nu eu, dar dacă ne daţi drumul, vă las în pace.

— Mare prostie ai spus.

— Spun adevărul.

— Să fi vorbit aşa unor oameni mai puţin încercaţi ca noi poate că te-ar fi crezut şi vicleşugul tău ar fi reuşit, cu noi însă nu-ţi merge şi e un adevărat caraghioslâc să încerci să ne tragi pe sfoară. Războinicii tăi sunt catâri.

— Mai toţi au să fie îndată aici.

— Atunci cum se face că le-aţi luat-o înainte pe jos? Nu cumva Gură-mare ne ia drept copii? Dacă n-am şti, am fi înţeles numai după asta care vă e scopul. Crezi tu că noi nu-l

cunoaştem? Yumaşii fac popas şi voi aţi plecat în iscoadă. Războinicii voştri n-au să se mişte din loc până ce nu vă vor vedea îndărăt.

— De ce mă insulţi? Se poate să iei pe o căpetenie de trib drept iscoadă?

— Dacă e, pentru ce nu? Persoana mea ţi-era atât de preţioasă că ai pornit singur s-o cauţi.

— Îţi spun încă odată că te înşeli. Dezleagă-mă, altminteri o să te pomeneşti peste puţin timp cu războinicii mei şi n-o să-i pot opri să vă omoare.

— Nu ne e nouă frică de voi, răspunse Winnetou. După cum vă avem pe voi doi în mâinile noastre, tot aşa o să-i avem şi pe ei.

— Au să se apere şi o să vă nimicească, ameninţă Gură-mare.

— Vorbe deşarte ca un sac gol. Te asigur că tu însuţi vei fi acela care va porunci războinicilor tăi să nu ni se împotrivească.

— Pentru nimic în lume.

— Da? Nici n-o să se lumineze de ziuă şi prorocirea noastră se va împlini. Sunt atât de sigur de ceea ce vorbesc încât te las să auzi şi tu ce am să spun acum fratelui meu Old Shatterhand. Ascultă: care din noi, urmă el adresându-mi-se, se duce cu aceşti doi prizonieri la prietenii noştri ca să-i aducă aici? Unul trebuie să rămână să-i supravegheze pe ceilalţi yumaşi şi să spioneze lagărul.

— Să hotărască Winnetou, răspunsei eu.

— Atunci du-te tu. La întoarcere mă vei găsi tot aici. Îi vom lega pe prizonieri pe calul meu; orice împotrivire le-o voi potoli cu înţepături de cuţit.

M-am dus să aduc caii. Cei doi yumaşi văzură că n-au încotro, orice încercare de împotrivire fiind zadarnică. Nici măcar nu le veni gândul să strige; lagărul lor era atât de departe încât nu i-ar fi auzit nimeni.

Gură-mare fu silit să încalece pe calul lui Winnetou, celălalt yumaş la spatele lui, şi-i legarăm zdravăn pe amândoi unul de altul. Pe urmă trecurăm lasoul pe sub burta calului şi le împiedicarăm de el picioarele. Chiar dacă ar fi reuşit să se lase de pe cal, legaţi de picioare cum erau, i-ar fi târât calul după el şi i-ar fi izbit de copaci şi rădăcini. Încălecai şi eu pe Fulger, apucai într-o mână căpăstrul calului lui Winnetou, în cealaltă frâul lui Fulger şi pornii spre locul unde-i lăsasem pe mimbrenji.

Călăream în galop ca s-ajung mai repede. La lumina lunii vedeam bine drumul înaintea mea. Prizonierii tăceau. În cele din urmă Gură-mare nu-şi mai putu stăpâni o întrebare care-i stătea pe buze:

— Cine sunt oamenii la care ne duce Old Shatterhand? zise el.

— Prietenii mei! răspunsei scurt.

— Asta ştiam eu fără să te întreb. Vreau să aflu dacă sunt roşii sau albi.

— Roşii.

— Din ce trib?

— Mimbrenji.

— Oh, exclamă yumaşul înspăimântat. Cine-i conduce, Winnetou?

— Nu, Winnetou e numai oaspetele lor.

— Şi cine e căpetenia lor?

În alte împrejurări nu i-aş fi spus cine, dar fiindcă ştiam că e o duşmănie de moarte între el şi Bivolul-puternic, neputându-se aştepta la iertare, zisei:

— Nalgu-mokaşi.

— Oh! Bivolul-puternic! strigă yumaşul. Tocmai ăsta...

— Ţi-e frică, ai? Tu nu ştii că un războinic nu trebuie să se teamă de nimeni şi de nimic?

— Nu mi-e frică, răspunse el cu mândrie. Bivolul-puternic e cel mai neîmpăcat vrăjmaş al meu. Câţi războinici are cu el?

— Mai mulţi decât ai tu, fii pe pace.

— Ştiu că o să vrea să mă omoare. Mă aperi tu?

— Eu? Vorbeşti prostii. Cum să te apăr? Uiţi că voiai să mă pui la stâlpul de tortură. Dacă nu reuşeam să scap m-ai fi lăsat tu liniştit să plec?

— Nu, dar m-am purtat bine cu tine. Ai avut mâncare destulă, nimeni nu s-a atins de tine. Mi-eşti doar dator cu recunoştință.

— Poate cineva să spună că Old Shatterhand nu e recunoscător?

— Nu, de aceea mă bizui pe recunoştinţa ta.

— O vei avea. Sunt gata să fac pentru tine ceea ce ai făcut tu pentru mine.

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Bivolul-puternic va cere moartea ta; te va duce la wigwamurile mimbrenjilor unde vei fi legat de stâlpul de tortură.

— Şi o să încuviinţezi tu una ca asta?

— Da. Voi avea însă grijă ca să ai mâncare destulă şi să nu se atingă nimeni de tine pe drum.

Înţelese că-mi bat joc de el, de aceea tăcu. Ştiam că tăcerea lui nu va ţine mult. Indienii din Mexic nu se pot compara, în ce priveşte isprăvile lor eroice, cu cei din Statele Unite. Un apaş, un comanş sau chiar un dakota găseşte că e umilitor pentru el să stea de vorbă cu învingătorul lui. Se resemnează în tăcere, frământându-şi totuşi creierii să găsească un mijloc de scăpare. Dacă nu reuşeşte, se supune sorţii; suportă torturile fără să scoată un geamăt şi moare ca un viteaz. Indienii de la sud nu sunt atât de stoici. Vor să-şi dea aere de eroi — poate că şi cred că sunt —, dar când vine momentul critic s-a isprăvit cu nepăsarea şi eroismul lor. Yumaşul ştia că Bivolul-puternic va fi neîndurător cu el; căuta deci un mijloc de scăpare şi spera să-l găsească prin mine. După câteva minute începu iar:

— Am auzit că Old Shatterhand e prietenul pieilor-roşii.

— Eu sunt prietenul tuturor, dar un aprig duşman al celor răi, fie pielea lor albă, roşie sau neagră.

— Pe mine mă crezi rău?

— Da. Dar eu sunt dispus totuşi să-ţi uşurez soarta, să te scap chiar; cu o condiţie însă:

— Ce condiţie?

— Să-mi spui adevărul.

— În ce privinţă?

— În privinţa lui Melton şi a lui Weller. Soarta ta atârnă de răspunsurile pe care mi le vei da.

— Bine. Întreabă. Sunt gata să-ţi răspund.

— Mai târziu, acum nu e timp, fiindcă am ajuns la destinaţie.

Aşa şi era. Ne apropiam de locul unde îi ştiam pe mimbrenji. Lăsai caii la pas şi în curând răsăriră ca din pământ câţiva indieni cu puştile întinse.

— Old Shatterhand! le strigai eu.

Mimbrenjii nu aprinseseră focul ci se ţineau în umbra pădurii. Când îmi auziră glasul veniră în fugă să mă ducă la căpetenia lor, deoarece cu greu aş fi găsit locul unde erau ascunşi. Acesta crezu că m-am întors cu Winnetou, dar când văzu doi străini pe armăsarul lui mă întrebă cu mirare:

— Unde l-ai lăsat pe căpetenia apaşilor şi cine sunt aceşti doi indieni. De ce nu descalecă?

— Fiindcă nu pot. Sunt legaţi de cal.

— Legaţi? Atunci trebuie să fie nişte câini de yumaşi.

— Da.

— Foarte bine! Sper că în curând o să ne cadă în mână şi câinele de Gură-mare, căpetenia lor. Daţi-i jos de pe cal şi legaţi-i de copaci.

După ce dădu acest ordin vru să plece, dar eu îl oprii.

— Nu vrei să vezi cine sunt prizonierii?

Se apropie în silă de calul lui Winnetou şi se uită cu nepăsare la cel legat în faţă.

— Oh! Văd bine ori mi se pare? strigă el. Ăsta e râiosul cu al cărui nume mi-am spurcat adineauri limba.

— Da, el e.

— Gură-mare! Auziţi războinici mimbrenji, Gură-mare a fost prins şi e în mâinile noastre.

— Gură-mare! Gură-mare! se auzi din toate părţile.

Se înghesuiau toţi să-l vadă mai bine; îl ocărau, îl blestemau în cuvinte care nu se pot reda. Dacă nu-l ţineam ar fi fost în stare să-l smulgă de pe cal.

— Înapoi! strigai eu. Prizonierul e al meu şi n-aveţi nici un drept asupra lui.

— Dar tu eşti de-al nostru, aşa că ne aparţine şi nouă, zise Bivolul-puternic. Luaţi-i şi legaţi-i de câte un copac. Păziţi-i însă cu mare străşnicie ca să le treacă pofta de fugă.

— Nu aşa, le răspunsei eu. Legaţi-i pe cai nu de copaci, fiindcă trebuie să plecăm imediat. Yumaşii sunt după cotul pădurii. Winnetou a rămas să-i spioneze.

— Să-i atacăm?

— Probabil că nici n-o s-ajungem la luptă. N-am avut timp să mă sfătuiesc cu Winnetou, ştiu însă că e de-o părere cu mine. Cred că o să punem mâna pe yumaşi fără să se facă vărsare de sânge.

— Cu atât mai bine, vor muri toţi la stâlpul de tortură, ca să fie o mare bucurie pentru cei din wigwamurile noastre. Aţi auzit, războinici? Old Shatterhand a dat poruncă să plecăm.

După două minute erau toţi pe cai şi porneau în galop. Nu mă interesasem de prizonieri la plecare, eram însă sigur că sunt bine păziţi. Povestii în drum lui Bivolul-puternic cele întâmplate.

— Fratele meu Old Shatterhand a fost în mare primejdie, zise el după ce sfârşii. Războinicii mimbrenji ştiu că puma nu atacă nici chiar peste noapte pe om, aşa că nu i-ai fi putut

păcăli, dar câinii de yumaşi sunt fricoşi şi proşti. Crezi şi tu ca şi Winnetou că nu va fi nevoie de vreo luptă?

— Da.

— Yumaşii sunt laşi dar mulţi, aşa că sunt sigur că se vor împotrivi.

— Nu se împotriveşte decât cine e atacat; noi însă nu-i vom ataca.

— Şi o să se predea de bunăvoie?

— Cu siguranţă.

— Atunci merită să-i scuipi în faţă. Sunt bătrân şi am trecut prin multe, dar n-am văzut încă pe nimeni să se predea nesilit.

— O să afli pe ce mă bizui eu când vom vorbi cu Winnetou. Acum să ne grăbim.

Trecurăm în zbor pe lângă pădure până ce ajunserăm la locul unde îl lăsasem pe apaş. Îl găsirăm stând drept în picioare, în bătaia lunii ca să-l putem vedea.

Descălecarăm. Mimbrenjii îşi legară caii de copaci, puseră pază bună la prizonieri, se întinseră jos în iarbă şi aşteptară ce avea să vină. Domnea o tăcere atât de adâncă încât numai o iscoadă cu o vedere excepţională ne-ar fi putut zări.

Winnetou, eu şi Bivolul-puternic ne strânsesem la un loc ca să discutăm ce aveam de hotărât. Nici unul din mimbrenji nu cuteza să se apropie de noi într-atât încât s-audă ce vorbim.

Indianul e războinic de bunăvoie şi nu disciplinat ca un soldat, are însă faţă de şeful său respect şi supunere ca soldatul faţă de general.

Bivolul-puternic era cu mult mai în vârstă decât Winnetou şi decât mine, totuşi mai nerăbdător ca noi. Cum şezurăm jos, începu:

— Câinii de yumaşi ne-au ieşit fără să ştie în cale; n-o să-i lăsăm să ne scape.

Winnetou nu-i răspunse îndată, nici eu. Bătrânul era setos de sânge, eu însă mă gândeam cu groază la un măcel care ar fi costat viaţa atâtor oameni. Mă gândeam la o înţelegere între mimbrenji şi yumaşi, totuşi nu trebuia să-mi spun deocamdată părerea. Bivolul-puternic era în stare să se încăpăţâneze şi să procedeze după cum îl tăia capul. Cum îl cunoşteam eu pe Winnetou, ştiam că va împărtăşi cu siguranţă părerea mea şi va căuta să împiedice o vărsare de sânge. Fiindcă nu-i răspunserăm imediat, mimbrenjul urmă:

— Au auzit fraţii mei cuvintele mele? De ce tac? Old Shatterhand nu vrea luptă. Atunci ce? Poate Winnetou să mi-o spună?

— Da, răspunse apaşul.

— Urechile mele sunt lacome s-audă.

— Yumaşii au să se predea de bunăvoie.

— Nu cred. Dacă ar face aşa ceva, ar fi mai laşi decât îi socot.

— Se întâmplă ca omul cel mai viteaz să fie silit să se predea fără împotrivire. Un războinic priceput nu e numai viteaz, ci şi prevăzător, inteligent şi cu judecată. Poate să spună cineva că Winnetou e lipsit de curaj şi îndrăzneală? Şi totuşi s-a întâmplat să se predea fără luptă. Dacă s-ar fi împotrivit ar fi fost ucis pe loc. S-a lăsat însă prins ca să poată pe urmă să se răzbune pe duşman şi să-l pedepsească după cum merita. Ce era mai înţelept, o vitejie oarbă sau o judecată limpede?

— Judecata, mărturisi mimbrenjul.

— Şi Old Shatterhand n-a procedat la fel? Când a fost prins de yumaşi se putea împotrivi atât până ce l-ar fi ucis yumaşii. El însă n-a făcut-o, ci l-a lăsat legat fără să crâcnească. Şi-acum, nu e liber? Nu el e acela care a prins pe căpetenia lor? Înseamnă aceasta laşitate? Nu, ci judecată. Tot aşa au să procedeze şi yumaşii când vor înţelege că orice împotrivire le va fi zadarnică.

— E Winnetou în stare să-i facă să priceapă acest lucru?

— Dacă războinicii mimbrenjilor îl vor ajuta, da.

— Să spună atunci care îi e gândul.

— Să-l împresurăm pe duşman. În lipsa lui Old Shatterhand am observat bine lagărul lor. Yumaşii sunt foarte osteniţi. Dorm toţi la marginea pădurii, bizuindu-se pe iscoadele lor. N-au pus oameni de pază. Numai doi inşi la cai care să nu-i lase să se împrăştie prin pădure. Nu e foarte lesne să-i împresurăm pe cei adormiţi?

— Dinspre partea pădurii da, dar nu şi din cealaltă. Sub copaci e întuneric şi ne putem strecura nevăzuţi, la câmp însă e lumină şi ne-ar vedea. Paznicii puşi la cai au să ne zărească şi au să dea alarma.

— E lumină, dar ochii Bivolului-puternic nu văd ce-ar trebui să vadă. Yumaşii nu ne pot simţi. Lăsăm caii în urmă şi ne apropiem de dânşii târându-ne pe burtă.

— Oh! Dacă aşa crede Winnetou, n-am nimic de zis. Şi ce o să fie după ce-i vom împresura?

— Le cerem să depună armele.

— Şi crede într-adevăr fratele meu că au s-o facă? întrebă Bivolul-puternic zâmbind cu ironie.

— Nu numai că o cred, dar chiar sunt sigur, răspunse foarte liniştit apaşul.

— Atunci să-i spun eu căpeteniei apaşilor ce are să se întâmple: yumaşii au să-şi dea seama că sunt împresuraţi, dar au să caute să fugă, ceea ce le va fi lesne.

— Da? Să-mi spună fratele meu de ce crede că o să le fie lesne. Pot ei să scape fugind în pădure?

— Nu, fiindcă acolo au să-i pândească oamenii noştri şi, ascunşi în desiş, poate ucide fiecare câte zece din ei. Trebuie deci să fugă prin câmpie.

— Au să fie şi-acolo războinici de-ai noştri.

— Nu face nimic. Au să moară câţiva, dar ceilalţi au să scape. Nici cel mai bun alergător nu poate ajunge din urmă un călăreţ.

— Oh! Aşadar Bivolul-puternic crede că yumaşii au să încalece şi or s-o ia la fugă pe câmp?

— Da. Îndată ce se vor vedea împresuraţi au să sară pe cai şi...

— N-au să aibă pe ce să sară, îl întrerupse Winnetou.

Căpetenia mimbrenjilor începu să priceapă.

— Vrea Winnetou să le ia caii? întrebă el cu mirare. O să fie greu, foarte greu...

— E atât de lesne încât şi un copil ar putea-o face. Au să încerce yumaşii să fugă şi fără cai, e drept, dar fiecare încercare au s-o plătească ei cu viaţa.

— Bine. Să zicem că au să se predea; ce-are de gând Winnetou să facă pe urmă?

— Să-i silesc să predea armele. Gură-mare o să poruncească oamenilor săi să se supună.

— Cum o să-l sileşti? Ameninţându-l cu moartea?

— Probabil.

— N-o să reuşeşti, măcar că e un las. Ştie el că n-o să-l omorâm numaidecât, ci la stâlpul de tortură. O să-şi închipuie că ne poate scăpa în drum.

— Fratele meu îl crede mai prost decât e în realitate. Îşi închipuie fratele meu, Bivolul-puternic, că Gură-mare o să lase să i se omoare toţi oamenii, ca pe urmă să fie singur luat prizonier? Sau o să prefere să aibă şi pe alţii de-ai lui pe lângă el cu gând că o să-i fie fuga mai uşoară?

— N-o să poată, fiindcă o să-l păzim. Dacă o să-şi închipuie că are putinţa de fugă, mai mult ca sigur că o să se predea.

— Atunci să-l facem să creadă că va avea această posibilitate. Singurul om care îi poate da astfel de credinţă e Old Shatterhand.

— Old Shatterhand, fratele meu alb? Cum o să-l poată face pe Gură-mare să creadă că scapă dacă se predă de bunăvoie?

— Întreabă-l. Sunt sigur că în vreme ce noi vorbim el a şi găsit mijlocul. Ştie că yumaşul o să vrea să-l tragă pe sfoară şi când colo o să fie el tras pe sfoară.

Era într-adevăr de mirare cum Winnetou îmi ghicea gândurile.

— A vorbit drept Winnetou? mă întrebă mimbrenjul.

— Da. Gură-mare o să le ceară oamenilor să se predea.

— Şi tu o să-l pui la cale?

— Da, prin vicleşug. O să-i făgăduiesc că-l fac scăpat într-ascuns pe el şi pe-ai săi.

— N-o să te creadă.

— O să mă creadă fiindcă ştie că Old Shatterhand nu şi-a călcat niciodată cuvântul.

— Bine, dar acum o să trebuiască să ţi-l calci şi să-i făgăduieşti ceea ce nu poate să se întâmple. Ori nu cumva ai de gând să-l laşi într-adevăr să fugă?

— Da.

— Şi crezi că eu o să mă învoiesc? Nu cumva din prieten mi-ai devenit duşman?

— Nu, fiindcă nu o să-l las să fugă.

— Parcă spuseşi altfel... Nu ştiam că gura ta are două limbi.

— N-are decât una şi pe aceea trebuie s-o crezi.

— Văd că aci spune alb, aci negru.

— Spune adevărul şi altceva nimic. Ceea ce-ţi spun ţie e adevărul şi tot atât de adevărat e ceea ce îi voi spune lui Gură-mare. Principalul e să-l fac să se păcălească singur. O să-i făgăduiesc libertatea cu o singură condiţie. El o să primească în aparenţă, dar n-o să îndeplinească în nici un caz condiţia pusă de mine, aşa că voi fi dezlegat de cuvântul dat şi nu voi fi silit să-i redau libertatea.

— Eşti tu sigur pe ce spui?

— Da.

— Care e condiţia?

— Să-mi spună adevărul.

— În ce privinţă?

— Pentru ce s-a hotărât atacul asupra haciendei din Arroyo. O să-mi îndruge cine ştie ce minciună pe care eu n-o s-o cred. De altminteri, nu e timpul să vorbim acum despre asta. E de-ajuns că ştiu ce am de făcut. Fratele meu Winnetou a înţeles cu mintea lui ageră gândul meu şi eu am priceput că planul lui e cel mai nimerit. Să nu mai pierdem vremea şi să căutăm să-l şi înfăptuim. A trecut de miezul nopţii şi yumaşii trebuie să fie în mâinile noastre încă înainte de-a se lumina de ziuă.

— Am auzit ce-aţi vorbit şi fiindcă aşa e voia voastră, fie! Winnetou şi Old Shatterhand ştiu ei întotdeauna ce vorbesc, de aceea nu mă împotrivesc, măcar că nu prea pricep ce vor. *Howgh!*

Howgh e cuvântul de încheiere când s-a hotărât ceva.

Se începură pregătirile. Cinci oameni trebuiau să rămână pe loc ca să-i păzească pe prizonieri. Li se dădu porunca să-i ucidă îndată dacă vor căuta să fugă. Alţi şaizeci să se strecoare în spatele lagărului duşman şi să se ascundă în desiş, iar ceilalţi să iasă la câmp ca să facă astfel cerc în jurul lagărului şi să nu lase pe nimeni să treacă. În pădure să ia Winnetou comanda, pe când la câmp Bivolul-puternic să-i ţină pe oameni sub ordinele lui. Restul mă privea pe mine. S-ar părea că nu aveam mult de făcut, totuşi nu era aşa. Cea mai mică greşeală sau nebăgare de seamă ne-ai fi zădărnicit planul.

Se cerea ca Winnetou cu oamenii săi să se strecoare nesimţiţi până la lagăr. Înainte de-a pleca, îmi zise:

— Să vină fratele meu cu mine; un altul poate că m-ar stingheri şi aş fi silit să-i ucid pe paznici.

Era o jucărie să-i biruim pe cei doi paznici, trebuia însă să fim foarte prudenţi, căci cel mai mic zgomot ne putea da de gol.

O luarăm pe marginea pădurii până la cotul ei, pe urmă intrarăm pe sub copaci. Ajunserăm repede la lagărul yumaşilor. Winnetou mergea înainte. Din când în când lăsa, la mică distanţă unul de altul, câte un om. Făcură astfel un semicerc, fiecare având ordin să nu se mişte din loc şi să supravegheze cu băgare de seamă lagărul.

Celelalte instrucţiuni li se dăduseră mai dinainte. Rămăsei numai eu şi Winnetou. Ne aruncarăm ochii la lagăr. Unde ne aflam noi nu era lumină, căci razele lunii nu ajungeau până acolo, noi însă îi puteam vedea desluşit pe yumaşi. Unii din ei se aruncaseră la pământ obosiţi. Îndată ce descălecaseră, cei mai mulţi dormeau înşiraţi unul lângă altul cu armele între ei. La dreapta păşteau caii şi doi yumaşi se plimbau printre ei ca să nu-i lase să se îndepărteze prea mult de lagăr.

— Să nu-i omorâm, îmi şopti Winnetou. Tu unul, eu pe celălalt.

Vru să urmeze, dar eu îl întrerupsei.

— A băgat de seamă Winnetou că santinelele se schimbă din ceas în ceas?

— Da.

— Atunci să mai aşteptăm fiindcă nu putem şti când vine schimbul.

— Old Shatterhand are dreptate. De-abia după ce va fi cercul complet să ne apucăm de treabă. Să se ducă fratele meu la Bivolul-puternic şi să-i spună să vină şi el cu oamenii săi.

— Bine. Eu o să-l însoţesc. Deoarece ştiu unde se află capetele semicercului, o să-i spun unde să-l împreuneze.

— Vii pe urmă îndărăt?

— Da. Unde să te găsesc?

— Tot aici. O să te aştept.

În drum trecui pe lângă oamenii aduşi de noi şi-i văzui pe toţi la posturile lor. Prin partea aceasta le-ar fi fost imposibil yumaşilor să fugă.

Când ajunsei la căpetenia mimbrenjilor, îi spusei că a sosit momentul să plece. Oamenii îşi luară caii de căpăstru şi porniră unul după altul; eu şi Bivolul-puternic mergeam în fruntea lor. Procedarăm şi la câmp ca şi în pădure, lăsând câte un om din distanţă în distanţă ca să întregim cercul. Caii îi luaserăm cu noi ca să putem să-i urmărim pe yumaşii care ar fi încercat să scape cu fuga.

Cercul fu întregit. Yumaşii şi caii lor se aflau în mijloc. Acum rămânea să scoatem caii lor afară din cerc.

Mă întorsei târându-mă pe brânci la locul unde îl lăsasem pe Winnetou. Mă zări şi-mi ieşi înainte tot pe brânci.

— Paznicii s-au schimbat acum câteva momente, îmi şopti el.

— Atunci să începem. Unde să-i ducem pe aceştia doi?

— În pădure la ai noştri şi să-i lăsăm în grija lor.

— N-aş prea vrea. Oamenii trebuie să fie cu ochii în patru la ce se petrece înaintea lor şi n-au timp să supravegheze prizonierii. O să-i duc mai bine la căpetenia lor. Aici s-ar putea să ne dea de gol prin vreun strigăt de alarmă.

— Fratele meu alb are dreptate. El să ia pe cel care aduce roibul cu dânsul.

Unul din cai o cam luase razna şi paznicul se dusese după el să-l întoarcă lângă ceilalţi.

Mă târâi cu burta lipită de pământ până în apropierea lui. Omul se oprise în loc şi se uita la cer. Ce gânduri îi vor fi trecut atunci prin minte — astronomice sau poetice — nu ştiu, ştiu însă că i-au fost fatale.

Încet şi cu băgare de seamă mă strecurai până lângă el, îl apucai cu stânga de beregată şi-i dădui cu dreapta un pumn în tâmplă; omul căzu grămadă la pământ. Mă uitai după

celălalt dar nu-l văzui. Winnetou îl doborâse fără să prindă de veste.

Îi târârăm până la primul post al mimbrenjilor şi spuserăm santinelei să-i înjunghie imediat, dacă vor încerca să ţipe.

Acum era vorba să îndepărtăm caii. Nu era greu fiindcă păscuseră toată iarba din jur şi le era dor de alta proaspătă.

Târându-ne tot pe brânci, reuşirăm să gonim doi din cai dincolo de posturile noastre, unde era iarbă din belşug. Când văzură ceilalţi, se luară după ei. Văzând apoi că nu-i mână nimeni îndărăt, se îndepărtară din ce în ce mai mult, până ce ajunseră la locul unde erau legaţi ai noştri.

Aşadar unul din planurile noastre reuşise. Apaşul se întoarse la postul lui. Acum când caii nu le mai erau la îndemână şi cercul era complet în jurul lor, yumaşii n-aveau decât să se trezească. Ai noştri erau gata să înceapă lupta dacă ar fi fost nevoie. Eu aveam însărcinarea să-i duc pe cei doi yumaşi la căpetenia lor. Fuseseră numai ameţiţi şi acum îşi veneau în fire. Paznicii lor erau oameni voinici dar nu reuşiseră să-i lege ci stăteau cu cuţitele îndreptate spre ei ca să-i facă să tacă. Le ajutai să le lege mâinile la spate. Îi ameninţai cu moartea dacă vor crâcni. Teama de revolverul meu îi făcu să se supună.

Pornirăm în semicercul făcut de posturile noastre şi ajunserăm la locul unde cinci din oamenii noştri îl păzeau pe Gură-mare. Mult trebuie să se fi necăjit el când văzu că am mai prins încă doi dintr-ai lui, dar nu zise nimic. Vroiam acum să-i arăt că yumaşii erau toţi împresuraţi şi nu mai aveau posibilitatea să fugă. Îi dezlegai picioarele ca să poată umbla, dar îi strânsei şi mai bine mâinile, apucai apoi un capăt al lasoului şi îl înnodai de cingătoarea mea.

— Gură-mare trebuie să fie dornic să se întoarcă în lagărul lui, îi zisei eu. Să vină cu mine ca să-l duc acolo.

— Îmi aruncă o privire de bucurie, crezând că pun în aplicare preceptele creştine despre care îmi pomenise; îşi

aduse aminte de dispoziţiile luate de noi şi răspunse încruntând sprâncenele:

— Unde vrei să mă târăşti? La lagărul nostru în nici un caz.

— Nu tocmai, ci aproape de el. Sper însă că până la prânz să fii iar printre ai tăi.

— Pentru ce nu acum?

— Fiindcă războinicii tăi m-ar întâmpina cu gloanţe şi n-am poftă să-mi găurească pielea.

— N-au s-o facă. Dimpotrivă, au să-ţi fie recunoscători că m-ai scăpat.

— Tocmai de aceea vreau s-aştept până ce-o fi lumină. Prin întuneric sufletul meu nu poate vedea bucuria de pe chipurile lor.

— Sufletul tău e mai întunecat ca noaptea fără lună. Cuvintele tale sunt prietenoase, dar ascund vicleşugul pe care nu-l pot pricepe încă.

— De ce mă învinuieşti de vicleşug? Hai cu mine şi o să vezi ceea ce vreau să-ţi arăt. În situaţia în care se afla n-avea încotro, trebuia să mă urmeze de bunăvoie, ştia că altminteri îl duceam cu sila. Şi-apoi îl mâna şi curiozitatea.

Îl dusei până la primul post de la marginea pădurii, pe urmă încet-încet la cel din urmă şi când îl vârâi adânc în codru îi zisei cu glas ameninţător:

— Ascultă-ncoa' la ce o să-ţi spun. Să nu scoţi un cuvânt până ce nu-ţi voi îngădui eu. La cel dintâi ţipăt îţi înfig cuţitul în inimă. Uite, pipăie vârful să vezi cât e de ascuţit.

Scosei pumnalul de la brâu şi i-l apăsai pe piept până la piele.

Se sperie şi zise cu glas şoptit:

— Nu-l mai apăsa, o să tac, n-o să scot nici o vorbă.

— Sper, altminteri m-aş vedea silit să-mi pun în aplicare ameninţarea. Hai acum şi ia bine seama la ce o să vezi şi o s-auzi.

Zării prima santinelă întinsă la pământ. Merserăm la a doua. Fiind întuneric sub copaci şi temându-mă să nu mă ia drept un duşman îi zisei încet când ne aflarăm la câţiva paşi:

— Eu sunt, Old Shatterhand. S-a întâmplat ceva în lipsa mea?

— Nu. Dorm toţi.

Trecui astfel cu Gură-mare de la un post la altul schimbând cu fiecare un cuvânt, aşa că yumaşul înţelese în ce chip fuseseră împresuraţi oamenii săi. La celălalt capăt al pădurii, unde se continua lanţul de posturi, dădurăm de căpetenia apaşilor. Când îl văzu pe yumaş îmi pricepu intenţia şi zise:

— Ai venit să te încredinţezi că nu ne poate scăpa nici unul din câinii de yumaşi? Câinii sunt mai deştepţi, fiindcă ştiu să stea de pază, dar yumaşii dorm ca nişte vite. E o ruşine să fii căpetenia unor astfel de nevolnici. Au să se îngrozească de ceea ce-i aşteaptă când se vor trezi, căci, dacă nu se predă, o să-i ucidem până la unul.

Băgai de seamă că Gură-mare ar fi vrut să spună ceva, o rugăminte poate, dar se stăpâni de frica mea.

Ieşirăm din pădure afară pe câmpie şi merserăm din post în post până ce înconjurarăm tot cercul.

— Pentru ce-l târăşte Old Shatterhand pe câinele de yumaş după el? mă întrebă Bivolul-puternic. Vrea să-i dea prilejul să fugă? Lasă-l sub paza mimbrenjilor lângă ceilalţi prizonieri.

Tu n-ai decât doi ochi şi două mâini, pe când ei cinci, au zece.

— Ochii mei sunt mai ageri decât toţi zece ai lor şi ştii tu bine că aceste două braţe ale mele au înfăptuit mai mult ca ale lor. De ce te mânii? Nu spuneai tu singur adineauri că Old Shatterhand ştie totdeauna ce face?

— Dacă vii să te încredinţezi că suntem toţi la posturile noastre nu era trebuinţă să-l iei şi pe prizonier cu tine.

— Nu pentru asta am venit, ci pentru altceva. Crezi tu că va reuşi vreunul din yumaşi să treacă prin posturile noastre?

— Pentru ce întrebi, când ştii tot atât de bine că n-au cum; la cea mai mică încercare de fugă ar fi împuşcaţi.

— Atât voiam să ştiu. Dacă s-ar întâmpla să te cuprindă mila, stăpâneşte-o! Cu cât gloanţele noastre vor secera mai mulţi din ei, cu atât vom avea mai puţin de ucis pe urmă.

— Milă! râse mimbrenjul batjocoritor. I-a fost milă câinelui de copiii mei? Dacă nu veneai tu să-i scapi, i-ar fi omorât pe toţi trei. Cum îţi vine să vorbeşti de milă! Cât timp va dăinui un mimbrenj pe pământ nu va exista milă pentru yumaşi.

Se întoarse, scuipă pe Gură-mare drept în faţă şi plecă. Ştiind impresia pe care o făcuseră cuvintele mimbrenjului asupra yumaşului găsii că a sosit momentul să-i îngădui să vorbească.

— Acum poţi vorbi, îi zisei eu. Ţi-ai dat seama că războinicii mimbrenjilor sunt în număr mai mare ca al yumaşilor. Ţi-am arătat ce poziţie au; toate armele lor sunt încărcate. Mulţi dintre ai tăi ar cădea la cea dintâi salvă, iar ceilalţi nu s-ar putea salva decât predându-se.

— Au să fugă.

— Prin lanţul acesta de posturi? Nu crezi nici tu singur ce spui.

— Sunt încredinţat că aşa o să fie. Când se vor ivi pe neaşteptate în galopul cailor, poate că gloanţele voastre or să-i nimerească pe câţiva din ei, dar ceilalţi vor trece printre posturi şi vor scăpa.

— În galopul cailor? De unde să-i ia?

— De acolo, răspunse el arătând cu mâna spre locul unde se vedeau caii păscând.

— De acolo? Dar unde e lagărul vostru? Tu n-ai văzut în trecere că v-am îndepărtat prin vicleşug caii?

— Oh! exclamă el înspăimântat.

— Uită-te şi vezi că între ei şi războinicii voştri e lanţul de posturi. Vezi deci că nu e nimic de făcut.

Rămase câtva timp cu ochii-n pământ, pe urmă ridică iar capul şi zise cu ciudă:

— Dacă mimbrenjii vor trage asupra yumaşilor, asta nu mai e luptă ci asasinat, căci războinicii noştri nu bănuiesc nimic.

— Dar tu? N-ai năvălit tu pe neaşteptate în satele mimbrenjilor şi le-ai nimicit ucigând şi prădând tot ce-ţi ieşea în cale? Nici ei nu bănuiau nimic. N-ai jefuit şi ars până în temelie conacul del Arroyo omorându-i pe toţi până la unul? Ştiau ei ce-i aşteaptă? Dacă acesta e obiceiul tău pentru ce n-ar fi şi al meu? Tăcu. Ce mi-ar fi putut răspunde? Ceea ce aţi făcut voi nu era numai jaf ci şi omor, urmai eu. Dacă noi v-am ucide pe toţi, încă n-ar fi asasinat, ci o pedeapsă binemeritată pentru crimele voastre. Ai ceva de spus?

Nu răspunse. Tăcui şi eu. Luna se ridicase sus pe cer şi revărsa o lumină argintie peste lagărul yumaşilor. De unde ne aflam noi le puteam desluşi bine trupurile întinse pe iarbă. Căpetenia lor arunca priviri furişe în jurul şi înaintea lui. Îşi frământa creierii să găsească un mijloc de scăpare pentru el şi oamenii lui. Eu îl lăsai în pace, ştiind că numai astfel îl puteam aduce unde vroiam. Deodată îl văzui înălţând capul.

— Oh! Acum! Acum! strigă el.

Urmării cu ochii privirile lui aţintite spre lagăr şi văzui un yumaş sculându-se de jos şi uitându-se în juru-i. Nu zări caii acolo unde-i ştia, ci niţel mai departe. Îi văzu şi pe-ai noştri. Deşi aceştia erau răzleţiţi şi formau un semicerc a cărui simetrie ar fi trebuit să-l mire, nu bănui nimic. Îi lua probabil drept ai yumaşilor, căci nu trezi pe nimeni ci se îndreptă spre grupul cel mare de cai. Îşi închipuia că acolo s-or fi aflând şi paznicii lor şi se ducea să le facă observaţii pentru neglijenta lor.

— E pierdut! Au să-l împuşte! murmură Gură-mare înspăimântat.

— Nu-ţi fie frică! căutai eu să-l liniştesc.

— Crezi că au să-l lase să treacă?

— Au să-l prindă şi pe el cum te-am prins eu pe tine.

— Nu o să se lase... O să se zbată... O să cheme în ajutor...

— N-o să aibă când. Ştii bine că Winnetou e pe aproape. Cum l-o vedea lângă el, îi pune mâna în gât. Ia te uită.

Aşa se şi întâmplă. Yumaşul mergea fără grijă când se pomeni pe la spate cu apaşul şi se rostogoliră amândoi în iarbă. În curând însă îl văzurăm pe Winnetou ridicându-se de jos; îl biruise pe yumaş şi acum dispăru cu el printre copaci.

— L-a... l-a biruit... scrâşni căpetenia yumaşilor.

— Ba încă pe tăcute, de nu l-a simţit nimeni! Râsei eu pe-nfundate. Vezi şi tu felul cum lucrăm. Totuşi, aş fi fost mai mulţumit ca s-aibă omul timp să facă gălăgie.

— De ce?

— Fiindcă ar fi grăbit deznodământul. Da ce atâta tărăgăneală! O să dau îndată semnalul de atac.

Dusei două degete la gură ca şi când aş fi vrut să scot un fluierat; îl auzii atunci pe Gură-mare rugându-se cu glas şuierat:

— Stai! Nu încă... mai aşteaptă.

— N-ar avea nici un rost. Soarta voastră e pecetluită.

— Poate că nu... Mi-ai spus tu singur că...

— Nu-mi aduc aminte să-ţi fi spus ceva, îi curmai eu vorba dinadins, ca să-l înspăimânt şi mai rău.

— Nu, nu, nu se poate să fi uitat...

— Şi ce zici că ţi-am spus?

— Să-ţi spun adevărul.

— Adevărul? Aha! Dar dacă n-o să vrei să faci ce-ţi voi cere eu tot degeaba.

— Ce-mi ceri să fac?

— Să porunceşti războinicilor tăi să depună armele.

Lăsă capul în pământ ruşinat.

— Ţi s-a spus de la obraz că până la ziuă o să te supui, urmai eu ca să-l ruşinez şi mai mult, dar ai râs de noi. Nici nu s-a luminat încă de ziuă şi văd că te-ai şi răzgândit. De aceea nu pot să mă încred în cuvintele tale. Mă tem că e vreo şiretenie de-a ta la mijloc, de aceea o să dau îndată semnalul ca să înceapă lupta.

— Mai stai... mai stai şi-ascultă ce am să-ţi spun.

— Bine, spune, dar repede, n-am vreme de pierdut.

— E adevărat că există o posibilitate să mi se cruţe războinicii şi după ce vor depune armele să li se redea libertatea?

— Poate, nu zic ba.

— Şi că n-o să-mi faceţi nici mie nimic?

— Ei vezi, asta-i mai greu. Vina ta e mai mare ca a lor. Nelegiuirile tale sunt atât de grave, încât se cere un motiv foarte puternic ca să te pot salva. Bivolul-puternic n-o să vrea cu nici un preţ să te ierte. Nici nu trebuie să te adresezi lui, fiindcă ar fi degeaba.

— Dar ţie şi lui Winnetou?

— De, ştiu eu... Poate...

— Poate şi iar poate! Spune da sau nu, nu mă mai chinui. Dacă zici tu „poate”, înseamnă că există o posibilitate.

— Aşa e. Ascultă: vreau să ştiu adevărul! Cum te-ai pus în legătură cu cei doi albi, Melton şi Weller, pentru ce te-au îndemnat să jefuieşti conacul şi ce intenţii au cu emigranţii? Eşti gata să-mi răspunzi?

— Şi tu să mă salvezi?

— Dacă pot, da.

— Atunci o să-ţi spun.

— Bine. Îţi voi pune întrebările la rând, iar tu...

— Nu, nu acum, mă întrerupse el. Nu e timp pentru aşa ceva. O să se trezească iar vreunul din războinicii mei, va începe să strige şi-l împuşcă mimbrenjii numaidecât.

— Asta aşa e.

— Şi când or vedea mimbrenjii curgând sânge, n-o să-i mai poţi potoli.

— Sunt şi eu încredinţat că aşa o să se întâmple, răspunsei eu foarte calm.

— Aleargă... grăbeşte-te... împiedică o vărsare de sânge, pe urmă o să-ţi spun tot... tot... îţi jur...

— Nu mă încred în jurământul tău decât dacă îl pecetluieşti cu pipa păcii.

— Nu e vreme acum. Pipa păcii o putem fuma mai târziu.

— Foarte bine, numai că vezi tu, n-am încredere în tine. Gândeşte-te ce greu o să-mi fie să te scap când s-o împotrivi Bivolul-puternic cu tot dinadinsul.

— Nici nu trebuie să afle... O să ne tai peste noapte legăturile.

— Hm! Aş face-o poate şi pe asta, fiindcă mi-e groază când mă gândesc la moartea care vă aşteaptă la stâlpul de tortură.

— Atunci grăbeşte-te... nu mă mai lăsa s-aştept, mă zori el.

— Nu, nu, trebuie mai întâi să ştiu ceva hotărât, răspunsei eu cu nepăsare. Îmi ceri să vă eliberez într-ascuns, făgăduindu-mi în schimb să vă predaţi de bunăvoie, nu-i aşa?

— Da, da!

— Şi o să-mi spui ce e cu cei doi albi şi scopul pe care-l urmăresc?

— Jur. Trebuie însă să te ţii şi tu de cuvânt. O să ne scapi într-adevăr?

— Da.

— Aşadar suntem înţeleşi. Vezi acum să nu-mi omoare mimbrenjii oamenii.

— Bine, o fac şi pe asta, numai să nu cauţi pe urmă să mă tragi pe sfoară.

— Sufletul meu e curat de orice gând ascuns. Scapă-ne mai repede!

— Hai acum să-i spui lui Winnetou şi căpeteniei mimbrenjilor că vei trimite ordin războinicilor tăi să se predea.

— Să trimit? Dacă nu mă duc eu e degeaba, n-au să asculte de altcineva.

— Tu? Nu pot să îngădui...

— Trebuie, dacă vrei cu adevărat să ne scapi.

— Trebuie? Bagă la cap o dată pentru totdeauna că Old Shatterhand nu ştie ce e aia trebuie. Ţi-am făgăduit să-ţi tai în ascuns legăturile, dar n-am spus că o să te las acum să te duci la războinicii tăi.

— Atunci nu ne poţi salva, fiindcă oamenii mei n-ascultă decât de mine.

— Dacă e aşa, n-am ce-ţi face. Vina e numai a ta. Să fi ştiut să le insufli războinicilor tăi mai multă stimă şi respect ca să nu nesocotească un ordin venit de la tine.

Probabil că stăruinţa lui ca să-l las să se ducă la oamenii săi îşi avea rostul ei. Văzând că nu-i reuşeşte, zise:

— Cum crezi tu că au să se încreadă ei în vorba unui mimbrenjo?

— Nu eşti tu singurul prizonier dintre oamenii tăi. Acela care a fost prins odată cu tine a văzut şi el ce-ai văzut tu, de asemenea şi paznicii pe care i-aţi avut la cai. Ştiţi cu toţii foarte bine că yumaşii voştri sunt pierduţi dacă ne silesc să punem mâna pe armă. Trimite pe aceştia trei să transmită ordinul tău şi fii sigur că au să-l execute. Dacă nu, eu mi-am făcut datoria şi n-am nici o vină de măcelul care va urma.

— Bine, fie! Du-mă la prizonieri.

— Mai aşteaptă niţel.

Mă îndreptai cu el la postul cel mai apropiat şi-i spusei să-i înştiinţeze pe Winnetou şi Bivolul-puternic că Gură-mare s-a hotărât să dea ordin oamenilor săi să depună armele. De acolo îl dusei pe şeful yumaşilor la locul unde se aflau ceilalţi

trei prizonieri. Îl silii să le spună în faţa mea ce avea de transmis în lagăr şi motivele care l-au îndemnat să ia o astfel de hotărâre. În timp ce vorbea, eu nu-l slăbeam din ochi, ca să nu le facă vreun semn. Încet, atât de încet încât nici paznicii noştri nu-l puteau auzi, le comunică făgăduiala mea că dacă se supun voi împiedica orice vărsare de sânge şi că-i voi elibera mai târziu pe ascuns. La sfârşit întări aceste cuvinte cu glas mai ridicat:

— Şi voi ştiţi cu toţii că Old Shatterhand se ţine întotdeauna de cuvânt.

— Mă voi ţine şi de data asta şi voi împlini tot ce-am făgăduit, răspunsei eu.

Îi dezlegarăm pe cei trei prizonieri, lăsându-le numai picioarele libere, pe când mâinile erau strânse bine la spate în curele şi ne îndreptarăm, urmaţi de ei şi paznici, spre locul unde se afla Winnetou şi căpetenia mimbrenjilor. Bivolul-puternic nu putea crede vestea pe care i-o comunicasem prin trimisul nostru. Îmi ieşi înainte când mă zări şi întrebă cu îndoială:

— E adevărat că acest câine de yumaş vrea să ne predea războinicii lui dezarmaţi?

— Da.

— Atunci ori că ai făcut tu o minune, ori e o înşelătorie la mijloc pe care nu o pricep. Să ia bine seama Old Shatterhand la ce face!

Winnetou îi curmă însă vorba cu glasul lui potolit şi convingător:

— Nu există nimeni pe lume care să-l poată înşela pe Old Shatterhand. Gură-mare rămâne, bineînţeles, la noi. Ceilalţi trei prizonieri se întorc în lagăr?

— Da, răspunsei eu.

— Ştiu ei ce-au de făcut când vor ajunge acolo?

— Numai două lucruri mai am să le spun.

— Ce anume? întrebă repede Gură-mare bănuind că poate fi o condiţie pe care nu o va putea împlini.

— Ceva foarte simplu, despre care n-am vorbit până acum fiindcă mi se părea de la sine înţeles. Păreai adineauri atât de grăbit încât nu mă îndoiesc că vei porunci războinicilor tăi să nu se codească şi să se supună imediat, nu-i aşa?

— Ce răgaz le dai?

— La drept vorbind nici unul. Cine cere răgaz înseamnă că nu vrea să se supună. N-am defel intenţia să stau aci până ce le va veni chef oamenilor tăi să-mi răspundă dacă sunt hotărâţi s-asculte de poruncile tale. Le dau timp de gândire o jumătate de oră.

— Dă-le un ceas!

— Nu. Atât cât am spus. E şi-aşa mult prea mult. Dacă după ce va trece jumătatea de ceas yumaşii nu răspund, îi vom întreba cu gloanţele noastre. Aşa am hotărât şi-aşa rămâne. Te învoieşti sau nu?

— Trebuie. Dar parcă spuneai că mai e încă o condiţie.

— Privitor la predarea armelor. Îndată ce oamenii tăi se hotărăsc să-ţi dea ascultare, îi voi pune pe ai noştri să facă un cerc în apropierea lagărului vostru. Yumaşii vor veni unul câte unul — ai înţeles ce spun? —să-şi predea armele şi pe urmă se vor întoarce iar în lagăr. E o măsură de prevedere pe care nu trebuie să mi-o iei în nume de rău.

— Bine.

— Şi mai e ceva: îţi declar categoric că orice yumaş la care se va găsi o armă sau un obiect care-i poate servi ca atare, va fi împuşcat pe loc ca trădător.

— Aspră pedeapsă, prea aspră... Cum rămâne însă cu caii şi celelalte lucruri ale oamenilor mei?

— Caii sunt ai noştri; consideraţi-i pradă de război; dacă eliberăm pe urmă pe vreunul din voi, rămâne la bunul nostru plac să-i dăruim un cal sau nu. Gloanţele, praful de puşcă şi orice alte muniţii, aparţinând armelor, sunt ale noastre, restul

vi-l lăsăm. Tot ce-aţi prădat la hacienda del Arroyo va fi restituit proprietarului. Mai ai de pus vreo întrebare?

— Nu.

— Trimişii pot să plece. Tu şezi jos şi nu te mişca până nu-ţi va da voie unul din noi trei: Winnetou, eu sau căpetenia mimbrenjilor.

Yumaşii plecară într-o dispoziţie lesne de înţeles. Gură-mare se ghemui pe jos şi la un semn de-al meu doi oameni de-ai noştri se aşezară lângă el neslăbindu-l din ochi.

Eu mă uitam mereu la ceas, hotărât că dacă nu voi avea răspunsul într-o jumătate de oră, să dau ordin să se tragă câteva gloanţe în vânt, apoi să pornească împuşcăturile în mod serios.

Îi văzurăm pe cei trei yumaşi intrând în lagăr şi trezindu-i pe tovarăşii lor. Urmă o mică învălmăşeală, pe urmă se auziră răcnete de furie şi indignare. Trimişii îşi împliniseră solia; efectul fusese după cum era de aşteptat. Dacă yumaşii se potoleau, însemna că rezultatul era cel dorit de noi. Eu cu Winnetou şi Bivolul-puternic ne îndepărtasem niţel de Gură-mare ca să n-audă el ce vorbim. Când auzirăm urletele din lagăr căpetenia mimbrenjilor zise:

— Au să dea năvală peste noi. I-auziţi-i cum zbiară. Dar las' că ştim noi cum să-i primim.

— Au să se potolească ei, fiţi pe pace! După ce vor afla că sunt împresuraţi din toate părţile, o să le vină mintea la cap.

— Nu prea cred. Old Shatterhand să nu uite...

— Ce să nu uit? îi curmai eu vorba.

— Că yumaşii se ştiau până acum în siguranţă. Adormiseră cu gândul că îndată ce se va lumina de ziuă au să tabere peste noi şi au să ne omoare pe toţi. Acum, buimaci de somn cum sunt, nu-şi dau bine seama ce fac. Cum vor afla că sunt împresuraţi şi că li se cere să se predea, vor pune mâna pe arme ca să ne atace.

— Au să se dezmeticească repede, n-avea grijă, fiindcă vestea pe care le-o duc trimişii lor o să-i liniştească numaidecât şi o să le dea speranţe.

— Nu le rămâne nici o speranţă, trebuie să moară, toţi... toţi... Ori nu cumva le-ai dat nădejde că au să fie liberi?

— Da.

— Şi căpeteniei lor?

— Mai ales lui.

— Eşti nebun! Eu n-o să mă învoiesc niciodată!

— Nici nu e nevoie.

— Cum adică? Numai tu porunceşti? Eu şi Winnetou ce suntem?

Violent cum era, îi sărise iar ţandăra. Eu însă îi răspunsei foarte liniştit:

— Ai dreptate, dar vezi că am făgăduit de astă dată să n-ascult de vorba voastră. Ba am făgăduit încă şi mai mult.

— Ce mai mult?

— Să le tai legăturile lui Gură-mare şi oamenilor săi într-ascuns şi să-i las liberi.

— Ai făgăduit tu asta?! se răsti el înfuriat la mine. Cum ai îndrăznit... fără învoirea noastră...

Nu putu urma, căci Winnetou îl apucă de braţ şi-l strânse cu atâta putere, încât de durere uită ce mai avea de spus.

— De ce zbiară fratele meu, parcă ar fi o babă pe care o dor măselele? Vrea ca Gură-mare să audă ce vorbim? Nu ştie el că Old Shatterhand nu spune niciodată vorbe fără rost şi nechibzuite? Dacă a făgăduit ceva folositor, a făcut-o fiindcă ştie că se poate ţine de făgăduială. Dacă e ceva dăunător, ştie iar că nu trebuie să se tină de ce-a făgăduit.

— Da, dar Old Shatterhand nu-şi calcă niciodată cuvântul.

— Aşa e, numai în cazul când condiţiile pe care le-a pus sunt îndeplinite.

— Aha! Condiţii... murmură căpetenia cu ciudă. Păstrează-ţi condiţiile pentru tine, eu n-am trebuinţă de ele, se răsti el la mine şi se duse să se aşeze jos în iarbă niţel mai la o parte.

Winnetou zâmbi, dar tăcu. Mă simţii dator să-i împărtăşesc şi lui scopul meu.

— Am făgăduit yumaşului să-i las liberi fiindcă... începui eu.

— Aş! exclamă el tăindu-mi vorba. Old Shatterhand ştie ce face, nu e nevoie să se justifice faţă de mine. Bănuiesc că vrea să-l păcălească pe yumaş, fiindcă acesta are de gând să-l tragă pe sfoară. Bivolul-puternic e un războinic viteaz, dar ochiul lui nu e destul de ager, iar mintea lui nu merge mai departe decât vârful nasului. Iute la mânie, dar îi trece repede. Are însă inimă bună; o să-i ceară iertare lui Old Shatterhand pentru vorbele lui nesocotite de adineauri.

Când vorbea Winnetou, îţi trecea orice supărare. Supravegheam cu atenţie lagărul; yumaşii se potoliseră şi se sfătuiau acum între ei. Se uitau când la dreapta, când la stânga, ca să vadă dacă sunt într-adevăr încercuiţi de ai noştri. Nu trecu jumătatea de oră şi unul din trimişi veni să ne spună:

— Trei din bătrânii războinicilor yumaşi vor să vorbească îndată cu Old Shatterhand, Winnetou şi Bivolul-puternic. Pot să vină?

— Da, dar neînarmaţi.

— Dacă nu cad la învoială şi preferă să intre în luptă, le îngăduiţi să se întoarcă în lagăr?

— Solii sunt liberi să plece când vor.

Omul alergă la lagăr şi peste puţin văzurăm pe cei trei venind. Se dezbrăcaseră aproape complet, ca să nu-i bănuim că au vreo armă asupra lor. Când află despre ce e vorba, Bivolul-puternic veni iar lângă noi.

Yumaşii trecură pe lângă căpetenia lor fără să-i arunce o privire, ceea ce se putea interpreta ca un gest de dispreţ.

Veneau acum ca împuterniciţi ai tribului lor şi nu exista pentru moment nici un şef pentru ei. Se opriră în faţa noastră, cel mai bătrân dintre toţi se înclină, pe urmă mi se adresă mie în cuvinte cuviincioase:

— Gură-mare, căpetenia yumaşilor, prizonierul vostru, ne-a poruncit să ne predăm. De când ţinem minte nu s-a mai întâmplat aşa ceva. Old Shatterhand a stabilit cu el condiţiile. Războinicii yumaşi s-au sfătuit între ei şi ne-au trimis pe noi să te întrebăm dacă porunca pe care ne-a dat-o căpetenia noastră nu se poate înlătura. Vrei tu şi cei doi vestiţi războinici, fraţii tăi, să ne îngăduiţi să-i vedem şi noi pe războinicii voştri cum ne-au încercuit şi cum sunt înarmaţi?

— Nici un comandant nu poate îngădui ceea ce-mi cereţi voi, le-am răspuns eu. Şi-apoi a trecut răgazul pe care vi l-am dat şi aş avea dreptul să deschid focul. Totuşi iau în seamă motivele care v-au îndemnat să-mi puneţi o astfel de întrebare şi, fiindcă ştiu că nu există o salvare pentru voi, vă împlinesc dorinţa. Winnetou, marea căpetenie a apaşilor, o să vă ia sub ocrotirea lui, ca să nu vi se întâmple ceva pe drum. Întoarceţi-vă acum la ai voştri şi peste cel mult un sfert de ceas veniţi să-mi spuneţi ce-aţi hotărât. E ultimul răgaz pe care vi-l mai dau.

Plecară însoţiţi de Winnetou şi ocoliră tot cercul; când se întoarseră se lumina de ziuă. Pe chipul lor nu se vedea nimic din ce se petrecea în sufletul lor: era lupta între mândrie şi necesitate. Rămaseră câteva momente cu ochii în pământ, pe urmă cel care vorbise întâi zise:

— Old Shatterhand a fost în puterea noastră şi totuşi nu i s-a întâmplat nimic. Pentru ce vrea el acum să ne pedepsească cu atâta asprime?

— Că nu mi s-a întâmplat nimic, a fost pentru că vroiaţi să mă chinuiţi şi mai mult. La ce atâta vorbărie? Să-mi spună războinicii yumaşi ce-au hotărât.

— Am înţeles că Gură-mare, căpetenia noastră, nu putea să hotărască decât ceea ce a hotărât. Ţevile puştilor voastre sunt toate îndreptate spre noi, iar caii noştri, care ne puteau duce cu iuţeala fulgerului, ni i-aţi luat pe când dormeam.

— Aşadar vă predaţi?

— Suntem prizonierii tăi.

Cuvântul, „tăi” îl spuse mai apăsat, dându-mi astfel să înţeleg că vor să fie prizonierii mei, fiindcă le făgăduisem să le redau libertatea.

— Bine. Duceţi-vă acum şi predaţi-ne armele, dar unul câte unul.

— Lasă-ne cel puţin talismanul.

— Marele Spirit a vrut ca să cădeţi în mâinile noastre, ceea ce înseamnă că şi-a întors faţa de la voi şi talismanele voastre nu mai au nici o valoare. Totuşi, nu vreau să vă umilesc şi să vă jignesc prea mult. Păstraţi-vă pipele şi talismanele.

Era şi asta o mângâiere pentru sufletele lor deprimate. Dacă pierderea din întâmplare a talismanului e o ruşine pentru indian, cu atât mai mult când e silit să-l predea de bunăvoie învingătorului.

După ce făcură vreo câţiva paşi, yumaşul întoarse capul şi citii în ochii lui că vrea să-mi spună ceva. Mă luai după el.

— Să mă ierte Old Shatterhand, începu el, că vorbesc iar, dar nu vroiam s-audă celelalte căpetenii ce am de spus.

— Bine, vorbeşte, dar pe scurt.

— E adevărat că Old Shatterhand a făgăduit să ne lase pe urmă liberi?

— Da, dacă, bineînţeles, căpetenia voastră o să se ţină de făgăduială.

— Ce făgăduială?

— Nu mi-e îngăduit să v-o spun.

— Dar dacă nu?

— Atunci n-o să mă ţin nici eu.

— Atunci o să-i spunem că trebuie să-şi împlinească făgăduiala. *Howgh!*

Dădu să plece, se răzgândi însă şi mă întrebă iar:

— Unde o să ne duceţi?

— N-am hotărât încă.

— La ce chinuri o să ne puneţi în drum?

— La nici unele, fiindcă nici eu n-am dus lipsă de mâncare şi băutură la voi.

— O să ne lăsaţi să mergem liberi călări, ori pe jos sub paza voastră?

— Liberi nu, numai la vremea mesei o să vi se dezlege mâinile, cum aţi făcut şi voi eu mine. Vezi deci că orice faptă se răsplăteşte sau se pedepseşte după cum merită. Acum destul. Duceţi-vă şi spuneţi yumaşilor voştri ce-am hotărât şi să isprăvim odată.

În timp ce bătrânii se întorceau în lagărul lor, treizeci de mimbrenji făcură un cerc în mijlocul căruia urma să se depună armele. Se aşezară bine înarmaţi la cincizeci de paşi de lagăr şi cel dintâi care veni fu bătrânul cu care vorbisem eu. Chemai încă vreo câţiva de-ai noştri să-i cerceteze buzunarele ca să meargă lucrurile mai repede. Tot aşa procedarăm şi cu ceilalţi. După ce li se luau armele şi tot ce era în legătură cu ele, erau legaţi şi aşezaţi la rând în iarbă. Yumaşii aveau toţi lasouri la ei.

Însărcinarea pe care mi-o luasem eu era însă cu mult mai grea. Nu era uşor să deosebeşti lucrurile luate de la conac de cele ale yumaşilor, cu atât mai mult cu cât unele din ele, pe care eu le credeam furate de la conac, reprezentau talismanele lor şi eu le făgăduisem să nu li le iau. Bivolul-puternic, care n-avea vreo însărcinare specială, alerga de la unul la altul stăruind să fim cât mai severi cu yumaşii, pe care îi ura de moarte.

Trecu mai toată dimineaţa până să isprăvim cu preluarea armelor şi a muniţiilor. Yumaşii zăceau legaţi la pământ ca

nişte saci cu cartofi. Grămada mare de arme rămânea să fie împărţită după-amiază mimbrenjilor. Lucrurile jefuite de la conac, destul de multe, fură lăsate în paza unui mimbrenj.

De-abia după ce am pus totul în ordine ne gândirăm să îmbucăm ceva pe ziua de azi. Provizii aveam din belşug. Fiindcă nu dormisem defel peste noapte, hotărârăm să ne odihnim până spre seară, pe urmă să pornim la drum. Trebuia să ne întoarcem la locul unde-i lăsasem pe ceilalţi yumaşi cu răniţii şi vitele luate de la conac, pentru ca să le ducem îndărăt moşierului.

Împărţirea armelor merse mai greu. Fiecare mimbrenj căuta să ia ce era mai bun, adică o puşcă, fiindcă arc şi săgeţi nu vroia nimeni. Se luau de multe ori la ceartă şi trebuia să intervin cu o vorbă aspră.

Posturile îşi părăsiră locul şi puserăm câte zece oameni de pază la grupul de prizonieri, schimbându-i la fiecare oră, lăsându-i să se odihnească pe urmă în vederea lungului drum pe care-l aveam înaintea noastră.

Eu avusesem schimbul întâi şi după mine Winnetou. Când veni căpetenia mimbrenjilor să mă scoale, mă simţeam parcă şi mai obosit decât înainte. Mă sculai buimac de somn şi începui să mă plimb ca să mă dezmeticesc. Cele zece santinele ale noastre patrulau fără răgaz de colo până colo neslăbindu-i din ochi pe prizonieri. Căpetenia yumaşilor era ceva mai departe de ceilalţi; stătea nemişcat şi părea că doarme. Când trecui însă a doua oară pe lângă el deschise ochii şi mă strigă pe nume. Mă apropiai de el şi-l întrebai ce vrea.

— Ce vreau? mă întrebă mirat. Ştie foarte bine Old Shatterhand ce: libertatea.

— Te cred, tot asta vroiam şi eu când eram prizonierul tău.

— Ţi-ai şi recăpătat-o. Eu când o voi avea pe a mea? Astăzi, nu-i aşa?

— Astăzi? Pesemne dormi şi vorbeşti în vis, am răspuns eu.

— Nu dorm şi ştiu ce spun. Numai zece oameni ne păzesc. Te poate împiedica pe tine cineva să mă dezlegi? Cum mă voi vedea liber încalec şi o iau în galop peste câmp; până să prindă ceilalţi de veste eu am şi pierit din ochii lor.

Pe altul cererea lui l-ar fi indignat, mie însă mi se păru atât de caraghioasă încât începui să râd în hohote.

— Ce râzi? Crezi că glumesc? izbucni el înfuriat.

— Sigur că da. Vrei să-ţi înlesnesc fuga acuma, în amiaza mare, în văzul tuturor?

— Ei şi! N-o să îndrăznească nimeni să-ţi ceară socoteală. Mi-ai făgăduit doar...

— Ţi-am făgăduit să vă redau libertatea, ţie şi oamenilor tăi. Nu vei pleca decât odată cu ei.

— Grăbeşte atunci prilejul. Eşti dator să te ţii de făgăduială.

— Bine, bine, dar cu a ta cum rămâne?

— O voi împlini după ce ne vei da drumul.

— Zău? Deştept mai eşti! Nu vei fi liber decât după ce-mi vei da răspuns la întrebările pe care ţi le-am pus azi-noapte.

— Şi eu nu-ţi voi răspunde decât atunci când voi fi liber.

Deschisei gura să spun ceva râzând, dar devenii iar serios văzând pe Bivolul-puternic, pe care-l credeam adormit, sărind drept în picioare şi-l auzii zicându-mi:

— Are Old Shatterhand timp să-mi răspundă la o întrebare?

— Da.

— Atunci să vină după mine.

Mă duse ceva mai departe, unde nu puteam fi auziţi de nimeni, se opri şi mă privi cu ochi fulgerători.

— Old Shatterhand a stat de vorbă cu Gură-mare, începu el. Cuvintele nu le-am auzit dar bănuiesc eu care au fost.

— Atunci nu-nţeleg de ce n-ai stat la locul tău să-ţi vezi de somn.

— Cum aş putea eu să dorm când văd, aud şi simt trădarea în mijlocul nostru?

— Trădarea? N-ar vrea fratele meu să-mi spună şi mie cine e trădătorul?

— Tu! izbucni el de-abia stăpânindu-şi mânia.

— Eu trădător? Dacă Bivolul-puternic poate susţine că Old Shatterhand, căruia nu i s-a putut imputa vreodată ceva, e un trădător, înseamnă că Manitu, Marele Spirit, i-a luat minţile şi nu ştie ce vorbeşte. Te compătimesc din inimă şi fiindcă sunt prietenul şi fratele tău, mă doare sufletul că va trebui să te excludem din sfatul nostru până ce-ţi vor veni minţile la loc.

Îi întorsei spatele şi vrusei să plec, dar el mă apucă de braţ şi strigă scos din fire:

— Cum... ce-ai spus? Că mi-am pierdut minţile? Crezi tu că dacă eşti atât de puternic şi dibaci ca să-ţi biruieşti vrăjmaşul ţi-e îngăduit să-ţi insulţi prietenii? Scoate cuţitul şi să ne luptăm în luptă dreaptă. O astfel de insultă trebuie spălată în sânge!

Cunoscui de pe chipul lui schimonosit de furie că bătrânul era într-adevăr scos din fire şi nu-şi da seama ce face. Trase pumnalul de la brâu şi se aşeză în poziţie de luptă. Eu nu mă tulburai defel şi-i răspunsei cât se poate de liniştit:

— Prin ce se poate ispăşi o astfel de insultă rămâne să hotărăsc eu, fiindcă tu ai fost acela care m-ai insultat. M-ai făcut trădător. Există mai mare insultă pentru un războinic? Dacă mi-ar fi spus cuvântul acesta un străin l-aş fi culcat la pământ ca să nu se mai scoale în vecii vecilor, dar fiindcă mi l-a spus un prieten nu pot să cred alta decât că şi-a pierdut minele. N-am ce-ţi face, tu eşti de vină că m-ai silit să te cred nebun.

— Am fost în dreptul meu. Vrei să-l faci scăpat pe câinele de yumaş.

— I-am pus însă o condiţie pe care nu o va împlini şi ştii bine că nu o să-l las să fugă.

— Ce-ai tu de vorbit cu el? Cum să nu te bănuiesc când văd că te duci să vă şuşotiţi amândoi crezând că eu dorm?

Eu îmi lăsai atât de greu mâna pe umărul lui încât se îndoi din mijloc, şi-i zisei cu asprime:

— Cine mi-a pus pe căpetenia mimbrenjilor de paznic ca să spioneze ce fac? Când Old Shatterhand veghează, ceilalţi pot dormi fără grijă. Aşa să ştii! Te iert că m-ai numit trădător, fiindcă ştiu că o să te căieşti. Şi-acum s-a isprăvit cu afacerea asta.

Vrusei să plec, dar el mă apucă iar de braţ răcnind:

— Nu, nu s-a isprăvit. Trebuie să te lupţi cu mine. Ia-ţi pumnalul, altminteri te înjunghii fără luptă.

În vremea asta, indienii, care au somnul mult mai uşor decât oamenii civilizaţi, se treziseră toţi. Winnetou veni repede să vadă ce s-a întâmplat.

— Pentru ce-l provoacă fratele meu pe Old Shatterhand la luptă? întrebă el.

— Pentru că m-a insultat. A spus că nu mai sunt în minţile mele.

— Din ce pricină?

— Fiindcă am spus că e un trădător.

— Motivul?

— L-am văzut stând de vorbă cu Gură-mare.

— Numai pentru atât? Old Shatterhand ştie oricând ce face. Dacă toţi roşii, albii şi negrii de pe pământ ar ajunge trădători, Old Shatterhand tot n-ar ajunge.

— Aşa crezi tu, dar eu ştiu ce ştiu. N-am spus decât adevărul, el însă m-a insultat şi trebuie să se lupte cu mine.

Era o adevărată satisfacţie pentru mine privirea dispreţuitoare pe care i-o aruncă Winnetou şi tonul cu care îi vorbea:

— Vrea fratele meu să se facă de râs în faţa războinicilor săi?

Cuvintele acestea îl înfuriară şi mai mult pe mimbrenj.

— Ce, te-ai găsit şi tu să mă superi? răcni el ca turbat. Vezi tu braţele şi pumnii ăştia ai mei? Crezi că o să mă biruie el pe mine?

— Numai să vrea şi-ţi înfige pumnalul drept în inimă; dar nu o să vrea.

— Ba trebuie să vrea; îl chem la luptă dreaptă şi dacă şovăie, înseamnă că e un laş şi un nemernic.

Winnetou încruntă de astă dată sprâncenele şi chipul lui se înăspri.

— Bivolul-puternic vrea cu tot dinadinsul să se facă de râs — după cum văd. Old Shatterhand primeşte lupta. Ce condiţii pune fratele meu?

— Luptă pe viaţă şi pe moarte.

— După care reguli?

— După nici un fel de reguli. Lovesc unde nimeresc.

— Ce urmează dacă unul din luptători scapă cuţitul din mână? Are drept celălalt să-l ucidă?

— Dacă e în stare, n-are decât. Celălalt se poate apăra cu pumnii şi-l poate sugruma sau izbi în tâmplă.

— Bine, acum ştiu care din voi doi va păşi astăzi în ţinuturile veşnice de vânătoare. Să-mi îngăduie fraţii mei să le fiu arbitru. Eu sunt gata; lupta pe viaţă şi pe moarte poate să înceapă.

Ochii bătrânului sclipeau de dorinţa de-a învinge. Mă cunoştea destul de bine din auzite şi din întâmplările prin care trecuserăm împreună, dar la mânie nu mai judeca; cum îi trecea însă, era omul cel mai prietenos de pe lume — atât cât poate fi un indian, bineînţeles.

Nu e vorbă, violenţa asta a lui îi făcuse o mulţime de boroboaţe până acum şi şi-ar fi pierdut de mult prestigiul şi respectul oamenilor săi, dacă n-ar fi fost un conducător

priceput şi nu s-ar fi bucurat de o forţă fizică într-adevăr excepţională.

Deşi era om în vârstă — trebuie să fi avut vreo şaizeci de ani — îşi păstrase toată vigoarea tinereţii şi avea o statură uriaşă. Cu toată deosebirea de vârstă, mi-era un adversar de temut, fiindcă lua lucrurile în serios, pe când eu nici gând n-aveam să-l rănesc, cu atât mai puţin să-l omor.

Mai bucuros aş fi renunţat la luptă, dar ştiam că mi-ar fi viaţa în primejdie fiindcă, în furia lui nesăbuită, indianul n-ar mai fi ţinut seama de nimic şi s-ar fi repezit cu pumnalul la mine. Bineînţeles că atunci trebuia să mă apăr serios.

Mă aşezai deci în faţa lui şi apucai pumnalul în mâna stângă, nu în dreapta, ca pe aceasta s-o pot avea liberă. Mimbrenjul, orbit de furie, nu băgă de seamă.

Mimbrenjii auziseră despre ce e vorba şi veniră toţi în fugă să vadă lupta. Yumaşii ridicară şi ei capul să poată zări ceva. Numai băieţii lui Bivolul-puternic păreau foarte îngrijoraţi. Ieşeam eu învingător? Îl pierdeau pe tatăl lor; biruia el? Mă omora acesta pe mine, omul căruia îi erau datori recunoştinţă şi pentru care cel mare prinsese o adevărată dragoste.

Stăteam deci unul în faţa celuilalt la cinci paşi distanţă, cu cuţitele ridicate şi privindu-ne drept în ochi.

— Are fratele meu, căpetenia mimbrenjilor, de exprimat vreo dorinţă dacă s-ar întâmpla să cadă în luptă? întrebă Winnetou.

— Nu-mi duce mie grija! râse el batjocoritor. Dă tu semnalul şi vârful pumnalului meu se va înfige în inima lui Old Shatterhand.

— Sau are fratele meu alb vreo însărcinare de dat? mă întrebă acum apaşul.

— Da. Spune-i Bivolului-puternic, după ce mă va fi ucis, că eu am fost acela care i-am scăpat copiii de la moarte şi am găsit un nume pentru fiul său. Poate că îşi va da atunci seama

ce-a făcut şi va fi mai prevăzător în raporturile lui cu oamenii cărora le e dator recunoştinţă.

Credeam că aluzia aceasta îl va face pe bătrân să-şi vină în fire, dar m-am înşelat, căci îl auzii strigând în culmea furiei:

— Trădătorul nu are drept la recunoştinţă. Eu vreau să văd sânge, sânge vreau să văd...

Aşadar lupta nu se mai putea înlătura şi, deşi adineauri eram hotărât să fiu cât mai blând cu el, începu să-mi fiarbă şi mie sângele în vine şi mă gândii să-i dau bătrânului o lecţie să mă ţină minte. Făcui semn cu capul lui Winnetou; acesta ridică mâna şi strigă cu glas răsunător:

— Nimeni să nu se mişte de la locul lui până ce nu-i dau eu voie. Lupta poate să înceapă! *Howgh!*

Trase şi el cuţitul de la brâu, hotărât să lovească pe oricine ar fi încercat să se apropie de noi, ceea ce era cu desăvârşire exclus în împrejurările de faţă.

Întrebarea era: cine să înceapă? Eu în nici un caz, totuşi vroiam să-l scot chiar de la început pe indian din luptă. Speram să reuşesc. Mult răgaz nu puteam să-i las, fiindcă s-ar fi putut întâmpla ca în furia lui, dând buzna peste mine, să mă rănească într-adevăr.

Adversarul meu stătea ţeapăn şi înfipt ca o stană de piatră. Oare nici el nu vroia să înceapă cel dintâi? Cât era de liniştit în aparenţă, pe atât clocotea furia în el. Focul din ochii lui, pe care şi-i aţintise dinadins într-ai mei, dovedea că voieşte să-mi paralizeze voinţa ca să se năpustească pe urma ca un nebun asupra mea.

Nu mă înşelasem. Îl văzui deodată fulgerându-mă cu privirea şi lăsai să-mi scape cuţitul din mână. Crezui că se va şi repezi la mine, dar se opri şi strigă:

— Aţi văzut şi voi, nu-i aşa, că lui Old Shatterhand îi e frică? I-a căzut cuţitul din mână, frica i-a descleştat degetele...

În loc să-i răspund, mă aplecai prefăcându-mă că vreau să-l ridic de jos; el însă, ca războinic încercat, ştia că mă voi folosi de aşa-zisa mea înfrângere pentru a mă pregăti de atac. Nu scăpă nici el prilejul; se aplecă şi vru să repeadă pumnalul într-un punct pe care-l ştia la îndemână când e cineva adus din mijloc. Eu făcui atunci o mişcare bruscă şi mă îndreptai ca fulgerul drept în picioare. Îi veneam astfel alături; cum el n-apucase încă să se ridice de jos, îl izbii în ceafă pe la spate şi-l văzui căzând grămadă la pământ. În mai puţin de o secundă îi smulsei cuţitul din mână, îl întorsei pe spate, îi pusei genunchiul în piept şi-i pusei cuţitul în beregată. Dar mă oprii la timp. Îi văzui ochii sticloşi aţintiţi la cer, gura căscată; chipul lui pârlit de soare şi vânt părea împietrit. Mă ridicai atunci în picioare şi-i zisei lui Winnetou:

— Căpetenia apaşilor e martor. Bivolul-puternic e jos la pământ şi cuţitul lui e în mâna mea. Hotărască acum cine e învingătorul.

Apaşul se apropie şi îngenunchie lângă mimbrenj. Când se sculă, chipul lui era mai mult decât grav şi glasul lui părea să tremure când pronunţă în cuvinte întretăiate:

— Căpetenia apaşilor a spus adineauri că Bivolul-puternic va păşi chiar astăzi pe veşnicele câmpii de vânătoare. A avut dreptate. Pumnul lui Old Shatterhand e mai tare ca o stâncă, zdrobeşte chiar atunci când nu voieşte să ucidă.

Din nenorocire aşa şi era, fiindcă nici gând n-aveam să-l omor pe mimbrenj. Vroiam numai să-l ameţesc ca să-l scot din luptă, dar nimerisem, din nenorocire, locul cel mai vulnerabil.

Toţi tăceau. Mă aplecai şi eu peste trupul neînsufleţit să văd dacă mai e vreo scânteie de viaţă în el.

Ochii sticloşi, gura căscată, îi dădeau aparenţa unui mort dar inima mai bătea încă, deşi foarte încet. Încercai să-i închid pleoapele; mişcă buzele şi scoase câteva sunete nearticulate.

Ochii lui păreau să caute pe cineva, apoi se aţintiră asupra mea.

Văzui în ei o expresie de spaimă. Deschise gura vrând să spună ceva, dar nu putu; îi văzui trupul cutremurându-se, mai mult zgârcindu-se, ca şi când ar fi vrut să facă o sforţare să se scoale.

Mă ridicai de jos şi le zisei celor de faţă:

— N-a murit, trăieşte. Sufletul nu i-a părăsit încă trupul, care nu ştiu dacă va mai fi în stare să asculte de voinţa lui. Trebuie să aşteptăm.

În clipa aceea Bivolul-puternic scoase un ţipăt prelung şi înfiorător, sări ca un arc în sus, bătu aerul cu mâinile şi răcni:

— Trăiesc! Trăiesc! Trăiesc! Pot să vorbesc... să mă mişc... N-am murit... murit...

— Se declară Bivolul-puternic învins? întrebă atunci Winnetou luându-mi cuţitul din mână şi întinzându-i-l mimbrenjului. Old Shatterhand putea să-l înjunghie, dar n-a vrut s-o facă.

Mimbrenjul mă privi cu o adevărată groază, tăcu un moment, apoi zise înfiorându-se:

— Albul are moartea vie în pumnul lui. Grozav ar fi fost să fiu în viaţă şi totuşi mort. Vreau să mor, da, să mor... Să-mi înfigă Old Shatterhand cuţitul în inimă, ca să nu mai văd şi să nu mai aud nimic.

Se aşeză în faţa mea în poziţia unui om care aşteaptă lovitura de moarte. Eu îl luai de mâna, îl dusei la feciorul lui şi-i zisei celui mezin:

— Fratelui tău i-am dat un nume; ţie îţi dăruiesc ceva mai de preţ pe tatăl tău. Ia-l, dar spune-i să nu se mai îndoiască niciodată de prietenul său Old Shatterhand.

Bătrânul mă privi cercetător, lăsă apoi ochii în jos şi murmură îndurerat:

— Ce faci tu e mai rău decât moartea. Dăruieşti viaţa mea unui copil. Muierile bătrâne au să mă arate cu degetul, gurile

lor ştirbe au să clevetească pe socoteala mea când vor auzi că aparţin unui copil care nici măcar nume n-are. Ce trai o să fie ăsta... Mai bine moartea!

— Mă rog, mă rog... Nu e o ruşine să fii învins în luptă şi fiul tău o să-şi câştige peste puţin timp un nume, ca şi fratele său. Onoarea ta e neatinsă. Întreabă-l pe Winnetou şi pe bătrânii tribului tău să vezi ce-or să-ţi răspundă.

Ca să nu-mi mai bată capul cu tânguielile lui îl lăsai să bodogănească şi plecai. Lovitura pe care i-o dădeam moraliceşte era pentru el mai grozavă decât pumnul cu care îl culcasem la pământ. Îl văzui aşezându-se la locul lui, mâhnit şi dus pe gânduri. Ceilalţi se culcară iar, dar nu se lipea somnul de ei. Când Winnetou veni la vremea hotărâtă să mă schimbe mă întrebă:

— S-a mai întâmplat fratelui meu Old Shatterhand să dea cuiva o astfel de lovitură? Şi ce zice el ca medic? Se poate să rămână omul în viaţă dar trupul să nu mai asculte de poruncile sufletului lui?

— Da.

— E grozav! Putea să ţină mult paralizia la fratele meu Bivolul-puternic?

— Săptămâni, luni şi ani, dacă nu chiar toată viaţa.

— Să nu mai facă atunci fratele meu Old Shatterhand aşa ceva. Să-şi ucidă mai bine duşmanul pe loc. Căpetenia mimbrenjilor n-o să te mai provoace niciodată la luptă. Eu bănuiesc ce-ai vorbit cu Gură-mare. Cerea să-i redai încă astăzi libertatea, nu-i aşa?

— Da.

— Dar nu ţi-a spus ce vroiai să ştii?

— Nu.

— Nici n-are să-ţi spună. E o mare obrăznicie din partea lui ce ţi-a cerut. Merită să fie pus la stâlpul de tortură. Ce soartă i-ai hotărât?

— Aceeaşi pe care i-a hotărât-o şi fratele meu Winnetou.

— Gândurile noastre sunt aidoma. Old Shatterhand şi Winnetou nu sunt setoşi de sânge, dar pe Gură-mare nu-l pot salva. Dacă i-am reda libertatea, toate nelegiuirile pe care le va face de acum înainte vor cădea asupra capetelor noastre. E cel mai neîmpăcat duşman al mimbrenjilor. Să-l ia cu ei şi să-l judece după legile şi obiceiurile lor.

Eram de astă dată de aceeaşi părere. Ceea ce numeşte poporul „trup şi suflet”.

Deşi lupta îmi venise cam pe neaşteptate, nu-mi tulburase defel liniştea mea obişnuită. Adormii adânc şi mă trezii abia când mă scutură zdravăn cineva de braţ.

La vremea hotărâtă pornirăm la drum.

10. Din succes în succes

Se însera când ajunserăm la văgăuna îngustă care dădea în poiana unde era lagărul yumaşilor rămaşi să păzească vitele.

Era posibil ca aceştia să fi pus o santinelă, de aceea trebuia să fim cu mare băgare de seamă şi să trimitem o iscoadă. Călare nu se putea, fiindcă s-ar fi auzit tropot de copite. Din pricina aceasta şi pentru că ştiam mai bine ca oricine cum era râpa, îmi luai eu însărcinarea să fac pe iscoada. Când auzi prietenul meu, Ucigătorul-yumaşilor, veni la mine şi zise foarte respectuos:

— Nu se supără Old Shatterhand dacă îndrăznesc să-i fac o rugăminte?

— Spune.

— Old Shatterhand vrea să se ducă să spioneze pe duşman. Cunosc şi eu locurile; mi-e îngăduit şi mie să-l urmez?

— Drept e că aş avea nevoie de cineva ca să-l las de pază la gura râpei. Tu ai înfăptuit până acum destule ca să-ţi meriţi numele dat şi poţi fi socotit printre războinicii de seamă. Mai bine ar fi să mă însoţească fratele tău.

Deşi tânărul ar fi fost bucuros să-l iau cu mine, îi păru totuşi bine că m-am gândit la fratele său.

— Vestitul meu frate, Old Shatterhand, are inimă bună şi judecă drept. Fratele mezin o să se arate vrednic de încrederea pe care i-o dai şi va prefera să moară decât să facă o faptă nesocotită.

Convoiul se opri de teamă să nu fim văzuţi de vreun yumaş postat ca santinelă la gura văgăunii. Nici în prizonieri nu ne puteam încrede prea mult. Le-ar fi putut veni gândul,

când ne-am fi apropiat de yumaşi, să le dea de ştire prin strigăte de alarmă.

Descălecarăm. Eu cu tânărul mimbrenj o luarăm înainte.

Băiatul mergea tăcut în urma mea. Eu mă uitam când şi când îndărăt şi mă bucuram de ce citeam pe chipul lui. Părea perfect conştient de misiunea primită şi faţa îi strălucea de bucurie şi orgoliu. Nu îndrăznea să păşească alături de mine; uneori grăbea pasul, dar, dându-şi seama de ceea ce face, îl rărea iar. Vedeam bine că ar vrea să-mi spună ceva, da nu îndrăznea. Eu îmi încetinii mersul şi-i zisei:

— Micul meu frate să vină lângă mine.

Se supuse imediat, căci o şovăire cât de mică ar fi fost o necuviinţă.

— Să spună tânărul meu frate ce are de spus, îl încurajai eu.

Îmi aruncă o privire de recunoştinţă, dar tăcu. Aşadar vroia să-mi pună o întrebare, nu să-mi comunice ceva. Eu îi dădusem voie să vorbească nu şi să mă întrebe.

— Eu ştiu ce doreşte fratele meu, zisei zâmbind. Să i-o spun?

— Old Shatterhand vorbeşte când vrea.

— Privitor la tatăl tău, nu-i aşa?

— Old Shatterhand ştie întotdeauna ce spune.

— Ai vrea să mă întrebi ce m-a făcut să-ţi dăruiesc ţie viaţa lui, da?

— Nu îndrăzneam să întreb.

— Ţi-am ghicit gândul în ochi. Îţi dau voie să vorbeşti cu mine, ca şi când aş fi un tovarăş de joc. Ei, ce e?

— Dacă Old Shatterhand îmi îngăduie, aş vrea să-i spun că tatăl meu o să moară.

— Ce te face să crezi?

— Şi eu şi fratele meu am băgat de seamă ce se petrece în sufletul lui. O să se omoare fiindcă nu va putea îndura îndoita ruşine.

— Nu e o ruşine să fie cineva învins de mine.

Şi pe Winnetou l-am biruit înainte de a deveni cel mai bun prieten al meu. Dar ia întreabă-l: îi e ruşine de înfrângerea asta? Vorbeşte tu cu tatăl tău. Mândria îl opreşte să vorbească despre asta cu mine, tu însă eşti copilul lui şi viaţa lui îţi aparţine. Asta numeşti tu ruşine îndoită, nu-i aşa?

— Da.

— Să fie într-adevăr o ruşine?

— Foarte mare chiar. Pentru ce i-ai făcut-o?

— Ca să-l scutesc de una şi mai mare dăruindu-i viaţa. Ceea ce numeşti tu ruşine e numai o cruţare a unei adevărate ruşini.

— Sunt copil şi nu pricep, dar dacă o spune Old Shatterhand aşa trebuie să fie.

— Aşa şi e. Că tatăl tău a fost biruit de mine nu e o ruşine, ţi-am mai spus. Toţi războinicii indieni ştiu că e foarte greu să mă biruie cineva pe mine. El însă nu şi-a dat seama în mânia lui şi a voit să mă ucidă. Sunt sigur că nici prin gând nu-i trecea să mă cruţe. Eu totuşi am făcut-o, dar nu vroiam să-i dăruiesc viaţa, ca să nu-l fac de ocară; de aceea ţi-am dăruit-o ţie şi tu, copilul lui, poţi să i-o dăruieşti la rândul tău îndărăt, fără să se simtă jignit. Acum ai înţeles?

El se gândi câteva momente, pe urmă răspunse cu ochii scânteietori de fericire:

— Inima mea era grea de grijă, dar acum s-a uşurat. Cuvintele lui Old Shatterhand sunt pline de înţelepciune şi lesne de priceput. Nici un alt războinic n-ar fi făcut ce-a făcut el. Tatăl meu poate trăi liniştit de-acum înainte; o să-i spun când ne vom întoarce. Şi fiindcă vestitul meu frate mi-a dăruit mie viaţa tatălui meu, i-o dăruiesc şi eu lui Old Shatterhand pe a mea. Un cuvânt să spună şi sunt gata să mor pentru el.

— Eu nu vreau să mori, ci să trăieşti şi să ajungi nu numai un mare războinic dar şi un om bun la inimă. Ca să te fac bun nu stă în puterile mele, tu singur trebuie să te străduieşti să

nu faci niciodată o faptă rea. Ca să devii însă un războinic viteaz te pot ajuta. De aceea te voi ţine mereu pe lângă mine cât timp voi sta printre voi.

Îmi apucă atunci un deget — mâna toată nu îndrăznea — îl duse la piept şi murmură emoţionat:

— Am spus adineauri că viaţa mea i-o dăruiesc lui Old Shatterhand; n-aş vrea să am numai una, ci multe vieţi, să i le închin pe toate.

— Ştiu, ştiu, răspunsei impresionat. Eşti un copil recunoscător şi recunoştinţa e o virtute de la care pornesc multe fapte bune. Caută pe cât poţi să nu uiţi în nici o împrejurare învăţămintele date în clipele de-acum.

Omuleţul meu răsuflă o dată adânc. Cuvintele mele îi pătrunseseră adânc în suflet şi ştiam că vor prinde rădăcini. O astfel de emoţie rar văzusem până atunci.

Se întuneca din ce în ce. Trebuia deci să procedăm cu mare băgare de seamă. Băiatul era deprins mai de mult să păşească fără să fie simţit. Indienii învaţă de copii această artă, căci e într-adevăr o artă.

Ne încredinţarăm că nu e nici picior de yumaş pe acolo. Ajunserăm la gura râpei cât se mai putea zări încă, aşa că aveam oarecare posibilitate să ne orientăm. Ştiam de pe când eram prizonier la yumaşi că lagărul era prin preajma văgăunii. Cum însă vitele păscuseră toată iarba din împrejurimi, fuseseră siliţi să-şi schimbe locul. De-abia îi zăream de unde eram. Vitele păreau nişte căţeluşi, iar paznicii lor copii de doi-trei ani. Numai unul arăta mai mare fiindcă se afla mai aproape. Îl văzurăm înaintând spre gura văgăunii.

Ca să cunosc gradul de inteligenţă al băiatului îl întrebai, arătându-l pe yumaş:

— Îl vezi pe omul de colo? Ce crezi tu: o să vină până aici ori o să se întoarcă din drum?

— N-are să se întoarcă. Vrea să se aşeze la gura râpei ca să-i aştepte pe yumaşii trimişi după tine ca să te prindă.

— Eşti sigur?

— Da. Cei din lagăr vor să ştie cam pe când se vor întoarce ai lor şi el vrea să le arate unde îi pot găsi.

— Au să-i găsească oricum, fiindcă nu se poate să nu aprindă focuri.

— Au să se ferească. Nu pot să ştie dacă au reuşit să te prindă şi Old Shatterhand e un războinic de care duşmanii lui se tem foarte mult.

— Hm! De ce vine omul tocmai acum şi nu au postat de cu ziuă o santinelă?

— Fiindcă peste zi puteau, cei sosiţi, să zărească vitele şi nu aveau trebuinţă de călăuză.

— Aşa e. Sunt mulţumit de răspunsurile tale. Nu e însă de ajuns să ştii, trebuie să te pricepi să şi lucrezi.

— Să-mi spună Old Shatterhand ce am de făcut, iar eu o să ascult de porunca lui.

— Aş dori să-l am pe yumaşul de colo în mâinile mele.

Băiatul se roşi la faţă şi gângăvi:

— Numai să întindă Old Shatterhand mâna şi l-a şi prins.

— Tu n-ai mâini?

Ochii indianului scânteiară.

— Sunt mâini de copil care nu pot îndrăzni nimic în faţa unui războinic vestit.

— Războinicul acesta vestit — cum îi zici tu — îţi îngăduie să îndrăzneşti. Vreau să afle tatăl tău că nu degeaba te-am luat cu mine.

— Atunci să-l împuşc pe yumaş?

— Nu, tovarăşii săi ar auzi împuşcătura. Şi-apoi nu ţi-am spus să-l omori ci să-l prinzi.

— Să-mi spună Old Shatterhand ce trebuie să fac, eu mă supun.

— Se cere să ştii tu singur ce ai de făcut. Dacă te învăţ eu, meritul tău scade. Hai, gândeşte-te mai repede, ca să nu fie pe urmă prea târziu.

Băiatul măsură cu ochii distanţa care-l despărţea de yumaş, pe urmă se uită cu atenţie în jurul nostru. Pe chipul lui se citea o hotărâre dârză.

— Ştiu ce am de făcut, zise el apoi. De aci de unde ne găsim se văd nişte colţuri de stâncă. Yumaşul n-o să rămână pe loc, ci va coborî în văgăună.

— Aşa cred şi eu.

— Zăresc colo o tufă; o să mă ascund în tufiş şi după ce-o trece yumaşul, mă iau după el şi-i dau cu patul puştii una în cap şi-l leg pe urmă zdravăn cu lasoul meu.

— Dacă ascunzătoarea e destul de bună, atunci nici planul nu e rău. Unde e omul acum?

— După deal, aproape de noi.

Ne adăpostiserăm în spatele unei stânci de la gura văgăunii. Dacă s-ar fi suit cineva pe platoul stâncii, ar fi putut vedea fără să fie văzut pe cel care trecea pe acolo.

— Te poţi căţăra pe stâncă? Peretele e neted, îi zisei eu băiatului.

— Nu face nimic, răspunse el cu dispreţ. M-am suit pe stânci mai înalte, cu pereţi mai netezi ca ăsta.

— Bine, bine, dar când o să sari, te aude.

— N-o să sar ci o să mă las s-alunec în jos.

— Atunci, repede! Nu e timp de pierdut.

— Unde o să se ascundă Old Shatterhand în vremea asta?

— Treaba mea, tu nu te bizui pe mine, fiindcă nu-ţi pot fi de nici un ajutor. Dacă nu lucrezi repede şi cu dibăcie, te omoară yumaşul.

— Yumaşul n-a doborât de când e un mimbrenj şi n-o să ajungă să omoare cât o trăi vreunul, răspunse el cu mândrie. Eu însă o să-l prind şi o să-l leg de stâlp.

Băiatul era sprinten şi îndemânatic. Se căţără ca o veveriţă pe stâncă şi se întinse pe burtă. Cine-ar fi trecut pe-acolo fără să bănuiască, i-ar fi fost cu neputinţă să-l zărească.

Era timpul acum să mă ascund şi eu; yumaşul era la cel mult trei sute de paşi. Mă întorsei o bucată din drum şi mă tupilai după o movilă de pământ. Cu toată prezenţa mea, întreprinderea băiatului nu era lipsită de primejdii. Dacă îl zărea yumaşul şi ajungeau la o luptă, cu greu aş fi putut ajunge la timp; de tras nu trebuia să trag ca să nu se audă împuşcătura.

Aşteptam deci momentul următor cu o încordare lesne de înţeles, cu atât mai mult cu cât eu eram acela care-l stârnisem pe băiat şi aveam răspunderea celor ce aveau să se întâmple. Îi doream din suflet succes. Şi-apoi aveam oarecare recunoştinţă faţă de el fiindcă datorită lui avuseseră vreme căpetenia mimbrenjilor şi Winnetou s-alerge în ajutorul meu. De aceea socoteam să mă achit de el dându-i prilej să-şi câştige un nume.

Noroc că în vremea aceasta se mai întunecase, fapt care contribuia la uşurarea sarcinii pe care i-o încredinţasem.

Când ajunse la gura văgăunii yumaşul se opri. Aici era probabil locul unde trebuia să se posteze în aşteptarea tovarăşilor săi. Începu să se plimbe de colo până colo trecând în repetate rânduri pe lângă stânca unde stătea băiatul la pândă, nu însă destul de aproape ca să-i fie la îndemână.

Trebuia s-aştept deci şi mă înarmai cu răbdare.

Deodată auzii un pocnet, ca şi când ar fi izbit cineva cu ciocanul într-un dovleac. Ascultai mai departe. Urmă un geamăt, apoi un horcăit, pe urmă iar o pocnitură. Acum mă liniştii şi aşteptai să văd ce-are să urmeze. Auzii paşi aproape de mine şi pe mimbrenj chemându-mă încet pe nume.

— Ei, cum a mers? îl întrebai eu.

— Bine, răspunse el foarte liniştit. Yumaşul se plimba de colo până colo pe dinaintea mea şi, când mi-a fost mai la-

ndemână, l-am pocnit în cap. A gemut şi a vrut să se ridice, dar nu i-am dat răgaz şi l-am pocnit iar, ca să se astâmpere. Pe urmă l-am legat cu lasoul meu. De-o mai fi trăind ori nu, habar n-am.

— Hai să vedem.

Ne apropiarăm de yumaş. Îşi venise repede în simţiri. Lovitura îl ameţise numai atât cât să aibă băiatul vreme să-l lege. Nu chemase ajutor fiindcă nu ştia câţi eram şi ştia că ar fi degeaba, fiindcă ţipetele lui tot nu s-ar fi putut auzi până la lagăr.

Bineînţeles că lucrurile pe care le avea la el se cuveneau de drept învingătorului; numai că nu prea avea ce. Buzunarele îi erau goale şi, drept armă, nimic altceva decât un cuţit, un arc şi o tolbă cu săgeţi şi acelea stricate. Mi-ar fi părut bine ca micul meu erou să se fi bucurat de o pradă mai ca lumea, căci la indieni, cu cât e prada mai bogată, cu atât e şi vitejia mai mare.

Recunoaşterea făcută de noi reuşise. Trebuia acum să ne înapoiem la ai noştri, în plus să-l târâm şi pe prizonier după noi, căci aici în nici un caz nu-l puteam lăsa, fiind mai mult ca sigur că va veni un altul să-l schimbe. Până atunci trebuia să fim îndărăt ca să procedăm şi cu celălalt la fel, ca să nu aibă vreme să facă gălăgie când nu-şi va găsi tovarăşul.

— Mă cunoşti tu pe mine? îl întrebai eu pe yumaş.

— Old Shatterhand! răspunse înspăimântat. Da, te cunosc.

— Dacă ţi-e dragă viaţa, vorbeşte mai încet şi răspunde-mi la ce te întreb. Au mai venit şi alţi yumaşi la voi de când am plecat eu?

— Nu.

— Dar de întâmplat s-a mai întâmplat ceva de seamă?

— Nimic.

— La cât timp vine schimbul?

— Din două în două ore, după cum socotesc albii.

— O să vii acum cu noi. O să-ţi dezleg picioarele ca să poţi umbla. Dacă faci însă cea mai mică încercare să fugi, bag cuţitul în tine, să ştii!

Îi dezlegai gleznele, îi legai mai bine mâinile la spate şi capătul lasoului de brâul meu, ca să fiu mai sigur.

Când îi spusei lui Winnetou cum stau lucrurile cu yumaşii, acesta zise:

— O să fie foarte lesne să punem mâna pe ei. Prizonierii trebuie lăsaţi pe loc, ca să nu ne dea de gol. Cam de câţi mimbrenji crede fratele meu că ar fi nevoie ca să nu scape nici unul din yumaşi?

— Jumătate din câţi avem ajung, dar nu strică să avem mai mulţi decât prea puţini.

— Şi ceilalţi să rămână de pază la prizonieri?

— Da.

— Sub a cui comandă?

— Bivolul-puternic, Winnetou şi cu mine trebuie să luăm parte la atac. Ar fi chiar mai nimerit ca noi doi să ocolim lagărul ca să ne dăm seama de poziţia lui. Uşor n-are să fie, fiindcă se feresc s-aprindă focul şi stau pe întuneric.

— Mai bucuros aş fi să-l ştiu pe Bivolul-puternic lângă mine. De când cu lupta lui cu Old Shatterhand, parcă e alt om. Ochiul lui e îndreptat numai înăuntrul său şi nu-i mai pasă de ce se petrece în jurul lui.

— Asta nu împiedică să-i încredinţăm lui paza prizonierilor. Până acum nu s-a sinchisit de ei, fiindcă nu era nevoie. Vezi că provocarea lui era datorită tocmai urii împotriva yumaşilor. Credea că voiesc să-i fac scăpaţi şi ţine morţiş să-i lege la stâlp, ca să-i omoare în chinuri cumplite. De aceea sunt sigur că n-o să-i slăbească din ochi. Stai că mă duc eu să vorbesc cu el.

Bivolul-puternic stătea mai la o parte şi n-auzea ce vorbesc eu cu Winnetou. Îl luai pe fiul său şi pe prizonier cu mine şi mă apropiai de el.

— De ce nu stă căpetenia mimbrenjilor lângă Winnetou? îl întrebai eu. Winnetou are să-i spună ceva foarte important.

— Ce poate să fie mai important pentru mine decât gloria pe care am pierdut-o! spuse el amărât.

— Gloria feciorilor tăi nu e tot atât de importantă pentru tine ca şi a ta?

— Vrei să vorbeşti de Ucigaşul-yumaşilor?

— Nu, de celălalt.

— Acesta n-are nici glorie, nici nume; n-am de ce să mă gândesc la el.

— Te înşeli. Mi-a dat dovadă că va ajunge un mare războinic.

— Fiindcă s-a dus cu tine să vadă cum stăm cu lagărul duşman? Asta nu e o vitejie, poate s-o facă orice copil de mimbrenj.

— Dar nu orice copil poate să pândească pe un duşman, să-l doboare şi să-l facă prizonier. Uite-l pe yumaşul prins de feciorul tău.

— De ce mă minţi? Tu l-ai prins pe yumaş şi i l-ai dăruit, cum m-ai dăruit şi pe mine.

— Nu e adevărat. Eu m-am ţinut deoparte. El singur l-a doborât şi l-a legat.

Bătrânului îi creştea inima de bucurie. Puse mâna pe capul băiatului şi zise cu glas tremurător de emoţie:

— Tu eşti mezinul meu, dar nu trebuie să-l pizmuieşti pe fratele tău pentru numele şi vitejia lui, căci Old Shatterhand e cu noi şi o să-ţi arate calea pe care s-ajungi şi tu să-ţi câştigi un nume. Prizonierul e al tău şi-i vei da cu mâna ta moartea, când va fi legat la stâlpul de tortură.

— Vezi numai să ai grijă ca s-ajungă la stâlp, îi zisei cu subînţeles. Noi trebuie să ne ducem acum la ceilalţi yumaşi şi-i lăsăm pe prizonieri în seama ta. Jumătate din războinicii tăi rămân aici.

— Cum? Să nu iau parte la luptă? întrebă el îndurerat. De ce nu vreţi să mă luaţi şi pe mine?

— Pentru că trebuie neapărat ca unul din noi să rămână şi atât eu cât şi Winnetou ştim că ochiul tău e mai ager ca al nostru. Şi-apoi, prizonierii sunt ai tăi, deci ţie ţi se cuvine să-i păzeşti.

— Fratele meu are dreptate. Cât voi fi eu aici, nici unul din câinii ăştia nu va izbuti să fugă. Puteţi fi fără grijă.

— Şi suntem chiar. Tu fii pregătit să ne urmezi îndată ce-ţi vom trimite vorbă.

Am ales oamenii care trebuiau să vină cu noi, am încălecat şi am pornit la drum. Ne-am oprit de-abia când am ajuns la gura văgăunii, am descălecat şi am lăsat caii în seama câtorva paznici.

Am fi putut veni pe jos, dar ne temeam să nu zăbovim prea mult şi în vremea asta să vină schimbul şi să bage de seamă lipsa santinelei.

Eu cu Winnetou am luat-o înainte. Direcţia o ştiam. Ne-am oprit la vreo sută de paşi de văgăună şi ne-am pus la pândă. Nu trecură nici două minute şi-l auzirăm pe yumaş venind. M-am despărţit repede de Winnetou, el la dreapta, eu la stânga şi când să treacă yumaşul printre noi l-am apucat amândoi deodată, târându-l dincolo de văgăuna unde lăsasem caii. Am pornit apoi iar cu Winnetou să spionăm lagărul. Stăteau tot pe întuneric. După o jumătate de oră eram îndărăt la ai noştri ca să-i luăm cu noi şi să le dăm instrucţiunile trebuincioase. Yumaşii ne înlesneau treaba. Stăteau toţi adunaţi la un loc şi numai patru din ei se învârteau de colo până colo ca să nu se rătăcească vitele. Dacă reuşeam să punem mâna pe aceşti patru fără să le dăm vreme să ţipe, restul era o jucărie. Altminteri eram nevoiţi să tragem şi împuşcăturile ne-ar fi dat de gol.

Din fericire n-a fost nevoie să recurgem la arme. Îi biruirăm repede; după ce-i spusei unuia din ei ce se

întâmplase cu tovarăşii săi, că lagărul e împresurat şi-l lămurii cum stau lucrurile, îl trimisei să le comunice celorlalţi că, dacă nu se vor preda de bunăvoie, vor fi împuşcaţi. Răspunsul îl aştept peste un sfert de ceas.

Nici nu le-a trebuit atât ca să se hotărască.

Puserăm să se aprindă focurile, pe urmă un mimbrenj plecă în goana calului să spună căpeteniei mimbrenjilor să vină imediat cu oamenii săi şi cu prizonierii după noi.

Deşi vitele erau considerate proprietatea moşierului, ne-am îngăduit să tăiem câteva din ele pentru cină. Eu cu Winnetou eram hotărâţi să i le ducem a doua zi la conac.

— Ce să fac cu prizonierii în timp ce veţi lipsi voi? întrebă căpetenia mimbrenjilor.

— Fă ce vrei, sunt ai tăi, îi răspunse apaşul.

— Atunci o să-i duc pe păşunile tribului meu ca să-i judecăm.

— Ţi-ar trebui oameni, numai că eu cu Winnetou nu putem duce singuri vitele la conac.

— O să vă dau cincizeci de inşi ca să vă ajute.

Asta şi vroiam. Gândul meu era acum să vorbesc cu Gură-mare ca să aflu de la el ce e cu mormonul şi ce intenţii are cu emigranţii. Eram aproape sigur că nu-mi va spune adevărul, speram însă că voi afla măcar atât cât să-mi pot face pe urmă singur deducţiile. În nici un caz nu trebuia să-ncep eu vorba, ci să mă prefac că nici nu mă mai interesează. Ştiam că imediat ce mă va vedea în apropierea lui o să deschidă singur vorba.

Sub pretextul că vreau să văd dacă prizonierii sunt bine legaţi ajunsei până la el.

— De ce mi-ai atacat războinicii? se răsti yumaşul la mine.

— Pentru că sunt duşmanii noştri.

— Spuneai că o să ne redai libertatea şi, când colo, îi prinzi şi pe ăştia.

— Trebuia. Ca să le iau vitele şi să le duc îndărăt la conac, haciendarului.

— Lui Timoteo Pruchillo?

— Da.

— Păi hacienda nici nu mai e a lui! râse el.

— Aşa? Şi a cui e?

— A albului ăla care îşi zice Melton.

— Melton? Cum a ajuns el moşier?

— A cumpărat hacienda de la don Timoteo. Tocmai lui ţi-ai găsit să-i duci vitele?

— Nici nu mă gândesc! Eu vreau să i le duc lui don Timoteo Pruchillo.

— N-o să-l mai găseşti. A plecat din ţară.

— De unde ştii?

— De la Melton; aşa a hotărât el cu Weller.

— Atunci Melton e acum la conac?

— Nu.

— Nu? Unde e?

— La... în...

Se opri; voise să-mi spună ceva dar se răzgândi şi când repetai întrebarea răspunse ridicând din umeri:

— Nu ştiu.

— Trebuie să-mi spui, auzi? mă răstii eu. Şi ce s-a făcut cu emigranţii?

— Sunt... i-a dus... la...

Tăcu iar.

— Vorbeşte! îi poruncii eu.

— Nici asta nu ştiu.

— Ba ştii. Ai vrut să-mi spui, pe urmă ţi-ai dat seama.

— N-am de unde să ştiu. Toţi ăştia despre care-mi vorbeşti tu au fost prizonierii mei şi le-am dat drumul. Acum vrei să ştiu eu ce au făcut după ce au plecat?

— Cunoşteai toate planurile lui Melton. El te-a îndemnat să jefuieşti hacienda.

— Cine ţi-a spus minciuna asta?

— Nu e minciună, ci adevărul adevărat. Când era Melton în drum cu emigranţii, tu cu Weller aţi pus la cale atacul.

— Şi asta e minciună.

— Degeaba tăgăduieşti. V-am spionat şi ştiu că aşa e.

— Atunci te-au înşelat ochii.

— Ochii mei nu mă-nşeală niciodată. Tăgada ta n-are nici un rost. Vreau şi trebuie să aflu neapărat ce s-a făcut cu emigranţii după ce-a ars conacul.

— Oi fi vrând tu, dar eu nu pot să-ţi spun fiindcă nu ştiu.

— Ba ştii. Mi-ai făgăduit că o să-mi spui.

— Şi tu că o să ne redai libertatea, iar în loc de asta ai luat prizonieri şi pe ceilalţi yumaşi ai mei.

— Eu o să mă ţin de cuvânt, dacă te ţii şi tu.

— Ţi-am spus tot ce ştiu.

— Nu-i adevărat. În sfârşit, să nu ne mai certăm degeaba. Mâine ne despărţim de Bivolul-puternic, care o să vă ducă la păşunile lor să vă pună la stâlpul de tortură.

Mă prefăcui că vreau să plec.

Fel de fel de gânduri i se încrucişau în cap.

Spera ca prin mine să-şi recapete libertatea şi eu îl lăsam la cheremul duşmanului său de moarte. Ştia că de la Bivolul-puternic nu se putea aştepta la îndurare.

— Mai stai! strigă el după mine.

— Ce e? îl întrebai eu cu nepăsare.

— Dacă-ţi spun ne scapi?

— Negreşit. Dar parcă ziceai că nu ştii nimic.

— Ba ştiu, dar Melton mi-a poruncit să tac.

— Hai, deschide-ţi pliscul. Ce e cu emigranţii?

— Împlineşte întâi făgăduiala şi pe urmă îţi spun. Ţii minte ce ţi-am răspuns când m-ai prins? Că nu-ţi voi spune decât după ce voi fi liber.

— Şi eu ţi-am răspuns că nu vei fi liber decât după ce-mi vei spune.

— Eu rămân la ce-am hotărât.

— Şi eu tot aşa. Mâine veţi pleca de-aici cu Bivolul-puternic; ce-o să se-ntâmple pe urmă, treaba voastră.

Şi iar dădui să plec. Făcui câţiva paşi, dar îl auzii strigând după mine:

— Să se mai întoarcă Old Shatterhand o dată.

Mă dusei la el şi-i spusei cu asprime:

— Ce tot mă sâcâi? Vrei să spui, spune, dacă nu, lasă-mă în pace!

— Mă laşi pe urmă liber?

— Ce-am făgăduit e bun făgăduit. Melton te-a îndemnat să jefuieşti hacienda?

— Nu.

— Cei doi albi, pe care îi cheamă Weller erau în înţelegere cu Melton?

— Nu.

— Dar hacienda, Melton a cumpărat-o, nu-i aşa?

— Da.

— Ce vrea să facă el cu emigranţii?

Se codi un moment, ca şi când ar fi căutat o minciună şi răspunse abia după ce repetai întrebarea:

— Vrea să-i vândă.

— Să-i vândă? Oameni de vânzare? E cu neputinţă!

— Ba e foarte cu putinţă. Tu trebuie să ştii mai bine, numai voi, albii, cumpăraţi sau vindeţi oameni, noi nu. Negoţul cu negri numai voi îl faceţi.

— Aici nu e vorba de negri, ci de albi; ăştia nu se vând ca sclavi.

— Şi cu toate astea, aşa e. Am auzit că unii căpitani sunt atât de răi, încât nici un marinar nu vrea să vină de bunăvoie pe vapoarele lor şi atunci îi fură sau îi cumpără.

— Aha, exclamai eu, vrei să spui că emigranţii vor fi vânduţi şi ei unui astfel de căpitan?

— Da.

— De cine?

— De Melton. Albii ăştia sunt ai lui, poate să facă cu ei ce vrea. I-a adus din ţara lor şi a plătit o groază de bani pentru ei.

— N-au fost banii lui, ci ai haciendarului.

— Atunci se vede că i-a cumpărat de la el odată cu hacienda, şi, fiindcă n-au avut de unde să-i dea banii îndărăt, i-a vândut unui căpitan de vapor.

— De unde ştii?

— Chiar de la el. Când i-am dat drumul mi-a spus că o să-i vândă.

— Unde era căpitanul vaporului?

— În Lobos. Acum ţi-am spus tot ce ştiam şi cer să-ţi împlineşti făgăduiala.

— Zău? Bravo! Eşti un om tare deştept, dar pesemne nu ştii că se găsesc alţii şi mai deştepţi ca tine.

— Nu înţeleg ce vrei să spui...

— Când cineva vrea să tragă pe sfoară pe unul mai deştept decât el se cere să cumpănească fiecare cuvânt pe care-l scoate din gură, altminteri se înşeală pe sine, în loc să-l înşele pe celălalt. Povestea ta de adineauri e o minciună sfruntată. Căpitanul vaporului nu există decât în căpăţâna ta. De altminteri trebuie să ştii că nici un comandant de vapor nu cumpără femeii şi copii ca să-i facă marinari.

— Aşadar, nu mă crezi? Păcat de fiecare vorbă pe care am scos-o din gură. Ce mi-a spus mie Melton ţi-am spus şi eu ţie. Eu mi-am împlinit făgăduiala, fă şi tu la fel.

— Negreşit. Mi-am dat cuvântul că o să te fac scăpat dacă-mi spui adevărul, dar fiindcă m-ai minţit n-am nici o îndatorire faţă de tine.

— Cum adică? Nu vrei să-mi redai libertatea?

— Nu.

Dacă ar fi putut, ar fi fost în stare să mă sfâşie. Dar fiindcă nu putea, se ridică pe jumătate şi scrâşni cu ochii fulgerători de mânie:

— Mincinos eşti tu, nu eu! Dacă n-aş fi legat, te-aş strânge de gât cu mâinile mele.

— Ştiu că ai face-o, nu pentru asta ţi-am zis că eşti mincinos, ci pentru că nu vreau să-ţi cred minciunile. Nu eşti tu omul care să mă tragă pe mine pe sfoară.

— Tu... tu eşti un mincinos... un...

— Taci! mă răstii eu. Nu mai avem ce vorbi. Un lucru însă vreau să-ţi spun. Te-ai dat singur de gol fără să vrei. Ştiu ce vroiam să aflu. Şi-acum rămâi sănătos, mâine vei porni cu mimbrenjii spre wigwamurile lor.

— Nu ştii nimic... şi nici n-ai să ştii vreodată, râse el batjocoritor.

Plecai, dar mă oprii la oarecare distanţă, căci observasem, în timp ce vorbeam cu yumaşul, ceva mişcând în tufele din faţa mea. Cineva era ascuns acolo; bănuiam eu cine poate să fie. Când mă uitai în locul unde îl lăsasem pe Bivolul-puternic nu-l mai văzui.

— Fratele meu a stat de vorbă cu Gură-mare? mă întrebă Winnetou zâmbind când venii lângă el. Ai văzut tufa aceea mare de lângă el?

— Da.

— Şi pe acela care era în dosul ei? Bivolul-puternic tot te mai bănuia, dar cred că acum i s-au risipit bănuielile.

Cu mintea lui ageră, apaşul, deşi n-auzise nici un cuvânt din ce vorbisem eu cu yumaşul, ştia că între mine şi Gură-mare căzuse cuvântul hotărâtor. Dragostea pe care o aveam eu pentru Winnetou şi el pentru mine era atât de mare, încât gândurile noastre se încrucişau de la distanţă.

Căpetenia mimbrenjilor trecu pe lângă noi fără să se oprească.

— Să vină şi fratele meu să şadă cu noi, îi zise Winnetou. Avem de vorbit lucruri importante.

— Aş fi curios să le aflu, răspunse el aşezându-se.

— Fratele meu alb, Old Shatterhand, a aflat de la Gură-mare unele lucruri care trebuie discutate între noi. Dar, urmă el cu subînţeles, mi se pare că Bivolul-puternic s-a dus mai adineauri să cerceteze tufele; căuta ceva?

— Nu pricep... gângăvi mimbrenjul încurcat.

— Dacă se poate ascunde cineva ca s-asculte ce vorbeşte Old Shatterhand cu Gură-mare, nu-i aşa?

— Oh! Atunci Winnetou m-a văzut?

— Da. Cred că acum s-a încredinţat pe deplin Bivolul-puternic că l-a bănuit degeaba pe fratele meu alb. Old Shatterhand nu e un trădător ci omul cel mai cinstit din câţi cunosc eu. Cine nu-şi recunoaşte greşeala după ce l-a învinuit pe altul pe nedrept, acela nu e om bun.

Aluzia aceasta îl fâstâci şi mai tare pe mimbrenj. Luptă un moment cu mândria şi trufia lui, dar sentimentele de prietenie pe care le avea pentru mine învinseră.

— A, aşa e, i-am făcut o mare nedreptate fratelui meu Old Shatterhand. L-am numit trădător; e cea mai grozavă insultă care se poate aduce unui războinic de rând, dar încă unuia ca el! Nu va putea să mi-o ierte niciodată fiindcă nici nu este de iertat.

— Totuşi eu te iert, îl liniştii eu. Sângele tău se înfierbântă repede, dar inima ta e bună. Dacă recunoşti că ai greşit, nu-ţi pot purta pică.

— Recunosc şi o să-mi cer iertare în faţa tuturor care au auzit când te-am insultat. Fii sigur că nu mă voi mai îndoi vreodată de tine, până în clipa când mă voi duce pe veşnicele câmpii de vânătoare.

— Cu atât mai bine, atât pentru mine cât şi pentru tine, — mai ales pentru tine. Acum, ce-a fost a trecut, să nu mai vorbim despre asta.

— Da, îţi făgăduiesc, măcar că n-am prea înţeles eu ce-a fost între tine şi yumaş.

— Cred, fiindcă nimeni în afară de mine şi el nu putea să-nţeleagă.

— Ia spune, nu-i aşa că n-ai crezut povestea cu căpitanul vaporului?

— Nu.

— Atunci emigranţii albi n-au fost vânduţi?

— În orice caz nu în felul cum zice yumaşul. Vânduţi n-au fost, dar au fost înşelaţi nenorociţii, înşelaţi în chipul cel mai îngrozitor de Melton şi cei doi Weller.

Cum Winnetou bănuia dar nu ştia nimic precis, îi povestii şi lui discuţia mea cu Gură-mare. Ascultă cu mare atenţie, apoi întrebă:

— Cine a trimis după străini, *haciendarul* sau Melton?

— Cel dintâi.

— Deci el a dat banii?

— Da.

— Crezi tu că a fost de bună-credinţă?

— Sunt pe deplin convins. A fost şi el înşelat de Melton.

— Acesta i-a cumpărat hacienda?

— Probabil. I-a îndemnat pe yumaşi s-o jefuiască şi să ardă conacul până în temelie, ca să o poată avea pe un preţ de nimic.

— I-a cumpărat şi pe emigranţi odată cu moşia?

— Aşa cred, fiindcă în contract era hotărât că muncitorii sunt obligaţi să slujească până la expirarea lui oricărei persoane în posesia căreia s-ar afla moşia. Vezi, tocmai asta mă pune pe gânduri.

Dacă Melton e acum stăpânul lor n-o să fie bine de ei.

— Un lucru nu pricep eu: Melton i-a pus pe yumaşi să pustiască hacienda ca să-i scadă valoarea, pe urmă totuşi a cumpărat-o. Trebuie atunci să aibă ea ceva de preţ, dar nu pentru moşier ci pentru el personal.

— Nici nu se poate altfel, numai că nu pricep ce poate să fie. Ani de zile de-acum încolo pământul nu mai poate rodi, iar vitele nu vor avea imaş. Altceva urmăreşte el cu emigranţii, ceva la care o să-i silească şi ei vor trebui să se supună. Sunt sigur că planul lui era gata făcut când l-a convins pe moşier să aducă muncitori din alte ţări. Bieţii oameni nu ştiu ce-i aşteaptă şi eu vreau să-i iau sub ocrotirea mea.

— Old Shatterhand e fratele meu şi trebuie să-l ajut. Mintea şi braţul meu sunt la dispoziţia lui.

— Mulţumesc. Ajutorul tău mi-e mai preţios decât al multor războinici. Primejdia pluteşte în aer. Nu e timp de pierdut. Vitele nu le putem lua cu noi fiindcă ne-ar trebui cel puţin patru zile ca să ajungem la conac.

— Plecăm numai noi singuri. Bivolul-puternic ce face, merge şi el cu noi?

— Aş merge bucuros, dar ar fi mai bine să rămân cu prizonierii. Oamenii mei au cu atât mai mult nevoie de un conducător cu cât nu-mi vor rămâne decât jumătate din ei, fiindcă jumătatea cealaltă trebuie să ducă vitele la conac. Cincizeci de războinici mimbrenji vor fi de-ajuns. Dacă veţi vedea că aveţi nevoie de ei, porunca voastră va fi ascultată, ca şi când ar veni din gura mea. Eu îi iau pe yumaşi cu mine; cu cât ne vom îndepărta mai mult de hacienda, cu atât sunt mai sigur că nu-mi vor scăpa.

Bivolul-puternic avea dreptate. Şi-apoi, tovărăşia acestui om atât de violent nu-mi surâdea defel. Mă temeam că ne-ar putea stingheri.

— Fratele meu a grăit înţelept, îi zisei eu. Poate că vom avea chiar trebuinţă la un moment dat de aceşti cincizeci de războinici ai lui. Şi cum o vom lua înainte, s-ar putea s-avem trebuinţă de un om de legătură între noi. Te-aş ruga, urmai eu, să ne dai pe amândoi feciorii tăi să ne însoţească. Sunt viteji şi deştepţi, dovedindu-mi că se pricep la aşa ceva. Ce zice fratele meu Winnetou, e de acord cu cele ce-am spus?

— Fratele meu Old Shatterhand ştie ce face, răspunse apaşul.

Mimbrenjul se învoi numaidecât. Era chiar mândru că îi alesesem pentru o slujbă atât de grea; îmi făgădui să aleagă pentru amândoi dintre cei mai buni cai ai lui.

Am fost foarte bucuroşi de ideea lui, deoarece nu orice cal ar fi putut ţine pasul cu ai noştri, care zburau ca o săgeată, ştiind să ne scoată din primejdii la nevoie.

După ce mai discutarăm câteva amănunte, ne culcarăm să dormim niţel, deoarece trebuia să ne sculăm cât mai de dimineaţă.

Cum se lumină de ziuă, luarăm ceva provizii cu noi şi încălecarăm. Făgăduirăm Bivolului-puternic să-l anunţăm imediat ce vom avea nevoie de el şi, după ce ne luarăm rămas-bun de la toţi, pornirăm la drum.

Yumaşii se uitau încruntaţi după noi, iar Gură-mare strigă:

— Uite cum pleacă trădătorii... dacă n-aş fi legat le-aş arunca cu noroi în faţă.

Credeam că nu vom mai da niciodată ochii cu el, era însă scris să ne întâlnim iar, mai curând decât s-ar fi aşteptat cineva.

11. Măsluitorul

Eram foarte îngrijorat de soarta emigranţilor, aşa că goneam pe cât puteam caii socotind că se vor odihni când vom ajunge la conac.

A doua zi după prânz ne şi aflam la hotarul moşiei; caii băieţilor erau numai o spumă, pe când ai noştri păreau că de-abia acum pornesc la drum.

Pârâul ne slujea de călăuză. Peste puţin zărirăm zidul care împrejmuia ruinele fostului conac. Nimeni nu ne întâmpină în poartă; eu mă codeam să intru în curte, ceea ce Winnetou înţelese imediat.

— Old Shatterhand să cerceteze mai întâi singur, zise el. Cum năvălitorii erau indieni, s-ar putea ea zărindu-ne cineva, să ne ia drept yumaşi şi s-o ia la fugă neavând de la cine să aflăm cum stau lucrurile.

Intrai singur în curtea conacului. Un morman de ruine şi nici ţipenie de om. Mă întorsei şi trecui înapoia zidului crezând că poate voi da aici de vreo suflare omenească. Văzui un om, un alb venind agale spre mine. Era îmbrăcat cu un surtuc lung, negru, care îi dădea aparenţă de popă. Când mă văzu, omul se opri mirat în loc.

— Buenos dios, senior, îl salutai eu. Mă rog, dumneata eşti de la conac?

— Da, răspunse el privindu-mă cu ochi sfredelitori.

— A cui e hacienda?

— A lui senior Melton.

— Aha, aşa? Tocmai pe el îl şi căutam. E un vechi cunoscut de-al meu.

— Îmi pare rău că n-ai să-l găseşti, fiindcă s-a dus cu senior Timoteo Pruchillo la oraş ca să legalizeze actul de vânzare.

— Atunci trebuie să fie ceilalţi doi pe-aici.

— Vrei să spui de senior Weller şi fiu-său? Nici ei. S-au dus amândoi la *Fuente de la Roca*[16].

— Dar muncitorii germani?

— Tot acolo, cu ei; îi aşteaptă yumaşii. Dumneata, senior, trebuie să fii un bun prieten al lui senior Melton, fiindcă văd că-i cunoşti pe toţi. N-ai vrea să-mi spui...

Deodată îşi întrerupse vorba. Îi zărise pe cei trei indieni care mă întovărăşeau şi-l recunoscu pe apaş.

— Winnetou! Ei drăcia dracului... pe ăsta numai diavolul l-a adus aici! strigă el înspăimântat, de astădată în englezeşte.

La cuvintele acestea o rupse la fugă, sări ca gonit din urmă peste pârâu şi o luă razna peste cioturile de rădăcini arse ale fostei păduri din preajma conacului.

Winnetou îl observase şi el. Îl văzui dând pinteni calului, trecu în goană pe lângă mine fără să-mi spună un cuvânt, sări dincolo de pârâu şi se luă după fugar.

Era vădit că-l cunoştea foarte bine şi avea motiv să-l fugărească, probabil ca să pună mâna pe el.

Nu era lesne. Calul putea la fiecare pas să se poticnească şi să-şi rupă picioarele. Probabil că Winnetou îşi dădu seama, căci sări de pe cal porni după el. Să fi ştiut eu cine era individul, mi-ar fi fost foarte uşor, în primul moment, să-i trag un glonţ în picior ca să-l ţin pe loc. Se vede însă că apaşul nu vroia, altminteri o făcea el singur.

Winnetou era un foarte bun alergător, dar în împrejurările de faţă nu putea ţine pas cu fugarul, deoarece îi îngreuia fuga puşca şi celelalte arme avute cu el. Ştiam însă că tot îl va ajunge în cele din urmă.

Goneau amândoi la deal. Deodată fugarul pieri dincolo, în vale. Când Winnetou ajunse în vârful dealului îl văzui oprindu-se un moment şi punând puşca la ochi. Se răzgândi însă. Făcu

[16] Izvorul din stâncă.

un gest cu mâna, ca şi când ar fi vrut să spună, la ce bun”, se întoarse, coborî dealul, încălecă şi veni spre mine.

— L-am lăsat să se ducă, îmi zise el. Dincolo de deal e o pădure şi cum o ajunge îl pierd din ochi.

— Fratele meu l-ar fi ajuns cu toate astea, răspunsei eu.

— Da, dar mi-ar trebui o zi întreagă şi nu merită atâta osteneală.

— Am văzut că fratele meu a vrut să tragă, de ce n-a făcut-o?

— Fiindcă distanţa era prea mare şi s-ar fi putut să-l omor, ceea ce nu vroiam.

— Îl cunoaşte fratele meu Winnetou bine?

— Da. După nume trebuie să-l ştii şi tu. Face parte dintre albii care îşi zic mormoni şi sfinţii timpurilor viitoare, dar faptele lui sunt ale unui om primejdios. A ucis chiar, dar fiindcă nici unul din cei ucişi nu mi-era frate şi prieten, n-aveam dreptul să-i iau viaţa.

— Atunci de ce l-ai fugărit? Erai de părere că prinderea lui ne-ar fi fost de folos?

— Aşa mi-am zis când l-am văzut. Trebuie să fie prieten cu Melton, altminteri n-ar avea ce căuta aici. Cunoaşte deci toate planurile şi tainele acestuia şi l-am fi putut sili să ni le spună.

— Dacă ştiam eu nu-l lăsam să scape. Şi cine e omul acesta pe care îl numeşti primejdios, ba chiar ucigaş?

— Cum îl cheamă nu ştiu, i se zice însă Măsluitorul.

— A, ăsta e! Am auzit eu multe despre el.

— Ştii că Melton are un frate care înşeală la cărţi. A omorât la fortul Uintah un ofiţer şi doi soldaţi, pentru care faptă l-am fugărit până la fortul Edwards. Am pus mâna pe el şi l-am predat autorităţilor, dar a evadat. Cu acest frate al lui Melton a fost foarte bun prieten Măsluitorul. Au furat şi au ucis împreună. Cunosc şi eu două sau trei cazuri unde ştiu bine că a fost mâna lor la mijloc. Aşadar banditul ăsta se află

aici! Cu siguranţă că e un aliat al lui Melton, pe care trebuie să-l fi cunoscut prin frate-său. Rău îmi pare că ne-a scăpat.

— Hai să ne luăm după el. Old Shatterhand o să-i găsească urma tot aşa de bine ca şi mine şi nu se poate să nu-l prindem.

— Ştiu, dar e păcat să ne pierdem timpul cu el, avem altceva mai bun de făcut. Măsluitorul m-a crezut prieten cu Melton şi mi-a spus unele lucruri de care trebuie să-i pară acuma rău. Să le spun şi fratelui meu.

Îl pusei la curent pe apaş cu cele ce aflasem.

— Amândoi Weller s-au dus cu emigranţii la Fuente de la Roca, iar Melton cu haciendado la Ures, repetă el după ce sfârşii. Ce să caute albii la Fuente?

— Dac-aş putea să aflu! Cunoaşte Winnetou locul?

— Am trecut odată pe-acolo, ba am şi stat vreo trei zile umblând după vânat. Pentru aşa ceva nu cred să-i fi dus, iar de agricultură nu poate fi vorba prin ţinutul acela sterp.

— Atunci trebuie să fie o taină la mijloc, cu atât mai mult cu cât e vorba să vină acolo şi aliaţii lui Melton, yumaşii, aceia care au pustiit hacienda.

— Care yumaşi? Nu cumva Gură-mare cu oamenii lui pe care i-am prins noi?

— Nu. Probabil însă că prieteni de-ai lor. Bănuiesc chiar că Gură-mare ştie de lucrul ăsta, că şi ăştia au de gând să facă altă nelegiuire pe-acolo.

— Old Shatterhand spune întocmai ce gândeşte Winnetou. Emigranţii sunt în mare primejdie Şi ar trebui să alergăm în ajutorul lor.

— Aşa aş face, dar fratele meu a auzit că Melton s-a dus cu moşierul la oraş ca să legalizeze actul de vânzare. Dacă reuşim să-l împiedicăm, îi luăm pământul de sub picioare şi nu mai are ce căuta aici.

— Old Shatterhand vrea să se ducă la Ures şi să-i lase pe fraţii lui în voia sorţii?

— Asta nu. Melton e capul răutăţilor şi cei doi Weller sunt numai subordonaţii lui care nu pot face nimic fără el. Nu numai că putem face nulă vânzarea, dar îl putem băga în puşcărie şi scăpăm de el. În vremea asta pot s-aştepte ei şi yumaşii lor la Fuente întoarcerea lui mult şi bine.

— Fratele meu alb crede că Melton are intenţia să se ducă de la oraş de-a dreptul la Fuente?

— Da.

— Atunci ce caută Măsluitorul aici?

— E pus probabil ca om de pază. De unde vine, nu ştiu. Afacerea pare să fie pusă la cale mai de mult şi cu mare chibzuială. Cred că e vorba de cuibăreala mormonilor în regiunea asta. Faptul că s-a făcut într-un mod atât de banditesc dovedeşte că e opera lui Melton fără ordinul coreligionarilor lui din Salt-Lake-City. Cei doi, Weller şi Măsluitorul îl ajută, cel din urmă stând de strajă ca să nu pătrundă nimeni până la Fuente.

— Fratele meu alb a ghicit cu siguranţă, ca întotdeauna, adevărul. E vorba de o crimă pusă la cale de albi, yumaşii vin să le dea numai ajutor.

— Cât e de-aici până la Fuente de la Roca?

— Cu armăsarii noştri două zile şi de la Ures trei.

— Atunci nu e cine ştie ce ocol dacă, plecând de la Ures, te abaţi pe la hacienda?

— Câteva ceasuri, nu mai mult.

— Ne vom întoarce deci tot pe-aici şi cred că Melton va face tot aşa. În cazul acesta îl vom întâlni în drum, dacă îşi va fi sfârşit până atunci afacerile şi va fi plecat din oraş. Să nu mai pierdem vremea degeaba, trebuie să plecăm imediat.

— Să se gândească fratele meu că şi caii au nevoie de odihnă. Într-o zi şi jumătate am făcut un drum de cel puţin patru zile. La nevoie armăsarii noştri ar mai putea-o duce până la Ures, ai băieţilor însă nu.

— Nici nu trebuie. Băieţii rămân pe loc, fiindcă nu numai că ne-ar putea stingheri, dar e trebuinţă de prezenţa lor aici.

— Fratele meu vrea să spună că trebuie să-l iscodească pe Măsluitor?

— Da. E mai mult ca sigur că se va înapoia. Pe mine nu mă cunoaşte şi nu mă va bănui că am venit la conac cu gânduri duşmănoase, ci o să creadă că e o simplă întâmplare. Negreşit că-i e frică de tine şi o să se furişeze cu mare băgare de seamă ca să se încredinţeze că ai plecat. Nevăzându-te, o să se simtă în siguranţă şi băieţii îl pot spiona în toată voia.

— Bine, fie cum zice fratele meu. Băieţii să-l supravegheze, dar aşa ca să nici nu-i simtă el. Când ne vom întoarce de la Ures au să ne spună unde stă ascuns şi după ce-l vom prinde o să-l silim să ne spună ce e la Fuente.

Eram deci perfect înţeleşi. Mimbrenjii auziseră şi ei ce vorbiserăm, totuşi trebuia să le mai dăm oarecare instrucţiuni înainte de plecare. Eu şi Winnetou ne adăparăm caii la pârâu şi pornirăm spre oraş.

Drumul mi-era cunoscut fiindcă-l mai făcusem o dată. Până pe-nnoptate zorirăm caii pe cât era cu putinţă, pe urmă, după ce se-ntunecă, îi lăsarăm trei-patru ceasuri să se odihnească şi când răsări luna eram iar în şa.

Datorită armăsarilor noştri am putut fi a doua zi la Ures. Ne-am oprit la cea dintâi cârciumă pe care o văzurăm în drum. Găsirăm aici vin şi turte de mălai pentru noi, nutreţ şi apă pentru cai. Bani nu mai aveam, ştiam însă că Winnetou avea întotdeauna la el, dacă nu bani, pulbere sau bulgări de aur.

Rămânea acum să dăm de Melton şi de moşier. Pentru cutreierătorii pustiurilor şi savanelor nu e cine ştie ce greutate să găsească pe cineva într-un orăşel de nouă mii de locuitori, mai ales străini care atrag îndată atenţia.

De altfel, nici nu-mi pierdui vremea să-ntreb de colo până colo, ci mă dusei de-a dreptul la funcţionarul care mă

repezise rândul trecut când fusesem aci. O găsirăm pe seniorita tot întinsă în hamac. De astă dată în loc de două hamace, mai era un al treilea, în care-l văzui spre bucuria mea pe moşier legănându-se şi trăgând tacticos dintr-o ţigară. Părea că se simte foarte bine în societatea graţioasei coniţe din hamacul de alături.

Când mă recunoscu strigă cu mirare:

— Por Dios, germanul! Ce cauţi, domnule, aici? Te ştiam prizonier la yumaşi, cum se face de ţi-au dat drumul?

— Ai fost şi dumneata prizonier ca şi mine şi acum te văd liber. Prin ce împrejurare?

— Datorită lui senior Melton, fără de care aş fi şi azi în mâinile yumaşilor ori chiar mort. I-a speriat atât de rău pe indieni cu ameninţările lui, încât au fost bucuroşi să scape de noi. Dar pentru dumneata cine-a intervenit?

— Cuţitul meu.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că m-am eliberat singur. Protecţia unui individ ca Melton — foarte mulţumesc! Mai bine lipsă. De altfel, te înşeli dacă-ţi închipui că îi eşti dator recunoştinţă. Ştii că te-am avertizat atunci, şi-ai văzut că am avut dreptate.

— Nedreptate vrei să zici... Senior Melton s-a purtat cu mine ca un om de onoare şi nu-ţi permit să-l calomniezi.

— Dacă şi ăsta e om de onoare, atunci un caballero e cel mai mare pungaş care există. E o faptă de om cinstit să-i aţâţi pe indieni la jaf ca să-ţi pustiască moşia?

— El? Ai mai spus o dată prostia asta şi o să-ţi arăt eu că te-ai înşelat. Pesemne că dumneata nu ştii ce-a făcut omul ăsta pentru mine: mi-a cumpărat hacienda.

— Ştiu.

— Da? Şi mai îndrăzneşti să-l bănuieşti! Şi tot nu vrei să recunoşti ce gest nobil a făcut hotărându-se să-mi cumpere moşia?

— Nobil? De ce?

— Dezastrul pe care l-au lăsat indienii în urma lor a depreciat complet hacienda. Ar trebui capitaluri mari şi ani de zile ca s-o aducă în starea de mai-nainte. Am fost ruinat dintr-o singură lovitură şi nu s-ar fi găsit un singur om care să mai dea un gologan pe ea. Senior Melton s-a oferit totuşi să mi-o cumpere.

— Aşa! Şi dumneata ai fost foarte mişcat de acest gest mărinimos!

— Lasă ironia. E într-adevăr un gest de mărinimie din partea lui să-mi plătească o sumă pe care n-ar scoate-o nici în zece ani de pe urma moşiei. Ce spun eu zece! Nici în douăzeci, nici chiar în treizeci. Şi-a vârât capitalul într-o întreprindere care nu o să-i aducă nici un câştig.

— Aş putea să ştiu şi eu cât ţi-a dat?

— Două mii de pesos. Cu banii ăştia pot întreprinde ceva, pe când altfel aş fi murit de foame.

— Vânzarea s-a făcut în mod legal şi nu se mai poate reveni asupra ei?

— Nu încă, aş fi însă un mare nătărău dacă aş renunţa la ea.

— Ţi-a şi numărat banii?

— Da. Imediat ce-am convenit asupra preţului.

— Aşadar nu aici în Ures, ci înainte?

— Da, după ce-am scăpat din mâna yumaşilor. Numai în sunători de aur. Chiar şi faptul că mi-a dat banii până nu legalizasem actul de vânzare dovedeşte ce inimă bună are şi ce cinstit e omul ăsta.

— Hm! Tare-aş vrea să-i spun în faţă ce cred eu despre inima lui bună şi despre cinstea lui! E tot aici în Ures?

— Nu, a plecat ieri.

— Unde?

— La hacienda, bineînţeles.

— Ştii sigur că s-a dus la hacienda?

— Unde-ai fi vrut să se ducă? Zicea că vrea să se-apuce îndată de renovarea conacului.

— Cu ce? Sau şi-a luat de-aici cele de trebuinţă?

— Ce?

— Mai întâi braţe de muncă.

— Are. Oameni aduşi din Europa.

— Pe urmă unelte. Ale dumitale au ars toate, îi mai trebuie seminţe pentru câmp, provizii de mâncare pentru muncitori, zidari, dulgheri şi alţi meşteşugari ca să ridice clădirea şi câte altele... A luat şi de-astea cu el?

— Nu l-am întrebat. Ce-mi pasă mie, devreme ce moşia nu mai e a mea! Eu ştiu numai că a plecat.

— Probabil imediat după legalizarea actului de vânzare?

— Da. N-a mai zăbovit nici un ceas.

— Singur?

— Bineînţeles. De altminteri nu ştiu de ce mă descoşi atât şi eu stau să-ţi răspund ca un prost. Ajunge!

Se întoarse apoi cu spatele la mine, ca să-mi dea să înţeleg că nu mai vrea să aibă de-a face cu mine.

— Îmi pare rău, îi zisei eu, că nu te pot lăsa în pace, fiindcă am venit aici tocmai în chestia asta.

Acum mă luă cucoana la zor.

— Ce mojicie! Ai auzit că don Timoteo vrea să-l laşi în pace. Ce mai stai? Nu ştii un' te afli!

— Mă rog, unde?

— Scrie pe uşă, n-ai ochi să vezi? Ori nu ştii să citeşti?

— Ştiu să citesc mai bine ca voi toţi! Mă aflu în localul unei autorităţi. Dumneata n-ai ce căuta aici, nu eu, aşa că te poftesc să faci bine şi să te duci în odaia dumitale.

O văzui că vrea să izbucnească, dar se stăpâni. Făcu un gest cu mâna şi zise întorcându-se spre hamacul unde stătea întins bărbatul ei:

— Dă-l afară... acum, imediat!

Înaltul slujbaş al statului coborî din hamac, veni spre mine, mă măsură cu dispreţ, din cap până-n picioare şi zise arătându-mi uşa:

— Ieşi! Dacă nu pleci de bunăvoie pun imediat să te bage la-nchisoare!

Până s-apuc eu să-i răspund, Winnetou făcu câţiva paşi spre el, îl apucă în braţe, îl duse la hamacul lui, îl aşeză cu băgare de seamă înăuntru şi-i zise cu glas potolit:

— Fratele meu alb să stea liniştit la locul lui până ce-oi vorbi cu el. Şi femeia albă să tacă atunci când vorbesc bărbaţii. Locul femeii e lângă copiii ei nu în sfatul bărbaţilor maturi. Noi am venit să vorbim cu *haciendada* şi, vrea, nu vrea, trebuie să ne-asculte. Omul pe care-l vedeţi e Old Shatterhand şi eu sunt Winnetou, căpetenia apaşilor.

— Winnetou! Căpetenia apaşilor! Indianul acela interesant! E cu putinţă? strigă cucoana cu entuziasm uitând de cuvintele lui jignitoare.

Apaşul era prea mândru ca să ia în seamă cuvintele ei, de aceea răspunsei eu pentru el:

— Da, el e, seniora. Cred că acum nu mai protestezi că vrem să ne laşi în pace. Dacă nu pleci de bunăvoie, te iau frumuşel pe braţe şi te duc afară în stradă, cum a fost dus bărbatul dumitale în hamac.

— Ce aventură... ce plăcere să mă ducă Winnetou pe braţe! Tot oraşul o să mă invidieze...

— Nu te-aş sfătui să încerci, seniora. Să te poarte pe braţe ori să te arunce în stradă nu e totuna. Uită-te bine la prietenul meu ca să ai ce spune prietenelor dumitale.

Seniora îşi aprinse o ţigară şi se aşeză mai comod în hamac, ca un om care asistă la un spectacol de circ unde trebuie să se producă un număr fenomenal. Bărbatul său aflând pe cine are înainte, păru şi el cât se poate de mulţumit, uitând că-l pusese mai adineauri la locul lui.

Cât pentru don Timoteo, Old Shatterhand era, ca şi pentru ceilalţi doi, cu desăvârşire necunoscut, dar despre Winnetou auzise atâtea, încât uită că ne spusese adineauri să-l lăsăm în pace. Îşi schimbă cu totul atitudinea.

Nu era de mirare că tovarăşul meu era atât de cunoscut în Ures. Trecea chiar drept o celebritate. Apaşii erau mult mai la sud şi fiindcă Winnetou venea din când în când să viziteze celelalte triburi ale lor, faptele lui erau cunoscute nu numai de indieni ci şi de albi. Admiraţia acestora din urmă era mai mare decât a celor din neamul lui. Femeile mai ales aveau un adevărat cult pentru el, căci Winnetou nu era numai foarte interesant, dar şi un bărbat frumos şi inteligent.

Încântat de efectul produs de Winnetou cu intervenţia lui, mă adresai iar moşierului:

— Întrebările mele ţi s-au părut inutile, don Timoteo, începui eu, totuşi sunt de mare importanţă pentru mine ca şi pentru dumneata, după cum vei vedea îndată. Yumaşii ţi-au distrus hacienda şi ţi-au luat tot. Bănuiesc că ţi-au scotocit chiar buzunarele şi nu ţi-au lăsat nici măcar ce era în ele.

— Asta aşa e.

— Şi pe-ale lui Melton?

— Da.

— De unde a avut atunci două mii de pesos ca să-ţi plătească moşia?

Mexicanul mă privi uluit, pe urmă gângăvi zăpăcit:

— De unde... a... luat... atâţia bani...?

— Nu asta să te întrebi, ci cum se face că nu i-au luat banii.

— Ei drăcie! Vezi, la asta nu m-am gândit. Vrei să spui că avea banii la el?

— La el sau la unul din cei doi Weller, n-are importanţă. Două mii de pesos în monede de aur nu e lesne de ascuns şi reprezintă chiar pentru o căpetenie de trib o sumă bunicică. Dacă Gură-mare a renunţat la această sumă, a făcut-o cu

siguranţă pentru un motiv foarte puternic. Îţi poţi dumneata închipui cam ce-ar putea să fie?

— Nu.

— Nu există decât o singură explicaţie. Pentru un străin şi mai ales pentru un duşman, un indian nu renunţă la atâta bănet. Trebuie să fie deci un prieten, mai bine zis un aliat de-al lui ca s-o facă.

— Nu cred.

— Îţi spusesem că yumaşii vor veni să-ţi jefuiască conacul, dar nu m-ai crezut. Ai văzut apoi că am avut dreptate. Tot aşa sunt sigur acum de ceea ce vorbesc, deşi nu vrei nici acum să mă crezi.

— Melton a fost atât de mărinimos eu mine, încât nu pot să cred că e în înţelegere cu indienii. Dacă-mi aduc eu bine aminte, parcă ziceai atunci că el ar fi instigatorul jafului?

— Nu ştiu dacă ţi-am spus-o atunci, acum însă sunt sigur că aşa e.

— Te înşeli. Nu se poate să nu te înşeli... Melton mi-e prieten. Mi-a dovedit-o cumpărându-mi hacienda.

— A dovedit că e nu un prieten, ci un trădător, un Iuda şi un pungaş. Ce valoare avea hacienda înainte?

— Nu-mi mai vorbi de asta!

— Ai fi vândut-o dacă nu se întâmpla ce s-a întâmplat?

— Nici prin gând nu mi-ar fi trecut.

— Atunci lucrurile sunt clare ca lumina zilei. Mormonul e însărcinat să pună mâna undeva pe o bucată de pământ ca să se stabilească cu ai lui. Hacienda îi convenea, dar, lasă că nu era de vânzare, era însă şi prea scumpă. De aceea s-a înţeles cu yumaşii s-o jefuiască, ştiind că pe urmă o să fii silit s-o vinzi pe un preţ de nimic.

— Nu, ar fi ceva nemaiauzit. Atâta ingratitudine nu poate exista. Şi-apoi, la ce i-ar fi folosit pământul, dacă nu mai poate rodi?

— O să-l facă el să rodească iar.

— Ar cheltui mai mult decât valora înainte moşia şi ar trece mult până să-i aducă vreun venit.

— Aşa mi-am zis şi eu. Trebuie deci să fie la mijloc un lucru pe care nu-l pot încă înţelege, dar pe care trebuie să-l descopăr. Dumneata crezi că Melton s-a întors la hacienda, dar nu-i aşa, fiindcă noi de-acolo venim şi l-am fi întâlnii în drum. A lăsat însă pe cineva la conac.

— Vrei să spui doi, adică pe Welleri.

— Nu. Aceştia au plecat. Ai auzit dumneata de un yankeu, un mormon căruia i se zice Măsluitorul?

— Nu.

— Pe acesta l-am găsit noi acolo. Ne-a spus că ai plecat cu Melton la oraş ca să faci actul de vânzare. Vorbise deci cu Melton, fără să ştii dumneata că este la conac.

— Hm! Într-adevăr e suspect.

— Când ai plecat de la moşie cu Melton, cei doi Welleri şi emigranţii erau încă acolo?

— Da. Oamenii au trecut în slujba lui. Vrea să-i pună la muncă, să-i desţelenească ţarinele, să planteze copaci şi să semene iarbă pe păşune. Pe Welleri i-a angajat ca supraveghetori.

— Da, dar vezi că nu mai sunt la hacienda, au plecat imediat după dumneata sus la Fuente de la Roca.

— La Fuente? întrebă Pruchillo încremenit; ce să facă la Fuente?

— Unde-i aşteaptă o ceată de yumaşi.

— Nu se poate! De unde ştii? zise el sărind jos din hamac.

— De la Măsluitorul, care m-a luat drept un prieten al lui Melton.

— La Fuente... la Fuente... repeta mexicanul învârtindu-se agitat prin cameră. Ce-mi spui mă pune pe gânduri. Este adevărat că s-au dus acolo sau te-a minţit individul?

— E foarte adevărat. Măsluitorul mi-a mărturisit-o luat prin surprindere. Când l-a văzut pe Winnetou a rupt-o la fugă. Are

el ceva pe conştiinţă. De aci porneşte firul conducător. Hacienda dumitale are pentru ei o mare valoare, aşa pustiită cum e. Motivul acesta trebuie să-l descopăr eu şi o să-l descopăr. Am venit la Ures ca să te găsesc pe dumneata şi pe Melton; pe dumneata te-am găsit şi pe el ştiu unde să-l caut, dar nu la hacienda, ci la Fuente de la Roca, unde se află şi cei doi Welleri.

În timp ce eu vorbeam, moşierul se plimba mereu de colo până colo. Deodată îl văzui întorcându-se brusc şi strigă oprindu-se înaintea mea:

— Dacă s-a dus într-adevăr acolo, ştiu pentru ce şi de ce hacienda are atâta valoare pentru el.

— Pentru ce? întrebai eu cu încordare.

— Proprietatea are şi o mină, o mină de mercur care a fost părăsită, fiindcă n-am avut cu cine s-o lucrez şi fiindcă indienii mişună pe-acolo.

— Am auzit şi eu, dar...

Îmi curmai vorba, căci în mintea mea se născu un gând atât de grozav, încât mi se părea cu neputinţă, dar fiindcă era Melton la mijloc nu era atât de imposibil. Mintea mi se lumina şi cu cât se lumina mai mult, cu atât pricepeam grozăvia faptului. Nu mă gândisem nici un moment la mina aceea părăsită. Îl întrebai pe moşier cu nerăbdare:

— Unde se află mina?

— Undeva în munţii Yumaşi, la cinci zile de drum de-aici.

— Fuente de la Roca e prin părţile acelea?

— Sigur, sigur! Vezi, tocmai asta m-a făcut să mă înşel asupra lui senior Melton.

— Aha, recunoşti deci că te-ai înşelat? Acum ştiu ce să cred. Mormonul n-a vrut să pună mâna numai pe pământul moşiei ci mai ales pe mină. Acolo sunt îngropate milioane care se pot scoate la iveală, dacă ai oameni cu care să lucrezi. Şi-ai fost atât de nebun să-i vinzi hacienda, minele şi

şaizeci de muncitori pentru două mii de pesos. Mai susţine şi-acum dacă-ţi dă mâna, că Melton e un om de onoare!

— Un pungaş, un bandit, asta e! Şi eu cel mai mare gogoman din câţi există pe suprafaţa pământului.

— Dacă nu chiar cel mai mare, dar un om nesocotit tot eşti, don Timoteo, zisei eu necăjit, Ţi-am spus ce te-aşteaptă şi n-ai vrut să mă crezi.

— Mi-ai spus... mi-ai spus! Răcnea el bătându-se cu mâinile în cap. Şi eu, idiotul, n-am luat în seamă vorbele dumitale!

— Rău ai făcut. Dacă m-ai fi crezut, ai sta acum frumuşel la moşie şi i-am fi gonit pe yumaşi să se ducă de unde au venit.

— Aşa e, aşa e! În loc de asta mi-au luat turmele şi cirezile şi m-au lăsat pe drumuri.

— Ei aş! Ai doar două mii de pesos în buzunar...

— Nu-ţi mai bate şi dumneata joc de mine, senior, că mie mi-e destul şi-aşa...

— Nu-mi bat joc defel. Ai cele două mii de pesos, vitele şi tot ce-au mai jefuit yumaşii de la conac.

— E o cruzime, senior, să faci astfel de glume în împrejurările de faţă.

— Nu e nici o glumă şi vorbesc foarte serios. Nu numai că am scăpat din mâinile indienilor, dar cu ajutorul mimbrenjilor şi al fratelui meu Winnetou, am reuşit să-i facem prizonieri. Le-am luat tot îndărăt şi Bivolul-puternic, căpetenia mimbrenjilor îi va duce acasă la el ca să le dea pedeapsa meritată. Cincizeci dintre mimbrenji se întorc cu turmele la conac. Noi doi am pornit înainte ca să-ţi aducem vestea cea bună. Bineînţeles că nici nu bănuiam că vei fi şi apucat să vinzi hacienda.

Mexicanul mă privea încremenit, nici nu-i venea să creadă ce auzea.

— Yumaşii prinşi... pedeapsă... cincizeci de mimbrenji spre... hacienda... cu vitele mele... bolborosea el. Deodată mă apucă de braţ şi vru să mă tragă spre uşă: Haidem, repede, repede! Trebuie să ne ducem imediat la hacienda... se ruga mexicanul cu lacrimile în ochi.

— Să ne ducem? Ce să caut eu acolo?

— Nu vorbi aşa, senior! Ştiu că ai toată dreptatea... te-am jignit, te-am insultat chiar. Acum însă... Ah!

Se bătu cu palma peste frunte, se întoarse spre alcade şi zise:

— Mi-a venit o idee. Vitele îmi vor fi restituite, n-ar fi posibil să-mi iau îndărăt şi moşia? Vânzarea e valabilă?

— Da, răspunse slujbaşul.

— Nu există vreun chiţibuş, ceva, o lacună prin care să-mi pot recăpăta moşia?

— Nu, dumneata singur m-ai rugat să fiu cât mai conştiincios. Parcă ţi-era frică să nu-ţi ceară banii înapoi.

— Lasă că o să ţi-o dea el de bunăvoie şi banii o să-i opreşti drept despăgubiri pentru stricăciunile făcute, zisei eu.

— S-ar putea una ca asta?

— Mai mult încă. Eu susţin că vânzarea poate fi declarată nulă în faţa legii. Trebuie numai să dovedim că Melton i-a tocmit pe yumaşi să devasteze moşia.

— O să poţi aduce aceste dovezi, senior?

— Mai mult ca sigur.

— Ah, de-aş fi avut minte să te-ascult de la început! Dumneata vorbeşti cu atâta siguranţă, atât de convingător, încât totul mi se pare cu putinţă...

— Pentru fratele meu Old Shatterhand nimic nu e imposibil, zise Winnetou, care tăcuse până atunci. A fost prins de duşmani care vroiau să-l lege la stâlpul de tortură şi acum îl aveţi în faţa voastră, iar duşmanii sunt prizonierii lui.

— Nu eu, ci Winnetou are meritul de a-i fi prins, protestai eu.

— Nu, nu, el, nu eu, repetă apaşul.

— Tu i-ai adus pe mimbrenji, fără ajutorul cărora n-aş fi putut face nimic.

— Şi mimbrenjii n-ar fi venit dacă tu nu ai fi scăpat copiii căpeteniei lor din primejdie.

— Winnetou, Winnetou trebuie să fi fost acela care a făcut o faptă atât de eroică! strigă cu înflăcărare cucoana, asupra căreia frumuseţea şi seriozitatea apaşului făcuseră o adâncă impresie.

— Fie cum o fi, eu o să-mi am iar averea mea, zise moşierul, care se gândea numai la avutul lui nu la recunoştinţa pe care ne-o datora.

— Nu, nu, eu vreau s-aud cum au fost prinşi yumaşii, zise cucoana. Winnetou o să aibă bunătatea să ne povestească el singur. Îl invit să ia loc aici lângă mine, în hamac. Şi arătă cu mâna la hamacul în care stătuse până atunci moşierul.

— Winnetou nu e femeie, răspunse apaşul. El nu şade pe sfori şi nu se laudă cu faptele lui războinice.

Ea mă rugă atunci pe mine să povestesc cum a fost şi mă executai fără să intru în amănunte. După ce sfârşii, cucoana strigă cuprinsă de entuziasm:

— E întocmai cum am citit prin romane. Unde apare Winnetou, căpetenia apaşilor, aventurile şi faptele eroice curg cu duiumul. Dacă aş fi bărbat nu m-aş despărţi o clipă de el.

— Şi Winnetou ar fi o muiere dacă ar îngădui aşa ceva, răspunse el întorcându-i spatele şi ieşind din odaie. Laudele dintr-o astfel de gură îi făceau scârbă.

— Ce are? Întotdeauna e atât de urâcios? întrebă cucoana.

— Nu, numai când îi faci un compliment, râsei eu cu poftă. Dacă vrei să nu se supere, trebuie să taci şi să nu te uiţi la el.

— Bine, o să-mi dau osteneala să-i fac pe plac dacă făgăduieşti să-mi faci un serviciu. Dumneata când pleci?

— Mâine.

— Unde aţi tras?

— Deocamdată nicăieri.

— O să găseşti lesne o gazdă, iar pe Winnetou îl poftesc să găzduiască la noi. Ce zici?

Lucrul mă amuza, de aceea răspunsei zâmbind:

— Ştii, coniţă, că ideea dumitale e foarte originală?

— Nu-i aşa? Săracul! Tot prin păduri şi pe câmpii ca o sălbăticiune! Vreau să doarmă şi el o dată ca oamenii, sper însă că în schimb o să vină diseară la sindrofia pe care o dau în saloanele mele.

— Mă rog, întreabă-l dacă vrea.

— Întreabă-l dumneata pentru mine.

— Aş face-o cu plăcere, seniora, dar nu merge O astfel de invitaţie nu se face printr-o a treia persoană. Venită de pe frumoasele dumitale buze are o valoare îndoită. Vor fi multe doamne astă seară la dumneata?

— Bineînţeles. Onoarea de a-l avea în salonul meu pe Winnetou o să le facă pe prietenele mele să plesnească de ciudă.

Era deci vorba de un fel de spectacol cu un număr de senzaţie şi ştiam dinainte răspunsul apaşului. De altminteri se şi ridicară proteste. Alcadele care băgase de seamă impresia pe care o făcuse frumosul indian asupra neveste-si simţi că-l muşcă gelozia de inimă.

Se apropie de ea şi-i şopti ceva cu o enervare vădită, dar ea îl împinse cât colo fără să-l asculte pe de altă parte, moşierul nu mai avea astâmpăr.

— Cum, vrei să rămâi până mâine? mă întrebă el nemulţumit. Nu se poate! Trebuie să pleci chiar astăzi cu mine la moşie; mi-ai făgăduit c-o să m-ajuţi să-mi iau îndărăt avutul.

Vorbea pe un ton poruncitor, ca şi când aş fi fost dator s-o fac. De aceea îi răspunsei cam de sus:

— Trebuie? De unde până unde? Nu există acest trebuie pentru mine.

— N-am vrut să spun aşa... mă gândesc însă că e şi în interesul dumitale. Este şi onoarea dumitale în joc.

— Onoarea mea mă priveşte numai pe mine şi pe nimeni altul. Eu fac numai ce ştiu că nu e împotriva onoarei mele şi dacă n-aş mai vrea să mă sinchisesc acum de hacienda dumitale nu ştiu întrucât aş fi dezonorat. Am venit să te previn că te aşteaptă o nenorocire şi, în loc să-mi fii recunoscător, m-ai luat la goană ca pe o haimana. Mai mult încă: ai lăsat pe intendentul dumitale să mă batjocorească şi făceai haz privind de la fereastră. Te rugasem să nu-i spui lui Melton ce vorbisem, ca apoi să-i repeţi cuvânt cu cuvânt discuţia noastră. Pălăvrăgeala asta era să mă trimită pe lumea cealaltă. Totuşi m-am gândit la paguba pe care ţi-au făcut-o şi, cum m-am văzut liber, primul lucru la care m-am gândit a fost să-ţi restitui avutul. Acum turmele şi cirezile sunt în drum spre conac. Te las deci, senior, să ieşi cum poţi din încurcătură.

Mă prefăcui că vreau să plec.

— Te rog nu pleca, senior; uită şi dumneata ce-a fost.

— Nu înţelegi că n-am ce să-ţi mai fac? Ai încheiat vânzarea şi nu numai că te-ai păcălit îngrozitor, dar ai dat pe mâna unui ticălos ca Melton nişte bieţi nenorociţi de străini, femei şi copii nevinovaţi care nu-ţi greşiseră cu nimic.

Tăceau toţi ruşinaţi. În clipa aceea Winnetou băgă capul pe uşă şi mă întrebă morocănos:

— A isprăvit fratele meu? Nu mai am poftă să-mi pierd vremea degeaba pe aici.

Haciendado se repezi la el, îl apucă de mână şi zise cu glas rugător:

— Vino niţel înăuntru, senior. Ştii că fără sfatul dumitale nu pot face nimic.

Apaşul trecu pragul, îl privi cu seriozitate şi-l întrebă:

— A mulţumit albul fratelui meu Old Shatterhand?

Ai fi zis că omul acesta era atotştiutor. Cu întrebarea lui îi făcea moşierului aceeaşi imputare pe care i-o făcusem eu în gând.

— N-am avut încă vreme, se scuză mexicanul. Vreţi să rămâneţi aici până mâine?

Winnetou dădu din cap; aşa ne fusese înţelegerea.

— Pierdem însă un timp preţios în care se pot face multe, adăugă moşierul.

— Nu există nimic mai preţios pentru noi decât caii noştri şi aceia au nevoie de odihnă, răspunse apaşul. Şi-apoi, nu mai avem ce căuta aici. Să facă albul ce-o şti.

— Ţi-am spus că fără ajutorul vostru nu sunt în stare să fac ceva.

— Atunci să se roage albul de Old Shatterhand şi, dacă vrea el, eu n-am nimic împotrivă.

Îi venea greu mexicanului să se umilească, dar n-avu încotro.

— Bine, zisei eu după ce-şi ceru scuze, te iert, aş vrea să ştiu însă ce crezi dumneata că-i de făcut acum?

— Să plecăm imediat şi să-l arestăm pe Melton.

— Nu se poate. Caii noştri sunt prea osteniţi şi n-ar mai fi în stare să facă deocamdată drumul înapoi. Pe urmă suntem şi noi frânţi de oboseală şi avem trebuinţă de puţină odihnă. Dacă eşti aşa de grăbit, n-ai decât să iei câţiva oameni de-ai poliţiei şi să pleci înainte.

Cucoana bătu din palme încântată.

— Ce zici tu, dragă, se adresă ea bărbatului ci nu-i aşa că ideea asta e minunată?

— Dacă tu crezi... spuse el cu gura pe jumătate.

— Ceva extraordinar, nu găseşti? Tot ai tu nevoie de-o mică plimbare. Laşi pe ajutorul tău să-ţi ţină locul şi tu pleci.

— Unde?

— Cum unde? Iei câţiva *oficiales de la policia*[17] cu tine şi-l însoţeşti pe don Timoteo. Mai mare glorie nici nu se poate.

Chipul alcadelui se posomori. Întrebă cu glas tremurător:

— Să mă duc... şi eu... în munţi şi mai ales... călare?

— Se-nţelege, doar nu vei fi vrând să mergi pe jos.

— Nu găseşti că un astfel de drum ar fi prea obositor, chiar primejdios?

— Pentru un *caballero* nu există primejdie! zise ea şi-i aruncă o privire dispreţuitoare.

— Bine, dacă zici tu... încheie bietul alcade cu supunere.

— Da, aşa zic. Într-un ceas ţi-am făcut bagajul şi n-am să uit nimic din ce-ţi trebuie pe drum. Vezi numai să-ţi îndeplineşti datoria cum se cere. Pentru un jurist ca tine nu e mare lucru.

— Am dreptate, senior? adăugă ea uitându-se întrebător la mine.

— Sunt de aceeaşi părere, seniora; cunoştinţele de drept pot fi de folos la călărit.

— Auzi? Domnul e de aceeaşi părere cu mine. Când plecaţi, don Timoteo?

— Peste un ceas, răspunse moşierul nemulţumit că va trebui să-l târască după el pe acest alcade obişnuit să stea tolănit în hamac.

— E mai mult ca sigur, îi zisei moşierului, că îl veţi prinde pe Melton înaintea sosirii noastre. Totuşi e nevoie de mărturia noastră. Unde să ne întâlnim pe urmă?

— Vă vom aştepta la Fuente de la Roca.

— Pe ce drum o luaţi?

— Pe la hacienda del Arroyo.

Lucrul nu-mi convenea defel. Mă temeam să nu dea peste mimbrenjii mei sau peste Măsluitor, ceea ce mi-ar fi stricat toate planurile. Totuşi îl aprobai.

---

[17] Oameni de-ai poliţiei (n. ed.).

— Foarte bine don Timoteo. O să ne uşurezi mult sarcina, fiindcă o să dai probabil acolo de Măsluitor, pe care trebuie neapărat să-l arestezi. Vezi numai să te păzeşti, fiindcă individul ăsta mânuieşte pumnalul tot atât de bine ca şi puşca, fiind în stare de orice.

Cuvintele mele îşi făcură efectul. Moşierul se îngălbeni şi alcadele începu să tremure. Cucoana însă strigă entuziasmată:

— Auzi, dragă? Asta e ceva pentru tine. Sper că o să pui tu singur mâna pe criminal şi o să te faci celebru. Dumneata, senior, adăugă ea uitându-se cu dispreţ la mine, nu prea pari să fii omul indicat pentru un astfel de act de eroism; o să te duci la de-a gata.

— Drept să-ţi spun, răspunsei zâmbind, nu îmi pare rău defel. Măsluitorul e un individ periculos gloanţele lui nu dau greş niciodată şi-şi nimeresc întotdeauna ţinta; eu, vezi dumneata, ţin la pielea mea...

Seniora nici nu mă găsi vrednic de un răspuns şi zise cu un foarte graţios zâmbet pe buze prietenului meu Winnetou:

— Ai într-adevăr intenţia, senior, să rămâi peste noapte în oraş?

Apaşul păru încremenit de îndrăzneala ei.

— Da, rămânem până mâine, răspunsei eu în locul lui, înţelegându-l.

— Cine te-a întrebat pe dumneata? se răsti ea.

Şi fiindcă repetă întrebarea, apaşul dădu din cap.

— Atunci am onoarea să te rog să fii musafirul meu. Mi-ai face o mare plăcere şi aş fi cu adevărat fericită...

— Bine, sora mea va fi deci fericită. Primesc, răspunse apaşul.

— Şi pot să invit câteva cucoane ca să-l vadă şi ele pe Winnetou?

— Winnetou ştie că albii prind fiare sălbatice ca să le închidă în cuşcă, dar el nu e o fiară sălbatică.

— Atunci să nu invit pe nimeni? întrebă ea dezamăgită.

— Nu, răspunse el scurt şi ieşi pe uşă fără să salute.

Făcurăm câteva târguieli în oraş, trecurăm pe la cârciumă să ne luăm caii, pe urmă ieşirăm afară la câmp, unde ne simţeam mai în larg şi ne întinserăm pe iarbă. Caii păşteau liniştiţi în apropierea noastră.

După un timp văzurăm pe eroii noştri trecând călări pe acolo. „Drum bun!” le zisei eu în gând şi închisei ochii.

Am dormit amândoi întreaga după-amiază şi toată noaptea, fără grijă. Armăsarii noştri ne păzeau ca nişte câini credincioşi. A doua zi, odihniţi şi bine dispuşi, încălecarăm şi pornirăm la drum. Câtva timp am putut vedea urmele lăsate de cei cinci eroi ai noştri, pe urmă se pierdură la dreapta.

— Fratele meu Old Shatterhand a avut dreptate, îmi zise Winnetou. Nu se duc la conac de frica Măsluitorului. Femeia albă n-o să se poată lăuda prietenelor ei cu isprăvile de vitejie ale alcadelui, nouă însă mă tem că oamenii ăştia au să ne strice planurile.

Când am ajuns aproape de conac, cei doi mimbrenji ne ieşiră înainte.

— Ce e cu Măsluitorul, e tot aici ori a plecat? Îi întrebai eu.

— A fost plecat şi s-a întors.

— Departe?

— Ne-am luat după el şi l-am urmărit până în pădure şi l-am văzut pornind în galopul calului când a ieşit afară la câmp.

— Cum sunt locurile pe acolo?

— Iarbă multă şi ici-colo câte o moviliţă.

— Zorea la drum drept înainte ca un om fugărit?

— Nu, fiindcă atunci ar fi trecut peste muşuroaiele de pământ, pe când el le ocolea.

— Atunci nu fugea de frica noastră, ci se ducea să se întâlnească probabil cu cineva ca să-i spună de sosirea noastră. Voi ce-aţi făcut?

Nu ne-am încumetat să pornim după el, ca să nu ne vadă urmele. Ne-am întors în pădure, am ascuns caii în desiş şi am ieşit iar la câmp. Ne-am aşezat la depărtare unul de altul şi ne-am pus la pândă.

— A lipsit mult?

— Până ieri la vremea când soarele e drept deasupra capului.

— Aşadar locul unde s-a dus el e la o zi călare de aici. În ce direcţie?

— La răsărit.

— Deci la Fuente. Vom afla noi dacă se află acolo unul sau mai multe posturi. Au pus se vede posturi din distanţă-n distanţă, ca să se poată transmite veştile de la unul la altul prin oameni de legătură.

— Cred că trebuie să fie mai mulţi indieni pe acolo, fiindcă albul a plecat pe un cal alb şi s-a întors pe unul negru.

— De unde ştii că era alb, l-ai văzut tu?

— Nu, dar am găsit câteva fire din coada calului agăţate de-o crenguţă, iar când s-a întors călărea un armăsar negru înşeuat ca pentru un indian, nu pentru un alb.

— Hm! Asta înseamnă că posturile sunt formate din indieni şi au cai odihniţi. Nu strică să ştim. Unde e acum albul?

— L-am văzut când s-a întins în iarbă să doarmă; părea tare ostenit. Nu cred să se fi trezit încă.

— Duceţi-ne la el ca să-l luăm pe neaşteptate.

Priponirăm caii şi ne îndreptarăm toţi patru spre conac. Începuse să se însereze. Un om îmbrăcat într-o haină lungă ca un anteriu popesc dormea la marginea pârâului. O pătură îi slujea de căpătâi şi lângă el era o puşcă pe care nu o avea rândul trecut.

Ne apropiarăm pe nesimţite şi făcurăm un pătrat în jurul lui ca să n-aibă pe unde fugi. Trăsei binişor puşca de lângă el şi o aşezai mai departe ca să n-o poată ajunge.

Haina îi era descheiată la piept. Văzui că avea la brâul lui lat de piele un pumnal şi două revolvere, pe care i le luai. Când să-i desprind şi pumnalul, omul se deşteptă. Holbă ochii la noi şi ne privi cu gura căscată.

— *Good morning, master* Măsluitor, îl salutai eu. Erai pesemne tare ostenit de drum că dormeai aşa de adânc.

— Care... drum? bolborosi el.

— Nu mai întreba aşa prosteşte! Oameni ca noi ştiu unde ai fost. Te-ai dus la indieni să le spui că am fost pe aici şi să-ţi schimbi calul cu un armăsar mai ca lumea.

— Uite că ştie! se miră el. Ce căutaţi prin pustietatea asta, unde nu a mai rămas decât un morman de dărâmături şi nici fir de iarbă pentru vite?

— Acelaşi lucru ar trebui să te întreb şi eu, dar renunţ, fiindcă găsesc că e de prisos. Îmi dai însă voie să mă prezint sau ştii cine sunt?

— Nu e nevoie; unde e Winnetou acolo e şi Old Shatterhand. Mi-am dat seama de-abia mai târziu.

— Atunci de ce-ai fugit când m-ai văzut? Vei fi auzit şi dumneata ce bun prieten sunt eu cu Melton, cu cei doi Welleri şi nu era nevoie s-o iei la fugă de frica mea. Şi-apoi te-ai ostenit degeaba să transmiţi prin indieni lui Melton că sunt aici, fiindcă şi-aşa tot ne ducem noi într-acolo.

— La Almaden-alto ? îi scăpă lui vorba. Aşa se numea mina de mercur.

— Da, la Almaden-alto, dar mai întâi vom trece pe la Fuente de la Roca, să-i fac o vizită prietenului meu Melton. E beteag de mâini, după cum ştii. N-a avut unul de lucru şi i-a sucit încheieturile şi eu, ca bun prieten, trebuie să mă duc să văd cum îi mai merge cu sănătatea.

Măsluitorul ştia prea bine ce se întâmplase şi-şi dădea seama că-mi bat joc de el. Situaţia lui era destul de critică. Totuşi, deşi nu-i făcuse nimic lui Winnetou personal, se temea grozav de el, dar nu pentru viaţa lui, căci apaşul nu avea nici

un motiv să-l omoare; eu şi mai puţin. De aceea găsi că n-are de ce să-i arate că-i e frică şi zise cu o mirare prefăcută:

— Ce-mi pasă mie de Melton? Mi-ai mai spus şi deunăzi că sunteţi prieteni. Treaba voastră! Nu-nţeleg însă ce-aveţi cu mine. Pentru ce v-aţi aşezat toţi patru ca nişte paznici în jurul meu? Eu am crezut că Old Shatterhand e om cinstit.

— Nici nu se poate altfel, odată ce sunt atât de bun prieten cu Melton şi Weller. Trebuie să fi vorbit cu mare entuziasm de mine.

— Adevărul e că am vorbit cu ei despre dumneata. Mi-au spus că ai fost prins de yumaşi, care vroiau să te ducă acasă la ei şi să te pună la stâlpul de tortură, de aceea mă mir că te văd acum aici înaintea mea.

— Nu trebuie să te miri defel. Am mai fost eu prins şi altădată de indieni, dar pesemne că nu prea le-a reuşit să mă ţină multă vreme. Mă pricep de minune să plec fără să-mi iau rămas-bun de la ei. Ce să fac? Sunt un om nerecunoscător, după cum vezi. Am făcut-o şi de data asta, numai că m-am întors ca să-i prind eu pe ei.

Îi povestii pe scurt şi atât cât crezui eu de cuviinţă cele întâmplate şi băgai de seamă imediat efectul.

— Ce, vin mimbrenjii? zise îngălbenindu-se.

— Da. Uite doi din cei mai tineri războinici de-ai lor. Dar de ce te-ai speriat? Pesemne că nu prea eşti în termeni buni cu ei. Dacă vrei, te iau sub ocrotirea mea şi fii sigur că n-au să-ţi facă nimic.

— Mare bine mi-ai face!

— Ne-am înţeles. Pentru mai mare siguranţă, o să vii cu mine la prietenul nostru Melton.

Ştia foarte bine că-mi bat joc de el, dar, ca să fie mai lămurit ce gând am cu el, întrebă:

— Dacă vrei într-adevăr să mă iei sub ocrotirea dumitale, de ce nu mi-ai lăsat armele?

— Spre binele tău, master. Te pomeneşti că mimbrenjii sosesc până a nu apuca noi să plecăm şi cum eşti inimos, nu te-ai putea stăpâni şi, Doamne fereşte, te-ar pune dracu' să tragi în ei. Nu ştia ce să răspundă şi tăcu, aşa că adăugai: Şi, urmai eu, pentru mai multă siguranţă, master, o să te şi legăm.

— Vorbeşti serios, sir? Ce ţi-am făcut eu ca să te porţi aşa cu mine?

— Mie? Nimic. Nu te-am văzut în viaţa mea până acum. Dar fiindcă vei fi dorind să ştii ce vreau, o să afli numaidecât. Ai fost deci sus în munţi la Almado...?

— Nu, nu, n-am fost...

— Iar eu îţi spun că ai fost. Dacă nu vrei să vorbeşti de bunăvoie o să-ţi deschid eu pliscul, ia acuş. Să nu crezi că mă poţi trage pe sfoară, fiindcă te smintesc în bătaie, m-ai înţeles? Legaţi-l!

În timp ce dădui această poruncă mimbrenjilor, îl apucai cu o mână de beregată, cu cealaltă de brâu, îl trântii la pământ şi-l ţinui zdravăn. Începu să zbiere şi să se zbată, dar, degeaba, într-o clipită fu legat fedeleş.

— Ce faci, domnule! Ce-ai cu mine? Sunt un om civilizat... mormon... fac parte din tagma sfinţilor zilelor din urmă... Ştii acum cum trebuie să te porţi cu mine...?

— Da, ştiu. Eşti un coreligionar de-al lui Melton şi o să mă port cu tine întocmai cum m-am purtat cu el.

— Sfinte Dumnezeule! răcni el îngrozit, vreţi să-mi frângeţi mâinile...

Eu socotisem să pun să-i tragă o bătaie bună, dar îmi luai seama, fiindcă-mi veni ceva mai bun în minte. Îl apucai de mâini şi mă făcui că vreau să i le sucesc. La cea dintâi atingere urlă ca scos din minţi.

— Nu, nu, spun... spun tot...

— Bine, dar să ştii că dacă mă minţi o să-ţi auzi oasele pârâind. Aşadar, ai fost la Almado şi la Fuente de la Roca?

— Da.

— Cunoşti destul de bine ţinutul?

— Da. Fusesem de multe ori pe-acolo chiar înainte de Melton şi Welleri.

— Atunci tu le-ai atras atenţia asupra minelor de mercur?

— Da.

— Emigranţii vor fi deci duşi acolo ca să sape sub pământ?

— Da.

— Lucrul era hotărât când au fost angajaţi în patria lor?

— Da.

— Yumaşii sunt la Fuente şi Almado?

— Sunt. La distanţă de-o zi de drum de la un post la altul sunt oameni de legătură.

— Ce caută yumaşii la Almado?

— Au nevoie de ei pentru transportul proviziilor.

— Ce plată primesc?

— O parte din produsul minelor.

— Câţi sunt?

— Trei sute la Almado, douăzeci la Fuente şi patru posturi de câte cinci inşi de aici până acolo.

— Când trebuie să sosească emigranţii?

— Cred că au şi sosit.

— Îi bagă pe toţi în mine?

— Da.

— Şi pe copii?

— Şi pe ei.

— Dumnezeule! Atunci nu mai e un moment de pierdut. Aş mai avea multe de întrebat, dar nu e timp acum, o voi face pe drum. Fratele meu Winnetou e gata să mă însoţească?

— Winnetou face tot ce crede de cuviinţă Old Shatterhand, răspunse apaşul.

— Ce cred eu de cuviinţă o să-ţi spun mai târziu. Deocamdată o să vă spun ce e mai important.

Mă dădui la o parte ca să nu m-audă mormonul şi-i şoptii băiatului mai mic:

— Fratele meu a auzit ce mi-a spus Măsluitorul. Încalecă şi porneşte în goana mare unde te voi trimite. Trebuie să înlăturăm mai întâi cele cinci posturi ale yumaşilor şi să punem mâna pe ceilalţi douăzeci care se află la Fuente. Pentru atâta lucru ajung treizeci de războinici mimbrenji. Fratele meu să iasă înaintea celor care vin cu turmele, să lase acolo nouăsprezece dintre ei, pe unul să-l trimită ştafetă la Bivolul-puternic, iar pe ceilalţi treizeci să-i aducă încoa. Ştafeta să gonească atât cât îi va fi cu putinţă şi să spună căpeteniei mimbrenjilor să mă urmeze fără zăbavă la Almado. Hai, du-te!

Cât ai clipi băiatul fu pe cal şi pieri ca o nălucă din faţa noastră.

Peste o jumătate de ceas eram şi noi pe drum, cu Măsluitorul legat zdravăn pe cal, la mijloc, între noi; deci trei inşi împotriva a trei sute de, duşmani. Trebuia însă să-i scăpăm cu orice preţ pe nenorociţii aceia de emigranţi de o soartă cumplită şi nu putea fi vorba de zăbavă.

12. Spre Almaden-Alto

Înaintam acum spre minele părăsite şi trebuia să trecem pe la Fuente de la Roca. Fuente înseamnă izvor, iar roca stâncă, aşa că Fuente de la Roca vrea să spună Izvorul de sub stâncă. Cum Winnetou mai fusese pe acolo, cunoscând bine ţinutul, nu mă temeam că Măsluitorul ne va duce pe drumuri greşite, fiind sigur că nu ne putem rătăci. Totuşi, din pricina santinelelor aşezate din distanţă în distanţă, se cerea să fim cu mare băgare de seamă. Nu e vorbă, erau numai câte cinci inşi de fiecare post şi nu ne păsa nouă de un număr atât de restrâns, dacă ştiam bine locul unde erau postaţi; cu toate acestea era de preferat să nu fim nevoiţi să luptăm cu ei.

Fuente, păzită de douăzeci de yumaşi, se afla la două zile de drum călare. După socoteala mea trebuia s-ajungem la primul post înainte de-a se însera. Îmi rămâneau două alternative: să trecem repede pe lângă ei şi să facem undeva mai departe popas, sau să lăsăm caii la pas şi să aşteptăm până se va întuneca. Mă hotărâi pentru aceasta din urmă. Cât priveşte sosirea celor treizeci de mimbrenji după care-l trimisesem pe băiat, dacă se grăbeau puteau să fie peste trei zile la conac şi de-acolo în alte două la Fuente, luându-se după urmele lăsate de copitele cailor noştri.

Pe la vremea prânzului făcurăm un scurt popas ca să adăpăm caii, pe urmă o luarăm iar la drum şi ajunserăm la un colţ de pădure de unde aveam vedere liberă în trei direcţii. Măsluitorul fu dat jos de pe cal şi întins pe iarbă. Îi dădurăm să mănânce, îmbucarăm şi noi ceva fără să schimbăm un cuvânt între noi.

Bănuiam că ne aflăm în apropierea primului post şi vrusei să aflu ceva mai precis de la mormon.

— Ia spune, master, începui eu, aşa-i că nu te-ai gândit ieri când ai trecut pe aici că o să fii astăzi prizonierul nostru?

— Pe aici? Grozav te-nşeli, senior, dacă aşa crezi! răspunse el.

— Lasă fleacurile! Nu numai că ai trecut, dar văd după urme că te-ai oprit şi te-ai întors să te uiţi înapoi. Adu-ţi bine aminte. Ochii dumitale nu sunt destul de ageri ca să deosebească încă urmele, dar ai mei da.

— Nu e adevărat, n-am fost niciodată prin locurile astea.

— Hm! Ai uitat pesemne ce te aşteaptă dacă încerci să ne tragi pe sfoară. Eu nu sunt un canibal, dar dacă mă ia cineva drept nătâng explodez. Bagă bine la cap ce-ţi spun! Oi fi şiret, dar cu mine nu-ţi merge! Aşa să ştii! Recunoşti că te-ai oprit ieri în locul ăsta?

Mormonul nu ştia dacă trebuie să mărturisească ori să tăgăduiască, de aceea tăcu.

— Ei, vrei să-ţi deschid iar gura ca azi-dimineaţă? Ca să te fac să înţelegi situaţia, o să-ţi spun cinstit că nici prin gând nu-mi trece să mă ating de tine dacă te porţi cum se cuvine; dar dacă tu crezi că o să-ţi reuşească şiretenia, te-nşeli amarnic. Ştim că ne aflăm în apropierea primului post de yumaşi. Îl vom găsi noi şi fără tine; n-avem decât să ne luăm după urme şi tot o să dăm de el. Am câştiga însă timp dacă ne-ai spune unde se află.

— Nu pot s-o fac... ar fi o trădare.

— Uite, domnule, ce om cinstit! Cine are pe conştiinţă câte ştii că ai nu face pe omul de onoare. De altminteri, ceea ce-ţi cer eu nu e o faptă ruşinoasă, dimpotrivă. Hotărăşte-te, n-avem vreme de pierdut. Vrei ori nu vrei?

Îl apucai de mâini şi apăsai pe încheieturi de-i trosniră oasele.

— Spun... spun! răcni el.

— Bine, te las, dar să nu cumva să mă minţi. Până acum n-am avut nici un motiv să te omorâm şi nici n-am avut de

gând s-o facem. Acum însă se schimbă chestia. La cea dintâi minciună, un glonţ în creier ori pumnalul în inimă, ai înţeles? Unde se află postul?

— Foarte aproape de aici.

— Cât faci până acolo călare?

— O jumătate de oră.

— Descrie-mi locul. Să ştii însă că o singură indicaţie falsă şi... eşti mort!

— Mergând de aici drept înainte dai de un deal împădurit. După ce cobori dealul, pe colina cealaltă e o mocirlă. Lângă ea se află postul.

— E deasă pădurea?

— Da, dar e o rarişte în mijloc, cu o potecă până dincolo de deal.

— Se poate vedea din rarişte până jos în vale?

— Nu, copacii sunt prea înalţi.

— Cei cinci indieni trebuie să patruleze?

— Nu; cum sunt însă siliţi să vâneze câte o sălbăticiune ca să aibă ce mânca, s-ar putea să fie vreunul prin pădure şi să ne vadă.

— Ce arme au la ei?

— Săgeţi şi suliţe.

— Cum se numeşte conducătorul yumaşilor — adică al tuturor care se află în ţinutul Almaden?

— Cine-i comandă acum nu ştiu. Mai târziu era vorba să vină Gură-mare cu care Melton a făcut contract să-l ajute pe tot timpul cât va sta aici.

— Bine, ajunge. Ceea ce are-a face Melton, n-am deocamdată nevoie să ştiu. Spune-mi, ai fost vreodată la Ures, cunoşti drumul de la oraş spre Almado?

— Da.

— Trece probabil pe lângă mlaştina unde sunt postaţi yumaşii, nu-i aşa?

— Da, fiindcă aici se împreună cu cel de la hacienda.

Întrebarea mea îşi avea rostul ei. Mă gândii la moşier şi însoţitorii săi care trebuiau să treacă prin faţa postului şi era mai mult ca sigur că vor cădea în mâinile indienilor. Winnetou avu acelaşi gând, căci îl auzii zicând:

— Să plecăm imediat. Albii nu sunt destul de pricepuţi ca să se ferească de primejdia care-i aşteaptă şi se cere să-i salvăm noi.

— Crede fratele meu... începui eu, dar mă oprii şi arătai cu capul spre mormon.

— Albul nu ne-a minţit, răspunse apaşul. Winnetou cunoaşte pădurea şi mlaştina despre care ţi-a spus şi ar putea-o găsi chiar pe-ntuneric.

— Acum e încă lumină şi cum am ieşi din pădure am putea fi zăriţi de santinele, zisei eu.

— Winnetou nu e atât de nesocotit ca să se arate yumaşilor. O s-o ia pe altă parte şi se va ţine pe urmele albilor porniţi din Ures şi care nu se poate să nu fi căzut în mâinile yumaşilor.

Legarăm iar pe mormon pe cal şi cotirăm spre răsărit. Mlaştina se afla, după cum ne spusese el, la o depărtare de o jumătate de ceas. Găsirăm într-adevăr nişte urme; Winnetou descălecă şi zise după ce le examină:

— Cinci călăreţi. Albi care nu se pricep la călărit, fiindcă în loc să meargă unul în urma altuia s-au ţinut în rând. Nenorocul lor să lase o dâră atât de lată după ei. Trebuie să-i vedem şi pe ei peste puţin.

Încălecă şi ne luarăm după dâră. Eram siguri că albii se şi aflau prizonieri la yumaşi. Intrarăm în pădure, descălecarăm, îl legarăm pe mormon de-un copac, pe urmă Winnetou îi zise tânărului mimbrenj:

— Old Shatterhand cu Winnetou se duc acum la mlaştină; fratele meu mimbrenj rămâne aici să-l păzească pe alb. Dacă încearcă să fugă sau să ţipe, să-i vâre imediat cuţitul în piept.

Dacă se iscă ceva neprevăzut, tânărul meu frate e destul de deştept şi priceput să facă singur ce crede nimerit.

Băiatul părea foarte mândru de lauda pe care i-o aducea apaşul. Trase pumnalul de la brâu şi, fără să răspundă un cuvânt, se aşeză jos în iarbă lângă mormon.

Eu cu Winnetou intrarăm mai adânc în pădure. După un timp, apaşul se opri şi mă întrebă cu glas scăzut:

— Câţi yumaşi crede fratele meu că sunt la mlaştină?

— Trei, răspunsei eu fără să mă codesc.

— Old Shatterhand are dreptate; suntem doi împotriva lor şi vom reuşi să-i scăpăm pe cei cinci albi din mâinile lor.

Nu era greu de ştiut câţi yumaşi rămăseseră în post. Unul din ei trebuie să se fi dus la Fuente, trimis de Măsluitor ca să comunice venirea noastră la conac şi altul îi păzea pe prizonieri, deci nu puteau fi decât trei. Proviziile pe care le vor fi luat de la cei cinci prizonieri le ajungeau pentru mâncare, aşa că nu era nevoie să se mai ducă vreunul după vânat. Deducţia era cât se poate de simplă.

Păşeam pe sub copaci cu atâta băgare de seamă, încât era cu neputinţă să se audă vreun zgomot. În scurtă vreme ajunserăm în vârful dealului. Ne târârăm amândoi la vale pe brânci până la un mic luminiş unde se afla un fel de mlaştină de la un izvor care curgea până aici. Din luminiş se făceau două cărări: una care ducea la hacienda, alta la Ures. Ascunşi după o tufă, îi zărirăm pe cei cinci prizonieri legaţi de copaci vorbind cu indienii. Ca să-i salvăm, trebuia să ne apropiem pe nesimţite de ei ca s-auzim ce vorbesc.

— Am cunoscut numaidecât, zicea unul din indieni moşierului în bătaie de joc, că sunteţi nişte războinici foarte viteji, dar bine-aţi făcut că v-aţi predat de bunăvoie, altminteri am fi fost siliţi să vă împuşcăm pe loc. Aşa, vă mai dăm câteva zile de trăit, pe urmă o să vă jupuim de piele şi o să facem din ea curele pentru lasourile noastre.

— Jupuială... curele! răcni alcadele îngrozit. Doamne Dumnezeule, asta e asasinat... chinuri... torturile cele mai îngrozitoare din câte există!

— Nu eşti tu ăl mai mare din oraşul căruia îi zice Ures? întrebă acelaşi indian.

— Da, preastimate senior.

— Atunci află că la noi, indienii, cu cât e cineva mai de seamă, cu atât sunt şi chinurile mai mari. Cine sunt ăştialalţi trei veniţi cu tine?

— Oameni de-ai poliţiei, slujbaşii mei.

— Pe ăştia o să-i omorâm fără prea mari chinuri. Îi scalpăm mai întâi, pe urmă le vârâm cuţitul în inimă.

Nenorociţii scoaseră un răcnet de groază. Indienii rânjiră batjocoritor, apoi se întoarseră spre moşier.

— Şi tu eşti don Timoteo, om tare bogat. Ţie o să-ţi retezăm numai mâinile. Sunteţi toţi duşmanii noştri, aşa că trebuie să muriţi în chinuri.

— Vă dau oricât îmi cereţi, dacă mă lăsaţi liber.

— Roşilor nu le trebuie bani. Toată ţara e a lor, nimic nu e al vostru. Ce aveţi le-aţi luat cu de-a sila. De aceea o să muriţi cu toţii.

— Plătesc şi eu răscumpărarea! strigă alcadele. Vă dau o sută de piaştri.

Indianul râse cu poftă.

— Două sute!

— Eşti cel mai bogat om din Ures şi vrei să scapi cu un fleac de două sute de piaştri?

— Îţi dau trei... cinci sute, preastimate senior.

— Ţi-am spus că noi n-avem ce face cu banii. Trebuie să muriţi. Am trimis un om după Peştele-care-înoată-repede, ca să hotărască el de ce moarte să muriţi.

Moşierului îi veni gândul să-i intimideze pe indieni, de aceea zise:

— Dacă vă atingeţi de-un fir de păr din capul nostru o să fie vai de voi. Avem prieteni care au să ne răzbune.

— Nu ne pasă nouă de ei. Nu există alb de care să se teamă un războinic de-al nostru.

— Ba e unul: Old Shatterhand!

Indianul făcu un gest de dispreţ.

— Old Shatterhand e un câine alb pe care l-am omorî cu o lovitură peste bot, dacă ar îndrăzni să se apropie de noi. Dar, fii pe pace, cine ştie pe unde-o fi acum!

— Te-nşeli, a fost la mine la conac şi am vorbit chiar zilele astea cu el la Ures. Zicea că vrea să se ducă la Fuente şi de acolo la Almado ca să-i elibereze pe muncitorii străini.

Indianul deveni atent. Se uită scrutător la moşier, pe urmă zise cu necaz:

— Minţi! Vrei să ne-nspăimânţi, dar yumaşul nu ştie ce e frica.

— Nu mint. Spune şi dumneata, senior, dacă nu-i aşa, adăugă el luându-l martor pe alcade.

Acesta se agăţă de speranţa asta ca de-un fir de pai.

— Chiar aşa... Don Timoteo a spus adevărul, bâigui el. Poţi să mă crezi pe cuvânt, preastimate senior. Old Shatterhand a fost şi pe la mine; Winnetou, căpetenia apaşilor, era cu el.

Mie nu-mi convenea defel că vorbeau despre noi; mă temeam să nu-i înfurie pe yumaşi. Totuşi era interesant de văzut efectul pe care-l făcu numele noastre.

— Oh, oh! strigă indianul sărind în sus. Winnetou a fost pe la voi? Era cu Old Shatterhand?

— Da. Ba Old Shatterhand a fost chiar de două ori, nu o dată. A rămas să vină şi ei după noi trecând pe la hacienda del Arroyo.

— Au auzit fraţii mei ce spun albii? Old Shatterhand se află împreună cu Winnetou. Albul pe care-l cheamă Măsluitorul ne-a adus vestea că l-a văzut pe Winnetou la conac, aşadar e-adevărat... Winnetou şi Old Shatterhand vin

încoace. Trebuie să plecăm de aici cu prizonierii şi să-i ascundem undeva. Unul din voi să iasă înaintea căpeteniei noastre ca să-i dea de veste. Aceşti doi războinici sunt mai de temut decât o sută alţii. Albul de-i zice Măsluitorul ne povestea că i-a spus Gură-mare cum l-a prins pe Old Shatterhand. Dacă a fost acum la hacienda, e semn că a scăpat şi o să se răzbune pe noi ca un bivol turbat care doboară şi un urs, oricât ar fi de mare. Eu zic...

Nu-şi sfârşi vorba. Winnetou răsărise ca din pământ înaintea lui, îi puse mâna pe umăr şi zise cu glasul lui potolit:

— Aşadar yumaşul a minţit adineauri când a spus că un războinic de-al lor nu ştie ce e frica. Să-l lovească pe Old Shatterhand peste bot ca pe un câine...! Acum, când aude că războinicul alb e pe-aproape vrea să se ascundă, fiindcă ştie că Old Shatterhand cu Winnetou sunt mai de temut decât o sută alţii. Eu atât vă spun: Nici un yumaş n-o să apuce să-l lovească pe Old Shatterhand, căci înainte de a apuca să ridice mâna ar cădea zdrobit la pământ.

Apaşul n-avea nici o armă în mână. Puşca îi atârna pe umăr şi pumnalul stătea înfipt la brâu. Era însă atât de impunător, ochii îi luceau atât de ameninţător, încât yumaşul nu cuteza să facă o mişcare. Ceilalţi doi săriseră şi ei în picioare şi-l priveau înlemniţi. Săgeţile şi pumnalele lor zăceau la pământ ceva mai încolo, fără măcar să se gândească vreunul să pună mâna pe ele. Yumaşul care vorbise până atunci se dezmetici puţin, făcu un pas îndărăt şi întrebă uluit: Un războinic străin! Cine... cine...

Vroia să ştie cine e indianul din faţa lui, dar spaima îl paralizase parcă.

— Winnetou, Winnetou! El e...! Slavă ţie, Doamne, suntem salvaţi! strigă moşierul nebun de bucurie.

— Wi... Wine... Winnetou? bâlbâi yumaşul. Apaşul e aici... Oh! Luaţi-vă armele şi apăraţi-vă, războinici, dacă nu vreţi ca...

Puse mâna pe cuţit, pe când ceilalţi, auzind pe cine au în faţa lor, se zăpăciră de tot. Winnetou împinse cu piciorul suliţele şi săgeţile în mlaştină şi se răsti ameninţător la el:

— Taci şi nu te mişca! Iată-l pe Old Shatterhand. Ei, parcă ziceai că o să-i dai una peste bot?

Expresia aceasta care pe mine mă făcuse să râd îl înfuriase atât de mult pe apaş, încât o repeta pentru a doua oară. În timp ce spunea aceste cuvinte, eu scosei din tufiş două revolvere şi, cu fiecare într-o mână, mă aşezai în faţa yumaşilor.

— Ăsta... e... Old Shatterhand?! întrebă yumaşul cu ochii holbaţi la mine.

Dintre toţi trei, el părea să fie cel mai dârz, de aceea mă apropiai şi-l izbii cu patul revolverului în cap. Indianul se prăbuşi la pământ şi rămase nemişcat.

— Aruncaţi cuţitele, altminteri trag! mă răstii la ceilalţi doi. Aşa. Acum şedeți jos şi nu crâcniţi.

Îi dezlegarăm pe prizonieri şi-i puserăm să-i lege chiar ei pe yumaşi. Alcadele, fricos cum era, se repezi bineînţeles la cel pe care-l ameţisem cu o lovitură în cap şi care zăcea ca mort, şi, în vreme ce-l lega, mormăia întruna.

— Da, da, o să-l leg şi o să-l omor ca pe-un câine turbat... pungaşul... tâlharul! O să-l duc în lanţuri la Ures ca să vadă toată lumea că m-am luptat vitejeşte şi am biruit fiarele astea sălbatice. Hm!... cine-mi poate ţine piept, mie, învingătorul yumaşilor!

— Taci, lăudărosule! În loc să ne mulţumeşti...

Dobitocul se înfipse odată în călcâie, mă privi cu dispreţ şi zise:

— Senior, uiţi cu cine vorbeşti; dumneata ţi-ai făcut doar datoria, atâta tot, n-am de ce să-ţi mulţumesc. Nu-i aşa, don Timoteo?

— Desigur, desigur, aprobă haciendado. Suntem noi în stare să ne apărăm şi singuri şi n-avem nevoie să se amestece alţii în treburile noastre.

Mi-a trebuit într-adevăr o mare putere de stăpânire ca să nu-l plesnesc. Winnetou însă nu mai putu răbda. Auzii două pocnituri în spatele meu şi, când întorsei capul, îi văzui pe moşier şi pe alcade trântiţi la pământ iar pe apaş izbindu-i cu patul puştii unde nimerea. Vru să facă acelaşi lucru şi cu poliţiştii, dar îl oprii.

— Lasă-i, ăştia n-au nici o vină!

— Bine, dacă aşa vrea fratele meu, dar să se lase legaţi iar de copaci, altminteri le sfărâm ţeasta ia, acuşi, răspunse fierbând de mânie apaşul.

Atât de înfuriat nu-l văzusem pe Winnetou de când îl cunoşteam.

— Legaţi-ne, senior, se rugau bieţii poliţişti tremurând de frică. Ştim că n-aveţi nimic cu noi, dar vreţi să le daţi o lecţie domnilor ăstora care sunt nişte nerecunoscători.

— Bine. O fac, pentru că altminteri alcadele, ca superior al vostru, v-ar cere să-l dezlegaţi şi n-aţi avea încotro. Să nu vă fie însă frică, o să vă dezleg cât mai curând.

În vreme ce eu îi legam pe poliţişti, pe Măsluitor şi pe alcade — care erau încă leşinaţi, Winnetou plecase fără să-mi spună unde, ştiam însă că s-a dus să-l aducă pe băiat şi caii. Îl lăsarăm pe acesta să păzească prizonierii şi noi ne îndepărtarăm, fără să schimbăm un cuvânt între noi. Nici nu era nevoie; gândurile noastre se încrucişau întotdeauna.

Era vorba să ieşim înaintea yumaşilor trimişi la Fuente şi să-i prindem înainte de-a ajunge ei la mlaştină. În loc să intrăm mai adânc în pădure, luarăm pe poteca pe care trebuiau să vină ei. Puştile le lăsasem în seama mimbrenjului, căci n-aveam trebuinţă de ele.

Ajunşi la capătul pădurii, ne ascunserăm după nişte copaci. Se însera, aşa că ne bizuiam mai mult pe auzul decât pe văzul nostru.

Winnetou, care de la plecarea noastră de la mlaştină nu scosese un cuvânt, mă întrebă acum:

— E supărat fratele meu pe mine că i-am lovit cu patul puştii pe albi?

— Defel. Căpetenia apaşilor a făcut bine ce-a făcut.

— Numai albii pot fi atât de nerecunoscători, urmă el. Un războinic indian s-ar fi purtat altfel. Dacă mi-ar fi fost cel mai neîmpăcat duşman şi eu l-aş fi scos din mâinile altor vrăjmaşi, şi-ar fi dăruit viaţa drept recunoştinţă. Tot ce-ar fi fost al lui ar fi fost şi-al meu. Albii însă au numai cuvinte frumoase pe buze dar gânduri urâte în suflet. Ce să facem cu aceşti ingraţi?

— Ce hotărăşte Winnetou.

Tăcurăm amândoi. Se întunecase. Ascultam cu încordare cel mai mic zgomot care venea din depărtare. Deşi cei doi trimişi ai yumaşilor plecaseră la intervale, era de aşteptat că se vor întoarce împreună. Aşa a şi fost. Auzirăm tropote de cai. Ieşirăm din ascunzătoare şi ne aşezarăm la marginea drumului.

— Unul tu şi unul eu, îi şoptii eu apaşului şi trecui pe partea cealaltă.

Yumaşii veneau fără grijă. Dar caii ne simţiseră. Începură să sforăie şi să azvârle din copite nevrând să înainteze. Să fi fost eu cu Winnetou în locul yumaşilor, am fi înţeles numaidecât că se petrece ceva, ne-am fi întors o bucată de drum, am fi descălecat şi ne-am fi apropiat pe furiş să cercetăm locul. Dar indienii ori nu erau destul de experimentaţi, ori se simţeau în prea mare siguranţă şi nu se temeau de vreo surpriză neplăcută. Se mai poate să fi crezut că din pricina vreunei sălbăticiuni îşi făcuseră caii spaimă, sau li se năzărise ceva din senin. Auzii pe unul îndemnându-şi calul. Îmi făcui vânt şi mă repezii în spinarea calului, îl apucai

cu o mână pe yumaş de gât pe la spate, iar cu cealaltă îi smucii frâul din mână. Winnetou făcu acelaşi lucru cu celălalt. Dădurăm pinteni cailor şi pornirăm ca săgeata spre mlaştină.

În vremea asta mimbrenjul aprinsese focul, aşa că nimerirăm foarte lesne lagărul unde erau legaţi prizonierii — albii şi indienii. Sărirăm jos de pe cai, ţinându-i strâns pe cei doi yumaşi şi-i legarăm la repezeală.

Era o situaţie într-adevăr ciudată în care ne aflam eu şi Winnetou. Noi doi şi mimbrenjul făcuserăm unsprezece inşi prizonieri: cinci yumaşi, Măsluitorul, alcadele, haciendado şi trei poliţişti, ba mai vroiam să-i facem nevătămători şi pe cei douăzeci de yumaşi de la Fuente. Nu era asta o prea mare îndrăzneală şi nu ne bizuiam oare prea mult pe puterile noastre? Poate da, poate nu. Depinde de cum ştii să procedezi, şi-apoi fiecare om are dreptul să se bizuie şi pe puţin noroc.

Împotriva obiceiurilor indiene, cei doi yumaşi prinşi în urmă începură să facă gălăgie, să înjure şi să ocărască. În alte împrejurări, nici nu aş fi luat în seamă protestele lor, acum însă vroiam neapărat să aflu cum îi cheamă pe ei şi pe yumaşii prinşi peste zi.

— I-ascultă, începui eu adresându-mă unuia din ei, tu crezi pesemne că omul are gură numai ca să vorbească, dar eu zic că trebuie să ştie s-o ţină închisă când e nevoie.

Winnetou îmi aruncă o privire întrebătoare dar nu zise nimic, închipuindu-şi că aveam eu motivele mele să mă înjosesc răspunzând yumaşului la ocările lui.

— Noi suntem războinici yumaşi şi trăim în bună înţelegere cu albii. Cum îndrăzniţi să vă atingeţi de noi? se răsti yumaşul.

— Oricine poate să se laude că e războinic, dar nu mă sileşte nimeni să-l cred. Zici că eşti războinic, atunci ar trebui să ai şi un nume.

— Am. Numele meu e temut de toţi vrăjmaşii noştri; mă cheamă Vulturul-negru.

— Aşa? Dar pe ăştialalţi?

Indianul spuse şi numele lor, adăugând:

— Sunt tot atât de vestiţi ca şi mine şi o să te căieşti amarnic de îndrăzneala ta.

— Gura ţi-e mai mare decât faptele, răspunsei cu dispreţ. N-am auzit încă de voi până acum, iar dacă aţi fi într-adevăr războinici atât de grozavi cum spui tu, n-aţi fi căzut atât de uşor în mâinile noastre.

— Era întuneric şi nu puteam vedea. Şi-apoi, cum trăim în bună înţelegere cu albii şi cu celelalte triburi indiene, nu ne puteam aştepta să dăm peste duşmani. Îţi poruncesc să ne dezlegi imediat.

— Ai niţică răbdare, ori multă, nu se ştie! Zici că trăiţi în pace şi înţelegere cu toată lumea; cum se face atunci că aţi năvălit la hacienda del Arroyo, aţi jefuit-o şi aţi pustiit-o de n-a mai rămas nimic din ea? Mai ziceai că sunteţi prieteni cu toţi indienii, pe când eu ştiu foarte bine că vă duşmăniţi de moarte cu mimbrenjii. Ia seama! Vorbeşti cu oameni cărora nu sunteţi vrednici să le staţi înainte. Vezi tu cine e lângă mine? Winnetou, căpetenia apaşilor şi eu sunt Old Shatterhand.

Yumaşul tăcu. Băiatul vru să-i târască şi pe aceşti doi yumaşi lângă prizonierii ceilalţi, dar îi făcui semn să se astâmpere. Aveam de furcă acum cu mexicanii. Haciendado şi alcadele se treziseră din leşin şi acesta din urmă strigă indignat:

— De ce-ai lăsat, senior, să fiu bătut şi legat iar? O să vă învăţ eu minte, fii pe pace!

— Nu mai vorbi prostii! îi răspunsei eu. Un om al legii ar trebui să fie ceva mai inteligent. Eu nu te-am bătut, iar dacă eşti legat nu te-am legat eu, ci yumaşii, fiindcă aşa te-am găsit.

— După ce-am fost liber m-aţi legat din nou. Asta e sechestrare de persoană şi e aspru pedepsită de lege. O să-mi dai socoteală când vom fi la Ures.

— Frumosul tău oraş n-o să mai aibă cât e lumea şi pământul fericirea să mă vadă între zidurile lui, de asemenea nici pe tine, fiindcă puţinul timp pe care-l mai ai de trăit o să ţi-l petreci aici, legat de copac.

— Ce, eşti nebun? Nu vrei să-mi redai libertatea?

— Nici nu mă gândesc! Am mai făcut o dată prostia asta şi am văzut ce frumos mi-ai mulţumit. Eu te las cum te-am găsit. Mâine dimineaţă plec şi puţin îmi pasă ce-o să ţi se întâmple pe urmă.

— Vrei să ne sperii, ştiu eu. Nu se poate ca un om un alb, un creştin, să facă o astfel de crimă.

— Recunoştinţa ta era aceea a unui alb, a unui creştin?

— Fă ce vrei, senior, dar de pedeapsă tot n-ai să scapi. Au să se găsească alţii să ne dezlege şi să ne redea libertatea, fii pe pace.

— Da? Cine?

— Indienii ăia de colo.

— Sunt şi ei legaţi ca şi voi. De altfel, o să-i împuşcam înainte de a pleca.

— Să-i împuşcaţi? Vorbeşti serios ori glumeşti? Atunci murim de foame...

— Cam aşa ceva.

— Senior, eşti un adevărat monstru.

— Iar tu cel mai mare idiot din câţi există pe lumea asta.

Îl lăsai să bodogănească şi mă dusei la Winnetou. Moşierului şi alcaldelui le dădurăm să mănânce legaţi, dar pe poliţişti îi dezlegarăm, ca să se poată sluji singuri, pe urmă îi legarăm iar.

După ce îmbucarăm şi noi ceva, începurăm să ne sfătuim ce avem de făcut.

— Fratele meu şi-a călcat mândria în picioare ca să stea de vorbă cu yumaşul. Pentru ce?

— Pentru că judecata e mai presus decât mândria. Vroiam să aflu numele yumaşilor.

— La ce-i foloseşte fratelui meu Old Shatterhand să le cunoască?

— Vreau să ştiu ce a hotărât căpetenia yumaşilor, Peştele-care-înoată-repede şi care comanda la Fuente pe cei douăzeci de oameni de-acolo. Amândoi trimişii au vorbit cu el. I-au spus că am fost văzuţi la hacienda şi că au aici cinci prizonieri albi. Rămâne acum să aflăm ce hotărâri au luat; dacă nu vor yumaşii să ne spună de bună voie nu-i putem sili, de aceea va trebui să ne slujim de vicleşug.

Winnetou mă privea cu ochii lui inteligenţi, fără să priceapă însă ce vreau să spun. De aceea urmă:

— Căpetenia apaşilor cunoaşte bine vorbirea yumaşilor şi poate trece la un moment dat drept unul de-al lor?

— Da.

— Foarte bine. N-am lăsat să-i ducă pe aceşti doi yumaşi la tovarăşii lor ca să nu poată şuşoti între ei. Căpetenia apaşilor a auzit cum îi cheamă. Unul e Vulturul-negru, iar unul din ceilalţi, cel mai puţin deştept — după cum mi s-a părut — e Norul-întunecat. Lăsăm focul să se stingă, pe urmă Winnetou se strecoară până la Vulturul-negru, se dă drept Norul-întunecat şi...

— Ah, mă întrerupse apaşul cu un gest de mirare, acum înţeleg eu ce vrea fratele meu. Eu sunt Norul-întunecat şi am reuşit să-mi tai legăturile...

— Da.

— Ideea e minunată. O să mă prefac că vreau să-l dezleg şi pe el şi în vremea asta o să aflu ce-a hotărât Peştele-care-înoată-repede la Fuente.

— Aşa cred, dacă Winnetou va reuşi să-l facă să creadă că e într-adevăr Norul-întunecat.

— Cu siguranţă, mai ales că voi vorbi în şoaptă şi n-o să-mi recunoască glasul.

Flăcările se potoleau încetul cu încetul; lăsarăm focul să se stingă complet. Eu şi Winnetou ne întinserăm în iarbă prefăcându-ne că vrem să dormim. Mimbrenjul stătea de veghe aşteptând să-i vină schimbul. Îl alesesem înadins pe el, deoarece era mai lesne de crezut că nu va fi desul de priceput la paza prizonierilor ca mine sau ca Winnetou. Băiatul înţelese planul nostru căci de la o vreme începu să moţăie, apoi se prefăcu adormit de-a binelea.

Eu deschisei niţel ochii şi-i văzui pe yumaşi privindu-l cu încordare şi aruncându-şi priviri semnificative între ei. Băgai de seamă că poliţiştii mi-au înţeles planul, căci şopteau foarte stăruitor cu haciendado şi alcadele vrând să-i convingă de ceva.

Yumaşii începură să se zvârcolească şi să se întindă pe cât puteau ca să-şi rupă legăturile. Ultima licărire de foc se stinse şi făcu un întuneric desăvârşit. S-ar putea crede ca planul nostru era cât se poate de îndrăzneţ deoarece yumaşii tot zbătându-se ar fi reuşit în cele din urmă să se dezlege, dar nu mi-era teamă de asta. Mai întâi nu aveam de gând să lăsăm multă vreme focul stins, şi-apoi Winnetou fiind lângă ei ar fi băgat imediat de seamă cum stau lucrurile.

Simţii că îmi atinge braţul şi înţelesei că a sosit momentul. Se strecură atât de încet de lângă mine, încât nici nu simţii când plecă. Se târî până la locul unde-l ştia pe Vulturul-negru, îl lovi uşor cu cotul, şi-i şopti abia auzit:

— Sst! Nu te speria, eu sunt.

— Cine?

— Norul-întunecat.

— Ţi-am simţit mâna, răspunse tot în şoaptă celălalt. Eşti liber?

— Da. Norul-întunecat a reuşit să se dezlege.

— Să mă dezlege atunci Norul-întunecat şi pe mine. Câinii de albi dorm. Să-i omorâm în somn.

Winnetou îşi făcea de lucru la curele şi zise:

— N-ar fi mai bine să-i lăsăm în viaţă? Peştele-care-înoată-repede o să se bucure să-i aibă în mână vii.

— Norul-întunecat vorbeşte ce n-ar trebui. Oameni ca Winnetou şi Old Shatterhand e mai sigur să-i ştii morţi decât vii. Căpetenia noastră n-a putut să vină odată cu noi. Soseşte mâine dimineaţă cu încă patru, cinci războinici ca să-i ia pe prizonierii albi. Da de ce zăboveşte atâta Norul-întunecat şi nu dezleagă mai repede nodul?

— Nodul e dezlegat, dar nu aşa cum crede Vulturul-negru, zise Winnetou şi veni repede lângă mine.

Acum când ne ajunsesem scopul, mimbrenjul puse câteva vreascuri pe jarul rămas sub cenuşă şi suflă în foc. Flacăra izbucni şi în curând focul ardea cu vâlvătăi. Închisei ochii şi adormii numaidecât, lăsându-l pe Winnetou să vegheze. Mă trezii abia dimineaţa. Îl văzui pe Vulturul-negru aruncând priviri fulgerătoare tovarăşului său, pe care-l vedea legat ca şi el. Winnetou se apropie de yumaş şi-i zise cu zâmbetul lui enigmatic:

— Vulturul-negru se crede un mare războinic dar nu ştie să-şi ascundă gândurile. Citesc în ochii lui că e mânios pe Norul-întunecat.

— Căpetenia apaşilor vede lucruri care nu există, răspunse el posomorât.

— Ce vede Winnetou există. De ce n-a ucis Norul-întunecat paznicul ca să-i elibereze pe tovarăşii lui?

— Nu înţeleg ce vrea să spună Winnetou.

— Vulturul-negru mă înţelege foarte bine. Norul-întunecat a fost azi-noapte la el ca să-i dezlege curelele, dar n-a făcut-o. S-a întors la locul lui şi s-a culcat. Pesemne că somnul e mai dulce decât libertatea.

Yumaşul nu se mai putu stăpâni şi izbucni:

— Norul-întunecat nu e vrednic de numele de războinic... e o muiere bătrână, nu bărbat... se sperie şi de orăcăitul unei broaşte.

Celălalt îl auzi. Se ridică niţel în sus — atât cât îi îngăduiau legăturile — şi strigă înfuriat:

— Ce... ce-a spus Vulturul-negru? El e o muiere bătrână; ştie tot tribul că nu-i nimic de capul lui. Dacă era bărbat cu adevărat, nu se lăsa prins în capcană.

— Parcă tu eşti mai breaz! Pe mine barem m-au prins noaptea, dar pe tine ziua-n amiaza mare. Ce tâmpenie! Să fii liber şi să te legi iar singur, de frică...

Înjurăturile şi vorbele de ocară zburau cu viteza săgeţilor de la unul la altul şi dacă n-ar fi fost legaţi s-ar fi încăierat de-a binelea. Winnetou puse capăt conflictului povestindu-le cum s-au petrecut lucrurile.

— Tu... tu ai fost? strigă Vulturul-negru încremenit. Nu se poate! Am recunoscut doar foarte bine glasul lui.

— Atunci nu eşti numai orb, ci şi pe jumătate surd, fiindcă nu el ţi-a vorbit. Mi-ai spus ce vroiam să ştiu, pe urmă am plecat şi te-am lăsat să te perpeleşti pe întuneric.

— Auziţi? spuse Norul-întunecat batjocoritor. A luat-o pe căpetenia apaşilor drept altcineva şi i-a spus ce nu trebuia să spună. Păcat de el! Trebuie să-l gonim dintre noi ca pe un nemernic.

— Nici tu, nici el nu o să mai ajungeţi la ai voştri, fiindcă o să vă tragem câte un glonţ în cap înainte de plecare. Pe urmă o să vă lăsăm să vă smulgă corbii creierii din tigvă — dacă n-or găsi în ea pleavă în loc de creieri! Ameninţarea îi înspăimântă într-atât, încât tăcură, dar deschise pliscul alcadelui.

— Senior Old Shatterhand, începu el cu glas rugător, e-adevărat că o să-i împuşcaţi pe yumaşi?

— Da. Peste un sfert de ceas, pe urmă plecăm, răspunsei eu.

— Şi cu noi ce faceţi, ne lăsaţi aici?

— Da.

— Bine, senior, nu te gândeşti la păcat...? Asta ar fi o crimă. Te rog din suflet, fie-ţi milă de noi.

— Aha, nu-ţi mai dă mâna să fii mojic ca ieri.

— Nu, nu, dragă senior Old Shatterhand, o să fiu cuviincios şi supus. Văd, recunosc şi eu că dacă nu erai dumneata ne omorau yumaşii. Nu-i aşa, don Timoteo?

— Aşa e, răspunse proprietarul haciendei. M-am gândit bine toată noaptea şi am înţeles că purtarea mea a fost cât se poate de rea faţă de dumneata, senior Old Shatterhand. Nimic din tot ce s-a petrecut nu s-ar fi întâmplat dacă ascultam de vorbele dumitale.

Noaptea aceea de groază li se păruse nesfârşită, legaţi burduf, în mijlocul pădurii, îi muiase cu totul. Asta urmărisem şi eu. Mi se făcu milă de ei şi-i întrebai cu oarecare blândeţe:

— Şi ce-o să faci după ce te-oi dezlega? O să te duci la Ures să faci reclamaţie împotriva mea, după cum m-ai ameninţat?

— Nu, nu, protestă haciendarul. Am venit aici să pun mâna pe Melton şi să-i cer îndărăt ce mi-a furat. Ce să fac la Ures? Dacă vrei să fii atât de bun să ne dai drumul, ne ducem la Almado cu dumneavoastră ca să-l prindem pe bandit.

— Da, da, mergem cu dumneata, aprobă alcadele. Vom cere socoteală tâlharului pentru nelegiuirile lui şi vom înfăptui adevărate acte de vitejie în luptă cu yumaşii.

— Aş prefera să te spânzur de copacul de colo ca să fiu mai sigur că vom reuşi. Mă tem că aşa o să ne faci iar o grămadă de boroboaţe.

— Nu, nu! Îţi făgăduim să nu facem nimic fără ştirea dumitale.

— Bine. Pun două condiţiuni însă. Întâi: Să semnaţi o hârtie prin care recunoaşteţi că nu aveţi nici o pretenţie la noi şi ne consideraţi salvatorii voştri.

— Semnez tot ce vrei. A doua?

— Să vrea şi Winnetou. Până acum m-aţi rugat numai pe mine să vă înlesnesc libertatea, dar fără consimţământul lui nu pot face nimic.

Se supuseră.

Winnetou însă le răspunse cu dispreţ:

— Albii sunt ca puricii. N-aduc nici pagubă nici folos cuiva. Dacă Old Shatterhand vrea să târască după el astfel de jivine, treaba lui. Căpetenia apaşilor n-are nimic împotrivă.

Îi dezlegai. Îmi strânseră mâinile cu o bucurie copilărească, dovadă că se temuseră într-adevăr să nu-i las singuri, legaţi, în pădure.

Deodată îl văzui pe tânărul mimbrenj apărând printre copaci, trimis s-aducă parte din oamenii rămaşi cu vitele moşierului. Trebuia să se fi întâmplat ceva foarte serios, fiindcă nu m-aşteptam să se întoarcă atât de curând.

— Fraţii mei au lăsat urme atât de desluşite, zise el, încât mi-a fost lesne să-i găsesc. Aş fi venit mai repede, dar a trebuit s-aştept până ce se va lumina de ziuă ca să nimeresc locul unde se află acum fraţii mei.

— Tânărul meu frate, răspunsei eu, s-a întors din drum pesemne, altminteri n-ar fi fost atât de iute îndărăt. L-am trimis înaintea războinicilor mimbrenji, de ce nu şi-a îndeplinit sarcina?

— Ba şi-a îndeplinit-o. Cum ar fi cutezat el să n-asculte de ordinul lui Old Shatterhand şi al lui Winnetou? Am ieşit înaintea fraţilor mei şi i-am adus.

— Cu neputinţă! După socotelile mele turmele nu puteau fi decât mâine dimineaţă la hacienda.

— Războinicii noştri au ajuns mai curând; au trebuit să părăsească turmele fiindcă au năvălit yumaşii peste ei.

— Cum ai spus? Yumaşii? Aceştia mişună pesemne prin toate părţile astea. Pe Gură-mare şi oamenii săi îi avem

prinşi; la Almado sunt trei sute şi zici că mai e încă o ceată care a atacat turmele. Ciudat, foarte ciudat...!

— O să-i pară lui Old Shatterhand şi mai ciudat când va afla că Gură-mare e în capul cetei.

— Gură-mare? făcui înspăimântat. Ştiam că e mâinile tatălui tău, care trebuia să-l ducă împreuna cu ceilalţi prizonieri acasă la voi.

— Aşa e, dar a reuşit să fugă şi s-a întovărăşit cu alţi yumaşi ca să prade turmele.

— Ai voştri de ce nu s-au apărat?

— Au încercat ei să se împotrivească; degeaba. Gură-mare avea mai multe sute de războinici şi ei erau numai cincizeci. Câţiva mimbrenji au fost răniţi, alţii ucişi, aşa că n-au avut ce face şi s-au refugiat la conac.

— De ce nu s-au dus în direcţia, unde îl ştiau pe Bivolul-puternic?

— Fiindcă Gură-mare le-a tăiat calea şi pentru că nu erau siguri că-l vor găsi pe tata. Şi-apoi, hacienda le venea mult mai aproape. În afară de asta, se gândeau că poate să aibă Winnetou şi Old Shatterhand trebuinţă de ei. Acum aşteaptă jos la marginea pădurii şi m-au trimis să întreb ce să facă.

— Nu se ştie cum a reuşit Gură-mare să fugă?

— Nu.

— Atunci s-a întâmplat ceva cu Bivolul-puternic şi mă tem să nu fie în mare primejdie. Cred că aţi fost atât de deştepţi să trimiteţi pe cineva să vadă ce-i cu el.

— Da. Doi din războinicii noştri s-au dus să-l caute pe tata şi alţi doi la păşunile noastre ca s-adune repede alte două sute de războinici care să vină îndată la Almado. Se putea face şi altceva?

— Nu. Să vină încoace oamenii pe care i-ai adus. Au sosit la timp, deşi aş fi preferat să nu se fi întâmplat ce s-a întâmplat.

Prizonierii noştri n-auziseră un cuvânt din ce vorbisem noi, căci ne dădusem mai la o parte. Eu şi Winnetou ne uitarăm unul la altul dar nu ziserăm nimic în faţa băiatului, ca să nu-l jignim. Abia după ce plecă, apaşul dădu frâu liber mâniei care-l stăpânea.

— Bivolul-putemic ar merita să fie scos din rândul căpeteniilor, zise el. Şi-ar fi închipuit Old Shatterhand aşa ceva?

— Cum îl auzeam că ar fi în stare să-l sfâşie pe Gură-mare, drept să-ţi spun, nu.

— Să nu uite fratele meu că yumaşii erau toţi bine legaţi şi dezarmaţi. Atunci cum au putut să fugă?

— Ba mai erau păziţi de cincizeci de mimbrenji!

— Înseamnă atunci că yumaşii care au venit în ajutorul tovarăşilor lor erau în număr foarte mare. În sfârşit, vom afla noi ce-a fost. Mă tem însă că ne vom pomeni în curând cu ceata condusă de Gură-mare peste noi, fiindcă ştie unde ne ducem. Ar trebui să le-o luăm înainte. Fiecare din noi întrece în luptă zece de-ai lor şi, ceea ce nu putem reuşi cu forţa, vom reuşi prin şiretenie.

Veniră şi mimbrenjii. Erau patruzeci la număr, dintre care câţiva răniţi. Ne salutară în tăcere şi păreau ruşinaţi şi amărâţi. Îi puserăm să ne povestească tot ce s-a întâmplat.

Eu, mai bucuros aş fi pornit imediat la Fuente, trebuia însă să-l aşteptăm mai întâi pe Peştele-care-înoată-repede ca să punem mâna pe el. Îl trimisei pe Ucigătorul-yumaşilor în vârful dealului ca să vadă dacă nu se zăreşte venind.

Se întoarse să ne spună că sosesc. Erau şase inşi. Deoarece n-aveam intenţia să-i omor sau să-i rănesc şi vroiam să mă folosesc şi de caii lor, ajutorul celor patruzeci de mimbrenji îmi prindea bine. Urcarăm dealul şi ne postarăm în dosul copacilor; când fură în faţa noastră, dădurăm năvală peste ei şi-i legarăm zdravăn fără să le lăsăm vreme să se apere.

Când îi văzură ceilalţi yumaşi începură să urle cu disperare. „Peştele” era încă tânăr, dar trebuie să se fi distins în lupte ca să i se încredinţeze o misiune atât de importantă. Pe mine nu mă cunoştea, când dădu însă cu ochii de apaş, îl văzui tresărind speriat.

— Căpetenia apaşilor! bodogăni el. Mi s-a spus că e la hacienda del Arroyo şi eu îl văd aici...

— Crede Peştele-care-înoată-repede că Winnetou s-a făcut agricultor şi crescător de vite ca să se statornicească la o hacienda? îl persiflă apaşul. Am auzit că vrei să mă vezi şi am crezut de datoria mea să-ţi ies înainte ca să-ţi scurtez drumul. L-am adus şi pe prietenul meu Old Shatterhand cu mine, ca să-l cunoşti.

Yumaşul se holbă la mine şi bâigui speriat:

— Ăsta e... Old Shatterhand...? Nu e prizonier la Gură-mare, căpetenia căpeteniilor noastre?

— După cum vezi nu sunt prizonierul nimănui. Gură-mare îşi poartă numele pe drept cuvânt. Numai gura şi laudele sunt de el. Nu numai că nu sunt prizonierul lui, dar eu l-am făcut prizonier pe el, spusei eu.

— Căpetenia noastră prizonier? Unde?

— Se află acum în mâinile căpeteniei mimbrenjilor, care îl duce acasă la el ca să-l pună la stâlpul de tortură. Eu am venit înadins aci ca să te cunosc şi tocmai vroiam să ne ducem la Fuente când ai avut tu bunătatea să vii la noi. Ca să-ţi arătăm însă că-ţi suntem prieteni, o să te conducem acum îndărăt acolo.

Yumaşul nu răspunse la ironia mea şi-mi aruncă o privire de dispreţ.

13. În calea primejdiei

Pornirăm spre Fuente, pe unde trebuia să trecem ca să ajungem la Almaden. Drumul era destul de plăcut. Făceam din când în când popas ca să odihnim caii şi să mâncăm. Treceam prin văi udate de pârâiaşe, urcam dealuri împădurite, văgăuni întunecoase şi poieni înverzite.

Winnetou ne slujea de călăuză. Se întunecase de tot. Încetinirăm pasul, căci trebuia să fim cu mare băgare de seamă să nu ne scape vreunul din prizonieri. În sfârşit ne oprirăm la malul unui pârâu. Mă dusei lângă apaş, căci înţelegeam că ne apropiam de Izvorul de sub stâncă şi bănuiam că are să-mi spună ceva.

— Fratele meu va fi băgat de seamă, începu el, că valea aceasta se întinde spre nord, pe când Fuente şi Almado se află la răsărit. La oarecare depărtare de aici e o văgăună care duce la dreapta, deci la răsărit; de acolo izvorăşte pârâul lângă care suntem acum. Izvorăşte din stânci, de aceea i se zice Fuente de la Roca. Acolo trebuie să fie adunaţi yumaşii acum. Părerea mea e să-i lăsăm pe prizonieri aici pentru că s-ar putea să le dea de veste celorlalţi prin strigătele şi ţipetele lor. Ce hotărăşte fratele meu? Să dăm cu toţii năvală peste yumaşi sau să mă duc mai întâi eu să iscodesc cum ar fi mai bine să pornim atacul?

— Să facă fratele meu Winnetou cum a spus la urmă. La ce depărtare e Fuente de-aci?

— Într-un sfert de ceas sunt acolo, aşa că peste cel mult, un ceas mă întorc.

Descălecă, îmi dădu puşca să i-o ţin şi pieri în întuneric.

Descălecarăm şi noi, îi dădurăm jos de pe cai pe prizonieri, îi aşezarăm unul lângă altul ca să-i avem mai bine sub ochi şi ne aşezarăm în iarbă.

Nici nu trecu un ceas şi Winnetou veni să-mi spună:

— Am văzut paisprezece yumaşi la izvor; din douăzeci câţi erau, şase sunt prizonierii noştri, aşa că nu mai lipseşte nici unul.

— O să fie greu să-i prindem?

— Nu. Se cred în siguranţă şi şi-au pus puştile deoparte. Caii pasc mai încolo.

— N-au să ne simtă când vom trece prin faţa lor?

— Nu cred. Nu adie nici un vânt ca să ducă zgomotul paşilor noştri până la ei, mai ales că vom lua-o pe partea cealaltă a pârâului. O să facem aşa ca să-i încercuim fără să bage de seamă.

Aleserăm douăzeci şi cinci de mimbrenji înarmaţi cu puşti; ceilalţi, împreună cu băieţii şi tovarăşii noştri din Ures, rămaseră să păzească prizonierii. Procedarăm întocmai după cum hotărâse apaşul. Când yumaşii ne simţiră, era prea târziu. Winnetou izbi trei din ei cu patul puştii în cap şi-i culcă la pământ. Ceilalţi săriră în picioare şi vrură să se repeadă la arme, dar văzură ţevile puştilor noastre îndreptate spre ei şi se opriră îngroziţi. Trebuiră să se predea şi-i legarăm numaidecât pe toţi.

Aici, la Fuente, era postul principal dintre hacienda, Ures şi Almado. Winnetou se duse să-i aducă şi pe ceilalţi şi se întoarse cu ei după vreo oră; urmară scene, unele neplăcute, altele caraghioase, dar nouă nu ne ardea de petrecere. Am lăsat o santinelă de veghe, pe urmă ne-am culcat. A doua zi dimineaţă am pornit spre minele de mercur din munţii Almado.

Drumul nu-l prea ştiam şi nici pe yumaşi nu-i puteam întreba; pe de o parte nu vroiam să-i întrebăm ca să nu ne îndrume greşit, pe de altă parte nu ne convenea să afle ei că nu-l cunoşteam. Ne bizuiam mai mult pe Măsluitor, care era un fel de om de legătură al lui Melton şi fusese deseori pe acolo. Trebuia însă să-l fac să vorbească de frică. Mă înţelesei

cu Ucigătorul-yumaşilor, tânărul meu prieten mimbrenj, cum să procedăm. Limba spaniolă, mai bine zis amestecul acela de spaniolă, engleză şi indiană, pe care o vorbea el mai bine decât un altul şi care putea fi înţeleasă mai lesne de mormon, îmi uşura sarcina. Mergeam înadins cu mimbrenjul alături de el ca să audă ce vorbim.

După o bucată de drum parcurs, tânărul începu:

— Îmi îngăduie vestitul meu frate alb să-i spun ceva?

— Tânărul meu frate poate să vorbească fără frică, îi răspunsei eu.

— Am aflat că multe sute de războinici mimbrenji, în frunte cu căpetenia lor, au pornit spre Almado ca să se întâlnească acolo cu noi. Crede fratele meu că vor fi ajuns?

— Nu, nu cred, am răspuns eu ghicind intenţia băiatului, care vroia să-l facă pe mormon să creadă că ne vin mimbrenji în ajutor.

— Mă mir, fiindcă au plecat odată cu noi şi au luat-o pe un drum mai scurt.

— Chiar dacă au ajuns, tot nu vor întreprinde nimic până la sosirea noastră — a mea şi a lui Winnetou, aşa că stau pe undeva ascunşi ca să nu-i vadă yumaşii.

— Ei şi! Sutele noastre de războinici sunt în stare să biruie lesne pe cei trei sute de yumaşi. Nu crede şi Old Shatterhand tot aşa?

— Sunt încredinţat de asta. Mai întâi, războinicii voştri sunt în număr mult mai mare decât ei, apoi, au toţi arme de foc, ceea ce nu cred să aibă yumaşii.

— Atunci s-ar putea ca mimbrenjii să înceapă lupta chiar înainte de sosirea noastră.

— Tânărul meu frate să se gândească bine la planul pe care-l urmărim noi. Eu vreau să pun mâna pe Melton şi pe cei doi Weller şi sunt sigur că-i voi prinde, dacă mimbrenjii vor face după cum am hotărât noi, altminteri s-ar putea să ne scape.

— N-or să-i lase mimbrenjii să fugă.

— Nu e chiar atât de sigur cum crede fratele meu. Aceşti trei albi se vor feri să ia parte directă la luptă şi se vor ascunde undeva ca s-aştepte rezultatul. Cum vor vedea că e în paguba lor, o vor lua frumuşel la sănătoasa.

— Se poate întâmpla aşa ceva dacă vor fi Winnetou şi Old Shatterhand de faţă?

— Imposibil, fiindcă vom avea grijă să-i avem în mână înainte de-a începe lupta. Ei nu bănuiesc venirea noastră, aşa că n-au de ce se feri. De aceea am dat ordin ca mimbrenjii să se ţină cât mai departe de Almado ca să nu fie văzuţi. La sosirea noastră vom vedea ce e de făcut.

Discuţia noastră se opri aci. Aşteptam să văd ce impresie făcuse asupra mormonului. Acesta privea posomorât înaintea lui şi părea foarte îngândurat. Cu nici un preţ nu trebuia să încep eu vorba, ci el.

După câtva timp îl auzii întrebându-mă în limba engleză:

— Master, spune-mi te rog, băiatul ăsta înţelege engleza?

— Câteva cuvinte numai.

— Dă-mi voie atunci să-ţi pun o întrebare: pentru care motiv ne urăşti?

— Te credeam mai deştept, master şi mă mir de întrebarea ta.

— Ţi-am făcut eu ceva?

— Tu nu, dar am o socoteală cu tovarăşii tăi pe care o s-o achit cu vreo câteva gloanţe.

— Şi cu mine ce-ai de gând?

— Nu ştiu nici eu deocamdată. Trebuie mai întâi să aflu ce parte ai luat la crima comisă asupra nenorociţilor mei compatrioţi.

— Pe urmă?

— Pe urmă? Dacă te găsesc vinovat, un glonţ în cap şi gata!

— Cu ce drept?

— Cu nici un drept. Aşa găsesc de cuviinţă. Depinde însă de tine dacă preferi să te predau emigranţilor să te judece ei. Oare nu cumva crezi că vor fi mai îngăduitori ca mine?

— Cine te sileşte s-o faci?

— Nimeni. Aşa am hotărât din propria mea voinţă. Pot să mi-o schimb însă.

— Atunci te-aş ruga să ţi-o schimbi.

— Şi să te fac scăpat? Ce-ţi trece prin gând, omule? spusei cu o indignare prefăcută.

Îl văzui muşcându-şi buzele, pe urmă îl auzii zicând:

— Master, am auzit multe despre dumneata şi din tot ce-am auzit ştiu că nu eşti om rău, că-ţi tratezi duşmanii cu îngăduinţă. Cum se face că eşti atât de aspru de data asta?

— Eu nu sunt aspru, ci drept. Sunt bun cu cei buni şi neînduplecat atunci când e vorba de un om rău.

— Pe mine mă crezi rău?

— Da.

— Vezi că aici te-nşeli. Eu nu sunt rău, dar recunosc că am lucrat cu nechibzuinţă. Am vrut să mă îmbogăţesc dintr-o dată şi m-am luat după făgăduielile lui Melton. Când am legat tovărăşie cu el nu ştiam că emigranţii sunt condamnaţi să-şi petreacă toată viaţa sub pământ. Îţi jur pe ce vrei că nu te mint. N-ar fi acesta un motiv de îngăduinţă faţă de mine?

M-am prefăcut că-l cred.

— Hm! E într-adevăr o nesocotinţă să ie parte la o întreprindere fără să-i cunoşti bine dedesubturile. Nu prea-mi vine să cred că n-ai ştiut de hotărârea lui Melton de a nu-i mai scoate niciodată din mină.

— Crede-mă, master! Îţi jur că n-am ştiut.

— Dar după ce-ai aflat ai aprobat?

— Nu, nu, m-am împotrivit din toate puterile mele, a fost însă degeaba. Aveam totuşi de gând ca mai târziu să le uşurez pe cât îmi va fi stat în putinţă situaţia.

— Dacă-i aşa, atunci nu eşti atât de rău pe cât te credeam. Ştii ce înseamnă să trăieşti toată viaţa sub pământ?

— Îmi închipui...

— Într-o mină de mercur mai ales. Otrava aceasta îngrozitoare care are o influenţă neînchipuită asupra organismului! În ce stare i-ar fi adus după câţiva ani pe bieţii oameni — atâţia câţi ar fi putut rezista!

— Nu arunca vina pe mine, master. Planul ăsta diavolesc s-a născut în creierul lui Melton.

— Bine zici diavolesc, altfel nu-l pot numi. Criminalii îşi vor lua însă pedeapsa, de asta poţi fi sigur. Vor fi predaţi mimbrenjilor ca să-i pună la stâlpul de tortură, unde vor muri de o moarte cumplită.

— Aşa şi merită. Eu mă lepăd de ei.

— Prea târziu. Partea pe care ai luat-o la această faptă infernală există.

— Pot să îndrept răul, master, trecând de partea dumitale. Mă fac omul dumitale.

— Cu ce folos?

— Crezi că nu-ţi pot fi de trebuinţă?

— Aş vrea să ştiu şi eu cum. Aşa cum stau lucrurile, n-am trebuinţă de nici un ajutor. Planul meu e simplu şi uşor de realizat. Ne ducem la Almaden, îi împuşcăm pe toţi yumaşii, punem mâna pe cei trei bandiţi şi mimbrenjii ne procură frumosul spectacol al stâlpilor de tortură. Fiindcă zici că ai auzit multe despre mine, îţi dai seama că pot face lucrul acesta şi fără ajutorul tău.

— Ştiu. Vei avea însă de întâmpinat multe greutăţi pe care le pot înlătura eu.

— Adică?!

— Cunoşti dumneata drumul la Almado?

— Nu e nevoie, îl cunoaşte proprietarul.

— Nu prea cred. Dar unde sunt posturile yumaşilor ştiţi?

— O să le găsim noi.

— Într-adevăr, un cercetaş iscusit ca dumneata le poate găsi, dar îi trebuie timp. Dacă însă un singur yumaş scapă din post aleagă la Almado să dea de veste că sosiţi; Melton şi Wellerii au atunci timp să fugă.

— Mă îndoiesc. Am făcut eu altele şi mai grele de câtva timp încoace.

— Nu zic nu, dar de unde să ştii unde le este ascunzătoarea?

— O s-o descoperim noi, fii pe pace.

— Poate, numai să n-o descoperiţi prea târziu după ce-a zburat pasărea din colivie.

— Vorbeşti în cimilituri, master. Întâi zic; „locuiesc”, pe urmă „ascunzătoarea”? Nu e acelaşi lucru. O ascunzătoare nu e o locuinţă.

— De obicei nu, dar aici da. Melton şi Wellerii au o locuinţă foarte confortabilă, dar e atât de bine tăinuită că nici dumneata, cât eşti de priceput, n-ai putea s-o găseşti.

— O să mă iau după urmă...

— Imposibil, pământul e atât de pietros încât nu rămâne nici o urmă pe unde calci.

— Atunci o să stăm la pândă. Nu se poate să nu iasă Melton odată şi-odată din ascunzătoare.

— O să iasă, dar numai noaptea, fiindcă ştie că nu sunteţi la hacienda. Vestea a fost transmisă de mine şi, de la un post la altul, a ajuns până la el. O să bănuiască probabil că vă îndreptaţi spre Almado şi o să se ferească. N-au să iasă decât după ce se întunecă de tot. Ca să se ducă la mină le este indiferent dacă e lumină sau nu.

— Aşa? Cunoşti deci bine drumul la locuinţa lor.

— Da.

— Nu crezi că te-aş putea sili să mi-l spui? Te las să alegi: ori ni-l spui de bunăvoie, ori te împuşc.

— Mă ameninţi degeaba. Odată ce ai intenţia să faci acelaşi lucru cu mine ca şi cu Melton, tot trebuie să mor. Numai în cazul când vrei să mă cruţi poţi afla ceva de la mine.

Ştiam că dacă l-aş fi strâns niţel de mâini ar fi fost de ajuns. Totuşi nu vroiam să întrebuinţez iar acelaşi mijloc, cu atât mai mult cu cât doream să aflu mai mult decât ascunzătoarea lui Melton. M-am prefăcut că mă las convins de intenţiile lui.

— Bine, să zicem că mă înduplec şi-ţi cruţ viaţa. Pe cine cade atunci păcatul crimelor pe care le vei mai înfăptui de-aici încolo? Bineînţeles că pe noi, pe când dacă te omor, nu mai poţi face nimănui nici un rău.

— Îţi jur că mă voi îndrepta. Nu sunt rău din fire, dar m-am lăsat orbit de câştig. Dacă-mi păruieşti viaţa, voi fi alt om de-acum înainte, încearcă şi-ai să vezi.

— Hm! O încercare nu strică... Dar cum voi vedea că nu te ţii de cuvânt, s-a isprăvit cu răbdarea mea.

— Încearcă, încearcă master! Îţi dau cuvântul meu că n-o să te căieşti.

— Bine. S-auzim mai întâi cum îţi închipui tu această încercare.

— Dezlegaţi-mă şi pe urmă...

— Mai domol, master, îi curmai avântul. Despre aşa ceva nu poate fi vorba deocamdată.

— Dar cum să fiu de ajutor, dacă sunt legat şi nu mă pot mişca?

— Singura mişcare ce ţi-e îngăduită acum e călăritul şi am văzut că o poţi face foarte bine şi legat. Dacă voi găsi de cuviinţă să te dezleg, te dezleg, fii pe pace. Singurul lucru ce-ţi cer acum e să ne arăţi drumul.

— O să vi-l arăt, mormăi el cu ciudă.

— Şi, pe cel adevărat, adăugai eu. Îndată ce voi vedea că încerci să mă minţi, te strâng şi mai tare în chingi, ai înţeles? Când ajungem la postul cel mai apropiat?

— Diseară.

— Unde e aşezat?

— La o margine de pădure, dar mai întâi trebuie să străbatem o câmpie.

— Aşadar postul are vedere deschisă peste câmpie?

— Da. Dacă vreţi să nu vă vadă, ocoliţi câmpia.

— Depinde cât e de mare. O să ne atragi atenţia când vom fi acolo. Dar ia spune, master, de ce-ai rămas la conac şi nu te-ai dus cu Melton la Almado?

— Eram însărcinat cu primirea retortelor care trebuiau să sosească de la Ures.

— Ca să fie transmise prin posturi la Almado?

— Da.

— Dacă aveţi nevoie de retorte înseamnă că mercurul se găseşte în mină sub formă de cinabru[18] şi se amestecă pe urmă cu var.

— Da.

— Se găseşte pe-acolo?

— Din belşug. Munţii şi stâncile sunt toate din calcar şi au o mulţime de peşteri în ele.

La cuvântul „peşteri” îmi veni o idee. Ne-ar fi fost mult prea greu să-i ţinem pe prizonieri în aer liber. Dacă reuşeam să-i băgăm într-una din aceste peşteri, ne-ar fi trebuit mai puţini oameni să-i păzească.

— Ştii vreo peşteră în apropiere de mină? îl întrebai eu.

— Da.

— E mare?

— Atât cât să încapă vreo sută de inşi în ea.

— Câte intrări are?

— Una singură. N-are însă un perete în fund, deşi pare să se adâncească mult în stâncă, fiindcă e la mijloc o prăpastie foarte lată şi adâncă.

— Cât de adâncă?

---

[18] Sulfură de mercur (n. ed.).

— Atât de adâncă e prăpastia încât, dacă arunci o piatră în ea, nu se aude când cade la fund. La dreapta ei e o peşteră mică laterală plină cu apă. Am gustat-o, e bună de băut, limpede şi rece.

— Negreşit că ştiu şi prietenii tăi despre peştera asta.

— Nu. Nu le-am spus, fiindcă...

Tăcu. Spusese mai mult decât ar fi vrut.

— Fiindcă? îl zorii eu.

— Aveam motivele mele.

— Care?

Nu-mi răspunse numaidecât. Îmi închipuii că se gândeşte să spună o minciună. Urmă:

— Motivul o să-ţi dovedească, master, că nu sunt un om atât de rău precum mă crezi. Mă gândeam la bieţii emigranţi. Îmi ziceam că poate voi reuşi să salvez unul sau mai mulţi dintre ei. Îmi trebuia un loc unde să-i ascund, iar peştera mi s-a părut cât se poate de nimerită. De aceea nu i-am spus nimic lui Melton.

— Foarte frumos din partea ta. Şi când ai descoperit peştera?

— Acum un an, când am fost pentru întâia oară la Almado.

— Trimis, desigur, de el ca să-i dai raportul?

— Da.

— Bine, dar pe atunci nu ştiai nimic despre emigranţi. Cum vroiai deci să-i ascunzi în peşteră? Văd că numai minciuni îţi ies din gură. Alt motiv trebuie să fi avut. De altfel nici nu vreau să-l cunosc, fiindcă nu mă interesează. Te-aş sfătui însă să nu mai încerci să mă tragi pe sfoară pentru că, recunoaşte, cu mine nu se prinde.

Îmi închipuiam eu care era motivul pentru care tăinuise faţă de prietenul său peştera. Avusese pesemne intenţia să-i fure pe tovarăşii săi şi tot mercurul şi chinovarul şterpelit să-l ascundă acolo, până ce i s-ar fi ivit prilejul să-l ducă pe ascuns la oraş.

— Nu vreau defel să te trag pe sfoară, zise el, dar la ce ţi-ar folosi să afli lucruri care mă privesc numai pe mine?

— Ştiu, de aceea nu te-am silit să-mi spui adevărul în ce priveşte peştera. Vreau numai să-ţi atrag atenţia că nu admit să mă minţi când e vorba de lucruri care mă privesc pe mine mai mult decât pe tine. Ţi-am spus şi ţi-o repet: numai de felul cum te vei purta cu noi îţi poţi salva viaţa.

— Nici prin gând nu-mi trece să te mint, fiindcă ţin foarte mult la păcătoasa asta de viaţă. De aceea o să-ţi spun ceva foarte important, care o să te bucure, sper.

— Adică!

— Sus în munţii Almaden nu se găseşte fir de iarbă sau verdeaţă şi tot ce se cere pentru hrană trebuie adus din altă parte. Cum Melton se îngrijise de toate înainte de-a pune mâna pe hacienda, a cumpărat cinci căruţe cu provizii pe care le-a trimis, trase de catâri, la Almaden.

— Foarte interesant de ştiut. Cine conduce transportul, fiindcă-mi închipui că nici unul din căruţaşi nu cunoaşte drumul?

— Melton a trimis câţiva indieni înaintea lor.

— Ai văzut cu ochii tăi căruţele?

— Nu. Au luat-o pe alt drum; fac, ce-i drept, un ocol, dar e mai lesne de urcat la deal. Drumul se încrucişează într-un anumit loc cu al nostru.

— Îl cunoşti?

— Da. Sper să fim poimâine acolo.

— Dar dacă ajungem după ce-au trecut demult căruţele?

— Nu cred. După socoteala mea, chiar dacă nu li s-a întâmplat ceva pe drum, vor fi mâine seară la locul ştiut.

— Tocmai bine ca să le venim în spate şi să ne aprovizionăm cu de-ale mâncării.

— Nu numai cu de-ale mâncării; în căruţe se găsesc şi multe alte lucruri de care e nevoie la Almaden.

— Ziceai că la Almaden nu creşte nimic, nici un fel de verdeaţă. Până la ce depărtare se întinde pustietatea asta?

— Cale de o zi de jur-împrejur.

— Eu ştiu că unde e apă e şi verdeaţă şi parcă spuneai adineauri de-o apă.

— Apa e în peşteră. În Almaden tot ce e apă se află sub pământ. Deasupra nu e altceva decât o întindere pustie de stânci calcaroase.

— Atunci cum stau indienii acolo? Cai n-au?

— Nu i-au luat cu ei, ci i-au lăsat de vale sub paza câtorva din ei.

— Înseamnă că o să trebuiască să facem şi noi acelaşi lucru, ceea ce nu-mi convine defel. Ştii unde se află caii yumaşilor?

— N-am auzit nimic despre asta, dar ştiu cam pe unde să-i găsesc. Nu cumva ai de gând să li-i iei? Dacă-i aşa, o să-ţi dovedesc că sunt sincer şi o să te ajut să pui mâna pe ei.

— Să mă mai gândesc, răspunsei eu ca să curm discuţia, şi-i slăbii niţel curelele de la mâini să vadă că încep să cred în pocăinţa lui.

După-amiază, după ce urcarăm un povârniş anevoios, ne pomenirăm pe un şes mărginit la miazănoapte şi răsărit de dealuri înalte; în partea de sud însă nu-i puteam vedea sfârşitul.

Măsluitorul trimise după mine şi zise, arătându-mi o limbă de pădure:

— Asta e câmpia despre care ţi-am vorbit. Colo, la marginea pădurii, sunt postaţi indienii.

— Cât facem până acolo?

— Zorind niţel caii, două ore.

— Bine. O să-ţi dau acum prilejul să-mi dovedeşti că ai într-adevăr de gând să te îndrepţi.

— Ce trebuie să fac, master?

— Eu o s-o iau înainte ca să-i leg pe indienii din post şi tu ai să mă însoţeşti.

— Merg, dar au să ne vadă venind.

— N-au să ne vadă, fiindcă facem un ocol până ce vom ajunge la marginea pădurii; pe urmă ne furişăm pe sub copaci şi-i atacăm din spate, Îţi atrag însă atenţia asupra unui lucru: dacă faci cea mai mică încercare să le dai de veste prin ceva, te pricopseşti cu un cartuş în cap sau cu pumnalul în inimă, m-ai înţeles?

— Nu mă tot ameninţa, master, fiindcă n-ai nici un motiv s-o faci. Ştiu că mi-e viaţa în joc şi ţi-am mai spus că ţin foarte mult la ea.

După ce-am ales câţiva mimbrenji, i-am luat cu mine împreună cu cei doi feciori ai căpeteniei lor, lăsându-l pe Winnetou să meargă înainte la pas cu ceilalţi, şi-am pornit în galop spre pădure.

— Ce facem cu caii? mă întrebă mormonul.

— O să-i ascundem în vreun desiş.

— Bine. Când vom fi destul de aproape ca sa ne audă yumaşii, o să-ţi spun.

Când să cotim după un tufiş, ne întâlnirăm cu un indian care ducea pe spinarea calului o sălbăticiune împuşcată. Lăsase calul la pas, dar ţinea capul într-o parte, ca şi când toată atenţia lui era îndreptată în urma lui, de parcă ar fi aşteptat ceva. Omul ne zărise şi părea că nu se sinchiseşte de noi. Ne lua probabil drept prieteni de-ai lui Melton şi pe indieni drept yumaşi. Trebuia cu orice preţ să-l opresc din drum, să nu-l las să bage de seamă că mimbrenjii nu erau dintr-ai lor.

Îi lăsai pe ceilalţi să meargă la pas şi eu pornii în galop spre el.

Îl văzui oprindu-şi calul, puse mâna pe arc şi slobozi o săgeată înspre mine. În loc să o iau la goană, cum se aştepta el, strigai numele lui Melton şi al lui Gură-mare. Omul lăsă în

jos arcul. Îl salutai după moda indiană, strunindu-mi calul la trei paşi de el, şi-l întrebai în limba indiană:

— A avut fratele meu noroc la vânat?

— După cum vede fratele meu, vânătoarea a fost destul de bună, răspunse el luându-mă drept un prieten de-al lui Melton şi aliat de-al lor. Dar de unde vine fratele meu alb?

— De la hacienda del Arroyo. Peştele-care-înoată-repede se află acum la Izvorul de sub stâncă şi m-a însărcinat să-ţi spun multă sănătate din partea lui. Din postul vostru nu lipseşte nimeni, sunteţi toţi la număr?

— Da.

— Dar la Almado cum stăm? Cele trei sute de yumaşi tot acolo sunt?

— Nu ştiu să se fi făcut vreo schimbare. Fiindcă fratele meu alb vine de la hacienda, ar putea să-mi spună dacă e adevărat ce zicea albul pe care-l cheamă Măsluitorul, că l-ar fi văzut acolo pe Winnetou, căpetenia apaşilor?

— Aşa e.

— Se va fi dus pesemne să-l scape pe Old Shatterhand, prins de Gură-mare.

— Old Shatterhand a reuşit să scape şi fără ajutorul lui.

— Oh! Atunci s-au şi întâlnit amândoi?

— Da.

— Numai de nu ne-am pomeni cu ei peste noi. Trebuie să plece numaidecât un om din post ca să ducă vestea la Almaden.

— Nu e nevoie, fiindcă tot acolo mă duc şi eu.

— Cu atât mai bine. O să poată fratele meu alb s-ajungă la...

Îşi opri vorba şi rămase cu ochii zgâiţi la tovarăşii mei, care se apropiaseră acum atât cât să-i poată vedea la faţă.

Puse apoi mâna pe plăselele cuţitului şi zise uitându-se bănuitor la mine:

— Ce văd! Am luptat cu ai mei împotriva mimbrenjilor şi printre ei erau şi feciorii căpeteniei lor, Bivolul-puternic. Dacă ochii mei nu sunt orbi, ăştia doi sunt chiar ei. Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că dacă faci un pas eşti pierdut, strigai eu îndreptând ţeava pustii spre el. Eu sunt Old Shatterhand.

Îl văzui îngălbenindu-se sub pielea lui arămie şi scăpă frâul din mână.

— Old... Sha... tter... bâigui el îngrozit. Old Shatterhand, repetă el, e aici, unde e atunci Winnetou?

— Vine şi el acum cu războinicii mimbrenjilor. Descalecă!

În vremea asta tovarăşii mei sosiră şi ci şi-l înconjurară din toate părţile. Omul părea că nu-i vine să-şi creadă ochilor. Descălecă şi se lăsă legat fără nici o împotrivire.

Măsluitorul îmi spuse că trebuie să fim acum cu băgare de seamă deoarece ne-am apropiat de post. Descălecarăm toţi, lăsarăm caii şi pe prizonieri în paza a doi oameni de-ai noştri şi ne continuarăm drumul pe jos, ascunzându-ne pe după copaci.

După ce merserăm vreo zece minute, Măsluitorul îmi spuse cu glas scăzut:

— În curând vom ajunge la un mic lac unde cred că-i vom găsi pe yumaşi.

— Bine. Vreau acum să-ţi arăt că am încredere în tine. De fapt, ar trebui să te las aici sub pază, ca să nu-ţi vină pofta să ne faci vreo boroboaţă, dar te iau cu mine. Dacă din pricina ta nu reuşim să punem mâna pe yumaşii din post, să ştii că ţi s-a înfundat şi nici dracul nu te mai scapă din mâinile mele.

— Fii pe pace. Nu sunt nebun să mă expun de bunăvoie la moarte.

Ne furişarăm cu băgare de seamă mai departe. Eu făcui pe-ascuns semn Ucigătorului-yumaşilor să nu-l slăbească din ochi.

Deodată zărirăm printre pomi sclipind luciul unei ape. Era lacul. Patru indieni stăteau lenevind în jurul lui. Caii păşteau pe undeva, căci nu văzurăm decât doi din ei.

Ascunzându-ne pe după copaci ne apropiarăm tot mai mult şi dădurăm năvală peste ei. Măsluitorul stătea cu mâinile legate la spate şi părea că se bucură grozav de ceea ce vedea.

După ce-i legarăm zdravăn pe cei patru yumaşi, îi văzurăm şi pe ceilalţi mimbrenji aşteptaţi de noi venind dinspre câmpie. Am poposit în noaptea aceea acolo şi dis-de-dimineaţă am pornit iar la drum. Mormonul ne slujea de călăuză. Ajunserăm într-o vale unde drumul se despărţea în două. Iarba era aici bătătorită şi se cunoşteau făgaşuri lăsate în urmă de roţile căruţelor şi în două locuri nişte tăciuni stinşi, semn că se făcuse foc.

— Ei, ce v-am spus? zâmbi Măsluitorul. Socotisem eu bine; astea au fost căruţele cu provizii. Au poposit aseară aici.

Examinai făgaşurile şi văzui că fuseseră într-adevăr cinci căruţe bine încărcate, căci lăsaseră urme adânci. În afară de ele, se vedeau desluşit şi urme de copite. Păreau să fi fost şase călăreţi care însoţeau căruţele.

— Pentru ce o fi trimis Melton şase inşi nu înţeleg, zisei eu. Dacă îi socoteşti călăuze, simt într-adevăr prea mulţi, dar ca escortă prea puţin.

— Tot ce se poate, dar indieni n-au fost decât cinci.

— Atunci cine să fie al şaselea?

— Pesemne negustorul din Ures de la care au fost cumpărate lucrurile sau vreun om de-al lui. Melton a plătit numai jumătate; restul trebuia să-l dea după ce va lua în primire marfa, răspunse mormonul.

— Urmele par să fie proaspete, aşa că nu cred să se fi îndepărtat prea mult. Trebuie să ne luăm după ei şi să punem mâna pe indienii care însoţesc căruţele; e pe undeva un loc prielnic?

Mormonul se gândi puţin.

— Dacă ai răbdare până pe la vremea prânzului răspunse el, ajungem la un loc liber unde o să meargă treaba lesne. Până atunci însă, drumul duce printre munţi şi nu cred că o să se poată.

Winnetou o luă înainte ca să vadă dacă se zăresc căruţele. Se întoarse să ne spună că erau într-adevăr cinci căruţe şi şase călăreţi: cinci indieni şi un alb. Căruţaşii stăteau pe capră şi mânau catârii. Îi ajunserăm din urmă. Câteva gloanţe trase în aer şi convoiul se opri. Albul dădu pinteni calului şi o luă razna pe potecă. Pornii după el, îl ajunsei repede şi-i smucii frâul din mână.

— Unde vrei să te duci, senior? mă răstii eu la el. De ce atâta grabă?

Deşi înarmat până în dinţi, albul — un om tânăr şi uscăţiv, care se cunoştea cale de-o poştă că e negustor — întinse rugător mâinile spre mine:

— Nu mă omorî, senior... fie-ţi milă... nu-mi lua viaţa... bolborosea el.

— Stai omule, că nu-ţi fac nimic; noi cu yumaşii avem ce-avem, îl liniştii eu.

— Nu cu mine? răsuflă el uşurat, ştergându-şi sudoarea de pe frunte.

— Nu, tinere, cu dumneata n-avem nimic. Viaţa dumitale ne e chiar foarte preţioasă. Hai îndărăt la căruţe.

Tânărul mă privi cu îndoială şi teamă:

— Cine eşti dumneata, senior?

— Un om de treabă, atât pot să-ţi spun deocamdată, dar yumaşii dumitale sunt nişte bandiţi pe care trebuia să-i prindem cu orice preţ. Nu-ţi fie frică, nu-ţi face nimeni nimic.

— Bine, să te cred fiindcă...

Îl văzui îngălbenindu-se în şa.

— Doamne... ce văd? Uite-i pe toţi întinşi la pământ... morţi... ucişi...

Din nenorocire pentru el, avea dreptate. Yumaşii zăceau toţi fără suflare. Eu i-aş fi cruţat, dar mimbrenjii nu aveau principiile mele.

— Au fost împuşcaţi fiindcă nu s-au lăsat prinşi, zisei eu cu părere de rău. Dacă s-ar fi astâmpărat, nu li s-ar fi întâmplat nimic.

— Te rog să constaţi, senior, că eu nu m-am împotrivit, se rugă el tremurând de frică.

— Îţi dau şi hârtie la mână, răspunsei eu zâmbind. Cum te cheamă?

— Don Endimio de Saledo y Coralba.

— Eu o să-ţi spun pe scurt senior Endimio. Ce meserie ai?

— Sunt negustor.

— Şi faci acum pe vizitiul?

— Nu mă insulta, senior. Un don Endimio de Saledo y Coralba vizitiu! Sunt împuternicit de afaceri al lui senior Manfredo, mare comerciant în Ures, trimis să predau marfa asta la destinaţie. Vai de mine! zise deodată, speriat, zărindu-i pe yumaşii legaţi. Cu ăştia ce-i? Nu cumva vreţi să mă legaţi şi pe mine?

— Nu-ţi fie frică, tinere, nu te leagă nimeni. Ăştia legaţi sunt prizonieri; iar indienii ceilalţi, mimbrenji, prieteni de-ai noştri.

Căruţaşii păreau să fie oameni mai curajoşi decât senior Endimio, căci stăteau cu puştile întinse, gata să se apere, dacă am fi încercat să ne apropiem de ei.

— Lăsaţi în pace carabinele, le strigai eu. Noi n-avem nimic cu voi. Veniţi mai bine încoace să ne sfătuim ce avem de făcut.

Măsluitorul credea că oamenii erau chiar proprietarii căruţelor. Aflarăm însă că sunt numai vizitii, iar căruţele erau ale negustorului. Ei erau peoni veritabili, oameni voinici, pe jumătate sălbatici, dar li se citea blândeţea în ochi. Le explicai cum stau lucrurile şi de câte ori pronunţam numele lui

Winnetou se uitau cu admiraţie la el. Când sfârşii, cel mai bătrân dintre ei zise:

— Nu e nevoie de nici o explicaţie, senior. Dacă e şi Winnetou cu dumneata nu poate fi vorba decât de o faptă cinstită, fiindcă, după cât ştim noi, căpetenia apaşilor nu e omul în stare să facă rău cuiva pe nedrept. Mă bucur că am avut la bătrâneţe prilejul să-l cunosc şi eu, îmi pare numai rău că nu e şi Old Shatterhand cu el.

— Uite-l, ăsta e! strigă unul din băieţii căpeteniei mimbrenjilor cu însufleţire şi arătă spre mine.

— Aşa? Dumneata eşti Old Shatterhand? Îmi pare bine. Senior, credem tot ce ne-ai spus şi te rugăm să ne spui ce avem de făcut. Noi avem ordin să ducem marfa asta la Almaden, văd însă că ai altceva de gând.

— Defel. Vreau numai să predaţi marfa în faţa mea.

— De ce nu? Noi n-avem nimic împotrivă.

— Pe urmă aş vrea să ştiu ce fel de mărfuri aveţi în căruţe, s-ar putea să avem şi noi trebuinţă de câte ceva.

— Ia ce pofteşti, numai mă tem că n-o să mai vrea pe urmă Melton să achite restul.

— Despre asta să n-ai nici o grijă, o să plătească fără să crâcnească.

— Ia atunci toată marfa, căruţele şi catârii, ia tot ce vrei. Dacă răspunde Old Shatterhand, ştiu că n-are de ce să-mi fie frică.

— Acum însă n-am nici un gologan în buzunar...

— Nu face nimic, o să plăteşti când vei avea.

— Stai că nu merge p-aşa! protestă haciendarul. Nu dau voie să se atingă cineva de marfă.

— Dar cine eşti dumneata? întrebă bătrânul peon privindu-l cu mirare.

— Don Timoteo Pruchillo, proprietarul haciendei del Arroyo.

— Parcă am auzit că ai vândut-o.

— Nu de bunăvoie, ci în urma unei înşelătorii. Vreau despăgubiri şi pun sechestru pe toată marfa care se găseşte în căruţe.

— Păi vezi că nu merge. Ai auzit şi dumneata ce-a hotărât senior Old Shatterhand.

— N-are nici un drept să hotărască.

— Dumneata şi mai puţin. Melton a cumpărat-o şi noi trebuie să i-o predăm cui a plătit-o. Cum stai cu el, treaba dumitale; ceartă-te cu el dacă vrei, dar nu ne băga şi pe noi în bucluc.

Viteazul nostru alcade îl dădu la o parte pe haciendar şi veni să se înfigă dârz în fata căruţaşului.

— Cum te cheamă? îl întrebă el cu glas aspru, de judecător.

— Păi... mi se zice moş Pedrillo.

— Mă cunoşti?

— Da.

— Atunci ştii cine sunt şi trebuie să-mi dai ascultare.

— Nu mă sileşte nimeni nici în Ures unde eşti mare şi tare, fiindcă eu sunt dator să mă supun legilor, nu dumitale — cu atât mai puţin aici unde nu eşti nimic.

— Bagă-ţi minţile în cap şi nu mă face să...

— Nu te mai face de râs, domnule alcade, îl întrerupse bătrânul. Te cunoaştem noi cine eşti! Aici sunt numai doi oameni de care ascultăm, nu fiindcă ne-ar fi frică de ei, ci din dragoste şi respect: Old Shatterhand şi Winnetou. De alţii puţin ne pasă.

O exclamaţie a mormonului îl întrerupse. Jos în vale se zărea venind un om călare; când văzu căruţele, făcu un semn cu mâna şi dădu pinteni calului.

— Weller! Ăsta e Weller! strigă Măsluitorul.

— Weller? Pungaşul, banditul... puneţi mâna pe el...! strigă don Timoteo şi alergă ca nebun înaintea mormonului.

Pentru ca acesta să nu mă vadă chiar din primul moment, mă dădui după una din căruţe.

— În sfârşit! Te-am prins, pungaşule, tâlharule, escrocule! Răcnea moşierul. Să-mi dai îndărăt moşia... aşa cum a fost până n-aţi pustiit-o voi, m-auzi?

— Dumneata aici, don Timoteo? întrebă mormonul cu mirare, fără să ia în seamă insultele moşierului. Te ştiam la Ures. Nu cumva te duci la Almado? Ce cauţi acolo?

— Ce caut? Să-mi daţi înapoi avutul de care m-aţi jefuit ca nişte tâlhari ce sunteţi!

— Nu te-nţeleg. Se poate să-mi spui astfel de cuvinte mie, prietenul dumitale...?

— Taci, pungaşule şi nu mai îndrăzni să mă numeşti prietenul unui bandit ca tine! Am venit să mă răzbun. Uite cine mă însoţeşte: Alcadele din Ures şi...

— Nu-l cunosc, îi tăie Weller vorba clătinând cu mirare capul.

— Şi nici pe poliţişti?

— Ăia sunt poliţişti? Ce caută poliţia aici?

— Să vă prindă cum i-au prins pe complicii voştri, yumaşii.

— Yumaşii... complici... Ce-o mai fi şi asta?

— Da, yumaşii... uite-i acolo, legaţi...

— Da, zău aşa-i, văd şi eu. Dar cine sunt indienii ceilalţi?

— Mimbrenjii care au venit cu noi şi colo, în spatele căruţei, Winnetou, căpetenia apaşilor.

— Flecarul ăsta strică tot, îmi şopti apaşul îngrijorat. Fratele meu să sară imediat pe cal.

— Winnetou e aici? Nu-l văd, rosti Weller neliniştit.

— Şi nu numai el, ci încă unul de care ştiu că ţi-e frică: Old Shatterhand, care a scăpat din mâinile yumaşilor, complicii voştri.

— Old Shatterhand! Bine că mi-ai spus, dobitocule!

Auzirăm un ţipăt, pe urmă tropot de cal şi când ieşirăm de după căruţă îl văzurăm pe moşier întins la pământ şi pe

Weller gonind înnebunit la vale... Sării în şa şi mă luai după el, urmat de Winnetou. Înaintea noastră Weller răcnea ca scos din minţi:

— Old Shatterhand, Winnetou şi mimbrenjii!

Pentru ce răcnea aşa? De frică nu, asta era sigur. Alt scop urmărea el, căci în loc să se potolească răcnea mereu cât putea aceleaşi cuvinte. Noi nu-l slăbeam defel. Trecu valea, urcă un deal împădurit şi, dându-şi seama că-l vom ajunge în curând, înţelese că e pierdut. Sări jos de pe cal şi o luă la fugă pe sub copaci. Descălecarăm şi noi.

— După el, drept înainte! strigai către Winnetou luând-o pe altă cale ca să-i ies înainte. Încolţit din două părţi, eram sigur că nu putea să ne scape. Ştiam că sunt bun alergător şi Weller, om de oraş, nu se putea lua la întrecere cu mine.

Îl văzui venind. Nici pe departe nu bănuia că unul din urmăritorii săi îl aştepta. Vru să treacă pe lângă tufa în care mă ascunsesem dar nu-i dădui vreme. Dintr-o săritură fui în spatele lui şi-l apucai de păr. Cu un ţipăt se rostogoli la pământ.

— L-ai prins? îmi strigă Winnetou când auzi ţipătul.

— Da, răspunsei eu punând mormonului genunchiul în piept.

— Ţine-l bine, vin şi eu acum, strigă apaşul venind în goană.

— Bună idee a avut fratele meu să-i iasă înainte, îmi zise el. Ştiam eu că Old Shatterhand e iute de picior, dar nu că şi zboară. De ce nu i-ai trântit un pumn în tâmplă ca să-l ameţeşti?

— Pentru că n-am vrut. Omul ăsta e o cârpă în mâinile mele şi vreau să vadă cu ochii lui ce-am să fac.

Winnetou îl ridică în picioare, apucă puşca mormonului de jos şi-i zise:

— Hai, mişcă-te şi nu încerca să fugi că te culc la pământ.

Eu îl apucasem de guler şi-l împingeam înainte fără cea mai mică împotrivire. Când îl văzu moşierul, care se trezise din leşin, începu să strige nebun de bucurie:

— L-au prins! Îl aduc încoa'! O să-i dau şi eu una în cap cum mi-a dat şi el mie!

Se repezi spre fugar dar eu îl îmbrâncii cât colo.

— Astâmpără-te, senior. Nu-ţi ajunge prostia de adineauri? Dacă îţi vedeai de treabă şi-l lăsai să se apropie, n-am fi fost nevoiţi să alergăm după el până ne-am scos sufletul.

— Dumneata prea te amesteci în toate. Fii bun...

Mexicanul vru să mai spună o mojicie, dar nu mă putui stăpâni şi-i strigai ridicând mâna să dau:

— Taci, ori...

Sări înapoi speriat şi se ascunse după căruţă.

Winnetou îl legase în vremea asta pe prizonier de o oişte; mimbrenjii începură să se învârtească în jurul lui ocărându-l şi scuipându-l în obraz. Îi gonii ca să rămân singur cu el şi cu Winnetou, nădăjduind să pot afla ceva de la el.

Weller ţinea ochii în pământ şi părea foarte abătut. Nu mă aşteptam să-mi spună cine ştie ce, dar speram că din puţinul ce-l voi afla să trag oarecare concluzii.

— Eşti numai de câteva momente printre noi, senior Weller, începui eu şi n-ai avut încă timp să te gândeşti la situaţia în care te afli. Să ţi-o spun eu în câteva cuvinte: cât se poate de primejdioasă. E vorba de viaţă şi de moarte. Care din două? Depinde de dumneata. Ia spune, de ce-ai fost atât de nechibzuit să pleci din Almado ca să ne cazi în plasă?

Trecu o bucată de vreme până să răspundă:

— Aşa mi-a poruncit senior Melton.

— Atunci ai făcut-o cu un scop.

— Îndoit chiar. Aşteptam căruţele cu marfă şi, fiindcă nu mai soseau, trebuia să văd de ce zăbovesc.

— Bine, ăsta e primul. Al doilea? Deschise gura să spună ceva, dar se răzgândi şi tăcu.

— Al doilea? Repetai eu.

— E ceva care nu te poate interesa.

— Să nu spui aşa. Tot ce te priveşte mă interesează foarte mult; am văzut de altfel că şi dumneata îmi porţi foarte mult interes şi, cum e vorba de reciprocitate, ţin să aflu ce mai faci dumneata şi prietenii dumitale. Ce mai e pe la Almaden, au sosit emigranţii?

— Da, răspunse el aproape fără să vrea.

— Au şi început lucrul?

— Nu.

— Aha, înţeleg, trebuie mai întâi îmblânziţi şi le trebuie timp să se deprindă cu aerul din mină. Foamea şi setea sunt chinuri care înmoaie cerbicia celui mai îndărătnic.

Şi fiindcă nu-mi răspunse însemna că nimerisem bine. Urmai:

— Cum vă place locuinţa de-acolo? Trebuie să fie foarte bine tăinuită şi, cum am intenţia să te duc înapoi acasă, ar trebui să ştiu unde se află, în interesul dumitale, bineînţeles.

De astă dată răspunse repede şi hotărât:

— N-o s-o afli niciodată!

— Vom vedea noi. Ai plecat singur de la Almado?

— Da, răspunse cu iuţeală.

— Parcă mi s-a părut că-ţi tot aruncai ochii îndărăt.

— Te înşeli. Voi fi auzit vreun zgomot în urma mea şi am întors capul fără să-mi dau seama.

Tot ce se poate. Dar de ce răcneai aşa?

— De... de frică.

— Văd că-ţi vine greu să mărturiseşti o astfel de slăbiciune. Nu cumva era cineva pe-acolo pentru care răcneai cu atâta disperare? Drept să-ţi spun, tare mă mir că ai făcut drumul de la Almado până aici singur. Multe i se pot întâmpla omului în cale. Locuieşti împreună cu tatăl dumitale în casa lui Melton?

— La ce atâtea întrebări? Ştii foarte bine că n-o să-ţi răspund la ele.

— Dar dacă ţi-aş spune că viaţa dumitale atârnă numai de răspunsurile pe care le dai?

— Nici atunci. Nu-ţi închipui, cred, că o să-l trădez pe tata. Cât priveşte viaţa mea, e într-adevăr în mâinile dumitale. Ştiu însă că nu eşti un ucigaş şi mai am multe zile şi ani de trăit.

— Fă cum crezi. Te las în pace, dar fii sigur că o să descopăr ascunzătoarea tatălui dumitale fără binevoitorul tău concurs.

Faptul că făcuse, pe când fugea, un semn în spatele lui şi răcnise numele meu şi al lui Winnetou de câteva ori, mă punea pe gânduri. Urmele lăsate de el trebuiau să se mai cunoască încă. Îi întrebai pe mimbrenjii care îi prinseseră calul de pe câmp, dar aceştia îmi spuseră că nu mai era nici o altă urmă în afară de a lui. Mă mai liniştii puţin. De altfel, aveam multe altele de făcut.

Cercetai marfa din căruţe şi văzui că erau acolo foarte multe lucruri de care vom avea mare trebuinţă mai târziu.

14. O răzbunare dreaptă

Pornirăm la drum. Cea mai bună călăuză ne erau urmele lăsate de calul lui Weller. Când ajunserăm însă la locul în care îşi lăsase acesta calul, văzui spre mirarea mea alte trei urme. Aşadar, doi călăreţi ne ieşeau înainte şi unul din ei se întorsese îndărăt. Weller era însoţit de cineva. Din cine ştie ce pricină o luase mai repede şi văzând în deal căruţele îi făcuse semn; apoi, când am început să-l fugărim, prin răcnetele lui atrăsese atenţia celuilalt, care a luat-o la fugă. Întrebându-i pe tovarăşii noştri de drum dacă văzuseră pe cineva, unul din poliţişti mărturisi că zărise într-adevăr un alb care pierise pe urmă ca intrat în pământ. Eram aproape sigur că omul acela nu era altul decât bătrânul Weller sau poate însuşi Melton. Mă gândii că n-avea nici un rost să-l urmăresc. Aceasta nu o puteam face decât noi amândoi, Winnetou şi cu mine. Mă temeam că după ce ne vom îndepărta noi ne pot fugi prizonierii.

Ceea ce mă supăra mai mult era faptul că tânărul Weller strigase numele noastre. Acum nu mai putea fi vorba să-i luăm pe cei din Almado prin surprindere.

Mergeam dinadins alături de Winnetou. Mă gândeam că s-ar putea ca tovarăşul lui Weller să fi rămas pe aproape ca să ne supravegheze mişcările. Mă încredinţai însă că nu era aşa.

În urma mea şi a lui Winnetou veneau băieţii căpeteniei mimbrenjilor, având-ul între ei pe Măsluitorul, care ne servea de călăuză. Pe Weller îl băgasem între mimbrenji.

După ce am ieşit din pădure ne-am pomenit deodată pe o câmpie cu iarbă bogată în care urmele se cunoşteau foarte bine. Călăreţul descălecase. Ne dădurăm jos de pe cai — eu şi Winnetou ca să examinăm mai bine locul. Iarba era călcată când mai uşor, când mai apăsat, ca şi când călăreţul ar fi avut

de lucru la şa. Probabil că se slăbiseră chingile şi se oprise să le mai strângă. Ceva mai încolo văzurăm două dâre în iarbă, ca şi când ar fi târât cineva două puşti pe jos.

— Nu te miri? mă întrebă apaşul privindu-mă cu înţeles.

— Ba da, răspunsei eu. Omul avea două puşti. Să zicem că una era a lui, dar cealaltă? În sfârşit, o să vedem noi ce-a fost. Acum, la drum!

După ce mai merserăm un timp, urma fugarului se pierdu spre miazănoapte, pe când alta, proaspătă, spre răsărit. Ne oprirăm iar.

— În ce direcţie e Almado? îl întrebai eu pe Măsluitorul.

— Înspre răsărit.

— Văd că tânărul Weller cu tovarăşul lui veneau de la miazănoapte.

— S-au abătut din cale şi au făcut un ocol. Trebuie să fi avut ei vreun motiv.

— Bănuiesc că e în legătură cu cele două puşti şi trebuie să aflu pricina. Luaţi-o înainte eu mă duc să văd ce e. Ucigătorul-yumaşilor să mă însoţească.

Pornirăm în galopul cailor după urmele care veneau din direcţia Almaden. După vreo zece minute înţelesei ce trebuie să fi fost, dar ca să pun la probă inteligenţa tânărului mimbrenj îl întrebai:

— Cred că o să trebuiască să ne întoarcem în curând. Ştie fratele meu de ce?

Se uită cu băgare de seamă la urme şi răspunse:

— Nu văd altceva nimic decât ce-am văzut şi până acum.

— Fratele meu să nu se uite în pământ, ci la cer.

Îi arătai câteva puncte care pluteau nu departe de noi în văzduh.

— Oh! Ăştia sunt corbi! strigă el. Se rotesc deasupra unui anumit loc; au văzut pe semne un stârv.

— Nu e stârv; dacă ar fi aşa, s-ar fi năpustit asupra lui. Probabil că e o făptură omenească şi nu îndrăznesc să se apropie fiindcă n-a murit încă.

Când furăm mai aproape, văzurăm într-adevăr un om întins la pământ. Câţiva corbi se lăsaseră jos lângă el şi se aşezaseră în cerc în jurul lui.

— Un om! E mort! strigă băiatul îngrozit.

— Nu cred. Omul trăieşte. Nu vezi că nu se ating corbii de el?

Când ne văzură, corbii se ridicară în văzduh fâlfâind din aripi.

— Sfinte Dumnezeule! strigai eu uitându-mă la nenorocitul întins în iarbă. Sărmanul! E chiar unul dintr-aceia pe care vroiam să-i salvăm.

Era atletul Hercule. Şi în ce stare! Hainele sfâşiate în luptă sau din altă cauză. I se dăduse o lovitură în cap; ţeasta îi era umflată până peste frunte şi roşie. Îl examinai, dar nu-mi puteam da încă seama dacă osul era spart. Răni n-avea. Când începui să-i pipăi capul răcni de durere şi tot corpul i se chirci.

— Trebuie să-l luăm de-aici, zisei eu. Ne trebuie deocamdată apă pentru comprese.

— Dar dacă moare pe drum? întrebă mimbrenjul.

— Cel puţin ştiu că nu l-au sfâşiat corbii. Îl iau cu mine pe cal.

— Atâta namilă de om!

— Nu se poate altfel, cum vrei să-l transportăm altminteri?

Îl ridicai pe uriaş cu mare greutate în spinarea calului şi îl pusei de-a curmezişul pe şa. Probabil că avea dureri mari la fiecare mişcare, căci răcnea cât putea. Calul meu era destul de voinic ca să suporte atâta greutate, totuşi trebuia să mergem la pas ca să nu-l zdruncine pe rănit.

Îi întâlnirăm pe-ai noştri în drum. Mare le fu mirarea când mă zăriră cu povara aceea omenească.

Cu ajutorul lui Winnetou şi a câtorva mimbrenji îl dădurăm încet pe atlet jos de pe cal şi-l întinserăm în iarbă. Îi spălai umflătura şi văzui că ţeasta nu era sfărâmată. Dacă nu vor surveni complicaţii, după ce se vor potoli frigurile, omul era scăpat.

După ce-l pansai îl urcarăm într-una din căruţe şi-i făcurăm loc acolo, pe urmă ne văzurăm de drum. Winnetou, care călărea alături de mine şi părea îngândurat, mă întrebă după câtva timp:

— Cine e rănitul? Unul din albii traşi pe sfoară de Melton, nu-i aşa?

— Da. Singurul faţă de care mi-am exprimat bănuiala mea.

— Şi singurul care a scăpat de soarta celorlalţi. Ştie Old Shatterhand cine l-a lovit?

— Da. Weller şi tovarăşul său; puşca a doua pe care o luaseră ei era a lui.

— Atunci o să ne spună când îşi va veni în simţiri. O să ţină mult starea asta?

— Nu e lesne de spus. Albul e om voinic şi are ţeasta tare; altuia i-ar fi făcut-o fărâme. Nu ştiu însă ce e cu creierul; dacă nu e atins o să se vindece.

— Ar fi de dorit să-şi revină, ca să putem afla de la el cu cine era Weller şi ce se petrece la Almado.

— Avertizările mele l-au făcut prevăzător, altminteri ar fi împărtăşit soarta tovarăşilor săi. A reuşit probabil să fugă şi Weller cu celălalt l-au urmărit. E limpede ca lumina zilei.

— Aşa trebuie să fie. Dar mai e ceva. Crede fratele meu că albii au plecat de la Almado numai în acest scop?

— Nu. Dacă n-ar fi fost decât acesta, s-ar fi întors imediat după ce l-au văzut pe fugar culcat la pământ şi şi-au închipuit că l-au omorât. Probabil că aşteptau cu mare nerăbdare căruţele şi, văzând că nu mai sosesc, le-au ieşit înainte.

— Aşa trebuie să fie. N-ar vrea fratele meu să-l întrebe pe Weller ce zice despre rănit?

Mă apropiai de tânăr şi zisei arătând spre atlet:

— Îl cunoşti pe nenorocitul de colo?

— Bineînţeles. Am avut cinstea să vă servesc pe amândoi când eraţi pe vapor.

— Ne-am fi lipsit. Ar fi fost mai bine şi pentru noi şi pentru dumneata. Cine l-a izbit în cap?

— De unde vrei să ştiu eu!

— Nu te mai preface. Chiar tu!

— Eu?! Mă mir, master, un om deştept ca dumneata să vorbească astfel de copilării.

— Tu sau tovarăşul tău, altcineva nu putea să fie.

— Ce dovadă ai? O fi fost altcineva, căci când am trecut eu pe lângă el, omul era cum îl vezi acum.

— Spune-o altuia, nu mie. Bătrânul Weller avea puşca lui în mână.

Eram convins că omul care-l însoţise pe tânăr nu putea fi decât bătrânul Weller sau Melton.

Mormonul se lăsă păcălit şi-i scăpă cuvântul din gură.

— Aşadar l-ai recunoscut? La ce să mai tăgăduiesc? El era. Ţi-aş da un sfat, master: vezi-ţi de treabă şi nu te mai interesa de Almaden; tare mă tem să nu te căieşti, dacă nu te-astâmperi cât mai e vreme.

— Vom vedea noi.

— Rău faci că nu mă asculţi. Nu ştii ce te aşteaptă la Almaden.

— Nu? Atunci te-aş ruga să mi-o spui.

— Zău? Nici prin gând nu-mi trece. Un lucru însă tot am să ţi-l spun: viaţa dumitale atârnă de felul cum ai să te porţi cu mine. Au să te silească să-mi dai drumul şi atunci rămâne să hotărăsc eu ce soartă te aşteaptă.

— A, vrei să mă faci să cred că-ţi voi fi prizonier?

— Da, dacă nu vei fi împuşcat înainte.

— Hm! Nu te grăbi aşa. Suntem noi în stare să punem mâna pe cei trei sute de yumaşi pe care îi aveţi la Almaden.

— Trei... sute...? De unde ştii dumneata?

— Vezi că ştiu. Mai mult încă: ştiu tot ce se petrece la Almaden. Te înşeli dacă...

Mă oprii căci auzii din căruţa unde era atletul un ţipăt înfiorător. Când m-am apropiat, îl văzui pe nenorocitul uriaş ridicat pe jumătate în căruţă, cu ochii rătăciţi, răcnind ca un nebun:

— Judita, Judita, vino cu mine... te înşeală... nemernicul...

Îşi revenise în simţiri, dar aiura.

Îl apucai de mâini şi începui să-i vorbesc cu blândeţe. Încetul cu încetul se potoli. Expresia sălbatică a ochilor săi dispăru şi zise cu glas tânguitor:

— O înşeală... O înşeală... ea nu se gândeşte la răutatea lui, ci la bani... numai la banii lui se gândeşte...

Deodată mă recunoscu.

— A, dumneata eşti? strigă el înfuriat iar. Vrei să mă cerţi că nu te-am ascultat. Ai avut dreptate... Melton mi-a luat-o pe Judita şi Weller...

Îşi întrerupse vorba. Numele acesta îi trezea alte imagini.

— Unde sunt? strigă el iar. Tâlharii! Bătrânul ţinea şi fiu-său mă izbea cu patul puştii în cap. Unde sunt să-i sugrum cu mâna mea...!

Memoria îi revenise complet. Ochii lui căutau cu înfrigurare în juru-i. Deodată privirea i se opri la tânărul Weller; sări din căruţă. Eu şi Winnetou vrurăm să-l oprim, dar nu fu cu putinţă. Furia îi înzecea puterile.

— Uite-l... ucigaşul care m-a trezit din somn ca să mă omoare! Îl fac praf... praf îl fac!

Se repezi la tânăr şi-i înfipse unghiile în gât. Toată truda noastră de a-l îndepărta a fost zadarnică. Îşi încleştase cu atâta putere degetele în gâtul nenorocitului, încât nu fu cu putinţă să i le descleştăm. Faţă lui Weller se învineţea din ce

în ce, ochii îi ieşiseră aproape din orbite. Când atletul căzu istovit de efortul făcut lângă victima lui, tânărul nu mai era decât un cadavru.

Am regretat cu toţii cele întâmplate, dar nimănui nu-i fu milă de el. L-am îngropat chiar acolo pe loc, l-am culcat pe atlet în căruţă, din nou leşinat şi am pornit-o mai departe.

Teama că duşmanii ne vor ieşi înainte nu se adeveri. Ne aşteptau la Almaden, unde le venea mai uşor să ne aibă pe toţi în mână.

Măsluitorul, despre a cărui sinceritate mă îndoisem foarte mult, se purtase într-adevăr corect cu noi şi nu ne minţise. După ce trecurăm de ultimul post, ne zise, mie şi lui Winnetou:

— V-aş sfătui să lăsaţi caii aici, fiindcă în Almaden nu veţi găsi nutreţ pentru ei. Apă ar fi, dar nu şi iarbă.

— Ştii vreun loc unde i-am putea ascunde? îl întrebai eu.

— Da.

— Trebuie însă să fie atât de dosit ca să ne putem apăra în caz de atac.

— Acolo unde vă duc eu nici nu poate fi vorba de un atac. E atât de bine ascuns în pădure, încât nu v-ar putea găsi nimeni.

— Atunci n-am făcut nimic. Nu putem trage noi căruţele încărcate până la mină şi, admiţând chiar că s-ar putea, făgaşurile ne-ar da de gol. Altceva ne trebuie nouă. Şi-apoi, pădurea ar fi tot atât de bună acoperire pentru duşman ca şi pentru noi.

— Cum trebuie să fie locul, master?

— Undeva la loc deschis, ca să-i putem vedea pe yumaşi venind şi să aibă în acelaşi timp tufe dese după care să ne putem adăposti.

— Cam greu de găsit ce vă trebuie. Dar, adăugă el după ce se gândi puţin, ar fi un astfel de loc, numai că e ceva mai la o parte.

— Cu atât mai bine. Ei cred că vom veni în linie dreaptă, aşa că ar fi un avantaj pentru noi să ne putem apropia pe un drum lăturalnic.

— Mai avem încă trei ceasuri de mers, de-abia spre seară vom fi acolo.

— Nici asta nu strică, tot nu mai putem face nimic până mâine. De altfel nu trebuie să-ţi închipui că dăm aşa, deodată, năvală la mină. Trebuie să trimitem mai întâi o iscoadă.

— Bine, dar pierdeţi prea mult timp.

— N-are a face; graba strică treaba, nu ştii?

— Nu te gândeşti că un singur om nu se poate apăra ca o ceată întreagă?

— Da, dar un singur om nu poate fi observat ca o ceată întreagă. De altminteri, Winnetou nu se lasă prins cu una cu două, fiindcă am intenţia să-l trimit pe el ca iscoadă şi nu pe altcineva.

— Eu sunt de părere să se ducă mai bine fratele meu Old Shatterhand. El e mai priceput ca mine, zise cu modestie apaşul.

Ştiam că nu-l puteam scoate din ideile lui, aşa că primii.

Ne abăturăm din cale; cotirăm pe un drum lăturalnic şi ajunserăm pe înserate într-o pădurice înconjurată de jur-împrejur de prerii. Pe alocuri copacii erau atât de rari încât puteau trece şi căruţele printre ei. Era un loc foarte potrivit pentru scopul nostru, mai ales că era şi apă pentru cai. De două ceasuri încoace ne trudiserăm să ştergem făgaşurile roţilor şi urmele de copite rămase după noi.

Până să ne facem loc de popas se întunecă de-a binelea. Foc n-am aprins fiindcă aveam destule provizii în căruţe pentru cină. Pe când mâncam, Winnetou, care luase asupra lui îngrijirea atletului, veni să-mi spună:

— Să vină fratele meu să vorbească puţin cu bolnavul; zice că are să-i comunice ceva. S-a dezmeticit de tot şi nu mai aiurează.

Când mă apropiai de atlet, acum aşezat în iarbă, lângă căruţă, acesta îmi întinse mâna.

— Am aflat de la indianul care a venit să te cheme că eşti aici şi numai dumitale îţi datorez viaţa. Ce bucurie să te ştiu liber. Auzisem că eşti prizonier; cum ai reuşit să scapi?

Îi povestii tot ce se întâmplase de când mă despărţisem de el până în clipa de faţă.

— Cum, e-adevărat că l-am strâns de gât pe Weller? întrebă el încremenit.

— Da. Aiurai şi spuneai mereu că Weller te-a lovit cu patul puştii în cap. S-au petrecut într-adevăr lucrurile aşa, sau numai în închipuirea dumitale înfierbântată de friguri?

— S-au petrecut aievea.

— Prin ce trebuie să fi trecut! Dar lasă că o să-mi povesteşti altă dată, acum eşti încă prea slăbit.

— Nu, nu, capul mi-e încă greu şi mă doare îngrozitor, dar am un organism de fier. Dacă vorbesc încet şi rar nu obosesc. Şi-apoi trebuie să ştii tot, ca să-i poţi salva pe tovarăşii mei, după cum ştiu că ai intenţia.

— Drept să-ţi spun, de-abia aştept să aflu. Din momentul când Melton a cumpărat moşia nu mai ştiu nimic.

— Melton stipulase în contract că lucrătorii vor trece de drept în posesiunea persoanei care va cumpăra sau va moşteni hacienda.

— Bine, dar angajamentul nu prevedea că veţi fi trimişi în mină; era vorba de muncă agricolă pe cât ştiu.

— Crezi că ne-am dus de bunăvoie? Habar n-aveam de mina de mercur. Melton ne-a înşelat zicând că la o zi de drum de hacienda e o fermă unde ar fi deocamdată de lucru. Îl însărcinase pe Weller să ne ducă acolo, fiindcă el avea treabă la oraş cu moşierul. Dar, în loc de fermă, am dat de un lagăr

indian cu trei sute de oameni şi peste patru sute de cai. Ne-au legat pe cei care prisoseam şi ne-au tot dus zile întregi până la Almaden. Acolo e o groapă adâncă, afurisita aceea de mină în care vroiau să ne bage pe toţi.

— Şi voi nu v-aţi împotrivit?

— Despre mine nu poate fi vorba, fiindcă atunci n-aş fi aici, dar femeile şi copiii ce puteau să facă? Şi-apoi ne ameninţau cu moartea dacă nu ne supunem. O mână de oameni să se lupte cu trei sute de sălbatici? Bărbaţii, când şi-au văzut copiii şi nevestele vârâte în gaura aceea groaznică, s-au dus de bunăvoie şi ei după ele.

— Pe urmă ce s-a petrecut cu ei în mină?

— De unde vrei să ştiu?

— Dumneata n-ai intrat odată cu ei? Cum se face asta?

— Foarte simplu. După ce m-au dezlegat şi au vrut să mă împingă spre gaură, mi-am făcut odată vânt, am fugit printre indieni izbind în dreapta şi-n stânga, am smuls unuia din ei puşca din mână şi am luat-o la goană. N-au tras, fiindcă vroiau să mă prindă viu. S-au luat după mine; sunt destul de voinic, după cum vezi, dar prost alergător, frica însă îmi dădea parcă aripi. Dacă nu reuşeam să mă afund în pământ, puneau în cele din urmă mâna pe mine.

— Să te afunzi în pământ? Cum vine asta?

— Păi să vezi... Pe când fugeam, am ajuns la o stâncă, am cotit după ea, am dat de o alta şi, când să cotesc iar, m-am pomenit că-mi fuge pământul de sub picioare.

— Pe cât ştiu, stâncile sunt acolo de calcar şi au în unele locuri peşteri naturale.

— Nu era o peşteră, ci un fel de gang, un tunel care cobora pieziş de-a dreptul sub pământ.

— L-ai examinat?

— N-am putut, era întuneric şi n-aveam chibrituri la mine. Am mers aşa o bucată de vreme, pe urmă m-am întors, de frică să nu greşesc drumul. Pipăiam cu picioarele la fiecare

pas şi bine-am făcut, altminteri m-aş fi prăvălit în adânc, căci am ajuns în curând la marginea unei prăpăstii.

Îmi adusei aminte despre peştera de care-mi vorbise Măsluitorul.

— Ai putea să-mi descrii exact locul unde ai alunecat în peşteră? îl întrebai eu.

— Ţi-aş putea descrie toată zona.

— Cu atât mai bine. Cum se face că ai avut prilejul să cunoşti împrejurimile când erai silit să te ascunzi?

— Am îndrăznit să-mi pun viaţa în primejdie de dragul Juditei. Ea era singura pe care n-o legaseră în drum şi căreia îi era îngăduit să rămână în afara minei. În momentul când mă dezlegară ca să mă împingă în gaura minei, o auzii bătându-şi joc de mine că voi fi silit să sap la mercur, pe când ea se va lăfăi afară în lux alături de proprietarul minei.

Cuvintele ei mă înfuriară şi-mi dădură îndrăzneala să fug ca să vin pe urmă s-o salvez.

— Cum ai ieşit din peşteră?

— Am făcut trepte din bolovani ca să pot înţepeni picioarele la urcat.

— Pe Judita ai găsit-o?

— Unde locuieşte nu ştiam, dar m-am întâlnit odată cu ea. Mai întâi s-a speriat când m-a văzut, pe urmă s-a îmblânzit şi mi-a făgăduit să-mi arate unde stă, după ce se va încredinţa că Melton doarme, fiindcă aş fi fost pierdut dacă m-ar fi văzut.

— Şi dumneata ai crezut-o?

— La început da, pe urmă am prins bănuieli Şi m-am ascuns undeva aproape de locul unde ne dădusem întâlnire. Nu s-a mai întors, dar în schimb a venit cu cei doi Welleri şi câţiva indieni ca să mă prindă.

— După cum vezi, adorata te-a trădat. Mă mir cum poţi să mai iubeşti o astfel de femeie! Şi cât ai stat în ascunzătoare?

— Până acum două zile. Pe urmă m-a gonit foamea şi am ieşit de-acolo. Cum alt drum nu ştiam, am luat-o pe acela pe

care venisem la Almado. Mă gândeam că dacă reuşeam s-ajung într-o regiune locuită, voi cere ajutor pentru nenorociţii închişi în mină. Ai venit dumneata, cu atât mai bine.

— Cu ce te-ai hrănit în timpul ăsta?

— Cu puţinele buruieni care cresc pe-acolo. Când mi-era sete lingeam apa de pe pereţi.

— E groaznic! De ce n-ai împuşcat vreo sălbăticiune.

— N-aveam muniţii. După ce-am păscut ca o vită iarba din apropierea mea, m-a gonit foamea şi am plecat.

— N-ai întâlnit pe nimeni în drum?

— Nu.

— Atunci indienii n-au încercuit împrejurimile?

— Nu ajunseseră încă până acolo. Îi auzeam însă cum mă căutau mai departe. A trebuit să umblu o zi întreagă prin pustietate până să dau iar de iarbă şi copaci. M-a zărit un indian care se ducea probabil la Almado, dar fiindcă a văzut puşca în mâna mea şi el n-avea decât arc cu săgeţi, n-a cutezat să se apropie de mine. Cu siguranţă că i-a anunţat pe cei din Almado şi Wellerii au şi pornit repede după mine. Ce s-a mai întâmplat ştii şi dumneata, nu mai e nevoie să-ţi spun.

— Da, ştiu şi ceea ce nu ştiu încă o să-mi spui acum, dacă, bineînţeles, nu te simţi prea obosit.

— Lasă-mă să răsuflu niţel. Aşa, acum întreabă, zise el după ce se odihni câteva momente.

— Te-aş ruga să-ţi aduci bine aminte de locul unde-ai stat ascuns şi să mi-l descrii pe cât se poate de amănunţit, de asemenea toate împrejurimile Almadenului şi drumul pe care l-aţi făcut până acolo.

— După ce am mers zile întregi cu mici popasuri, începu atletul, am ajuns la un loc nisipos, într-un fel de adâncitură rotundă unde trebuie să fi fost odinioară un lac. Pe locul acestuia a rămas o insulă mare stâncoasă, actualul Almado. Ca să ajungi în vârful ei ai două poteci; sus de tot, se află o

casă, care are numai patru pereţi de piatră necioplită şi un acoperiş. În casa asta e gura minei.

— Pe care din părţi e urcuşul?

— Unul dinspre răsărit şi celălalt dinspre apus. La miazănoapte peretele e drept şi neted; la miazăzi te poţi urca o bucată; aici era ascunzătoarea mea.

— Dar gangul în care te-ai refugiat era de piatră?

— Da.

— Ziceai că Judita e liberă. Unde e tată-său?

— Jos în mină, la un loc cu ceilalţi!

— Şi ea n-a pus o vorbă bună pentru el?

— Nu.

— Te rog să nu te superi, dar fiinţa asta e un monstru. Dacă n-ar fi femeie i-aş trage o sfântă de bătaie să mă ţină minte.

— Vai de mine! Gândeşte-te că la rândul ei e o victimă de-a lui Melton, şi-apoi mi-a fost... logodnică, suspină el.

— Bine, dar tare mai eşti îmbrobodit.

— Dumneata nu ştii ce e dragostea, femeia.

— I-ascultă, amice, ţi-e capul umflat ca o buturugă şi-ţi mai arde să vorbeşti de dragoste?

Uriaşul lăsă ochii în pământ, ruşinat ca un copil şi tăcu.

Eu mă dusei la Măsluitorul să-l întreb dacă informaţiile pe care mi le dăduse atletul se potriveau cu cele date de el.

— Probabil că omul ţi-a vorbit despre Almado, îmi zise mormonul când mă apropiai. Tare mă mir cum a putut să scape de acolo.

— Crezi că e aşa de greu? întrebai eu ca să ocolesc răspunsul.

— Imposibil chiar, odată ce te-au băgat în mină.

— Cum adică, nu există decât o singură ieşire? Să nu fie nici un gang pe sub pământ?

— Nu cred. Chiar dacă va fi fost vreodată, mina e părăsită de mult şi s-o fi acoperit cu pământ.

După ce-i repetai însă cu de-amănuntul cele povestite de atlet, mormonul zise clătinând capul:

— Nu era nevoie de descrierea lui. Aud că vrei să te duci dumneata să cercetezi locul şi nu mă îndoiesc că mă vei lua să te însoţesc.

— Nu mă îndur să te obosesc atât, mai ales că n-am trebuinţă de călăuză.

— Nu ai nevoie? Drumul este periculos şi n-ai mai fost niciodată pe acolo. Ai putea foarte uşor cădea în mâinile duşmanilor dumitale!

— Nu-mi purta de grijă! Am străbătut eu drumuri mult mai periculoase. Nevoie aş avea să aflu amănunte cu privire la poziţia peşterii. Aşa că te rog să te gândeşti bine şi să-mi furnizezi cât mai multe coordonate.

— Bine. Am înţeles. Deci, peştera! Te apropii de Almaden dinspre vest. Ai în faţă peretele de stâncă. Jos de tot, aproape de mijlocul acestui perete, găseşti un bloc stâncos care s-a prăbuşit şi a rămas acolo. În partea dreaptă, între acest bloc şi peretele de stâncă, exista odinioară un spaţiu liber, care între timp s-a umplut cu grohotiş. Dacă te caţeri pe acel bloc şi apoi dai la o parte stratul superior de bolovăniş, dai de intrarea în peşteră.

— Care e goală?

— Da, complet goală, făcând abstracţie de apa care s-a adunat în aripa de alături a peşterii. Poate o să-ţi fie de folos ce ţi-am relatat. Numai asta ai vrut să afli?

— Da.

— Cred că te-ar interesa să afli şi unde locuieşte Melton.

— Desigur că mă interesează, dar o să aflăm noi şi asta.

— Este peste putinţă. Locul este atât de bine ascuns, că nici cel mai ager ochi nu-l poate zări. Nu este o locuinţă, ci mai degrabă o ascunzătoare, un adăpost provizoriu, pe locul căruia Melton plănuieşte să-şi construiască în viitor o casă, un cuib de porumbei, dar care să nu fie orientată spre exterior, ci

spre interior, spre peretele de stâncă, fără posibilitate de pătrundere din jos.

— Ştiu asta, răspunsei Măsluitorului, ascunzătoarea e lipită de peretele stâncos răsăritean.

— Cum aşa, de unde ştii? Cine ţi-a destăinuit asta?

— Chiar dumneata. Nu mi-ai spus că este lipită de perete şi nu se poate pătrunde din jos? Restul a fost uşor de dedus.

— Aşa-i. Dumitale dacă îţi spune omul prima literă, eşti în stare să afli tot alfabetul.

— Nu-i chiar aşa, dar adesea am fost în situaţia de-a trebui să mă gândesc cu multă concentrare la rezolvarea unor probleme. Nevoia este cel mai bun învăţător.

— Păi atunci, ia să vedem dacă ce zici se adevereşte. De pildă, poţi să-mi spui atunci care-i drumul care duce la ascunzătoarea lui Melton? Şi asta fără ajutorul meu?

— Nu am nevoie decât să mă aflu la faţa locului şi să observ cu atenţie partea de sus a muntelui. Să constat dacă prezintă sau nu denivelări, să văd din ce rocă e constituit, dacă stânca e golaşă sau acoperită de vegetaţie.

— Din toate aceste observaţii ţi-ar fi totuşi greu să afli care-i exact drumul spre ascunzătoarea lui Melton.

— Ei, află atunci că ştiu cum se poate ajunge la ea. Nefiind accesibilă de jos, intrarea trebuie căutată în partea de sus. Din moment ce nu poate fi zărită trebuie ca se află mai jos de muchea superioară a stâncii şi ceva mai lateral. Am s-o găsesc, fără nici o îndoială.

După ce Măsluitorul mi-a mai dat şi alte amănunte — inclusiv despre locul unde stau de gardă două santinele indiene, care păzesc să nu se apropie vreun străin de ascunzătoare — m-am îndreptat spre Winnetou, care m-a întrebat când pornesc la drum.

— Dis-de-dimineaţă, i-am răspuns eu. Trebuie să fac un ocol. Yumaşii ne aşteaptă dinspre vest, de aceea am de gând

să apar dinspre sud, de unde nu ne aşteaptă. În ciuda acestui ocol, sper să fim pe seară acolo.

— Fratele meu, Old Shatterhand a spus, „să fim”. Nu are de gând să pornească singur?

— Nu, pentru că am nevoie de un însoţitor, care să aibă grijă de cai şi de arme, dacă voi fi obligat să le las în urmă.

— Fratele meu are de gând să meargă acolo călare, cu toate că ştim amândoi că în locul acela nu este iarbă?

— În căruţele noastre avem destul ovăz şi porumb. O să luăm cu noi un sac cu provizii.

— Şi cine o să-l însoţească pe fratele meu?

— Fratele mai tânăr al Ucigătorului-de-yumaşi. Avem în faţă o misiune deloc uşoară, dar sunt convins că el se va strădui să fie vrednic de încrederea mea.

— Winnetou cunoaşte bunele intenţii ale fratelui său. Tânărul mimbrenj trebuie să-şi câştige şi el un nume, aşa cum a făcut-o şi fratele lui mai mare, care, datorită lui Old Shatterhand, a devenit atât de repede un luptător.

De fapt, aceasta era şi intenţia mea. Era într-adevăr cam riscant să iei cu tine, într-o expediţie atât de periculoasă, un băiat lipsit de experienţă, dar eu aveam încredere în el în aceeaşi măsură în care mă bizuisem şi pe fratele lui mai mare.

Ne-am pregătit încă de cu seară toate cele necesare pentru drum. În zorii zilei următoare eram gata de plecare. Spre uimirea mea, înainte de a porni, se apropie de noi Winnetou şi spuse:

— S-ar putea ca fraţii mei să fie obligaţi să acţioneze cu cea mai mare repeziciune pentru reuşita misiunii lor. În asemenea situaţie calul tânărului mimbrenj s-ar putea să nu se potrivească cu armăsarul iute al lui Old Shatterhand. Aşa că el trebuie să ia calul meu.

Faptul că apaşul îşi oferea calul şi încă unui tânăr, era un semn sigur că îi dorea însoţitorului meu izbândă sigură.

Acesta nu putea să-l refuze pe Winnetou, aşa că peste câteva clipe amândoi zburam, unul lângă altul, spre miazăzi, în întâmpinarea unei noi dimineţi.

Sfârşitul volumului I

8

karl may

OPERE

CAPCANA

Romanul deschide şirul mai multor opere având în centrul unei acţiuni dinamice pe

WINNETOU şi OLD SHATTERHAND,

eroi legendari care, în Vestul Sălbatic şi apoi în Orient (acolo cunoscuţi ca

WINNETOU şi KARA BEN NEMSI

sunt antrenaţi într-o fantastică aventură împotriva diabolicilor Harry şi Thomas Melton, criminali şi ticăloşi de profesie.

Serialul, cunoscut în unele ediţii germane sub genericul **„SATAN ŞI ISCARIOTUL"** – sau, dimpotrivă, purtând titluri individuale – îşi găseşte în versiunea de faţă un corespondent autentic, integral.

Nu uitaţi !

Noua colecţie de „Opere – Karl May" şi-a propus să vă ofere cea mai cuprinzătoare serie din inegalabila proză de aventuri a autorului. În total 74 de volume.

Solicitaţi librarilor să vă asigure din timp achiziţionarea viitoarelor cărţi,

OMUL CU 12 DEGETE şi RĂZBUNAREA

Lei 3900 + 78 = 3978